

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 3/2018

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары

Редакциялык коллегия:

Төрага: Сыдыков А. К.
Коллегия мүчөлөрү: Темиров К. А.
Байматова Н. М.
Солтобаева Р. Т.
Жооптуу катчы: Куанбек кызы Н.

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:
Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
Юридикалык башкармалыгына:
телефон: (996 312) 61 10 38 телефону
факс: (996 312) 61 10 59 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:

Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
басылмалары бөлүмүнө:
телефон: (996 312) 61 08 59 телефону
факс: (996 312) 61 09 92 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Республиканын коммерциялык банктарын жана коомчулукту Улуттук банктын ченемдик документтери жана банктын иши жөнүндөгү расмий маалыматтар менен камсыз кылуу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын бантык мыйзамдарын кеңири жайылтуу үчүн Улуттук банктын ченемдик актыларын расмий жарыялоо бул басылманын негизги максаты болуп саналат.

Басылма айына бир жолу кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланып турат.

Уюштуруучусу – Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.

Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом «М-Мaxima» тарабынан даярдалган жана басылып чыгарылган.

Бишкек шаары, Горький көчөсү, 48/1-6.

2018-жылдын 16-ноябрында басууга кол коюлган.

2018-жылдын 23-ноябрында басылган.

100 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2018-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары» басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционная коллегия:

Председатель: Сыдыков А. К.
Члены коллегии: Темиров К. А.
Байматова Н. М.
Солтобаева Р. Т.
Ответственный секретарь: Куанбек кызы Н.

По вопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Юридическое управление:
телефон: (996 312) 61 10 38
факс: (996 312) 61 10 59
<http://www.nbkr.kg>

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Отдел публикаций Национального банка:
телефон: (996 312) 61 08 59
факс: (996 312) 61 09 92
<http://www.nbkr.kg>

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и общественности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики.

Предположительная периодичность издания журнала – один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики.

Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Махима».

г. Бишкек, ул. Горького, 48/1-6

Подписано в печать 16 ноября 2018 года.

Отпечатано 23 ноября 2018 года.

Тираж 100 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2018 год.

Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын башка басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (Улуттук банктын) өткөн жыл үчүн отчету болуп саналат. Ал өзүндө республиканын экономикалык өнүгүшү жана акча-кредит саясаты, финансылык отчеттуулук, Улуттук банк жөнүндө жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Бул ай сайын чыгарылуучу маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү, экономика секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы секторду өнүктүрүү тенденциялары жана төлөм балансы, тышкы соода, эл аралык камдар, тышкы карыз жана Кыргыз Республикасынын инвестициялык позициялары боюнча маалыматтар чагылдырылат. Чейрек сайын – январь, май, июль, октябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланып турат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Бул отчет финансылык туруктуулукка таасир этүүчү тышкы жана ички экономикалык факторлор боюнча Улуттук банктын жалпы баа берүүсүн, банктардын жана башка финансылык ортомчулук институттарынын абалын, ошондой эле Кыргызстандын финансы рынокторунун күндөлүк абалын жана финансы секторунун туруктуулугун талдап-иликтөөнү чагылдырат. Жарым жылдык негизде кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Другие издания Национального банка Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Данная публикация является отчетом Национального банка Кыргызской Республики (НБКР) за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность НБКР, общие сведения о НБКР, статистические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Это ежемесячное информационное издание содержит статистические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает тенденции развития внешнего сектора и данные по платежному балансу, внешней торговле, международным резервам, внешнему долгу и международной инвестиционной позиции Кыргызской Республики. Публикуется ежеквартально в январе, мае, июле, октябре на кыргызском, русском и английском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики отражает общую оценку Национального банка относительно внешнеэкономических и внутриэкономических факторов, влияющих на финансовую стабильность, состояния банков, других институтов финансового посредничества, а также анализ текущего состояния финансовых рынков и устойчивости финансового сектора Кыргызстана. Публикуется два раза в год, на кыргызском, русском и английском языках.

МАЗМУНУ:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 25-июнундагы № 2018-П-07/25–1-(ДКП) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө» токтому (Улуттук банктын расмий интернет-сайтында 2018-жылдын 26-июнунда жарыяланган)..... 10
2. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 18-июлундагы № 2018-П-12/30–3-(БС) ««Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому (Улуттук банктын расмий интернет-сайтында 2018-жылдын 25-июлунда жарыяланган)..... 11
3. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 15-августундагы № 2018-П-09\33–1-(НПА) ««Кыргыз Республикасынын Депозиттерди коргоо боюнча агенттигине кредит берүү жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому (2018-жылдын 23-августунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 60
4. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 15-августундагы № 2018-П-09/33–2-(НПА) «Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 27-ноябрындагы № 45/13 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан кайра каржылоо жана ликвиддүүлүктү колдоо максатында кредиттик аукциондорду өткөрүү тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 23-августунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 77
5. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 15-августундагы № 2018-П-14/33–4-(ПС) «Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76\8 «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 23-августунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 83
6. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 15-августундагы № 2018-П-14/33–5-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 23-августунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 93
7. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 15-августундагы № 2018-П-12/33–6-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 23-августунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 95

8. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 15-августундагы № 2018-П-33/33–8-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 23-августунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 115
9. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 28-августундагы № 2018-П-07/35–2-(ДКП) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 28-августунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 126
10. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 13-сентябрындагы № 2018-П-14/37–3-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча эрежелерин» бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 18-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 127
11. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 24-сентябрындагы № 2018-П-07/39–1-(ДКП) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 25-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 135
12. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 26-сентябрындагы № 2018-П-13/40–6-(НПА) «Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-февралындагы № 13/11 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан чыгарылган, алтындан жана күмүштөн даярдалган аффинажалган өлчөнгөн куймаларды сатуу жана кайра сатып алуу бааларын белгилөө жөнүндө» нускоо тууралуу» токтомуна толуктоо жана өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 4-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 136
13. Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 26-сентябрындагы № 2018-П-09/40–8-(НПА) «Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 19-августундагы № 45/1 «Евразия экономикалык бирлигинин алкагында Кыргыз Республикасы тарабынан башка мамлекеттер менен биргеликте түзүлгөн эл аралык уюмдарга Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кредит берүүсү жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 1-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 143

СОДЕРЖАНИЕ:

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 25 июня 2018 года № 2018-П-07/25–1-(ДКП) «О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 26 июня 2018 года)..... 155
2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 18 июля 2018 года № 2018-П-12/30–3-(БС) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования»» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 25 июля 2018 года) 156
3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 15 августа 2018 года № 2018-П-09/33–1-(НПА) «Об утверждении Положения «О предоставлении кредита Агентству по защите депозитов Кыргызской Республики»» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 23 августа 2018 года) 201
4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 15 августа 2018 года № 2018-П-09/33–2-(НПА) «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О порядке проведения Национальным банком Кыргызской Республики кредитных аукционов для целей рефинансирования и поддержания ликвидности» от 27 ноября 2013 года № 45/13» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 23 августа 2018 года).....218
5. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 15 августа 2018 года № 2018-П-14/33–4-(ПС) «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О банковских платежных картах Кыргызской Республики» от 9 декабря 2015 года № 76/8» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 23 августа 2018 года)..... 224
6. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 15 августа 2018 года № 2018-П-14/33–5-(ПС) «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7 » (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 23 августа 2018 года)..... 233

7. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 15 августа 2018 года № 2018-П-12/33–6-(НПА) «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 23 августа 2018 года) 235
8. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 15 августа 2018 года № 2018-П-33/33–8-(НФКУ) «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 23 августа 2018 года) 255
9. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 28 августа 2018 года № 2018-П-07/35–2-(ДКП) «О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 28 августа 2018 года) 266
10. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 13 сентября 2018 года № 2018-П-14/37–3-(ПС) «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 18 сентября 2018 года) 267
11. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 24 сентября 2018 года № 2018-П-07/39–1-(ДКП) «О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 25 сентября 2018 года) 276
12. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 26 сентября 2018 года № 2018-П-13/40–6-(НПА) «О внесении дополнения и изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об Инструкции по установлению Национальным банком Кыргызской Республики цены продажи и цены обратного выкупа аффинированных мерных слитков из золота и серебра, выпускаемых Национальным банком Кыргызской Республики» от 25 февраля 2015 года № 13/11» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 4 октября 2018 года) 277
13. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 26 сентября 2018 года № 2018-П-09/40–8-(НПА) «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О предоставлении кредитов Национальным банком Кыргызской Республики международным организациям, создаваемым Кыргызской Республикой совместно с другими государствами в рамках Евразийского экономического союза» от 19 августа 2015 года № 45/1»» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 1 октября 2018 года) 284

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 25-июнундагы
№ 2018-П-07/25-1-(ДКП)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 24, 28 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банктын эсептик чени жылдык 4,75 пайыз өлчөмүндө белгиленсин.
2. Токтом 2018-жылдын 26-июнунан тартып күчүнө кирет.
3. Экономика башкармалыгы эсептик чен өлчөмү жөнүндө маалыматтын Улуттук банктын расмий интернет-сайтында, токтом кабыл алынгандан кийинки жумуш күнү ичинде жарыялышын камсыз кылсын.
4. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары Н. Жениш мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 18-июлундагы
№ 2018-П-12/30-3-(БС)

«Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 68-беренесине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготкон катары таанылсын:

– Улуттук банк Башкармасынын «2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/5 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

– 2017-жылдын 31-майындагы № 21/10 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун үчүнчү абзацы;
- токтомго карата тиркеменин 2-пункту.

3. Юридика башкармалыгы:

– ушул токтомду Улуттук банктын расмий интернет-сайтына жайгаштырсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Токтом расмий жарыялангандан 15 күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

5. Көзөмөл методологиясы жана банктарды лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен «ЭкоИсламикБанк» ЖАКты, «Бакай Банк» ААКсын, «БТА Банк» ЖАКты, Кыргыз банктар бирлигин, Ислам финансы ассоциациясын, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Дж. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2018-жылдын 18-июлундагы
№ 2018-П-12/30-3-(БС)
токтомуна тиркеме

**«Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө»
ЖОБО**

1. Жалпы жоболор

1. «Ислам терезесине» ээ банктарды кошо алганда, ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган коммерциялык банктарда (мындан ары – банктар) тобокелдиктерди тескөөнүн шайкеш системасын калыптандырууга карата минималдуу талаптарды жана ички контролдукту уюштурууга карата талаптарды аныктоо ушул жобонун максатынан болуп саналат.

2. Бул жобонун максаттарында төмөнкүдөй түшүнүктөр пайдаланылган:

Тобокелдик - күтүлүп жаткан же күтүүсүз келип чыккан жагдайлар банк капиталына же анын кирешелерине терс таасирин тийгизүү мүмкүндүгү.

Кредиттик тобокелдик – бул, кардар келишим шарттарында каралган өз милдеттенмелерин аткарбагандыгынын же талапка ылайык аткарбагандыгынын натыйжасында жоготууга дуушарлануу тобокелдиги.

Капиталга инвестициялоодо тобокелдик – бул, компаниялардын акционердик капиталына банктын каражаттарын мудароба, мушарака келишимдерине ылайык инвестициялоодо келип чыккан тобокелдик.

Рынок тобокелдиги – бул, чийки заттарга, товарларга баалардын, валюта курстарынын, акциялар наркынын өзгөрүшүнүн натыйжасында банктын активдер жана милдеттенмелер наркынын алгылыксыз өзгөрүүсүнө байланыштуу жоготуу мүмкүндүгү. Рынок тобокелдиги келишимди жүзөгө ашыруунун ар кайсы баскычтарында келип чыгышы мүмкүн же болбосо аларды колдонуунун бүтүндөй мезгили

ичинде туруктуу болушу ыктымал. Рынок тобокелдиги өзүндө баа тобокелдигин жана валюта тобокелдигин камтыйт.

Баа тобокелдиги – бул, банкка же анын кайсы болбосун туунду компаниясына (баланстык же баланстан тышкаркы) таандык финансылык инструменттердин жана башка инвестициялардын же активдердин наркы терс багытта өзгөргөн учурда, банк дуушар болушу ыктымал болгон жоготуу тобокелдиги. Мындай тобокелдик, рынокто иш алып барууда, дилердик ишкердикти жүргүзүүдө жана капитал, валюта, товардык рыноктордо позицияларды ээлөөнүн натыйжасында келип чыгат.

Валюта тобокелдиги – банк өз ишин жүзөгө ашырууда чет өлкө валюта курсу өзгөргөндүгүнөн улам чыгашалардын келип чыгуу (чыгым тартуу) тобокелдиги. Чыгаша (чыгым) банктын валюта боюнча позицияларын нарктык мааниде кайра баалоодон келип чыгат.

Өлкө тобокелдиги – бул, чет мамлекетинин же чет мамлекеттин резидентинин төлөөгө жөндөмсүздүгүнөн же финансылык тобокелдиктерге байланыштуу болбогон себептер боюнча банк алдында өз милдеттенмелери үчүн жооп берүүдөн баш тартуудан улам чыгашалардын (чыгым тартуулардын) келип чыгуу тобокелдиги.

Өлкө тобокелдигинин курамында төмөнкүлөр кароого алынат:

Которуу тобокелдиги – бул, дебиторлор көрсөткөн өлкөнүн чет өлкөлүк кредиторлоруна каражаттарды которууда финансылык же башка себептер боюнча чектөөлөрдү белгилөө сыяктуу өкмөттүн иш-аракеттеринен улам, жеке кардарлар/контрагенттер өз милдеттенмелерин аткара албагандыгынын натыйжасында банк же анын кайсыл болбосун туунду компаниясы дуушарланышы ыктымал болгон тике же кыйыр жоготуу тобокелдиги. Өлкө тобокелдигинин бул түрү жеке кардарларга/контрагенттерге карата гана колдонулат. Мисалы, которуу тобокелдиги өкмөт тарабынан валюталык чектөөлөр киргизилген учурда келип чыгышы мүмкүн, бул өз кезегинде, кардар макулдашууга ылайык өз милдеттенмелеринин ордун жаба албай калышын шарттайт.

Суверендүүлүк тобокелдиги – чет мамлекет өкмөтү келишимде каралган шарттарга ылайык өз милдеттенмелерин аткарууга жөндөмсүз болгон учурда же ага ниеттенбегендигинин натыйжасында, банк же анын кайсыл болбосун туунду компаниясы дуушарланышы

ыктымал болгон тике же кыйыр жоготуу тобокелдиги. Мисалы, суверендүүлүк тобокелдиги чет өлкө валютасы жетишсиз болгон учурда же өз мамлекеттик карызын тейлөөдөн баш тарткандыгынын натыйжасында келип чыгат.

Операциялык тобокелдик – бул, тышкы таасирлерден, персоналдын ката кетирүүсүнөн, ошондой эле процесстер, жол-жоболор же контролдук системасы шайкеш ишке ашырылбагандыгынан же бузууга жол берилгендигинен улам, банкта же анын туунду компанияларында операцияларды жүзөгө ашыруунун натыйжасында банк дуушарланышы ыктымал болгон тике же кыйыр чыгым тартуу тобокелдиги.

Шариат стандарттарынын сакталбашы тобокелдиги – бул, банктык продукттардын, келишимдердин Шариат стандарттарында белгиленген банктык операцияларды жүзөгө ашыруу эрежелерине дал келбешинен улам келип чыккан тобокелдик, бул банктын аброюна алгылыксыз таасирин тийгизиши мүмкүн.

Банктын фидуциардык жоопкерчилигинин сакталбашы тобокелдиги – бул, банк кардарларынын акча каражаттары талапка ылайык тескөөгө алынбашынын жана инвестициялык келишимдерде каралган шарттардын сакталбашынын натыйжасында келип чыккан тобокелдик.

Кирешелүүлүк ченеми тобокелдиги – бул, банктын активдери жана милдеттенмелери акыркы ордун жабуу күнүнө дал келбеген учурда же рынокто кирешелүүлүк ченинин өзгөрүүсүнүн натыйжасында банктын жоготууга дуушарлануу тобокелдиги.

Ликвиддүүлүктү жоготуу тобокелдиги – бул, олуттуу зыян тартуусуз (б.а. активдерди сатып өткөрүү менен гана ликвиддүүлүккө жетишүү, бул олуттуу жоготууга алып келет) өз милдеттенмелерин учурунда аткара албай калгандыгынан банк жоготууга дуушар болуу тобокелдиги. Анда каржылоо булагындагы пландан тышкаркы өзгөрүүлөрдү тескөө мүмкүнчүлүгү жокко чыгарылат. Мындан тышкары, банк рыноктук шарттардагы өзгөрүүлөрдү таануудан же тиешелүү чара көрүүдөн баш тарткан учурда келип чыгат, алар тез жана минималдуу чыгым тартуусуз сатууга таасирин тийгизет.

Абройду жоготуу тобокелдиги – бул, коом арасында банк жана анын туунду компаниялары жөнүндө терс пикирлер келип

чыккандыгынын натыйжасында банк дуушар болушу ыктымал болгон жоготуу тобокелдиги. Мындай тобокелдик банктын кызматташуу жана учурдагы өз ара мамилелерди колдоо жөндөмдүүлүгүнө таасирин тийгизет. Абройду жоготуу тобокелдиги Шариат стандарттары, банктын фидуциардык жоопкерчилиги сакталбаган шартта, соттук териштирүү ишине тартылган учурда, жалпыга маалымдоо каражаттарында терс маалыматтар жарыяланып, андан улам финансылык жоготуулар келип чыккан шартта, эсептерден акча каражаттары агылып чыккан учурда же банк алгылыктуу абройдон ажыраган шартта дуушар болгон башка терс жагдайлардын натыйжасында келип чыгышы мүмкүн.

Комплаенс-тобокелдик – бул, банк жана анын кызматкерлери кызматтарды сунуштоо жана финансы рынокторунда операцияларды жүргүзүү тартибин жөнгө салган Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын, банктын ички документтерин, анын ичинде кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттенүү боюнча ички контролдукту уюштуруу жагында банктын ички документтеринин талаптарын, ошондой эле банк ишине таасирин тийгизген чет мамлекеттердин мыйзамдарын сактабагандыгынын натыйжасында жоготууга дуушарлануу ыктымалдыгы.

Концентрациялануу тобокелдиги – бул, ресурстардын айкын бир инструменттерге, айрым операцияларга, экономиканын белгилүү бир секторуна концентрацияланышынын натыйжасында келип чыгышы ыктымал болгон жоготуу тобокелдиги.

Кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттенүү жөнүндө мыйзам талаптарын бузууга жол берүү тобокелдиги – банк, ошондой эле анын кардарлары жана өнөктөштөрү мындай ишке байланыштуу процесстерге тартылышынан улам, кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттенүү боюнча мыйзам талаптарын, эрежелерди же стандарттарды бузууга жол берүүнүн натыйжасында банк дуушарланышы ыктымал болгон тике же кыйыр чыгым тартуу тобокелдиги.

Тобокелдик-менеджменти кызматынын жетекчиси – жетиштүү банктык тажрыйбага ээ, күн сайын банкта тобокелдикке жол бербөө ишине жоопкерчиликтүү болуп саналган кызмат адамы.

Комплаенс-контролдук кызматынын жетекчиси – бул, анын компетенциясына кеминде банк иши Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына, ички документтеринин (эрежелер, жол-жоболор, ж.б.) талаптарына ылайык келүүсүн контролдукка алуу, ошондой эле кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттенүү боюнча ички контролдукту уюштуруу милдеттери кирген кызмат адамы.

Тобокелдиктерди тескөө системасы – бул, тобокелдикти аныктоо, тобокелдикти өлчөө, тобокелдикти контролдоо жана тобокелдиктерге мониторинг жүргүзүү сыяктуу негизги төрт элементти камтыган процесс.

Фронт-офис – банк кардарлары/контагенттери менен түздөн-түз иш алып баруусуна жооп берген банк бөлүмдөрүнүн же процесстеринин тобу.

Бэк-офис – фронт-офистен алынган баштапкы документтердин негизинде операциялардын таризделиши, эсепке алынышы жана алардын текшерүүгө алынышы үчүн жооп берген банк бөлүмдөрүнүн же процесстеринин тобу.

Гэп – ал аркылуу банк кирешелүүлүк нормалары тобокелдигин жана ликвиддүүлүктү жоготуу тобокелдигин аныктаган ыкма, ал рынокто кирешелүүлүк чендеринин өзгөрүүсүнө дуушар болгон же отчеттук мезгил ичинде төлөнүүгө тийиш болгон банктын активдери менен милдеттенмелеринин көлөмдөрүн салыштырууга негизденген ыкма.

Стресс-тестирлөө – бул, банктын финансылык абалына өзгөчө, бирок потенциалдуу таасирин тийгизиши мүмкүндүгүн өлчөө ыкмаларынын тобу, ал тышкы чөйрөдө (мисалы, экономиканын төмөндөшү, рынокто кирешелүүлүк чендеринин, валюта курсунун өзгөрүүсү, мыйзамдарга өзгөртүүлөрдү киргизүү ж.б.) сыяктуу эле, банк кардарлары менен контрагенттердин ишинде да (мисалы, банктын ири кардарларынын/контрагенттеринин банкроттукка

учурашы, эсептерден акча каражаттарынын агылып чыгышы, тышкы факторлордун өзгөрүүсү кардардын төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө таасири ж.б.) терс өзгөрүүлөр келип чыккан учурда, банктын потенциалдуу жоготууларына аналитикалык баа берүү каражаты (инструменти) болуп саналат.

Бэк (кайтарым) тестирлөө – ал аркылуу банк мурда келишилген бүтүмдөр жөнүндө маалыматты пайдалануу жана эсептерди учурда орун алган (айкын) жыйынтыктарга салыштыруу аркылуу тобокелдиктерди өлчөө жол-жоболорунун натыйжалуулугун изилдөөгө мүмкүндүк берген ыкма.

Форс-мажордук жагдайлар – бул, банктан көз карандысыз орун алган жана анда жаратылыш кырсыктары (суу ташкыны, жердин силкениши, бороон, өрт жана башка жаратылыш же техногендик кырсыктар), техникалык кырсыктар, эпидемия, өзгөчө кырдаалдардын киргизилиши, массалык баш аламандыктар, талап-тоноолор, аскердик аракеттер ж.б. камтылган, бирок булар менен гана чектелбеген күтүүсүз жагдайлар.

Тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгү (риск-аппетит) – бул, банк өз стратегиясында жана бизнес-планында каралган максаттарга жетүүсү үчүн өзүнө кабыл алууга даяр болгон, банктын аброю жана этикага жатпаган практика сыяктуу татаал өлчөнүүчү тобокелдиктерди эске алуу менен чогуу алгандагы тобокелдиктер деңгээли жана түрлөрү. Тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгү банкты өнүктүрүү стратегиясын жана банктын бизнес-планын иштеп чыгууда эске алынат.

Тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгү деңгээли жөнүндө ички документ – бул, банк өз стратегиясында жана бизнес-планында каралган максаттарга жетүүсү үчүн кабыл алууга же жол бербөөгө даяр болгон тобокелдиктердин чогуу алгандагы деңгээли жана түрлөрү (кирешелүүлүк, капитал, ликвиддүүлүк жана башка тиешелүү чаралар боюнча сапаттык жана сандык көрсөткүчтөрдү аныктоо, мисалы өсүш, өзгөрмөлүүлүк), мында банктын аброю жана этикага жатпаган практика сыяктуу татаал өлчөнүүчү тобокелдиктерди эске алуу зарыл. Мында, аталган документ банктын бизнес-планынын бир бөлүгү болушу мүмкүн.

Тобокелдиктер боюнча лимиттер – банктын чогуу алгандагы тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгү деңгээли деңгээлин

(белгилүү бир көрсөткүчтөргө коюлуучу сандык чектөөлөр) иш чөйрөсү, банктын филиалдары, туунду компаниялары, аныкталган тобокелдик категориялары, концентрациялар, продукттар жана башка зарыл деңгээлдер боюнча бөлүштүрүү. Банк лимиттердин ар кандай түрлөрүн ишке ашыруу боюнча ыйгарым укуктарын туура бөлүштүрүү үчүн жоопкерчилик тартат.

Банк ишинин тобокелдүүлүгүнүн профили – бул, банк үчүн алгылыктуу тобокелдиктердин бардык түрлөрүнүн жана алардын деңгээлдеринин жыйынтыкталган маалыматы, алар банк ишинде бардык негизги көйгөйлөрдү жана аталган тобокелдиктер боюнча колдо болгон маалыматтарга учурдагы (акыркы жаңыртылган) баа берүү жыйынтыктарын чагылдырат.

Инвестициялык эсептер – анда мудараба келишиминин негизинде банк тарабынан тартылган акча каражаттар чагылдырылган кардарлардын эсептери. Мудараба келишиминин түрүнө жараша инвестициялык эсеп чектелбеген же чектелген болушу мүмкүн.

2. Тобокелдиктерди тескөөнү уюштуруу

3. Банк ишине мүнөздүү тобокелдиктерди кыскартуу максатында, банкта Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген, анын масштабына, керектөөлөрүнө жана ишке ашырылып жаткан операциялардын татаалдыгына ылайык келген тобокелдиктерди тескөө боюнча ички документтер болууга тийиш.

Банк ишинин стратегиясын жана масштабын ачып көрсөтүү максатында, банк мыйзам талаптарына жана банктын ички документтерине ылайык бизнес-план түзүүгө тийиш. Тобокелдик боюнча лимиттер деңгээлин көрсөтүү менен тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгү деңгээли жөнүндө ички документ банктын бизнес-планында чагылдырылышы мүмкүн.

4. Банкта тобокелдиктерди тескөө банктын бардык деңгээлинде жана бир эле учурда ар тараптуу жүзөгө ашырылууга тийиш. Мында:

1) банктын Директорлор кеңешинин жана Башкармасынын иши тобокелдиктерди тескөө боюнча стратегияларды жана жол-жоболорду аныктоого, алгылыктуу тобокелдик деңгээлин белгилөөгө жана шайкеш контролдук системасын түзүүгө багытталууга тийиш;

2) тобокелдиктерди тескөө комитетинин иши тобокелдиктерди тескөөнүн негизги стратегиялык маселелерин кароого, анын күндөлүк абалына баа берүүгө, банк Башкармасынын ишине контролдукту камсыз кылууга, ошондой эле жаңы банктык технологияларды колдонууга киргизүүдө тобокелдиктерди аныктоого жана аларга баа берүүгө багытталган;

3) түзүмдүк бөлүмдөр деңгээлинде тобокелдиктерди тескөөдө ортонку звенонун жана тобокелдиктерге көзөмөлдүктү жүргүзүүгө байланыштуу функционалдык бөлүмдөрдүн жетекчилеринин иши камтылууга тийиш;

4) банктын атынан тобокелдиктерди кабыл алууну жүзөгө ашырган адамдар/кызматкерлер деңгээлинде тобокелдиктерди тескөөдө операциялык жол-жоболорду, ички контролдук жол-жоболорун жана банктын жетекчилиги тарабынан белгиленген башка талаптарды сактоо менен чектелүүгө тийиш.

5. Банкта тобокелдиктерди тескөө боюнча стратегияда төмөнкүдөй ыкмалардын бири каралууга тийиш:

1) тобокелдиктин ар бир түрү үчүн айрым саясаттарды иштеп чыгуу жана кабыл алуу;

2) банктын башка ички документтеринде тобокелдиктерди тескөө маселеси каралган тобокелдиктерди тескөө боюнча бирдиктүү саясаттын болушу (активдерди жана пассивдерди тескөө боюнча саясат, ликвиддүүлүк саясаты же башка саясаттар).

6. Банктын тобокелдиктерди тескөө саясатында банк тарабынан кабыл алынуучу тобокелдиктер кароого алынып, баа берилүүгө тийиш, б.а. банк тарабынан жүргүзүлгөн бардык операцияларда тобокелдиктердин өз ара таасирин чагылдырууга тийиш.

Банктын саясатында төмөнкүлөрдүн милдеттүү түрдө аткарылышы каралууга тийиш:

1) тобокелдиктерди аныктоо туруктуу негизде ишке ашырылууга жана күндөлүк тобокелдиктерди жана иш чөйрөсүн арттырууда жана жаңы банктык продукттарды, кызмат көрсөтүүлөрдү өздөштүрүүдө келип чыккан тобокелдиктерди аныктоого, анын ичинде алардын Шариат стандарттарына дал келүүсүнө багытталууга тийиш;

2) тобокелдиктерди өлчөө банк ишине таасирин тийгизген тышкы жана ички шарттарды эске алуу менен жүргүзүлүүгө тийиш. Банк

тарабынан колдонулган тобокелдикти өлчөө инструменттери банкка карата тобокелдиктердин татаалдыгын жана деңгээлин чагылдырууга тийиш. Банк мезгил-мезгили менен ал колдонгон тобокелдикти өлчөө инструменттерине баа берип туруусу зарыл;

3) тобокелдиктерге контролдук ички саясаттарда, эрежелерде жана жоболордо банк кызматкерлеринин укуктарын жана жоопкерчилигин аныктаган лимиттерди белгилөө аркылуу жүзөгө ашырылууга тийиш. Саясаттарда белгиленген лимиттерди жогорулатууда чечим кабыл алуу тартиби каралуусу зарыл. Банк тарабынан колдонулган контролдук механизмдери эрежелерге жана Шариат стандарттарына, мыйзам талаптарына, ошондой эле банктын ички саясаттарына жана жол-жоболоруна ылайык келүүгө жана ал тобокелдиктерди тескөө процессинин толук кандуу ишин камсыз кылууга тийиш;

4) тобокелдиктерге мониторинг банкта тобокелдик деңгээлинин өз убагында кароого алынышын камсыз кылуу үчүн жүргүзүлүүгө тийиш. Тобокелдиктерге мониторинг боюнча отчеттор мезгилдүү, шайкеш, өз убагында даярдалууга жана зарыл оңдоолорду киргизүү үчүн банктын жооптуу адамдарына сунушталууга тийиш.

7. Бүтүндөй банк деңгээлинде тобокелдиктерди кароого алуу жана баа берүү зарылчылыгы көз карандысыз тобокелдик-менеджменти кызматынын болушун талап кылат.

8. Банкта тобокелдик-менеджменти кызматы түзүлүүгө тийиш. Тобокелдик-менеджменти кызматы күн сайын тобокелдиктерди аныктап, өлчөп, мониторинг жүргүзүп, контролдука алат. Тобокелдиктердин түздөн-түз тескөөгө алынышы үчүн жоопкерчилик аткаруу органына жана/же тигил же бул тобокелдик түрүн тескөөгө алган түзүмдүк бөлүмгө жүктөлөт.

9. Тобокелдик-менеджменти кызматы, кеминде ай сайын отчетторду Тобокелдик боюнча комитетке, ошондой эле чейрек сайын Директорлор кеңешине сунуштап турат. Мында, Директорлор кеңеши жана/же Тобокелдик боюнча комитет мындай отчетторду сунуштоонун башка мезгилдүүлүгүн, бирок ушул пунктта белгиленген мезгилдүүлүктөн кем эмес кошумча белгилей алышат.

Тобокелдик-менеджмент кызматы күндөлүк иштерди аткаруу жана чечимдерди оперативдүү кабыл алуу үчүн банк Башкармасынын

мүчөлөрү, түзүмдүк бөлүмдөр жана кызматкерлер менен тыгыз кызматташтыкта иш алып барат.

10. Тобокелдик-менеджменти кызматынын, анын ичинде аталган кызматтын жетекчисинин иши банктын ички аудит кызмат тарабынан текшерилүүгө тийиш. Ички аудит банка тобокелдиктерди тескөө системасынын шайкештигине жана натыйжалуулугуна баа берүүгө тийиш. Ички аудит аталган бөлүмдүн ишин текшерүүнү банктын башка түзүмдүк бөлүмдөрүнө жүргүзүлгөн текшерүү сыяктуу жүргүзүүгө тийиш. Ички аудитор текшерүү мезгил аралыгын аныктайт. Адатта жүргүзүлгөн текшерүүгө кошумча ички аудитор тобокелдик-менеджеринин ушул жобонун 6-пунктунда аныкталган милдеттерин аткаргандыгын текшерүүгө тийиш.

11. Банкта милдеттүү түрдө көз карандысыз Шариат кеңеши иш алып барууга тийиш. Банктын Шариат кеңеши өз ишин Директорлор кеңешинен, Башкармадан жана түзүмдүк бөлүмдөрдөн көз карандысыз жүзөгө ашырат.

12. Тобокелдиктерди тескөө консолидацияланган негизде жүзөгө ашырылууга жана ал Кыргыз Республикасынын аймагында сыяктуу эле, анын аймагынан тышкары иш алып барган туунду ишканаларга карата колдонулууга тийиш.

13. Тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгү деңгээли жөнүндө ички документте белгиленген лимиттер Директорлор кеңеши тарабынан милдеттүү түрдө жактырылышы менен артышы мүмкүн болгон учурда так аныкталууга тийиш. Бул менен Директорлор кеңеши өз алдынча белгиленген/жактырылган лимиттерди, лимиттердин артышы ким тарабынан бекитилет, кайсы органга тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгүнүн деңгээли жөнүндө отчетун берилишин жана кандай маалда, мыйзам бузуулар орун алган учурда маалымат берүү тартибин жана мөөнөтүн, ошондой эле банктын ыйгарым укуктуу органдарына тобокелдик боюнча лимиттерди белгилөө/ жактыруу жагында укук берүүнү өз алдынча аныктайт.

Мында, тобокелдиктер боюнча лимиттердин деңгээлин төмөндөтүү жагында чаралар каралышы мүмкүн.

14. Банк ишинин тобокелдүүлүгүнүн учурдагы профилин тескөө максатында, банк тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгүн, атап айтканда, банк үчүн алгылыктуу болгон тобокелдиктердин бардык

түрлөрүн жана алардын деңгээлдерин (тактап айтканда банктын тобокелдикке дуушар кылбаган жана банктын аманаттарынын жана кирешелүүлүгүнүн сакталышын камсыз кылган деңгээлде) так чагылдырууга тийиш. Мында, тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгү банктын кыска жана узак мөөнөттүү стратегиясы менен байланыштуу болууга тийиш жана банктын бизнес планына каршы келбейт, ошондой эле банктын тиешелүү коллегиялдуу органдарынын деңгээлинде макулдашылуусу зарыл. Бул үчүн:

1) Жобонун 2-пунктунун 31-абзацында көрсөтүлгөн банктын кыска жана узак мөөнөттүү стратегиясы, бизнес планы, анын капиталы жана финансылык планы менен байланыштуу болгон тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгү деңгээли жөнүндө ички документти иштеп чыгуу жана бекитүү;

2) банктын тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгүн аныктоо процессин камтыган саясатты иштеп чыгуу жана банк ишинин тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгүнүн деңгээлине ылайык келишин туруктуу негизде контролдоо. Мында, банктын тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгүн аныктоонун ушул документи кеминде жылына бир жолу кайра каралып чыгууга тийиш;

3) баа берүү, жактыруу, маалымдоо (банк ичинде маалымдалышы) боюнча жол-жоболорду, ошондой эле банктын Директорлор кеңеши тарабынан аныкталган жана жактырылган тобокелдиктер жана принциптер боюнча лимиттерге мониторинг, аудит жүргүзүү процесстерин иштеп чыгуу;

4) банктын Директорлор кеңеши тарабынан жактырылган тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгүнөн ашпоого тийиш болгон тобокелдиктер боюнча лимиттерди өлчөө, белгилөө, контролдоо жана тескөө зарыл.

15. Директорлор кеңеши лимиттерге жана маанилерге мониторинг жүргүзүү максатында, банк Башкармасы тарабынан ишке ашырылган банктын тобокелдүүлүк профилдин контролдойт жана ал үчүн жоопкерчилик тартат.

Банктын операциялык ишине байланыштуу ар кандай өлчөнүүчү тобокелдиктерге (мисалы, кредиттик тобокелдик, рыноктук тобокелдик, пайыздык чен тобокелдиги, ликвиддүүлүк тобокелдиги ж.б.) банк дуушар болушун контролдукка алууга лимиттердин

топтомун белгилөө зарыл. Тобокелдиктер боюнча лимиттер негизинен банктын пайда алышына, капиталына, ликвиддүүлүгүнө жана башка ушундай сыяктуу көрсөткүчтөргө карата белгиленет (мисалы, өсүш жана өзгөрмөлүүлүк). Тобокелдиктер боюнча лимиттерди банктын тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгү деңгээлине ылайык белгилөө керек.

16. Директорлор кеңеши тарабынан жактырылган тобокелдиктер боюнча лимиттер банктын тигил же башка ишин жүзөгө ашырган адамдарга/кызматкерлерге, бөлүмгө же түзүмдүк бөлүмдөргө таркатылат.

17. Ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмдөр, банктын операциялык иш процессине тартылган адамдар/кызматкерлер тобокелдиктер боюнча белгиленген лимиттер жөнүндө маалым болуусу зарыл жана банк аталган лимиттер тууралуу түшүнүүсүн камсыз кылууга тийиш. Лимиттердин колдонулушуна кылдат мониторинг жүргүзүү зарыл. Банк Башкармасы тиешелүү чараларды көрүү үчүн бузууга жол берилген лимиттер тууралуу токтоосуз түрдө маалымдалууга тийиш.

3. Тобокелдиктерди тескөө комитети

18. Тобокелдиктерди тескөө комитети (мындан ары - Тобокелдиктер боюнча комитет), Директорлор кеңешине тобокелдиктерди жөнгө салууда артыкчылыктуу багыттарды аныктоого жана тобокелдиктерди талапка ылайык тескөө үчүн шарттарды түзүүгө көмөктөшүү максатында түзүлөт.

19. Тобокелдиктер боюнча комитеттин иши Тобокелдиктерди тескөө комитети жөнүндө жобого ылайык жөнгө салынат, ал Директорлор кеңеши тарабынан бекитилет.

Бул документте кеминде төмөнкүлөр каралууга тийиш:

- тобокелдиктер боюнча комитеттин максаты жана милдеттери;
- тобокелдиктер боюнча комитеттин түзүмү – курамы, отурумдарды өткөрүү мезгил аралыгы жана убактысы;
- тобокелдиктер боюнча комитеттин укуктары жана милдеттери;
- Директорлор кеңеши, банк жетекчилиги, түзүмдүк бөлүмдөр жана кызматкерлери менен өз ара иш алып баруу тартиби;

– Директорлор кеңешине аткарылган иштер боюнча отчет берүү тартиби.

20. Тобокелдиктер боюнча комитеттин компетенциясына кеминде төмөнкүлөр кирет:

1) колдонулуп жаткан тобокелдиктерди тескөө системасынын натыйжалуулугуна баа берүү:

– тобокелдиктерди тескөө процессин жөнгө салган банктын ички документтерине талдап-иликтөөлөр;

– тобокелдиктер боюнча отчетторго талдап-иликтөөлөр;

– тобокелдиктерди тескөө процессинин маалыматтык жактан колдоого алынышына талдап-иликтөөлөр;

– тобокелдик-менеджменти кызматынын иш планын бекитүү жана анын аткарылышын контролдоо;

– тобокелдиктерди тескөө жагында алдынкы жана/же алгылыктуу эл аралык тажрыйбаларга салыштыруу;

2) төмөнкүлөрдү кароого алуу:

– аткаруу органы Директорлор кеңешине бекитүү үчүн сунуштаган тобокелдиктерди тескөө боюнча ички документтерди;

– тобокелдик-менеджменти кызматы тарабынан сунушталган тобокелдик түрлөрү боюнча утурумдук отчетторду, ошондой эле тобокелдик боюнча лимиттер абалын, гөп жана стресс-тестирлөө жыйынтыктарын;

3) тобокелдиктерди тескөө маселелери жагында тобокелдик-менеджменти кызматынын жетекчиси, комплаенс-контроль кызматынын жетекчиси, ички жана тышкы аудит, ошондой эле зарыл учурларда, банктын башка түзүмдүк бөлүмдөрү менен өз ара иш алып баруу;

4) банктын Директорлор кеңешинин кароосуна сунуш-көрсөтмөлөрдү иштеп чыгуу/даярдоо:

– колдонулуп жаткан тобокелдиктерди тескөө системасынын натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча;

– банк операциялары жана башка бүтүмдөр жагында тобокелдиктерди чектөө боюнча;

– тобокелдиктерди тескөөгө тиешелүү башка маанилүү маселелер боюнча.

5) Директорлор кеңешине тобокелдиктерди кабыл алуу маселелери боюнча кеп-кеңештерди берүү, аталган маселе боюнча ички документтин аткарылышына жана тобокелдик жөнүндө отчетторго контролдукту жүргүзүү. Кеп-кеңештерди берүү үчүн жоопкерчилик Тобокелдиктер боюнча комитетке жүктөлөт;

6) Директорлор кеңешине банк үчүн маанилүү болгон бардык тобокелдиктер, анын ичинде өзгөчө мааниге ээ маселелер тууралуу маалымат берүү.

21. Тобокелдиктер боюнча комитеттин сандык жана жеке курамы Директорлор кеңеши тарабынан аныкталат жана бекитилет, анын курамында кеминде үч Директорлор кеңешинин мүчөсү болууга тийиш. Мындан тышкары, аталган комитеттин кеминде эки мүчөсү Директорлор кеңешинин көз карандысыз мүчөсү жана алардын бири Тобокелдиктер боюнча комитеттин төрагасы болууга жана Аудит боюнча комитеттин жетекчиси болбоого тийиш.

Тобокелдиктер боюнча комитеттин курамында ислам банк иши жана каржылоо принциптери чөйрөсүндө билимге/тажрыйбага ээ Директорлор кеңешинин кеминде бир мүчөсү болууга тийиш.

Банктын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине байланыштуу маселелер боюнча Тобокелдиктер боюнча комитеттин отурумуна Шариат кеңешинин мүчөлөрү чакыртылышы мүмкүн.

Тобокелдиктер боюнча комитеттин бардык мүчөлөрү добуш берүү укугуна ээ, ал эми чакыртылгандарга добуш берүү укугу чегерилбейт.

Тобокелдиктер боюнча комитеттин мүчөлөрү жана анын төрагасы акционерлер жыйынында аларды Директорлор кеңешинин мүчөлөрү катары шайлоого чейинки мөөнөткө шайланат.

22. Тобокелдиктер боюнча комитеттин отуруму зарылчылыкка жараша, бирок ай ичинде кеминде бир жолу өткөрүлөт, отурумдун жүрүшүндө бардык кароого алынган маселелерди, позицияларды чагылдыруу менен протокол таризделет.

Тобокелдиктер боюнча комитеттин кароого алынып жаткан маселе боюнча ой-пикирлери жана кабыл алынган чечимге каршы болгон мүчөлөрүнүн сын-пикирлери добуш берүүдө айтылууга жана ал протоколдо чагылдырылууга тийиш. Протоколго отурумда

катышкан бардык мүчөлөр жана анын катчысы кол коюуга тийиш. Ал эми отурумда катышпаган мүчөлөр протокол жана кабыл алынган чечимдер менен таанышып, ага кол коюусу зарыл.

23. Тобокелдиктер боюнча комитет өз иш жыйынтыгы жөнүндө отчетту зарылчылыкка жараша, бирок жылына кеминде бир жолу Директорлор кеңешине сунуштоого тийиш. Бул отчетто Директорлор кеңеши комитеттин ишине баа берүүсү үчүн отчеттук мезгил аралыгында аткарылган иштер тууралуу толук маалымат, ошондой эле негизги сунуш-көрсөтмөлөр жана алардын аткарылышы/аткарылбашы жөнүндө маалымат да камтылууга тийиш.

24. Тобокелдиктер боюнча комитет кеминде төмөнкүлөрдү аткарууга милдеттүү:

1) өз ишин жүзөгө ашыруу үчүн банктын түзүмдүк бөлүмдөрүнөн зарыл маалыматты талап кылуу жана алуу;

2) Тобокелдиктер боюнча комитеттин отурумдарында суроолорго жооп берүү жана кайсы болбосун маселе боюнча өз ара иш алып баруусу үчүн банктын тиешелүү кызматкеринин отурумга катышуусун талап кылуу;

3) Тобокелдиктер боюнча комитеттин төрагасынын чечими боюнча кайсы болбосун экспертти, анын ичинде банк кызматчыларын ишке тартуу;

4) тышкы уюмдардан кесиптик кызмат көрсөтүүлөрдү алуу же банктын Директорлор кеңеши менен макулдашуу боюнча Тобокелдиктер боюнча комитеттин компетенциясына кирген маселелер боюнча атайы билимге ээ үчүнчү жактарды эксперт (консультант) катары тартуу. Тышкы уюмдарды жана эксперт (консультант) катары үчүнчү жактарды ишке тартууда банктар Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык тышкы уюмдарга, анын кызматкерлерине жана эксперт (консультант) катары ишке тартылган үчүнчү жактарга карата ички минималдуу талаптар иштелип чыгууга тийиш.

25. Тобокелдиктер боюнча комитет зарыл учурларда банктын башка комитеттери менен биргеликте отурумдарды өткөрүшү мүмкүн. Комитеттердин биргелешкен отурумдары алардын төрагалары тарабынан өз ара макулдашуу боюнча өткөрүлөт.

26. Тобокелдиктер боюнча комитеттин мүчөлөрү өз милдеттерин аткаруусу үчүн акционерлердин жылдык жалпы жыйынын чечими боюнча Дайындоолор жана сый акылар боюнча комитеттин пикирин жана талаптарын жана банктын сый акылар боюнча саясатын эске алуу менен аларга кошумча сый акы төлөнүшү мүмкүн.

27. Ушул бөлүктүн талаптарынын аткарылышын камсыз кылуу үчүн жоопкерчилик банктын Директорлор кеңешине жүктөлөт.

4. Банктын Директорлор кеңешинин жоопкерчилиги

28. Тобокелдиктердин натыйжалуу тескөөгө алынышын камсыз кылуу максатында банктын Директорлор кеңеши төмөнкүлөрдү жүзөгө ашырууга тийиш:

1) банка натыйжалуу корпоративдик тескөөнү жайылтуу, анын ичинде банктын стратегиясын, максаттарын, милдеттерин, уюштуруу түзүмүн жактыруу, ошондой эле банктын тобокелдиктерди тескөө стратегияларын жана ички документтерин мезгил-мезгили менен кароо;

2) банка натыйжалуу ички контролдук системасын түзүү;

3) банка таламдардын каршы келип калышы боюнча жалпы саясатты белгилөө;

4) банк дуушарланышы ыктымал болгон олуттуу тобокелдиктерди аныктоо;

5) банк ишине мүнөздүү тобокелдиктерди тескөө боюнча тиешелүү стратегияларды жана ички документтерди бекитүү жана тобокелдиктерди диверсификациялоо ишин жүргүзүү;

6) мезгил-мезгили менен тобокелдиктерди тескөө стратегияларын жана ички документтерди кароого алуу;

7) банк тобокелдиктерди тескөөнү үзгүлтүксүз негизде, талапка ылайык жана натыйжалуу, ошондой эле тобокелдиктерди тескөө саясатын сактоо менен жүзөгө ашыруусун контролдоо.

29. Директорлор кеңеши төмөнкүлөр үчүн жоопкерчилик тартат:

1) тобокелдиктердин тескөөгө алынышы, мында банк ошол тобокелдиктерди жөнгө салуу чаралары менен бирге өзүнө алган тобокелдик деңгээли;

2) банк Башкармасы жана тобокелдик-менеджменти кызматынын жетекчиси менен биргеликте банктын тобокелдиктерди кабыл алуу мүмкүнчүлүгүнүн чараларын иштеп чыгуу, ошондой эле банк тиешелүү талаптарды, тобокелдик саясатынын жана лимиттеринин сакталышын көзөмөлгө алууга жана туруктуулукту камсыз кылууга көмөктөшүү.

30. Директорлор кеңеши Дайындоолор жана сый акылар боюнча комитетинин сунуш-көрсөтмөлөрүн эске алуу менен тобокелдик-менеджментинин жетекчисин жана кызматчыларын дайындайт, алардын эмгек акысын, ошондой эле аталган кызматтын сандык жана жеке курамын аныктайт.

Банктын тобокелдик-менеджменти кызматынын жетекчисинин кызмат ордуна талапкер Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында белгиленген тартипте Улуттук банк менен макулдашылат.

31. Директорлор кеңеши тобокелдик-менеджменти кызматынын Башкармадан көз карандысыздыгын аныктоого тийиш.

32. Тобокелдик-менеджменти өз милдетин шайкеш аткаруусу үчүн Директорлор кеңеши аталган кызматта жетиштүү ресурс болушун камсыз кылууга тийиш.

33. Алгылыктуу банктык тажрыйбаны камсыз кылуу максатында Директорлор кеңеши төмөнкүлөрдү жүзөгө ашырууга тийиш:

1) банкта шайкеш көз карандысыз ички аудитти камсыз кылуу үчүн жетиштүү ресурс бөлүп берүүгө жана аны бөлүштүрүүгө;

2) ички аудит туруктуу негизде банктык процесстер, саясаттар, контролдук жол-жоболор талабынын, ошондой эле аныкталган кемчиликтерди четтетүү боюнча тиешелүү чаралар кабыл алынгандыгын текшерүүгө алынышын камсыз кылууга;

3) мезгил-мезгили менен (кеминде, чейрек ичинде бир жолу) банктын тобокелдик-менеджменти жана түзүмдүк бөлүмү тарабынан иштелип чыккан (зарыл учурларда) жана банк тарабынан колдонулуп жаткан тобокелдиктерди өлчөө ыкмаларын, анын ичинде, гөп жана стресс-тестирлөөнү ар бир тобокелдик боюнча өз-өзүнчө караштырууга;

4) банктын орун алышы мүмкүн болгон тобокелдиктерди болжолдоо жөндөмдүүлүгүнө баа берүү ыкмаларын жана натыйжаларын кароого алууга;

5) Директорлор кеңешине банк ишинин бардык чабал жактары боюнча такталган маалыматты өз учурунда сунуштоо, аныкталган кемчиликтерди жөнгө салуу жана аларды четтетүү боюнча тиешелүү чараларды көрүү боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү берүү мезгил аралыгын белгилөөгө.

5. Банк Башкармасынын жоопкерчилиги

34. Башкарма банк дуушар болгон тобокелдиктерди Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген стратегияларга жана ички документтерге ылайык тескөөгө алат.

35. Банк Башкармасы башка түзүмдүк бөлүмдөрдүн тобокелдик-менеджментинин ишине кийлигишпөөсүн жана тобокелдик-менеджментинин тобокелдиктерди тескөө милдеттерин аткаруу жагында толук кызматташууну камсыз кылуу үчүн жоопкерчилик тартат. Купуялуулугуна карабастан кайсы болбосун маалымат тобокелдик-менеджменти кызматына маалымдалууга тийиш.

36. Банк Башкармасы Директорлор кеңеши тарабынан аныкталган тиешелүү ички документтерди, анын ичинде укуктарды жана жоопкерчиликти, лимиттердин жалпы өлчөмүн белгилөө жана зарылчылыкка жараша тобокелдиктерди тескөө боюнча ички документтерди карап чыгууга тийиш.

37. Банк Башкармасы төмөнкүлөрдү камсыз кылууга тийиш:

1) күндөлүк жана/же келечекте операцияларды жүргүзүүдө банк өзү же болбосо бир же бир нече туунду компаниялары аркылуу дуушар болгон же дуушар болушу ыктымал болгон тобокелдиктерди аныктоо;

2) банк бир өнөктөш же эмитент жана байланыштуу тараптар тобу же эмитенттери менен иш алып барууда дуушарланган же дуушарланышы ыктымал болгон тобокелдиктер түрүн консолидацияланган негизде өлчөө;

3) аныкталган тобокелдиктердин олуттуулугуна баа берүү;

4) Директорлор кеңешине олуттуу тобокелдиктердин тескөөгө алынышы, жол-жоболордун сакталышы жана алардын тескөөгө алынышын контролдоо, анын ичинде банкта үзгүлтүксүз, шайкеш жана натыйжалуу тескөө процесси жүргүзүлүп жаткандыгына баа берүүгө мүмкүндүк берген жол-жоболордун сакталышы боюнча такталган жана толук маалымат камтылган отчетторду өз убагында сунуштоо;

5) банк дуушарланган тобокелдиктердин жөнгө салынышын, мониторингдин жүргүзүлүшүн, контролдук жол-жоболорунун сакталышын контролдукка алуу жагында шайкеш жана натыйжалуу жол-жоболорду белгилөө;

6) Директорлор кеңешине Башкарманын пикири боюнча тобокелдиктерди тескөө стратегиясына жана ички документтерине өзгөртүүлөрдү киргизүү боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү өз убагында сунуштоо.

38. Башкарма банкта орун алган тобокелдиктерди операциялар түрү боюнча диверсификациялоону (бөлүштүрүүнү) жүзөгө ашырууга тийиш.

6. Тобокелдик-менеджментинин иши

39. Тобокелдик-менеджменти кызматы өз ишин банктын башка түзүмдүк бөлүмдөрүнүн ишинен көз карандысыз жүзөгө ашырат.

40. Директорлор кеңеши тарабынан аныкталган тобокелдик-менеджменти кызматынын милдеттеринде төмөнкүлөр камтылат:

1) тобокелдиктерди тескөө максатында банктын башка түзүмдүк бөлүмдөрүнөн алынган орчундуу маалыматтарды аныктоо;

2) маалыматтарды топтоо, аларга талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү жана тобокелдик мүнөзүн аныктоо;

3) бир мезгил ичинде аны салыштырууга мүмкүндүк берген формада тобокелдиктерди өлчөө;

4) Директорлор кеңешине, Башкармага жана Тобокелдик комитетине тобокелдик позициялары, тенденциялары жөнүндө маалымдоо, аныкталган тобокелдиктерди контролдоо жана

төмөндөтүү чаралары жөнүндө сунуш-көрсөтмөлөрдү даярдоо жана/же берүү;

5) Директорлор кеңешине жана Башкармага сунуштоо үчүн жогоруда аталган маселелерди камтыган тобокелдиктерди жөнгө салуу боюнча тиешелүү отчетторду даярдоо;

6) өзүндө ири тобокелдиктерди камтыган активдер боюнча тиешелүү корутундуларды даярдоо;

7) тобокелдиктерди тескөө боюнча ички документтерди иштеп чыгууга катышуу;

8) анын ичинде квалификацияны жогорулатуу жана туруктуу негизде колдоого алуу аркылуу, тобокелдиктерди тескөө системасындагы акыркы өнүктүрүү тенденциялары жөнүндө билүү, ошондой эле банк жетекчилерине банк ишинде тобокелдиктерди тескөөнүн заманбап тажрыйбасы жөнүндө маалымат берүү;

9) Директорлор кеңешинин талабы боюнча, ошондой эле башка органдар жана банктын түзүмдүк бөлүмдөрү менен өз ара иш алып баруунун алкагында тобокелдиктерди тескөөнүн кайсыл болбосун башка айкын долбоорун жүзөгө ашыруу;

10) бекитилген тобокелдиктерди кабыл алуу деңгээлине, тобокелдик лимиттерине, ошондой эле капитал жана ликвиддүүлүк керектөөлөрүнө ылайык, тобокелдиктерди жөнгө салуу ишине жана ага дуушарланышы ыктымалдыгына туруктуу негизде мониторинг жүргүзүү;

11) Директорлор кеңеши тарабынан жактырылган, банктын тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгүнүн жана тобокелдиктер боюнча лимиттерин аныктоо.

7. Тобокелдиктин негизги түрлөрү

1 §. Кредиттик тобокелдик

41. Кредиттик тобокелдикти тескөөгө алуу максатында банк төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш:

1) келишимдерди (мудароба, мушарака) түзүү учурунда каржылоого алуучу тарап катары иш алып баруу менен кардардын милдеттенмелерин аткаруу боюнча тобокелдигине, ошондой эле пландык төлөмдөрдү кийинкиге калтыруусуна же төлөй албашына,

(салам, параллель истиснаа) келишим предметин даярдоону жана жеткирип берүүнү кечендетишине байланыштуу тобокелдиктерге баа берет;

2) кредиттик тобокелдик келишимдин түрүнө жана мүнөзүнө жараша келип чыгышы ыктымал болгондугунан, кредиттик тобокелдикке баа берүү жана аны өлчөө ар бир келишим боюнча өз-өзүнчө ишке ашырылат;

3) кредиттик тобокелдиктин өөрчүшүнө алып келген башка тобокелдиктердин таасирин эске алуу. Кредиттик тобокелдикке комплекстүү баа берип, аны банк ишине мүнөздүү тобокелдиктердин бардык түрлөрүн тескөөнүн комплекстүү ыкмасынын бөлүгү катары жөнгө салуу.

42. Банктын кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча ички документтеринде төмөнкүлөр каралууга тийиш:

1) Директорлор кеңеши тарабынан белгиленген тобокелдиктин алгылыктуу деңгээли (лимиттер);

2) кредиттик тобокелдикти тескөө үчүн жоопкерчиликтүү комитеттердин/бөлүмдөрдүн ыйгарым укуктары. Активдерди жайгаштыруу үчүн жоопкерчиликтүү болгон банк адистери үчүн лимиттер, ошондой эле активдердин жайгаштырылышынын жактырылышын талап кылган параметрлер каралууга тийиш. Маркетингди, анализдөөлөрдү жана өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди жайгаштыруу боюнча бүтүмдөрдү (келишимдерди) жактырууну жүзөгө ашырган кызматкерлер ортосунда милдеттерди бөлүштүрүү да каралышы зарыл;

3) бүтүм жөнүндө чечим кабыл алынганга чейин аткарылууга тийиш болгон минималдуу талаптардын тизмесин жана потенциалдуу кардардын төлөөгө жөндөмдүүлүгүн аныктоо үчүн талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү ыкмаларын камтыган бүтүмдөрдү (келишимдерди) жактыруу процесси. Ошондой эле чечим кабыл алуу үчүн критерийлер жана кардарга баа берүү үчүн башка алгылыктуу инструменттер көрсөтүлүшү зарыл;

4) аларды жүзөгө ашырууда сакталууга тийиш болгон нускоолорду кошо алганда, активдерди жайгаштыруу боюнча бүтүмдөрдүн (келишимдердин) түрлөрүнүн тизмеси жана Шариат стандарттарына ылайык аларды ишке ашырууга тыюу салынган операциялардын

тизмеси. Бул тизмелер мезгил-мезгили менен жаңыртылып турууга жана активдерди жайгаштыруу боюнча операцияны жүзөгө ашырган кызматкерлерге тааныштырылууга тийиш;

5) жайгаштырылган активдерди төлөөнүн негизделген мөөнөттөрү. Төлөө мөөнөттөрүн пландаштыруу күтүлүп жаткан төлөө булактарына, активдин максатына, күрөөнүн пайдалуу кызмат өтөө мөөнөтүнө жана банктын каржылоо булактарына байланыштырылышы зарыл;

6) башка факторлор менен катар эле тартылган каражаттардын рыноктук орточо наркын, активдердин тейлөөгө алынышынын наркын, кошумча чыгашалар жана потенциалдуу чыгымдардын орун алышы мүмкүндүгүн, ошондой эле банк үчүн пландаштырылган пайданын алынышын камтыган, активдин баасын түзүү боюнча көрсөтмөлөрдү;

7) активдин баа берилген күрөө наркына катышы, сунушталып жаткан актив үчүн талап кылынган жана ал үчүн алгылыктуу болгон күрөөнүн Шариат стандарттарына ылайык уруксат берилген көлөмгө жана түрүнө дал келе тургандыгын аныктоо үчүн белгиленет. Саясатта активди реструктуризациялоодо жүргүзүлүүчү кайра баалоо жол-жобосун кошо алганда, баа берүү учурунда сакталууга тийиш болгон стандарттык параметрлер, баа берүү үчүн жоопкерчилик да аныкталышы зарыл. Ошондой эле, камсыздоо катары кабыл алынган күрөө суммасы жана анын түрү боюнча лимиттер да аныкталууга тийиш. Банк, күрөө менен иш алып барууда кредитордун укугун жүзөгө ашыруу зарылчылыгы келип чыккан учурда, орун алышы ыктымал болгон юридикалык мүнөздөгү көйгөйлөрдү да алдын ала караштырышы зарыл;

8) потенциалдуу кардардын ишин талапка ылайык текшерүү, алардын кредитти төлөө жөндөмдүүлүгүнө, бизнесинин максатына, долбоордун экономикалык маңызына, келечекте акча агымына айкын болжолдоолорго баа берүүнү кошо алганда, операциялык мүмкүнчүлүктөрүнө баа берүү боюнча жобо. Мындай жол-жоболордо стресс-тестирлөө, ийкемдүүлүккө анализдөөлөр жана иликтөөлөрдү жүргүзүүнүн башка ыкмалары камтылышы мүмкүн. Каржылоонун ар кандай түрлөрүн пайдаланган кардарлардын абалына алардын ишинин Шариат стандарттарына, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларынын нормаларына ылайык жүргүзүлүшү көз карашынан, баа берүүнү ишке ашыруу зарыл;

9) кардардын финансылык отчетту берүүсү жана аны мезгил-мезгили менен жаңыртып туруусу боюнча талаптар. Финансылык отчетко карата талаптар юридикалык жактар сыяктуу эле, жеке адамдар үчүн да каралууга жана анда аудиторлор тарабынан тастыкталышы зарылчылыгы жөнүндө жобо камтылууга тийиш. Баланстык отчетту, түшкөн пайдалар жана кеткен чыгымдар жөнүндө отчетту, акча каражаттарынын жылышы жөнүндө отчетту ж.б. кошо алганда, жылдык, аралык отчетторду берүүгө карата талаптар белгиленүүгө тийиш. Коюлган талаптарда алардын жол берилишине тиешелүү ыйгарым укуктарды көрсөтүү менен мүмкүн болуучу (негиздүү) өзгөчөлүктөр так аныкталууга тийиш;

10) экономика секторуна иликтөөлөрдү жүргүзүүнү кошо алганда, кардар сунуштаган документтердин негизинде активдин абалына иликтөөлөрдү жүргүзүү боюнча талаптар жана кардардын ишин жеринде барып текшерүү графигин түзүүгө карата талаптар;

11) кардар мүлктү же товарды сатып алуу билдирмесин жокко чыгарган учурда банктын андан аркы иш тартиби. Мында төмөнкүлөр чагылдырылууга тийиш:

а) банк келишимди жүзөгө ашыруунун бардык баскычтарында (салам жана истиснаа келишими боюнча талаптардын аткарылбай калышы тобокелдигин кошо алганда), атап айтканда, банктын кардары агент катары иш алып барууда активди сунуштоодо келип чыгышы мүмкүн болгон тобокелдикке дуушарланышын ыктымалдыгына мониторинг жүргүзүү жана контролдукка алуу тартиби;

б) банк, кардар жана сунуштоочу ортосунда активге байланыштуу келип чыккан тобокелдикти кабыл алуу тартиби.

12) өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган чогуу алгандагы утурумдук (мөөнөтүндө төлөнбөгөн) активдер боюнча чектөөлөр;

13) инсайдерлерге жана аффилирленген жактарга берилген активдер боюнча чектөөлөр жана мындай операцияларды бекитүү боюнча ыйгарым укуктар;

14) өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган (географиялык белгилери боюнча, тармактар боюнча, валюталар же башка факторлор боюнча) активдердин концентрациялануусуна чектөөлөр. Директорлор кеңеши тарабынан белгиленген алгылыктуу деңгээлдерге негизденген портфель ичинде тобокелдикти диверсификациялоо каралуусу зарыл.

Ошондой эле, банктын саясатында концентрацияланууга тиешелүү бардык маалыматтар мезгил-мезгили менен иликтөөгө алынышы жана иликтөөлөрдүн жыйынтыгы банк Башкармасына, ошондой эле Директорлор кеңешине сунушталууга тийиш экендиги каралуусу зарыл. Лимиттер банктын эрки боюнча белгилениши мүмкүн, бирок ал Улуттук банк тарабынан белгиленген деңгээлден ашпоого тийиш;

15) банктын активдер портфели ички документтерге жана банктын максатына дал келүүсүнө баа берүү максатында, ага талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү мезгил аралыгы;

16) активди алууга билдирме берген учурдан тартып ал толук төлөнгөнгө чейин активдерди тескөөгө алуу системасы;

17) анда камтылууга тийиш болгон, анда талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү түрү жана мезгил аралыгы, маалыматтарды жаңыртуу каралган кардарлардын ишин жүргүзүү боюнча минималдуу талаптар;

18) активдерди жана баланстан тышкаркы статьяларды ички классификациялоо, күндөлүк же потенциалдуу чыгымдардын ордун жабууга кам түзүү системасы. Күндөлүк же потенциалдуу чыгымдардын ордун жабууга кам түзүү боюнча кредиттик тобокелдик өлчөмүн эске алуу менен активдерди классификациялоо боюнча так саясаттар жана жол-жоболор иштелип чыгууга, ошондой эле ички классификациялоо процесстеринин натыйжаларын Директорлор кеңешинин жана банк Башкармасынын кароосуна сунуштоо талаптары да каралууга тийиш;

19) мөөнөтүндө төлөнбөгөн активдерге карата көрүлүүгө тийиш болгон иш-чаралар. Мөөнөтүндө төлөнбөгөн активдер боюнча отчетко карата коюлуучу талаптарда бардык мөөнөтүндө төлөнбөгөн жана эсептен алынып салынган активдердин тизмеси мезгил-мезгили менен Директорлор кеңешине сунушталып туруусун кошо алганда, так аныкталышы зарыл;

20) ал утурумдук негизде каралып турууга жана анда кеминде төмөнкүлөр камтылууга тийиш болгон, алдын ала чындоо чараларын кабыл алуу жол-жобосу каралган проблемалуу активдерди/баланстан тышкаркы статьяларды тескөө системасы:

а) туруктуу негизде жеке сүйлөшүүлөрдү жүргүзүү, жеринде барып иликтөө аркылуу кардардын финансылык абалына көз салуу;

б) төлөө графигин кайрадан кароо, төлөө мөөнөттөрүн узартуу, реструктуризациялоо (карыздын жалпы суммасын жогорулатуусуз);

в) Шариат стандарттарына ылайык активдерди камсыздандыруу;

г) Шариат стандарттарына ылайык айыптык санкцияларды колдонуу.

21) ар бир активге өз-өзүнчө мониторинг жүргүзүү системасы. Белгиленген чектен ашкан мөөнөткө берилген активдер өзүнчө каралууга тийиш. Проблемалуу активдерди кароо мезгил аралыгы аныкталышы зарыл. Активдер, кызмат көрсөтүүлөргө талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүүдөн жана маркетингден көз карандысыз кароого алынууга тийиш. Эгерде, мониторингди жүргүзүү учурунда иштелип чыккан жол-жоболордо же усулдук ыкмаларда айрым бир өксүктөр аныкталса, анда банктын жол-жоболоруна жана саясаттарына тиешелүү өзгөртүүлөрдү киргизүү зарыл;

22) банк параллель бүтүмдөргө (параллель истиснаа, параллель салам) катышуусунда келип чыккан тобокелдикти тескөө боюнча жол-жоболор;

23) отчеттордун түрлөрү, ошондой эле кредиттик тобокелдик деңгээлин аныктоо максатында, кимге жана качан берүү зарылчылыгы;

24) жетиштүү болгон жана Шариат стандарттарына ылайык келген активдин наркынын ордун жаба алган камсыздандыруу жол-жобосу. Зарылчылык келип чыккан шартта, болжолдонуп жаткан камсыздандыруу учурларына баа берүү үчүн банктын бул багытта иштеген эксперттерди тартуу мүмкүнчүлүгү да караштырылышы зарыл;

25) кредиттик тобокелдикти тиешелүү деңгээлде камсыз кылуу үчүн зарыл болгон, банктын чечими боюнча иштелип чыккан кошумча саясаттар жана жол-жоболор.

2 §. Капиталга инвестициялар тобокелдиги

43. Банкта инвестиция тобокелдигин тескөө боюнча ички документтер болууга жана анда төмөнкүлөрдү каралууга тийиш:

1) пайданы бөлүштүрүү механизмдин кошо алганда, инвестицияларга баа берүү максаттары жана критерийлери;

2) алар Директорлор кеңеши тарабынан белгиленген, капиталга инвестициялоонун натыйжасында келип чыккан тобокелдиктин алгылыктуу деңгээли боюнча лимиттер;

3) Шариат стандарттарына ылайык каражаттарды инвестициялоого тыюу салынган ишкердик түрлөрүнүн тизмеги. Мындай тизме мезгил-мезгили менен жаңыртылууга жана инвестицияларды жайгаштыруу боюнча операцияларды жүзөгө ашырган кызматкерлерге маалымдалып турууга тийиш. Инвестицияларды жайгаштыруу жөнүндө чечимдин кабыл алынышы, банктын келишимдери Шариат стандарттарына ылайык келүүсүн кароого алган жана контролдогон Шариат кеңешинин мүчөлөрүн кошо алганда, адистердин иш тажрыйбасына (эксперттик билим деңгээлдерине) таянуу менен ишке ашырылышы зарыл. Буга чейин банк жоготууга дуушар болгон инвестициялар ички документтердин чегинде контролдукка алынат;

4) буга чейин кызматташуу жыйынтыгы боюнча критерийлерди кошо алганда, өнөктөштөрдүн ишине баа берүү тартиби, сунуш кылынган бүтүм боюнча бизнес-план жана инвестициялык долбоорго тартылган адистердин квалификациясы;

5) инвестицияларды жайгаштыруунун негиздүү максималдуу мөөнөттөрү. Жайгаштыруу мөөнөттөрүн пландаштыруу күтүлүп жаткан пайда алуу булактары жана инвестициялоо максаты менен байланыштуу болууга тийиш жана анда алардын ордун жабуу мөөнөттөрүнүн параметрлери да караштырылышы зарыл;

6) мезгил-мезгили менен кайрадан каралып турууга тийиш болгон кирешелерди бөлүштүрүү механизми менен инструменттерди тескөө боюнча ыйгарым укуктарга ээ болуу, ээлик кылуу жана өткөрүп берүү учурунда келип чыккан тобокелдиктерди тескөө жол-жобосу жана анын тиешелүү түзүмү;

7) банк өнөктөш катары алардын ишине каражаттарды инвестициялаган субъекттердин операцияларын жана экономикалык иш натыйжаларына үзгүлтүксүз мониторинг жүргүзүү жол-жобосу. Анда өнөктөштүн финансылык отчетунун шайкештигине баа берүүлөр, өнөктөштүн ишинин Шариат стандарттарына ылайык келүүсүнө баа берүүлөр, өнөктөштөр менен мезгили-мезгили менен жолугушууларды өткөрүү жана анда милдеттүү түрдө протоколдордун толтурулушу каралууга тийиш;

8) инвестициялык долбоорду жүзөгө ашыруунун ар кандай баскычында тобокелдиктерди идентификациялоо жана алардын өзгөрүүсүнө мониторинг жүргүзүү жол-жобосу;

9) кирешелер боюнча акча агымынын жана акционердик капиталга каражаттарды инвестициялоодон капиталдын өсүшүнүн күтүлүп жаткан көлөмүнө жана мөөнөттөрүнө таасирин тийгизиши мүмкүн болгон факторлорду аныктоо жана аларга талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү жол-жобосу;

10) инвестицияланган каражаттар наркынын начарлоосуна байланыштуу тобокелдиктерди кыскартуу ыкмалары. Мында, Шариат стандарттарына ылайык жол берилген өнөктөш сунуш кылган камсыздоо пайдаланылышы мүмкүн;

11) банк менен өнөктөш ортосунда макулдашылууга тийиш болгон, инвестициялардын наркына баа берүү ыкмасы жана пайданы бөлүштүрүү боюнча мезгил аралыгы. Зарылчылык келип чыккан шартта, банк өнөктөштөр менен аудит жүргүзүү жана инвестициялардын наркына баа берүү үчүн көз карандысыз жактарды тартуу жөнүндө макулдашышы мүмкүн. Бул чаралар ачык-айкындуулукка өбөлгө түзүү менен алынган пайдага объективдүү баа берүүгө жана аны бөлүштүрүүгө, ошондой эле төлөө суммасын аныктоого мүмкүнчүлүк түзөт;

12) далилдүү маалыматтардын жоктугунан, финансылык контролдук системасынын шайкеш эместиги же өнөктөштүн кирешелерине жана инвестициялардын сапатына шайкеш эмес баа берилип калышына алып келген, отчеттордун жыйынтыгын потенциалдуу бурмалоолордун кесепетинен келип чыккан тобокелдиктерди тескөө жол-жобосу. Мына ушундай тобокелдиктерди төмөндөтүү үчүн банк инвестицияларга мониторинг жүргүзүүгө активдүү катышууну же тобокелдиктерди кыскартуу механизмдерин пайдалануу мүмкүнчүлүктөрүн караштыруусу зарыл;

13) инвестициялык келишимдерди узартуу же аларды аягына чыгаруу шарттарын кошо алганда, инвестициялык долбоордон чыгуу критерийлери. Мындай критерийлерде инвестицияларды сатып алуу же аларды сатуу шарттары, ошондой эле долбоордон чыгуунун альтернативалуу ыкмалары жана мөөнөттөрү камтылууга тийиш;

14) отчеттордун түрлөрү жана капиталга инвестициялардан келип чыгышы ыктымал болгон тобокелдиктерди аныктоо максатында алар кимге жана качан бериле тургандыгы аныкталуусу зарыл.

3 §. Рыноктук тобокелдик

44. Банк рыноктук тобокелдикти тескөө процессин жана төмөнкүлөрдү камтыган маалыматтарды башкаруу системасын аныктоого тийиш:

1) рыноктук тобокелдиктерди аныктоонун концептуалдуу жалпы схемасын;

2) ар бир портфель жана алар боюнча лимиттерге тиешелүү тобокелдик операциялары боюнча нускоолор;

3) баа түзүүнү аныктоо, кирешелерге баа берүү жана аларды таануу ыкмалары;

4) рыноктук тобокелдикти контролдукка алуу, мониторинг жүргүзүү жана ал боюнча отчетторду жетекчиликке берүү үчүн маалымат берүүнүн өркүндөтүлгөн системасы.

45. Банк рыноктук тобокелдикке сандык формада дуушарлануу деңгээлин аныктоого жана келечекте чыгымга учуроо ыктымалдуулугуна баа берүүгө тийиш.

46. Банк ишинин көлөмүнө жана татаалдыгына жараша ар кандай ыкмалар каралган, рынок тобокелдигин тескөө боюнча комплекстүү саясат иштелип чыгууга тийиш.

47. Рыноктук тобокелдикти тескөө боюнча ички документтерде баа тобокелдиги аныкталууга жана контролдукка алынууга, ошондой эле банк тарабынан жүргүзүлүп жаткан операциялар көлөмү жана түрлөрү каралууга тийиш.

48. Рыноктук тобокелдикти тескөө боюнча ички документтерде төмөнкүлөр камтылышы зарыл:

1) баа тобокелдигине дуушарлануу кесепетинен улам келип чыккан тобокелдиктин алгылыктуу деңгээли боюнча лимиттер. Лимиттер Директорлор кеңеши тарабынан белгиленүүгө жана анда активдердин жана милдеттенмелердин рыноктук наркынын мүмкүн болуучу терс өзгөрүүсү эске алынышы зарыл;

2) банкта баа тобокелдигин аныктоо, баа берүү жана ага контролдукту жүргүзүү үчүн жоопкерчиликтерди бөлүштүрүүдө так аныкталууга тийиш болгон ыйгарым укуктар жана жоопкерчиликтер деңгээли. Баа тобокелдиктерин жактыруу боюнча чечимдерди кабыл алуучу ыйгарым укуктар деңгээли да саясатта камтылышы зарыл;

3) активдердин, милдеттенмелердин жана кирешелүүлүктүн сапатын болжолдоолор;

4) квалификациялуу дилерлердин жана банк алар менен бүтүмдөрдү түзүүгө ниеттенген башка тараптардын тизмеси;

5) баа тобокелдигин өлчөө системасы. Мында, банктын рыноктук тобокелдигинин мүнөзүнө, сапатына жана көлөмүнө баа берүү, ошондой эле банк учурдагы жана болжолдонгон тенденцияларга ылайык дуушар боло турган же дуушар болуучу баа тобокелдигинин деңгээлин аныктоочу стресс-тестирлөө сыяктуу эффективдүү ыкмалар караштырылышы зарыл;

6) отчетту берүү мезгил аралыгы.

49. Рыноктук тобокелдикти тескөө боюнча ички документте валюта тобокелдигин аныктоо жана контролдукка алуу каралууга жана анда төмөнкүлөр камтылууга тийиш:

1) бир валютадагы жана чогуу алгандагы бүтүндөй валюталар боюнча таза, ачык позициянын балансташпагандыгынын натыйжасында келип чыккан тобокелдиктин алгылыктуу деңгээли боюнча лимиттер;

2) валюта тобокелдигин тескөөгө алуу үчүн жоопкерчиликтүү комитеттердин/бөлүмдөрдүн ыйгарым укуктарынын деңгээли;

3) тобокелдиктерди өлчөөнүн ички системасы, алар банк кабыл алган тобокелдик деңгээлинин Директорлор кеңеши тарабынан белгиленген деңгээлге ылайык келүүсүнө баа берүү максатында пайдаланылууга тийиш;

4) валюталык активдердин баланстык сыяктуу эле, баланстан тышкаркы түзүмү;

5) банк тарабынан валюта тобокелдигине баа берүү үчүн колдонулган алгылыктуу инструменттер. Валюта курстарынын өзгөрүүсүнөн улам келип чыккан тобокелдиктер Шариат

стандарттарында уруксат берилген ыкмаларга ылайык камсыздандырылышы мүмкүн;

б) отчет берүүнүн жана рынокто олуттуу өзгөрүүлөр жүргөн шартта, валюта тобокелдигинин жана чыгымдардын деңгээлин аныктоо үчүн стресс-тестирлөөлөрдү жүргүзүүнүн мезгил аралыгы.

§ 4. Кирешелүүлүк нормасы тобокелдиги

50. Банк, кирешелүүлүк нормасы тобокелдиги келип чыгышынын себебинен болгон, биринчи кезекте, рынокто кирешелүүлүк нормаларынын узак мөөнөттүү чендеринин мүмкүн болуучу өсүш факторлоруна баа берүүгө тийиш. Ошондой эле банк, күндөлүк эсептердеги каражаттардан көз карандылык деңгээлинин натыйжасын баалоого тийиш. Күндөлүк эсеп ээлери пайда алуу максатын көздөбөсө да, акча каражаттарын күтүүсүз кайтарып алуу банктын кирешелүүлүгүнүн жалпы потенциалдуу нормасына кесепеттүү таасирин тийгизиши мүмкүн.

51. Кирешелүүлүк нормасы тобокелдигинин натыйжасында которулган коммерциялык тобокелдик келип чыгышы мүмкүн. Банк каржылоо булагын канааттандыруу жана сактап калуу, ошондой эле өз каражаттарын кайтарып албоого ынандыруу үчүн мудараба контракты боюнча ага тиешелүү болгон пайданын бир бөлүгүнө же бүтүндөй үлүшүнө ээ болуу укугунан баш тартышы мүмкүн. Которулган коммерциялык тобокелдик банкка инвесторду тартуу жана кызыктыруу (каржылоо булактары) атаандаштыгынан улам келип чыгат.

52. Банктын мудараба контракты боюнча ага тиешелүү болгон пайданын бүтүндөй үлүшүнө ээ болуу укугунан инвестициялык эсеп ээлеринин пайдасына баш тартуу чечими коммерциялык чечим болуп саналат жана ал банктын Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген так саясатка жана жол-жоболорго негизденүүгө тийиш.

53. Банкта кирешелүүлүк нормасы тобокелдигин тескөө боюнча ички документ болууга жана анда кеминде төмөнкүлөр каралууга тийиш:

1) кирешелүүлүк нормасы тобокелдигинин алгылыктуу деңгээли боюнча лимиттер. Тобокелдик өлчөмүнүн лимиттерин аныктоодо Директорлор кеңеши жана банк Башкармасы банктын стратегияларынын жана операцияларынын мүнөзүн, өткөндөгү иш

натыйжаларын, кирешелүүлүктүн алгылыктуу деңгээлин эске алуусу зарыл. Лимиттерде рынокто кирешелүүлүк чендеринин мүмкүн болуучу кесепеттүү өзгөрүүлөрү жана алардын болжолдуу өзгөрүү чектери эске алынууга тийиш;

2) банкта кирешелүүлүк нормасы тобокелдигин аныктоо, ага баа берүү жана контролдук жүргүзүү үчүн жоопкерчиликтери так чектелип аныкталган ыйгарым укуктар жана жоопкерчиликтер деңгээли;

3) кирешелүүлүк нормасы тобокелдиги буга чейинки жагдайларга жараша, төлөө мөөнөттөрүнө же кайра баалоо күнүнө ылайык, ар кандай убакыт аралыгында өлчөнүп турууга тийиш. Тобокелдикти өлчөө системасында жөнөкөй ыкмалар сыяктуу эле, кирешелүүлүк нормасынын белгилүү бир чени өкүм сүрүп турган шартта, банктын кирешесине же капиталына потенциалдуу тобокелдиктин таасирин аныктоочу стресс-тестирлөө сыяктуу татаал ыкмалардын колдонулушу да каралышы мүмкүн. Кирешелүүлүк нормасы тобокелдигине баа берүү үчүн акча агымынын түшүүсү, анын ичинде карыздардын ордун мөөнөтүнөн мурда жабуу таасирин болжолдоп алуу маанилүү;

4) банктын Директорлор кеңешине жана Башкармасына маалымдап турууга тийиш болгон ички контролдук жол-жоболору;

5) банк тарабынан кирешелүүлүк нормасы тобокелдигин контролдоо үчүн колдонулган, Шариат стандарттарында каралган, ошондой эле мындай инструменттерди колдонуу боюнча кандайдыр бир ички чектөөлөр так аныкталган алгылыктуу инструменттер;

6) банктын активдеринин жана милдеттенмелеринин ордун жабуунун сунуш кылынган түзүмү;

7) банктын Директорлор кеңешине сыяктуу эле, банк Башкармасынын кароосуна сунушталуучу отчеттордун түрлөрү жана аларды берүү мезгил аралыгы. Отчеттордо рыноктук факторлордун инвестициялык эсеп ээлери күтүп жаткан кирешелерге тиешелүү активдер боюнча кирешелүүлүк нормасына потенциалдуу таасир этүүсүн аныктоо үчүн кирешелүүлүк нормасы тобокелдигине кылдат баа берүүлөр камтылууга тийиш. Аларда ошондой эле, банк тарабынан кабыл алынган кирешелүүлүк нормасы тобокелдигине баа берүүлөр алардын белгиленген лимиттерге жана тобокелдикти тескөө стратегиясына ылайык келүүсү камтылышы зарыл;

8) банктын активдери боюнча алынган кирешелүүлүк атаандаштар алган кирешелүүлүктөн төмөн болгон шартта, пайданы бөлүштүрүү боюнча жол-жоболор. Бул жол-жоболордо банк, пайданын бөлүгүн алуудан же бүтүндөй өз үлүшүнөн инвестициялык эсеп ээлеринин пайдасы үчүн баш тарткан учурлар, рынокто түптөлгөн жагдайга ылайык кирешелүүлүктүн болочоктогу маржаларынын өзгөрүүлөрү, кардарлардын кирешелүүлүк деңгээлин колдоо үчүн түзүлгөн камдарга багытталуучу суммаларды эсептөөлөр камтылышы мүмкүн.

5 §. Өлкөлүк тобокелдик

54. Банкта Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген өлкөлүк тобокелдикти тескөө, анын ичинде которуу тобокелдигин жана банктын тобокелдиктер боюнча жалпы саясатынын бир бөлүгүнөн болушу мүмкүн суверендүүлүк тобокелдигин тескөө боюнча ички документ болууга тийиш. Ички документте банк ишинин өлчөмүнө жана татаалдыгына жараша ар кандай ыкмалар каралууга тийиш, бирок, минималдуу талаптар бардык банктар тарабынан сакталууга тийиш.

55. Банктын өлкөлүк тобокелдикти тескөө боюнча ички документтеринде төмөнкүлөр камтылуусу зарыл:

1) банк туруштук бера алган тобокелдиктин алгылыктуу деңгээли. Өлкөлүк тобокелдиктин алгылыктуу деңгээли боюнча лимиттер Директорлор кеңеши тарабынан белгиленүүгө жана өлкөлөр же өлкөлөр тобу боюнча өз-өзүнчө так аныкталуусу зарыл. Ошондой эле суверендүү мамлекеттерге түздөн-түз же кыйыр түрдө каржылоону сунуштоо боюнча чектөөлөр каралуусу зарыл (мисалы, өкмөттүн гарантиясы астында). Буга кошумча саясатта башка өлкөлөрдөгү тараптар үчүн тобокелдик суммалары боюнча кандай болбосун чектөөлөр келтирилүүгө тийиш;

2) банктын өлкөлүк тобокелдигин тескөө үчүн комитеттин/бөлүмдүн жоопкерчилигин белгилөө үчүн так бөлүштүрүлүүгө жана аныкталууга тийиш болгон ыйгарым укуктар жана жоопкерчилик деңгээлдери;

3) уруксат берилген финансылык инструменттердин түрлөрү;

4) валюталар боюнча чектөөлөр. Өлкөлөр боюнча тобокелдиктин уруксат берилген суммасына ылайык, валюталардын түрлөрү боюнча кандай болбосун чектөөлөр так аныкталууга тийиш;

5) өлкөлүк тобокелдикти өлчөө системасы. Банктын өлкөлүк тобокелдигинин мүнөзүнө, сапатына жана өлчөмүнө баа берүү, ошондой эле банк учурда орун алган жана болжолдонгон тенденцияларга ылайык дуушарланган же дуушарланышы ыктымал болгон өлкөлүк тобокелдик деңгээлине баа берүү үчүн стресс-тестирлөө сыяктуу натыйжалуу ыкмалар каралуусу зарыл;

6) кошумча тобокелдиктерди эске алуу менен банктын башка өлкөлөрдөгү кардарлары үчүн финансылык инструменттердин баасын белгилөө боюнча талаптар. Башка өлкөлөрдөгү активдерге салымдардан инвестицияларга кирешелүүлүктүн өсүшүн аныктоо зарыл;

7) потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүү учурунда өлкөлүк тобокелдикке баа берүү тартиби;

8) кредиттик рейтингдин ички же тышкы системаларын пайдалануу зарылчылыгы (алдынкы рейтингдик системалардын маалыматын пайдалануу). Кредиттик рейтинг системаларын башка өлкөлөрдүн кардарларын инвестициялоого же каржылоого чейин пайдалануу зарылчылыгы так белгиленүүгө тийиш. Минималдуу рейтингдер Директорлор кеңешинин талаптарына ылайык аныкталуусу зарыл;

9) башкаруучулук маалымат системасын чагылдыруу. Саясатта кандай отчет түзүлүүгө тийиш экендиги, аны сунуштоо мезгил аралыгы туруктуу негизде өлкөлүк тобокелдик деңгээлин контролдоо максатында так аныкталууга тийиш.

6 §. Операциялык тобокелдик

56. Операциялык тобокелдик банктын бардык продуктыларында жана анын ишинин түрлөрүндө орун алышы ыктымал. Банк, Шариат стандарттарын сактабагандыктан жана инвестициялык эсеп ээлеринин ресурстарды тескөөдө банк алдында милдеттенмелердин талаптагыдай аткарылбашынан улам операциялык тобокелдиктин пайда болушу себептерин караштыруусу зарыл. Операциялык тобокелдик өзүндө Шариат стандарттарынын, банктын фидуциардык жоопкерчилигинин сакталбашы тобокелдиктерин камтыйт, бирок булар менен гана чектелбейт.

57. Банк, тобокелдиктин ушул түрүнүн келип чыгуу себептерин, ошондой эле ушул тобокелдик деңгээлине таасир этиши мүмкүн

болгон ички жана тышкы тенденцияларды аныктоо ыкмалары каралган ички документти иштеп чыгууга тийиш.

58. Банк, ички контролдук системасында жана маалымат системаларында үзгүлтүк келип чыгышынан, коопсуздук техникасынын, кардарлар менен иш алып баруу, банк продукттарын сунуштоо ыкмаларынын сакталбашынан, ошондой эле мыйзам актыларынын нормаларынын, Улуттук банк тарабынан белгиленген эрежелердин жана жоболордун талаптарын бузууга жол берүүнүн натыйжасында келип чыккан операциялык тобокелдикке контролдукту жүргүзүү механизмдерин иштеп чыгуусу зарыл.

59. Ислам финансылык инструменттер бирдиктүү контрактты же келишимди эмес, белгилүү бир тартипте түзүлгөн жана бир бүтүн түзүмдү түзгөн жазуу жүзүндөгү документтер жана келишимдер жыйындысын түшүндүрөт жана ал тобокелдиктерди кыскартуу максатында банк ар бир операцияны жүзөгө ашырып, ал боюнча документ тариздеткен учурда тобокелдиктердин контролдукка алынышын камсыз кылуусу зарыл.

60. Шариат стандартын сактабай коюу тобокелдигин тескөө максатында банк төмөнкүлөрдү камсыз кылышы зарыл:

1) Шариат эрежелерин жана стандарттарын туруктуу негизде сактоо. Шариат стандарттарын сактоо маселеси банк ишин жүзөгө ашырууда туруктуу негизде каралууга тийиш;

2) алардын иши Шариат стандарттарынын сакталбай калышы тобокелдигине байланыштуу болгон айрым кызматкерлерди ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча даярдыктан өткөрүү. Бул максатта банк Шариат кеңеши менен казматташтыкта окутуу семинарларын уюштуруп турууга тийиш;

3) банктын продукттарынын жана кызмат көрсөтүү шарттарынын, типтүү келишимдердин, терминологиянын жана келишимди аткарууга таасирин тийгизиши мүмкүн болгон элементтердин Шариат стандарттарына ылайык келүүсү;

4) банк тарабынан Шариат стандарттарына ылайык келбеген бүтүмдөрдүн натыйжасында алынган, ушул себептен банк тарабынан таанылбаган кирешелерге көз салуу. Банк мындай учурлардын келечекте кайталанылышы ыктымалдыгына баа берүүгө тийиш. Мурда алынган маалыматтарды жана Шариат стандарттары сакталбаган

потенциалдуу чөйрөнү эске алуу менен банк өз операцияларынын Шариат стандарттарына ылайык келбөөсүнөн улам таанылбай калышы мүмкүн болгон кирешелер көлөмүнө баа бериши зарыл.

61. Операциялардын Шариат стандарттарына ылайык келишин жана келишимдин талапка ылайык аткарылышын камсыз кылуу максатында, банк жыл ичинде кеминде бир жолу колдонуудагы ички жана тышкы аудит системасынын алкагында ислам банк иши жана каржылоо принциптери жагында тиешелүү билим деңгээлине ээ эксперттер тарабынан банк иши текшерүүгө алынышын камсыз кылуусу зарыл.

62. Инвестициялык эсеп ээлеринин акча каражаттары банктын каражаттары менен бириктирилген учурда, активдерди, чыгымдарды жана пайдаларды бөлүштүрүү механизмдери аныкталышы зарыл. Мына ушул тобокелдикти тескөө максатында банк, инвестициялык эсеп ээлеринин таламдарын коргоо боюнча төмөнкүлөр камтылган саясатты аныктап алууга тийиш:

1) инвестициялык келишимдердин шарттарына жараша жана банктын фидуциардык жоопкерчилигине ылайык, банктын инвестициялык ишин аныктоо;

2) инвестициялык келишим мөөнөтүнө жана банктын фидуциардык милдеттенмелерине ылайык, банк менен инвестициялык эсеп ээleri ортосунда пайда жана чыгымдарды бөлүштүрүү механизмдин аныктоо;

3) инвесторлордун кыйла көбүрөөк пайда алуусун чектебеген деңгээлде зарыл болгон камдар өлчөмүн белгилөө;

4) утурумдук жана инвестициялык эсептерге байланыштуу тобокелдиктерди чектөө;

5) инвестициялык долбоорлорго мүмкүн болуучу салымдар тууралуу потенциалдуу инвесторлорго толук маалыматтарды берүү тартиби жана милдеттүүлүгү;

6) чектелген инвестициялык эсеп ээлеринин каражаттарына байланыштуу банк операциялары боюнча өзүнчө эсептерди жүргүзүү;

7) инвестициялык эсеп ээleri үчүн кирешелүүлүк нормасын камсыз кылуу максатында, келечекте тиешелүү суммалардын жетишсиздигинин ордун жабуу үчүн кам түзүү тартиби;

8) тобокелдиктерди консолидацияланган негизде тескөөнү жүзөгө ашыруу максатында, туунду компаниялардын тобокелдиктерге мониторинг жүргүзүүнү жана алар боюнча отчет берүүнү камсыз кылуу талаптары;

9) банк өзүнчө инвестициялык долбоор үчүн акча каражаттарын тарткан учурда, инвестициялык эсептердин инвестициялык долбоордун чөйрөсү, аны жүзөгө ашыруу мөөнөтү жана анда камтылышы мүмкүн болгон тобокелдик деңгээли сыяктуу, белгилүү бир талаптарга ылайык келишин камсыз кылуу талабы.

63. Шариат стандарттарынын сакталбай калышы тобокелдиги Шариат кеңеши банк иши жана операциялары жөнүндө жалпы маалыматты эске алуу менен Шариат кеңеши тарабынан иштелип чыккан сунуш-көрсөтмөлөрдүн жана колдонмолордун негизинде ишке ашырылат. Сунуш-көрсөтмөлөрдү даярдоодо Шариат кеңеши Тобокелдик-менеджменти кызматынын Шариат стандарттарынын сакталбай калышы тобокелдиги боюнча отчетунун жыйынтыктары менен таанышууга жана аны колдонууга укуктуу.

Банктын иши жана ага баа берүү жөнүндө жалпы маалыматта төмөнкү маселелер камтылууга, бирок алар менен чектелбөөгө тийиш:

- саясаттар, бүтүмдөрдүн шарттары жана банктын операциялары, ошондой эле типтүү келишимдер жана банктын башка документтеринин Шариат стандарттарына ылайык келүүсү;
- инвестициялык эсептер боюнча пайда/чыгымдарды бөлүштүрүү;
- Шариат стандартынын талаптарына ылайык Шариат стандарттарына туура келбеген бүтүмдөрдүн натыйжасында алынган кирешелерди жок кылуу;
- башкалар.

Банктын операцияларынын Шариат стандарттарына ылайык келүүсү Шариат кеңешинин эрки боюнча банктын операцияларын тандап алып өткөрүлүшү мүмкүн.

Банк ишин кароого алуу жана ага баа берүү Шариат стандарттарынын сакталбай калышы тобокелдигин жөнгө салуу максатында банктын ички документтеринде белгиленген мезгил аралыгына жараша, бирок жыл ичинде кеминде бир жолу Шариат кеңеши тарабынан жүргүзүлүүгө тийиш.

64. Директорлор кеңеши саясаттарды, ал эми банк Башкармасы операциялык тобокелдиктерди контролдоо жана кыскартуу үчүн жол-жоболорду бекитүүгө тийиш. Айрым учурларда алар каржылоо саясаты же инвестициялык саясат сыяктуу башка ички документтерге камтылышы мүмкүн.

65. Операциялык тобокелдикти тескөө саясатын аныктоодо Директорлор кеңеши банк Башкармасы менен бирдикте төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш:

1) операциялык тобокелдикти тескөөнүн жана ага мониторинг жүргүзүүнүн бардык деңгээли боюнча укуктарды жана милдеттерди, ошондой эле олуттуу тобокелдиктерди аныктоого, ага баа берүүгө, контролдукка алууга мүмкүндүк берген тиешелүү инструменттерди белгилөө менен так операциялык түзүмдү камтууга тийиш болгон операциялык тобокелдикти тескөөнүн таасирдүү системасын камсыз кылуу;

2) банк ишине мүнөздүү болгон операциялык тобокелдиктердин бардык категориясын аныктоого жана алардын кесепеттерин таанууга.

66. Операциялык тобокелдикти тескөө боюнча ички документтерде банктын фронт жана бек-офистери ортосунда милдеттердин бөлүштүрүлүшү каралуусу зарыл.

67. Анда операциялык тобокелдикти тескөө ыкмалары так аныкталган ички документтер бекитилип, банктын бардык кызматкерлери менен тааныштырылууга тийиш. Ички документтер банктын жалпы стратегиясына дал келүүгө жана үзгүлтүксүз негизде өркүндөтүлүп турууга тийиш.

68. Операциялык тобокелдикти аныктоо, баа берүү, контролдоо жана мониторинг жүргүзүү процесстеринин дал келишин, аларды белгилүү бир мезгил ичинде ырааттуу пайдалануусун банк Башкармасы белгилөөгө, ал эми Директорлор кеңеши аны талап кылууга тийиш.

69. Банк өз ишине, процесстерге жана системаларга мүнөздүү болгон операциялык тобокелдиктерди аныктоого жана баа берүүгө, ошондой эле ушул тобокелдиктерге дуушарлануу ыктымалдыгын аныктоого тийиш. Банк, кандайдыр бир жаңы банктык продукттарды, иш чөйрөсүн, процесстерди жана системаларды колдонууга

киргизгенге чейин орун алган операциялык тобокелдиктин потенциалдуу өлчөмүнө баа берүүнү камсыз кылуусу зарыл.

70. Банктар, операциялык тобокелдиктерге бөгөт коюу үчүн иш үзгүлтүксүздүгүн камсыз кылууга жана жоготууларды азайтууга багытталган, күтүүсүз жагдайлар учурунда иштөө пландарын, иш үзгүлтүксүздүгүн камсыз кылуу пландарын иштеп чыгуусу зарыл. Пландарда негизги маалыматтарды көчүрмөлөп коюу жана аларды өзүнчө жайларда сактоо сыяктуу иш-чаралар камтылууга жана банк муну менен гана чектелип калбоого тийиш эмес.

71. Операциялык тобокелдик боюнча отчеттор Директорлор кеңешине жана банк Башкармасына Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген формада жана өз учурунда берилүүгө тийиш, бул операциялык тобокелдикти контролдоого жана ага мониторинг жүргүзүүгө мүмкүндүк берет. Отчетто кеминде төмөнкүлөр камтылышы зарыл:

1) анын туунду компанияларын кошо алганда, банк дуушар болушу мүмкүн болгон операциялык тобокелдиктин түрлөрүнүн тизмеги;

2) күндөлүк жана болжолдонгон тенденцияларга ылайык банк дуушарланган же дуушарланышы ыктымал болгон операциялык тобокелдик деңгээлине баа берүү үчүн банктын операциялык тобокелдик мүнөзүнө, сапатына жана өлчөмүнө баа берүү үчүн стресс-тестирлөөнү жүргүзүү;

3) өзүндө операциялык тобокелдикти жана мүмкүн болуучу проблемаларды камтыган жагдайлар, ошондой эле аларды оңдоо боюнча көрүлгөн чаралар;

4) операциялык тобокелдиктерди кыскартуу боюнча көрүлгөн чаралардын натыйжалуулугуна баа берүү;

5) кандай болбосун операциялык тобокелдиктерди аныктоо үчүн иштелип чыккан чаралар;

6) операциялык тобокелдик келип чыгышы ыктымал болгон проблемалуу чөйрөлөр;

7) банктын операциялык тобокелдикке бөгөт коюуга багытталган чараларынан улам натыйжалар.

7 §. Ликвиддүүлүктү жоготуу тобокелдиги

72. Ар бир банкта ликвиддүүлүктү тескөө боюнча ички документтер болууга тийиш, ал банктын тобокелдиктер боюнча жалпы саясатынын бир бөлүгү болушу мүмкүн.

73. Ликвиддүүлүктү жоготуу тобокелдиги банк өзүнө алган милдеттенмелерин аткаруу үчүн ликвиддүү активдер жетишсиз болгон учурда жана банк өз финансылык милдеттенмелерин дароо жана бир учурда аткаруу зарылчылыгы келип чыккан учурда орун алышы мүмкүн.

74. Ликвиддүүлүктү жоготуу тобокелдиги өз-өзүнчө каралышы мүмкүн эмес, анткени финансылык тобокелдиктер кредиттик же рыноктук тобокелдик сыяктуу башка факторлор менен коштолушу мүмкүн.

75. Банктын ликвиддүүлүктү жоготуу тобокелдигин тескөө боюнча ички документтеринде кеминде төмөнкүлөр камтылышы зарыл:

1) ликвиддүүлүк тобокелдигинин алгылыктуу деңгээли – ал Директорлор кеңеши тарабынан белгиленүүгө тийиш;

2) банктын ликвиддүүлүктү жоготуу тобокелдигин, баа берүү жана контролдоо үчүн комитеттин/бөлүмдүн жоопкерчилигин аныктоо үчүн так бөлүштүрүлгөн жана белгиленген ыйгарым укуктары жана жоопкерчиликтери. Мындан тышкары, банк иши камсыз кылынышы үчүн жооптуу түзүм банктын ликвиддүүлүктөн керектөөсүн аныктоого тийиш;

3) каржылоо булактарына кайрылуу мүмкүнчүлүгүн кошо алганда, Директорлор кеңеши тарабынан белгиленген ликвиддүүлүк деңгээлине ылайык келбей калуусуна байланыштуу күтүүсүз жагдайларды пландаштыруу;

4) каржылоо булактарын белгилөө үчүн тандалган инвесторлордун тизмеги;

5) Директорлор кеңеши тарабынан белгиленген чектөөлөрдү эске алуу менен банк ишине ылайык келген жана Шариат стандарттарына каршы келбеген каржылоо булактары. Ошондой эле, каржылоо булактарын диверсификациялоо да караштырылышы зарыл;

6) активдер жана милдеттенмелер түзүмү. Жетиштүү ликвиддүүлүктү колдоого алуу максатында активдердин жана

милдеттенмелердин оптималдуу катышы белгиленүүгө тийиш. Мындан тышкары, активдердин жана милдеттенмелердин ордун жабуу мөөнөттөрү боюнча жалпы стратегия каралышы зарыл;

7) кризистик жагдай келип чыккан учурда же ликвиддүүлүк Директорлор кеңеши тарабынан белгиленген деңгээлге ылайык келбеген учурда так жана дароо чара көрүү каралган банктын кайталап каржылоо булагы боюнча планды кошо алганда, күтүүсүз жагдайларды четтетүү планы;

8) ликвиддүүлүктү аныктоо системасы. Мында учурда орун алып турган сыяктуу эле, болжолдонгон терс тенденциялар орун алган учурда банк дуушарланышы ыктымал болгон тобокелдик деңгээлине баа берүү үчүн банктын келечекте алынуучу акча агымын аныктоонун жөнөкөй сыяктуу эле, татаал ыкмалары (стресс-тестирлөө) да так аныкталууга тийиш;

9) башкаруучулук маалымат системасын баяндоо. Туруктуу негизде ликвиддүүлүк деңгээлин контролдоо максатында, ички документтерде жооптуу адамдарга ликвиддүүлүк тобокелдигин жөнгө салуу боюнча сунушталуучу отчеттордун түрү, мезгилдүүлүгү так аныкталууга тийиш.

76. Банк, тиешелүү мезгил аралыгында активдерди жана милдеттенмелерди төлөө күндөрүнүн графигин түзүү аркылуу, келечекте мүмкүн болуучу ликвиддүүлүктүн жетишсиздигин аныктап алууга тийиш. Банк, акча агымдарын классификациялоо критерийлерин өз алдынча аныктай алат же болбосо төмөнкүдөй акча агымдарын пайдаланышы мүмкүн:

1) белгилүү болгон акча агымы – алдын ала белгилүү болгон суммалар жана төлөө күнү (мурабаха, иджара, иджара мунтахийа биттамлик жана шарика/мушарака бүтүмдөрү боюнча дебитордук карыздар);

2) шартталган, бирок болжолдоого болгон акча агымы (салам жана истиснаа бүтүмү) – шартталышы келишимдин түрү жана иштин алдын ала белгиленген шарттарда жана мөөнөттөрдө аткарылышы менен аныкталат;

3) шартталган, бирок болжолдоого болбогон акча агымы - төлөө күнү ачык көрсөтүлгөн келишимдер (шарика/мушарака келишими боюнча инвестициялар), ошондой эле инвестицияланган

каражаттардын ордунун жабылышы жана инвестициялардан киреше алуу долбоор боюнча иш натыйжалары менен шартталган.

77. Банк, рынокто түптөлгөн жагдайдын өнүгүү багытынын ар кандай болушу шартында, акча агымына мезгил-мезгили менен анализдөөлөрдү жүргүзүп турууга тийиш. Ал «нормалдуу» бизнес чөйрөсүнө же ар кандай терс жагдайларды эске алуу менен негизделиши мүмкүн.

78. Банк, каржылоо булактарын керектөөгө жана алардан пайдалануу мүмкүнчүлүгүнө баа бериши зарыл.

79. Банк, орун алышы мүмкүн болгон ликвиддүүлүк оорчулугун четтетүү үчүн иш-аракеттер планын иштеп чыгышы зарыл. Банк, ликвиддүүлүк оорчулугунун баскычтарына баа берүү критерийлерин өз алдынча аныктап, же болбосо төмөнкүлөрдү камтыган башка ыкмаларды пайдаланышы мүмкүн:

1) ликвиддүүлүк ажырымын же каражаттардын агылып чыгышын шарттаган жагдайды аныктоо;

2) активдерди же инвестицияларды ликвиддүүлүк ажырымынын ордун жабуу үчүн белгиленген тартипте жок кылуу зарылчылыгын аныктоо;

3) жүргүзүлгөн иш-чаралар ликвиддүүлүк ажырымынын ордунун жабылышына алып келбесе, дароо чараларды көрүү.

80. Банк иш-аракеттер планында төмөнкү факторлорду эске алууга тийиш:

1) жогорку ликвиддүү активдерге ээлик кылуу, алар баланстык нарктан төмөн баада сатылышы ыктымалдыгын эске алуу менен олуттуу көлөмдө сатып өткөрүлүшү мүмкүн;

2) башка активдердин жана алардын ликвиддүүлүк деңгээлинин мүнөздөмөлөрү;

3) Шариат талаптарына жооп берген каржылоонун башка жеткиликтүү булактарына баа берүү, алардын ичинде башка банктар же башка финансы институттары менен пайызсыз негизде кызматташуу, негизги каражаттарды сатуу же кыйла узак мөөнөткө каржылоо үчүн кайтарым лизинги менен сатуу келишимдери камтылышы мүмкүн;

4) Улуттук банктын ликвиддүүлүк менен камсыз кылуу мүмкүнчүлүгү;

5) ликвиддүүлүк оорчулугунун ар кандай баскычында чаралардын көрүлүшү үчүн жоопкерчиликтикүү болгон, кризисти жөнгө салуу боюнча иш алып барган жетекчиликти же персоналды дайындоо;

6) эгерде туунду түзүм болсо, башкы банкка маалымдоо жол-жобосу.

8 §. Абройду жоготуу тобокелдиги

81. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банкта абройду жоготуу тобокелдиги банктык продукттар жана кызмат көрсөтүүлөр Шариат стандарттарына ылайык келбеген шартта келип чыгышы мүмкүн.

82. Абройду жоготуу тобокелдигин тескөөгө алуу үчүн ички документтер гана эмес, таасирдүү корпоративдик башкаруу, ички контролдук, ички аудит жана тиешелүү маалыматтардын артыкчылыктуу пайдаланышы талап кылынат. Мындан тышкары, банктын стратегиясын, алдыга коюлган максаттарын жана милдеттерин бузбастан, өз кардарларынын жана жалпы коомчулуктун керектөөлөрүн канааттандыруу жөндөмдүүлүгүн камсыз кылуу зарыл.

83. Банк, анын кызмат көрсөтүүлөрүнөн пайдаланышкан коомчулукка жана кардарларга сунушталып жаткан кызмат көрсөтүүлөрдүн, операциялардын жана/же чечимдердин таасир этүүсүн да караштырып, эске алууга тийиш.

84. Банктын Директорлор кеңеши төмөнкүлөрдүн жүзөгө ашырылышын камсыз кылуусу зарыл:

1) абройду жоготуу тобокелдигине түрткү берген ички жана тышкы потенциалдуу булактарга объективдүү баа берүү аркылуу, ошол тобокелдикти аныктоо. Тобокелдикти аныктоо келечек пландарга жана утурумдук иш пландарына негизденүүгө тийиш. Банк тарабынан ишке ашырылган негизги операциялар абройду жоготуу тобокелдигине өзгөчө баа берүүнү талап кылат;

2) тобокелдиктин банк ишинин негизги багыттарына материалдык таасир этүүсүн аныктоо үчүн тобокелдиктерге сандык жана сапаттык жактан баа берүү;

3) мониторинг/Маалымат системалары башкармалыгы – Директорлор кеңешине банктын абройуна потенциалдуу коркунуч келтирип жаткандыгы жөнүндө маалымдоо үчүн мезгил-мезгили менен отчетторду берип туруу. Отчеттордо кардарлардын даттануулары, аягына чыгарыла элек же коркунуч туудурган соттук териштирүүлөргө укуктук негизде талдап-иликтөөлөр, дал келбөө проблемалары жана банк үчүн абройду жоготуу тобокелдигине алып келиши ыктымал болгон кандай болбосун башка потенциалдуу тобокелдик булактары камтылышы зарыл;

4) банктын абройуна доо кетирүү ыктымалдыгын басаңдатуу үчүн тобокелдикке төмөнкүлөр аркылуу контролдукту жүргүзүү:

а) коомчулук менен иш алып баруу бөлүмүнүн натыйжалуу иши;

б) кеңири коомчулукка жарыялоо алдында пресс-релиздерге жана жарнамаларга экспертиза жүргүзүү боюнча талаптарды аткаруу (юридика бөлүмү же коомчулук менен иш алып баруу бөлүмү, Шариат кеңеши тарабынан);

в) банкка каршы соттук доолор менен иш алып барууга карата ыкмаларды аныктоо;

г) банк тарабынан кардарларга сунушталуучу маалыматтардын толуктугуна жана жеткиликтүүлүгүнө көз салуу;

е) банк кызматкерлери үчүн иш алып баруу кодексинин кабыл алынышы (Шариат кеңешинин катышуусу же анын пикирин эске алуу менен) жана аларга тренингдерди өткөрүү;

ж) банк үчүн алгылыктуу башка чараларды көрүү.

§ 9. Комплаенс-тобокелдик

85. Комплаенс-тобокелдикти тескөө системасын уюштурууда банк учурда орун алып турган рыноктук жагдайга талдап-иликтөөлөрдү жүргүзөт, банктын стратегиясын кароого алат, банктык операциялардын татаалдыгы өлчөмүнө, деңгээлине баа берет жана комплаенс-тобокелдикти тескөө системасынын компоненттерин камтыган ички документтерди иштеп чыгат.

86. Комплаенс-тобокелдик абройду жоготууга, айыптык төлөмдүн же башка акчалай төлөмдөрдүн алынышына, банктын активдер наркын төмөндөтүүгө, ишкердик мүмкүнчүлүгүн чектөөгө, иш чөйрөсүн

кеңейтүү потенциалын басаңдатууга жана түзүлгөн келишимдердин, контракттардын шарттарынын аткарылбай калышына алып келиши мүмкүн.

87. Комплаенс-тобокелдикти кыскартуу максатында банктар комплаенс-тобокелдиктин келип чыгышын шарттаган бузууга жол берүүлөрдүн (жагдайлар, бүтүмдөр) олуттуулугун аныктоо ыкмаларын жана тартибин белгилеген комплаенс-тобокелдикти тескөө боюнча ички документтерди бекитүүгө тийиш.

88. Банктын Директорлор кеңеши Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын негизинде иштелип чыккан комплаенс-тобокелдик боюнча ички документтерди бекитет.

89. Банктын Директорлор кеңеши төмөнкү процесстердин жүзөгө ашырылышын камсыз кылууга тийиш:

1) тобокелдикти аныктоо – мында объективдүү баа берилүүгө жана комплаенс-тобокелдиктин келип чыгышын шарттаган бузууга жол берүүлөрдүн (жагдайлардын, бүтүмдөрдүн) олуттуулугу аныкталууга тийиш. Аныктоолор келечекке каралган пландарга жана банктын учурдагы ишине негизденүүгө тийиш;

2) тобокелдикке баа берүү – банктын негизги иш багыттарына таасирин аныктоо үчүн тобокелдиктерге сандык жана сапаттык баа берүү;

3) мониторинг – комплаенс-контроль боюнча отчеттор зарылчылыкка жараша, бирок жылына кеминде бир жолу Директорлор кеңешине сунушталууга тийиш. Кайсыл болбосун мыйзамды же жоболорду бузууга жол берүүлөр тууралуу маалымат, Улуттук банк менен комплаенс-тобокелдикке байланыштуу бардык кат алышуулар Директорлор кеңешине сунушталууга тийиш. Директорлор кеңеши комплаенс-тобокелдикке байланыштуу бардык кемчиликтерди четтетүү боюнча чаралардын аткарылышын жана мындай кемчиликтердин андан ары келип чыгышына бөгөт коюу максатында, ички контролдук саясатына жана процесстерге зарыл өзгөртүүлөрдүн киргизилишин камсыз кылууга тийиш.

4) тобокелдикти контролдоо - банк комплаенс-тобокелдикти кыскартуу үчүн контролдукту жүргүзүүгө тийиш. Анда кеминде төмөнкүлөр каралуусу зарыл:

а) комплаенс-тобокелдикти аныктоо, өлчөө жана мониторинг жүргүзүү;

б) комплаенс-тобокелдикти чектөөгө мүмкүндүк берген корпоративдик маданиятты колдонууга киргизүү;

в) отчет тапшырууну жана мыйзам нормаларына, банктын саясат жана жол-жобо нормаларына ылайык келүүсүнө жоопкерчиликти так аныктоо;

г) бардык мыйзамдарга жана жоболорго дал келишин камсыз кылган жол-жоболор камтылган комплекстүү түзүмдү (планды) өнүктүрүү;

д) кайсыл болбосун жаңы банктык продукттарга же ишкердик түрлөрүнө потенциалдуу комплаенс-тобокелдикке талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү боюнча талаптар;

е) ички аудит программасы мыйзамдарга, эрежелерге жана жоболорго ылайык келүүсүн мезгил-мезгили менен текшерүү талабы;

ж) банктын бардык кызматкерлери банк ишине тиешелүү мыйзам талаптарын, эрежелерди жана жоболорду билиши үчүн банк персоналын окутуудан өткөрүү;

з) Директорлор кеңешинин пикири боюнча банка комплаенс-тобокелдикти кыскартуу үчүн зарыл болгон кайсыл болбосун башка саясаттар, жол-жоболор же процесстер.

90. Банк Башкармасы комплаенс-тобокелдикти тескөө системасынын болушун камсыз кылат, ал учурдагы рыноктук жагдайга, стратегияга, көлөмгө, банк операцияларынын татаалдыгына шайкеш келүүгө тийиш.

Комплаенс-тобокелдикти жөнгө салуу системасында төмөнкүлөр камтылууга, бирок булар менен гана чектелип калбоого тийиш:

- комплаенс-тобокелдикти тескөө саясаты;
- комплаенс-тобокелдикти жөнгө салуу жол-жобосу;
- башкаруучулук маалымат системасы;
- ички контролдук;
- ички аудит түзүмүнүн комплаенс-тобокелдикти жөнгө салуу системасынын натыйжалуулугуна баа берүү.

91. Комплаенс-тобокелдикти жөнгө салуу системасы төмөнкүдөй үч коргоо линиясына негизденүүгө тийиш:

- 1) банктын бардык кызматкерлери;
- 2) комплаенс-контролдук кызматы;

3) ички аудит түзүмүнүн комплаенс-тобокелдикти жөнгө салуу системасынын натыйжалуулугуна көз карандысыз баа берүү.

92. Банкта Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген, кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштыруу (изин жашыруу) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоо тобокелдигине жол бербөө боюнча ички документ болууга тийиш. Ички документтерде банктын иш чөйрөсүнө жана татаалдыгына ылайык, кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштыруу (изин жашыруу) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоо тобокелдигин аныктоо, табуу, баа берүү, контролдоо жана аларды кыскартуу боюнча жол-жоболору каралууга тийиш, бирок Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында аныкталган минималдуу талаптар бардык банктар тарабынан сакталууга тийиш.

93. Кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштыруу (изин жашыруу) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоо тобокелдигин жөнгө салуунун негизги максаты – абройду жоготууга, чаралардын жана санкциялардын колдонулушуна, банктын активдер наркына терс таасирин тийгизген ишкердик мүмкүнчүлүктөрдү чектөөгө алып келиши мүмкүн болгон тобокелдиктерди кыскартуу саналат.

94. Тобокелдиктерди жөнгө салуунун жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштыруу (изин жашыруу) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоо тобокелдигин кыскартуу боюнча көрүлгөн чаралардын натыйжалуулугуна баа берүү ички аудит кызматы тарабынан жыл ичинде кеминде бир жолу ички контролдуктун натыйжалуулугуна баа берүүнүн алкагында ишке ашырылууга тийиш.

§ 10. Тобокелдиктин башка чөйрөлөрү

95. Банктын ишинде тобокелдиктин башка түрлөрү орун алган шартта, банктын Директорлор кеңеши аларды тобокелдикти тескөө боюнча стратегияда аныктап, тобокелдиктин ошол түрүн

жөнгө салуу боюнча ички документтерди бекитүүгө тийиш. Ал эми банк Башкармасы аларга карата тиешелүү жол-жоболорду жана процесстерди кабыл алышы зарыл. Тобокелдикти аныктоо, өлчөө, мониторинг жүргүзүү жана контролдоо сыяктуу минималдуу талаптар банк ишинде келип чыгышы ыктымал болгон тобокелдиктин башка түрлөрүнө да таркатылышы зарыл.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-09/33-1-(НПА)

«Кыргыз Республикасынын Депозиттерди коргоо боюнча агенттигине кредит берүү жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине, ошондой эле Кыргыз Республикасынын «Банктык аманаттарды (депозиттерди) коргоо жөнүндө» мыйзамынын 30-беренесине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кароого сунушталган «Кыргыз Республикасынын Депозиттерди коргоо боюнча агенттигине кредит берүү жөнүндө» жобо (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышы камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы ушул токтом менен Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн жана Кыргыз Республикасынын Депозиттерди коргоо боюнча агенттигин тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төрагасынын орун басары Н. Жениш мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-09\33-1-(НПА)
токтомуна тиркеме

Кыргыз Республикасынын Депозиттерди (аманаттарды) коргоо боюнча агенттигине кредит берүү жөнүндө ЖОБО

1. Жалпы жоболор

1. «Кыргыз Республикасынын Депозиттерди (аманаттарды) коргоо боюнча агенттигине кредит берүү жөнүндө» жободо (мындан ары – Жобо) Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) Кыргыз Республикасынын Депозиттерди (аманаттарды) коргоо боюнча агенттигине (мындан ары – Агенттик) кредит берүүсүнүн жалпы шарттары жана тартиби аныкталган.

2. Агенттикке кредит Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 18-беренесине жана ушул Жобого ылайык берилет.

3. Кредит Кыргыз Республикасынын аманаттарды коргоо системасынын финансылык туруктуулугун камсыз кылуу, аманатчылар таламын коргоо, система тобокелдиктерине жол бербөө жана банк тутумунун туруктуулугун камсыз кылуу максатында сунушталат.

4. Кредит улуттук валютада, кредиттөөнүн: мөөнөтүндө төлөө, төлөөгө жөндөмдүүлүк, кайтарымдуулук жана кредитти камсыздоо сыяктуу жалпы принциптерди сактоо менен берилет.

5. Кредит берүү, аны сунуштоо шарттары, ошондой эле мөөнөтү жана өлчөмү тууралуу чечим Улуттук банк Башкармасы тарабынан кабыл алынат.

6. Кредитти кайтаруу милдеттенмеси күрөө же болбосо башка камсыздоо түрү менен камсыздалат. Камсыздоонун жетиштүүлүгү көлөмүнө карата талаптар (пайыздык туюндурууда) Улуттук банк Башкармасы тарабынан белгиленет.

2. Кредитти берүү жана аны төлөө тартиби

7. Агенттик кредит алуу үчүн Улуттук банкка төмөнкү документтерди сунуштоого милдеттүү:

- кредит алуу максаты так көрсөтүлгөн өтүнүч кат;
- Агенттиктин Директорлор кеңешинин кредит алуу жөнүндө жана талап кылынган кредитти камсыздоо боюнча күрөөнү сунуштоо жөнүндө чечими;
- Агенттиктин аткаруучу директорунун кредит алуу жөнүндө жана талап кылынган кредитти камсыздоону сунуштоо жөнүндө чечими.

Улуттук банк Агенттикке кредит берүү маселесин кароо үчүн зарыл болгон башка документтерди талап кылууга укуктуу.

8. Кредит Улуттук банк Башкармасы тарабынан аныкталган мөөнөткө, Кредит берүү жөнүндө кредиттик келишимге (1-тиркеме) ылайык сунушталат. Кредитти төлөө күнү Улуттук банк Башкармасынын чечими боюнча узартылышы мүмкүн.

9. Кредиттин негизги суммасын жана ал боюнча чегерилген пайыздарды төлөө Кредиттик келишимде аныкталган шарттарда ишке ашырылат.

10. Эгерде Улуттук банк тарабынан сунушталган кредит максаттуу пайдаланылбаса жана/же камсыздоо боюнча, ошондой эле сунушталган каражаттарды колдонуу боюнча маалымат анык эмес болсо, Улуттук банк Агенттикке сунушталган каражаттарды мөөнөтүнөн мурда кайтарып берүүнү талап кылууга укуктуу.

11. Эгерде Агенттик ушул жобого ылайык сунушталган кредитти кайтаруу боюнча өз милдеттенмелерин аткарбаса Улуттук банк өз талаптарын соттон тышкаркы тартипте күрөө предметинен өндүрүүнү жүргүзүү аркылуу же болбосо Агенттик тарабынан сунушталган башка камсыздоонун эсебинен канааттандырышы мүмкүн.

3. Кредиттин камсыздоосу

12. Кредитти камсыздоо катары сунушталган күрөө предмети башка күрөөгө же үчүнчү жакка кайра күрөөгө коюлушу мүмкүн эмес.

13. Кредитти камсыздоо катары Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздары, Улуттук банктын ноталары жана башка Улуттук банкка алгылыктуу болгон күрөөнүн

түрлөрү колдонулат. Кредит боюнча камсыздоо катары Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн гарантиясы болушу мүмкүн.

4. Кредит боюнча пайыздарды эсептөө

14. Кредит боюнча пайыздык чен өлчөмү Улуттук банк Башкармасы тарабынан белгиленет. Кредиттин суммасына пайыздар айкын пайдаланган мезгил үчүн жөнөкөй пайыздар формуласынын негизинде жыл ичиндеги 360 календардык күн эсебинде төмөнкү формула боюнча эсептелинет:

$$P = (C \times I \times T) / 360 / 100, \text{ мында:}$$

P – кредит боюнча пайыздар суммасы;

C – кредиттин суммасы (сом);

I – пайыздык чен;

T – сунушталып жаткан кредиттин мөөнөтү (күн).

15. Агенттик кредитти пайдаланган мезгил ичиндеги айкын календардык күндөрдү эсептөөдө мыйзамдарда белгиленген же Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан жарыяланган дем алыш жана майрам күндөр эске алынат.

5. Өзгөчө шарттар

16. Кредит колдонулуп жаткан мезгил ичинде, Агенттик Кредиттик келишимде (1-тиркеме) жана Күрөө келишиминде (Кредиттик келишимге карата 2-тиркеме), ошондой эле Улуттук банктын кредитти сунуштоого тиешелүү чечимдеринде аныкталган бардык талаптарды так сактоого милдеттүү.

17. Улуттук банктын талабы боюнча Агенттик кредиттик каражаттарды пайдалануу жөнүндө отчетту жана башка зарыл документтерди Улуттук банк белгилеген формада жана мөөнөттөрдө сунуштап турууга тийиш.

6. Жоопкерчилик жана укукка жатпаган аракеттер

18. Улуттук банк, кредит берүү шарттарынын Агенттик тарабынан аткарылбай калышы же алардын толук эмес аткарылышынын

кесепетинен келип чыккан кандай болбосун чыгымдар үчүн жоопкерчилик тартпайт.

19. Улуттук банк тарабынан кредиттин берилиши, Агенттиктин милдеттенмелерин же гарантиялык учурлар келип жеткенде банк аманатчылары алдында милдеттенмелерди Улуттук банктын өзүнө алган катары каралбайт.

20. Кредиттин максаттуу пайдаланылышы жана анын бардык шарттарынын так сакталышы үчүн жоопкерчилик Агенттикке жүктөлөт.

**«Кыргыз Республикасынын
Депозиттерди (аманаттарды)
коргоо боюнча агенттигине
кредит берүү жөнүндө»
жобого карата
1-тиркеме**

№ _____ КРЕДИТТИК КЕЛИШИМ

Бишкек шаары _____ 20__-ж. « ____ » _____

Мындан ары «Улуттук банк» деп аталуучу Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын атынан Улуттук банктын 20__-жылдын « ____ » _____ № ____ буйругунун негизинде иш алып барган _____ бир тараптан жана мындан ары «Агенттик» деп аталуучу _____ атынан «Кыргыз Республикасынын Депозиттерди (аманаттарды) коргоо боюнча агенттиги жөнүндө» жобонун негизинде иш алып барган _____ экинчи тараптан, мындан ары биргелешип «Тараптар» деп аталуучулар, төмөнкүлөр боюнча ушул келишимди (мындан ары – Кредиттик келишим) түзүштү:

1. Кредиттик келишим предмети

1.1. Улуттук банк, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 20__-жылдын «__» _____ №__ токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Депозиттерди (аманаттарды) коргоо боюнча агенттигине кредит берүү жөнүндө» жобонун (мындан ары – Жобо) жана ушул Келишимдин негизинде, аларда каралган шарттарда _____ сом суммасында (суммасы жазуу түрүндө) Агенттикке кредит сунуштайт.

1.2. Аманаттарды коргоо боюнча агенттигине кредит, «Банктык аманаттарды (депозиттерди) коргоо жөнүндө» мыйзамда аныкталган гарантиялык учур келип жеткен шартта Депозиттерди (аманаттарды) коргоо боюнча агенттигинин каражаттары жетишсиз болгон учурда _____ *(банктын аталышы)* аманаттары боюнча компенсацияларды төлөө үчүн күндөлүк милдеттенмелердин ордун жабууга гана сунушталат. Депозиттерди (аманаттарды) коргоо боюнча агенттиги кредитти башка максаттарда, анын ичинде операциялык чыгашалардын ордун жабуу жана карыз суммаларын төлөө үчүн пайдаланууга укугу жок.

2. Кредитти сунуштоо шарттары

2.1. Кредит ____-жылдын _____ тартып _____ чейин, _____ мөөнөткө берилет.

2.2. Кредит сунушталган күн катары кредит боюнча акча каражаттары Агенттиктин Улуттук банктагы тиешелүү эсебине чегерилген күн саналат.

2.3. Улуттук банк кредит боюнча акча каражаттарды, ушул Кредиттик келишимге жана Күрөө келишимине (Кредиттик келишимге карата 2-тиркеме) кол коюлгандан кийинки жумуш күнүнөн кечиктирбестен которот.

2.4. Кредитти пайдалангандыгы үчүн пайыздык чен Кредиттик келишимдин 2.1-пунктунда көрсөтүлгөн бүтүндөй мөөнөткө жылдык _____ (жазуу жүзүндө) пайыз өлчөмүндө белгиленет. Кредитти пайдалануу үчүн пайыздарды чегерүү жана төлөө Агенттик тарабынан ушул Кредиттик келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналган карызды төлөө графигине ылайык (ушул Кредиттик келишимге карата 1-тиркеме) ай сайын ишке ашырылып турат. Пайыздар ушул Кредиттик келишимдин 2.6-пунктуна ылайык эсептелет.

2.5. Пайыздар кредит берилген күндөн кийинки күндөн тартып кредит төлөнгөн күнгө чейин (ошол күндү кошо алуу менен) кредит боюнча карыздын айкын калдыгына, жыл ичиндеги 360 күн эсебинде жана ай ичиндеги күндөрдүн санына жараша чегерилет.

2.6. Кредиттин суммасына пайыздар айкын пайдаланган мезгил үчүн жөнөкөй пайыздар формуласынын негизинде жыл ичиндеги 360 календардык күн эсебинде төмөнкү формула боюнча эсептелинет:

$$P = (C \times I \times T) / 360 / 100, \text{ мында:}$$

P – кредит боюнча пайыздын суммасы;

C – кредиттин суммасы (сом);

I – пайыздык чен;

T – кредитти пайдалануу мөөнөтү (күн).

2.7. Тараптар Жобонун жана ушул Кредиттик келишимдин бардык талаптарынын аткарылышын гарантиялайт.

3. Кредитти төлөө шарттары

3.1. Кредит боюнча бүтүндөй негизги сумманы жана чегерилген пайыздарды төлөө ушул Кредиттик келишимге жана анын ажырагыс бөлүгү болуп саналган төлөө графигине ылайык (Кредиттик келишимге карата 1-тиркеме) жүргүзүлөт.

3.2. Кредитти төлөө күнү кредиттин негизги суммасы жана/же ага кошуп эсептелинген пайыздар толук көлөмдө төлөнүүгө тийиш, ал эми кредитти бөлүп төлөөгө жол берилбейт.

3.3. Эгерде кредиттин негизги суммасын жана/же ал боюнча чегерилген пайыздарды төлөө күнү майрам күнүнө, иштебеген күнгө же дем алыш күнгө туура келип калса, анда кредиттин негизги суммасын жана/же ал боюнча чегерилген пайыздарды төлөө кийинки жумуш күнү ишке ашырылат.

3.4. Кредиттин негизги суммасын жана/же ал боюнча чегерилген пайыздарды төлөө үчүн Агенттик тиешелүү суммаларды Улуттук банкага тиешелүү эсепке которот (негизги карыз боюнча суммаларды N _____ эсепке, пайыздык төлөмдөр боюнча суммаларды N _____ эсепке).

3.5. Агенттик Кредиттик келишимде каралган карыздын негизги суммасын жана ал боюнча пайыздарды пландаштырылган төлөө күнүнө чейинки үч жумуш күнүнөн кечиктирбестен, Улуттук банка ал тууралуу алдын ала билдирүү менен мөөнөтүнөн мурда бөлүп төлөөгө же толук жабууга укуктуу.

4. Кредитти камсыздоо

4.1. Агенттик ушул Кредиттик келишимдин негизинде алган кредиттин негизги суммасын, ага кошуп эсептелинген пайыздарды, ошондой эле ушул Кредиттик келишим боюнча башка төлөөлөрдү кайтарып берүү боюнча өзүнө алган милдеттенмелердин камсыздоосу катары _____ саналат.

4.2. Агенттиктин ушул Кредиттик келишим боюнча өз милдеттенмелерин камсыздоо катары Улуттук банка күрөөлүк камсыздоону сунуштоо шарттары жана тартиби Күрөө/камсыздоо келишиминде (Кредиттик келишимге карата 2-тиркеме) аныкталат.

5. Тараптардын укуктары жана жоопкерчилиги

5.1. Агенттик Жобого жана Кредиттик келишимге ылайык, кредит жана аны максаттуу пайдалануу боюнча өз милдеттенмелери үчүн толук жоопкерчилик тартат.

5.2. Улуттук банк, Агенттиктин ушул Жобонун жана Кредиттик келишимдин шарттарын бузууга жол берүүдөн улам чыгым тартуусу үчүн жоопкерчиликтүү эмес.

5.3. Улуттук банктын талабы боюнча Агенттик кредиттик каражаттардын пайдаланылышы жөнүндө отчетту жана башка зарыл документтерди Улуттук банк белгилеген формада жана мөөнөттөрдө сунуштап турууга тийиш.

6. Өзгөчө шарттар

6.1. Жердин силкинишин, ар кандай жаратылыш кырсыктарын, мамлекеттик органдардын аракеттерин жана чечимдерин, согуш аракеттерин жана массалык баш аламандыкты кошо алганда, ушул Кредиттик келишим боюнча Тараптардын контролдугуна алынбаган жана алардын Кредиттик келишим боюнча өз милдеттенмелерин аткаруусуна тоскоолдук кылган кырдаалдардын тике же кыйыр түрдө таасир этишинен улам форс-мажордук жагдайлар келип чыккан шартта, милдеттенмелерди аткаруу мөөнөттөрү ошол күтүүсүз жагдайлар орун алган убакытка шайкеш, бирок Кредиттик келишимди же көрсөтүлгөн форс-мажордук жагдайлар келип чыккандан кийин аткарылуучу бөлүгүн аткаруу мөөнөтүнө олуттуу таасир тийгизген өлчөмдө гана кийинкиге жылдырылат.

6.2. Тараптар, Кредиттик келишим боюнча өз милдеттерин аткарууга тоскоолдук кылган форс-мажордук жагдайлар орун алгандыгы жана аларды кийин аткаруу жөнүндө бири-бирине оозеки жана кат жүзүндө 2 (эки) жумуш күнү ичинде дароо маалымдоого тийиш.

6.3. Тараптардын бири форс-мажордук жагдайлардан улам ушул Кредиттик келишим боюнча өз милдеттенмесин аткара албай калса, бирок ошол жагдайлардын кесепетин четтетүү үчүн бардык зарыл чараларды өз учурунда көргөн болсо, Кредиттик келишимдин шарттарын бузууга жол берген катары каралбайт.

7. Талаш маселелерди чечүү

7.1. Ушул Кредиттик келишимди аткаруунун жүрүшүндө келип чыккан талаш маселелер жана пикир келишпестиктер, өз ара алгылыктуу чечим кабыл алуу максатында, тараптардын сүйлөшүүлөрү аркылуу жөнгө салынууга тийиш.

7.2. Чечилбеген талаш маселелер Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарында жана башка ченемдик укуктук актыларында белгиленген тартипте чечилет.

8. Башка шарттар

8.1. Ушул Кредиттик келишимде каралбаган башка шарттар, Тараптардын укуктары, милдеттери жана жоопкерчиликти Жобо аркылуу жөнгө салынат.

8.2. Кредиттик келишимге карата бардык толуктоолор жана өзгөртүүлөр кат жүзүндө даярдалып, кредиттик келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналган кошумча келишим аркылуу кабыл алынат.

8.3. Кредиттик келишим Тараптардын ар бири үчүн 2 (эки) нускада, бирдей юридикалык күчкө ээ мамлекеттик тилде 2 (эки) нускада жана расмий тилде 2 (эки) түп нускада түзүлгөн.

9. Тараптардын юридикалык даректери, реквизиттери жана кол тамгалары

Улуттук банк:

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкы,

Бишкек шаары,
Чуй проспектиси, 168

Кызмат орду _____
(кол тамгасы) _____ М.О

Агенттик:

Кыргыз Республикасынын Депозиттерди
(аманаттарды) коргоо боюнча агенттиги

Бишкек шаары
Московская көчөсү, 190

Кызмат орду _____
(кол тамгасы) _____ М.О

20__-жылдын «__» _____
№ _____ Кредиттик
келишимге карата 1-тиркеме

КРЕДИТТИ ТӨЛӨӨ ГРАФИГИ

Кредиттин суммасы: _____ сом

Пайыздык чен: _____ %

Пайыздарды төлөө: ай сайын

Эсептөө жылы: 360 күн

Кредиттин мөөнөтү: _____ күн

Кредит берүү күнү: 20__-ж. «__» _____

Кредиттин ордун жабуу күнү: 20__-ж. «__» _____

Айлар	Ордун жабуу күнү	Пайыздарды төлөө (*)	Негизги сумманы төлөө	Бардыгы болуп, ордун жабуу суммасы
	Жыйынтыгында			

(*) пайыздарды эсептөөдө кредитти пайдалануунун айкын күндөрү эсепке алынат.

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкы
Бишкек шаары,
Чуй проспектиси, 168

Кыргыз Республикасынын Депозиттерди
(аманаттарды) коргоо боюнча агенттиги
Бишкек шаары
Московская көчөсү, 190

Кызмат орду _____
(кол тамгасы) _____ М.О

Кызмат орду _____
(кол тамгасы) _____ М.О

20__-жылдын «__»_____
№_____Кредиттик
келишимге карата 2-тиркеме

20__-жылдын «__»_____
№_____
кредиттик келишимге карата

КҮРӨӨ КЕЛИШИМИ

Бишкек шаары _____ 20__-ж. «__»_____

Мындан ары «Улуттук банк» же «Күрөө кармоочу» деп аталуучу Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 20__-жылдын «__»_____ №_____ буйругунун негизинде иш алып барган _____ бир тараптан жана мындан ары «Агенттик» же «Күрөө коюучу» деп аталуучу _____ атынан «Кыргыз Республикасынын Депозиттерди (аманаттарды) коргоо боюнча агенттиги жөнүндө» жобонун негизинде иш алып барган _____ экинчи тараптан, мындан ары «Тараптар» деп аталуучулар төмөнкүлөр боюнча ушул Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздарын/Улуттук банктын ноталарын күрөөгө коюу жөнүндө келишимди (мындан ары – «Күрөө келишими») түзүштү:

1. Келишим предмети

1.1. Күрөө кармоочу Күрөө коюучуга _____ сом өлчөмүндө (суммасы жазуу менен) кредит берди. Кредитти жана ага кошуп эсептелген пайыздарды төөлөнүн акыркы мөөнөтү катары 20__-жылдын «__»_____ №_____ Кредит берүү жөнүндө кредиттик келишимге ылайык (мындан ары – Кредиттик келишим) 20__-жылдын «__»_____ белгиленди.

1.2. Күрөө коюучу Кредиттик келишим боюнча милдеттенмелеринин аткарылышын камсыз кылуу үчүн Күрөө кармоочуга _____ (суммасы жазуу түрүндө) сом өлчөмүндөгү жалпы номиналдык нарктан төмөнкү чыгарылыштагы жана көлөмдөгү Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздарын /Улуттук банктын ноталарын (мындан ары - баалуу кагаздар) күрөө катары өткөрүп берет:

N	Каттоо номери	МБК/ ноталар чыгарылган күн	МБК/ ноталар дын ордун жабуу күнү	МБК/нота лардын саны (даана)	1 МБК/ нота нын номиналдык баасы (сом)	МБК/ ноталар дын номиналдык наркы (сом)
1						
2						
3						
Жыйынтыгында:						

1.3. Бул Күрөө келишим Күрөө коюучунун, аны бүтүндөй колдонуу мөөнөтү ичинде Кредиттик келишим боюнча милдеттенмелеринин аткарылышынын камсыздоосу катары кызмат кылат.

1.4. Күрөө коюучу Күрөө кармоочу алдында ушул Кредиттик келишим, анын ичинде кредиттин негизги суммасы жана ага кошуп эсептелинген пайыздар боюнча өз милдеттенмелери үчүн Күрөө келишиминин 1.2-пунктунда көрсөтүлгөн күрөөгө коюлган баалуу кагаздары менен толук жоопкерчилик тартат.

1.5. Күрөө коюучу Күрөө кармоочу алдында өз милдеттенмелерин толугу менен же анын бөлүгүн төлөбөгөн учурда, ушул Күрөө келишимине жана Кредиттик келишимге ылайык, күрөөгө коюлган баалуу кагаздарга карата менчик укук Күрөө кармоочуга өтөт.

2. Тараптардын укуктары жана милдеттери

2.1. Күрөө коюучу Кредиттик келишим жана ушул Күрөө келишими боюнча өзүнө алган милдеттенмелерди аткарбаса же талапка ылайык аткарбаса, ушул Күрөө келишимге жана Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзам талаптарына ылайык, кийинкиге калтыруусуз соттук эмес тартипте баалуу кагаздардын эсебинен толугу менен өндүрүүнүн жүргүзүлүшүн гарантиялайт жана макулдугун берет.

2.2. Күрөө коюучу ушул Күрөө келишимин каттоодон өткөртүү жана колдонууга киргизүү үчүн зарыл болгон, Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарында каралган бардык иш-чараларды өз учурунда жана талапка ылайык ишке ашырууга милдеттүү.

2.3. Кредиттик келишимдин колдонуу мөөнөтү аяктаганга чейин төлөө мөөнөтү келип жеткен баалуу кагаздарды кийин төлөө мөөнөтү менен башка ушундай эле баадагы баалуу кагаздарга (мамлекеттик казына векселдери, мамлекеттик казына облигациялары жана Улуттук

банктын ноталары) алмаштырылышын камсыз кылууга (Күрөө кармоочуга алдын ала маалымдоо менен) милдеттенет. Мында, баалуу кагаздар ордун жабуу күнү келип жеткенге чейинки 10 (он) жумуш күн мурда тиешелүү эмиссиядагы/тиешелүү эмиссиялардагы баалуу кагаздарга алмаштырылууга тийиш.

2.4. Күрөө коюучу күрөөгө коюлган баалуу кагаздар боюнча купондук төлөөлөрдү алуу укугуна ээ.

2.5. Ушул Күрөө келишими боюнча күрөө предмети болуп саналган баалуу кагаздарды кайра күрөөгө коюуга жол берилбейт.

2.6. Күрөө кармоочу төмөнкү учурларда Күрөө коюучудан ушул Күрөө келишиминде көрсөтүлгөн милдеттердин мөөнөтүнөн мурда аткарылышын талап кылууга, эгерде анын талабы канааттандырылбаса, баалуу кагаздардын эсебинен өндүрүүнү жүргүзүүгө укуктуу:

1) Күрөө коюучу Кредиттик келишимдин талаптарын жана жоболорун бузган шартта;

2) Күрөө коюучу кийинки күрөөгө коюу эрежелерин бузган учурда;

3) Күрөө коюучу ушул Күрөө келишиминде же Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларында каралган башка талаптарды жана жоболорду аткарбаса.

2.7. Күрөө кармоочу күрөө менен камсыздалган талап өлчөмүнөн ашкан сумманын айырмасын Күрөө коюучуга кайтарып берүүгө милдеттенет. Күрөө кармоочунун баалуу кагаздар наркынан канааттандырылуучу талаптарында төмөнкүлөр камтылат: кредиттин негизги суммасын кайтарып берүү, кредитти пайдалангандыгы үчүн пайыздарды төлөө.

3. Күрөө шарттары

3.1. Тараптар ушул Күрөө келишимине ылайык күрөөгө коюлган баалуу кагаздар, Күрөө коюучунун Улуттук банктын баалуу кагаздарын Башкы депозитарийиндеги Депо-эсебинин камдык (күрөөлүк) субэсебине жайгаштырууга макулдашышты.

3.2. Ушул Күрөө келишимине кол коюлгандан кийин Күрөө коюучу келишим шарттарына ылайык баалуу кагаздарды Күрөө коюучунун Башкы депозитарийиндеги Депо-эсебинин камдык (күрөөлүк)

субэсебине которуу жөнүндө Башкы депозитарийге тапшырма жөнөтүүгө милдеттенет.

3.3. Күрөө коюучу ушул Күрөө келишиминин 2.1.3-пунктунда жана башка пункттарында каралган талаптарды аткарбай койгон шартта жана ушул Күрөө келишимине ылайык күрөөгө коюлган, Күрөө коюучунун Улуттук банктын баалуу кагаздарынын Башкы депозитарийиндеги Депо-эсебинин камдык (күрөөлүк) субэсебинде турган баалуу кагаздарды төлөө мөөнөтү келип жеткен учурда, Тараптар Башкы депозитарийге ошол баалуу кагаздардын номиналдык нарк суммасын, анын ичинде Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Борбордук казыналыктын эсебинен Күрөө кармоочунун эсебине которууга ыйгарым укук чегеришкен.

3.4. Кредиттик келишимге ылайык күрөө менен камсыздалган милдеттенмелер аткарылбай калган учурда, Күрөө кармоочу ушул Күрөө келишимине ылайык күрөөгө коюлган баалуу кагаздарды Улуттук банктын баалуу кагаздарынын Башкы депозитарийиндеги Депо-эсебинин камдык (күрөөлүк) субэсебинен Күрөө кармоочунун эсебине которулушун аткарууга укуктуу.

3.5. Тараптар, ушул Күрөө келишиминин Улуттук банктын баалуу кагаздарынын Башкы депозитарийинде каттоодон өткөртүлүшү үчүн төлөмдүн Күрөө коюучу тарабынан төлөнүшүнө макулдашышты.

4. Күрөө предметинен өндүрүүнү жүргүзүү тартиби

4.1. Тараптар, ушул Күрөө келишиминин жоболоруна ылайык баалуу кагаздардан өндүрүүнү жүргүзүү зарылчылыгы келип чыккан шартта, баалуу кагаздардан өндүрүүнү жүргүзүү ушул Күрөө келишиминин жана Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзам талаптарына ылайык, соттук эмес тартипте дароо ишке ашырууга макулдашышты.

5. Башка шарттар

5.1. Күрөө келишими белгиленген тартипте каттоодон өткөн учурдан тартып күчүнө кирет жана Күрөө коюучу Күрөө кармоочу алдында милдеттенмелерин толук аткарганга чейин колдонулат.

5.2. Ушул Күрөө келишиминин шарттары Тараптардын өз ара макулдашуусу боюнча гана өзгөртүлүшү жана толукталышы мүмкүн.

5.3. Келишим мамлекеттик/расмий тилдерде 3 (үч) түп нускада: 1 (бир) нускасы – Күрөө коюучуга, 1 (бир) нускасы – Улуттук банкта сактоо үчүн, 1 (бир) нускасы – күрөөнү каттоо үчүн ыйгарым укуктуу органдарга сунуштоо максатында түзүлгөн. Бардык нускалар бирдей юридикалык күчкө ээ.

6. Тараптардын юридикалык даректери, реквизиттери жана кол тамгалары

КҮРӨӨ КАРМООЧУ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкы

Бишкек шаары,
Чуй проспектиси, 168

Кызмат орду _____
(кол тамгасы) _____ М.О

КҮРӨӨ КОЮУЧУ

Кыргыз Республикасынын Аманаттарды
коргоо боюнча агенттиги

Бишкек шаары
Москва көчөсү 190

Кызмат орду _____
(кол тамгасы) _____ М.О

Улуттук банкта 20__ жылдын « ____ » _____
№ _____ катталган

_____ / _____

(кол тамгасы) (кызмат орду, аты-жөнү)

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-09/33-2-(НПА)

Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 27-ноябрындагы № 45/13 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан кайра каржылоо жана ликвиддүүлүктү колдоо максатында кредиттик аукциондорду өткөрүү тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20, 53 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 27-ноябрындагы № 45/13 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан кайра каржылоо жана ликвиддүүлүктү колдоо максатында кредиттик аукциондорду өткөрүү тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төрагасынын орун басары Н. Жениш мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-09/33-2-(НПА)
токтомуна тиркеме

**Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 27-ноябрындагы
№ 45/13 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан
кайра каржылоо жана ликвиддүүлүктү колдоо максатында
кредиттик аукциондорду өткөрүү тартиби жөнүндө» жобону
бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр жана толуктоолор**

Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 27-ноябрындагы № 45/13 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан кайра каржылоо жана ликвиддүүлүктү колдоо максатында кредиттик аукциондорду өткөрүү тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кайра каржылоо жана ликвиддүүлүктү колдоо максатында кредиттик аукциондорду өткөрүү тартиби жөнүндө» жобонун:

– бүтүндөй тексти боюнча «веб-сайты» деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү «расмий интернет-сайты» дегенге алмаштырылсын;

– 41-пунктунун 3-пунктчасынын биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«3) Белгилүү бир мүнөздөмөлөргө ылайык келген кредит портфели боюнча Улуттук банк Башкармасынын «Күрөөлүк камсыздоо катары кабыл алынуучу кредит портфелин алууга карата минималдуу талаптар» токтомунда каралган тартипте талап кылуу укугу»;

– 43-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«43. Банктар Кредиттик келишимге карата Күрөө келишиминде көрсөтүлгөн күрөөлүк камсыздоону тиешелүү коэффициенттерди колдонуу менен кредиттик ресурстарды алгандан кийинки 3 (үч) айдан кийин гана ага барабар күрөөгө алмаштырууга укуктуу.»;

– 51-1-пункту төмөнкү абзац менен толукталсын:

«IV методу – кошо каржылоо менен белгиленген чен боюнча аукцион. Мындай аукционду жүргүзүүдө Акча-кредиттик жөнгө салуу комитети тарабынан белгиленген чен боюнча бардык билдирмелер, ошол аукциондо кредиттик ресурстардын белгиленген көлөмү толугу менен акырына чыкканга чейин канааттандырылат. Эгерде, билдирмелердин суммардык көлөмү аукциондо сунушталган кредиттик ресурстар көлөмүнөн артса, билдирмелерди канааттандыруу пропорционалдуу негизде миң баскычка тегеректөө менен ишке ашырылат. Мында, Улуттук банктын кредиттик ресурстарына кошумча Банк тиешелүү аукциондо өздүк каражаттардын эсебинен улуттук валютадагы кредиттик ресурстарды Акча-кредиттик жөнгө салуу комитети тарабынан аныкталган шарттарда сунуштоого милдеттенет (анын ичинде Банктын түпкү карыз алуучулары үчүн чектүү номиналдык пайыздык чен, кредиттин тармактык багыты жана Банктын өздүк каражаттарынын эсебинен кошо каржылоо пропорциясы). Банктын кредиттик ресурстары өздүк каражаттардын эсебинен ушул жобонун 68-пунктунда белгиленген мөөнөттөрдө сунушталууга тийиш. »

– Кредиттик келишимдин 2.4-пункту (Кредиттик аукцион жөнүндө башкы келишимге карата 4-тиркеме) төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4. Улуттук банк тарабынан ушул Кредиттик келишимдин алкагында Банкка сунушталган кредит кредиттик аукцион параметрлерине ылайык (ушул Кредиттик келишимге карата 4-тиркеме) кайра каржылоого/ликвиддүүлүктү колдоого багытталган.»;

– Кредиттик келишимге карата 3-тиркеме (Кредиттик аукцион жөнүндө башкы келишимге карата 4-тиркеме) төмөнкү редакцияда берилсин:

«20 ____-жылын “ ____ ”
№ ____ Кредиттик келишимге карата
3-тиркеме

*Кийинки айдын бешине чейин ай сайын
2-форма. Кредиттик аукциондордун алкагында Улуттук банктын каражаттарынын
эсебинен берилген кредит портфелинин абалы жөнүндө отчет*

күнү
Банк
сом/пайыз түрүндө

Аукцион- дун коду	Бир мезгилдин баш- талышына карата орду жабылбаган кал- кредиттердин кал- дыгы	3	Бир мезгилдин баш- акырына карата орду жабылбаган кредиттердин кал- дыгы	4	Карыз алуучу- лардын төлөө көлөмү	5 (3-4+6)	Банк тара- бынан жаңы берилген кредиттин көлөмү	6	Банктын Улуттук банк алдындагы карызынын көлөмү	7	Улуттук банка кайтарылган суммалар	8 (7-3-6)
1												
AK1												
...												
AKn												
Жыйын- тыгында												

Банк жетекчисинин аты-жөнү

кол тамгасы

мөөрү»

– Кредиттик келишим (Кредиттик аукцион жөнүндө башкы келишимге карата 4-тиркеме)
төмөнкү мазмундагы 4-тиркеме менен толукталсын:

«20__-жылын “__” _____
№__ Кредиттик келишимге карата
4-тиркеме

АК ** ** Кредиттик аукциондун параметрлери	
Аукциондун коду	АК ** **
Кредиттик ресурстардын көлөмү (млн. сом)	
Ауцион өткөрүү ыкмасы	
Максаттуу багытталышы	
Регионалдык багытталышы	
Минималдуу пайыздык чен (%)	
Билдирменин минималдуу көлөмү (млн. сом)	
Билдирменин максималдуу көлөмү (млн. сом)	
Коммерциялык банктардын түпкү карыз алуучулары үчүн чектүү номиналдык пайыздык чен	
Кредиттин күрөөлүк камсыздоосу	
Кредитти кредит портфели боюнча талап кылуу укугу түрүндөгү максималдуу күрөөлүк камсыздоо	

»

– Күрөө келишиминин 2.1-пунктунун 6-пунктчасы (Кредиттик аукцион жөнүндө башкы келишимге карата 7-тиркеме) төмөнкү редакцияда берилсин:

«6) ал боюнча талап кылуу укугу катары ушул Келишим боюнча күрөө предмети саналган кредиттер Улуттук банк Башкармасынын «Күрөөлүк камсыздоо катары кабыл алынуучу кредит портфелин алууга карата минималдуу талаптар» токтомунда каралган мүнөздөмөлөргө ылайык келет.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-14/33-4-(ПС)

Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76\8 «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө»

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76/8 «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) киргизилсин:

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды жана «Банктар аралык процессинг борбору» ЖАКты тааныштырсин.

5. Токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төрагасынын орун басары, айым Л. Дж. Орозбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-14/33-4-(ПС)
токтомуна тиркеме

**Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы
№ 76\8 «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм
карттар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна
өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө**

1. Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76\8 «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттары жөнүндө» жобонун:

– 5-пунктунун:

жыйырма жетинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«POS (point-of-sale) терминал – терминал – соода-тейлөө ишканасында төлөм карттары, электрондук капчык жана/же аралыктан тейлөөнүн башка инструменттери аркылуу товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү кабыл алуу, ошондой эле банктык карттардан нак акча каражаттарын берүү үчүн орнотулган банктык жабдуу»;

отуз экинчи абзацтагы интернет аркылуу операциялар» деген сөздөр ушул жобонун жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттенүү боюнча мыйзам талаптарына ылайык» деген сүйлөм менен толукталсын;

кырк биринчи абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«Соода-тейлөө ишканасы (ТСП) – бул юридикалык жак же жеке ишкер, ал эквайер менен түзүлгөн келишимге ылайык, товарларды же кызмат көрсөтүүлөрдү төлөө үчүн, карт менен операция ишке ашырылгандыгын тастыктаган документ түзүү менен акча каражаттарын берүү үчүн карттарды кабыл алат. Банктык карттардагы

акча каражаттар коммерциялык банктар менен агенттик келишим болгон шартта жана Кыргыз Республикасынын кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттенүү маселелеринин агенттин карт ээлерин жеңилдетилген шарттарда идентификациялоо жана верификациялоо боюнча тиешелүү чараларды ишке ашыруу жагында мыйзам талаптары сакталган шартта Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында белгиленген лимиттерге ылайык гана берилиши мүмкүн»;

пункт төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Виртуалдуу POS-терминал – орнотулган POS-терминалды алмаштырган жана банктын системасы менен өз ара иш алып барган веб-интерфейс.

Виртуалдык карта – банктык эсепке байланыштырылган, электрондук коммерциялык максаттарга каралган жана айкын колдонуусуз электрондук түрдө чыгарылган, интернет тармагында товарларды сатып алуу үчүн каралган атайын карта. Виртуалдык карта соода-тейлөө ишканаларында POS-терминалдар аркылуу сатып алууларды төлөө жана банкоматтардан нак акча каражаттарын алуу үчүн каралган эмес.

Мобилдик POS-терминал (mPOS) – банктык карт аркылуу нак эмес эсептешүүнү жүргүзүү мүмкүнчүлүгү каралган смартфондор же планшеттик компьютерлер үчүн түзүлүш жана программалык камсыздоо.».

– 15-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«15. Карт ээси эмитент менен түзгөн келишимге ылайык карт аркылуу төмөнкүлөрдү ишке ашыра алат:

– соода-тейлөө ишканаларында сатылып алынган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө, интернет аркылуу сатып алууларды жүргүзүү;

– банкоматтардан/нак акча берүү пунктуларынан жана банктын агенттеринен нак акча каражаттарын алуу;

– Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык банктык эсебинен алуучунун эсебине акча каражаттарын которуу;

– акча которууларды Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык акча которуулар системасы аркылуу жүзөгө ашыруу;

– төлөмдөрдү аралыктан тейлөө системалары аркылуу жүргүзө алат;

– банктардын кассасы, банктардын cash-in – терминалдарынан/ жана банктык кеңири чекене кызмат көрсөтүүлөр чөйрсүнүн агенттери, банкоматтар, акча которуулар системасы жана электрондук капчыктар аркылуу картты толуктоо.

– Жобо төмөнкү мазмундагы 15-1-пункт менен толукталсын:

«15-1. «Банктын агенти аркылуу акча каражаттарын банктык төлөм карттары аркылуу нак акчага айландыруу лимиттери 150 эсептик көрсөткүчтөн күн ичинде бир карт ээсинен ашпоого тийиш.»;

– 24-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«24. Бюджеттик уюмдардын эмгек акы долбоорлорунун алкагында эмгек акыларды, ошондой эле пенсияларды, жөлөк пулдарды жана башка түшүүлөрдү/бюджеттик каражаттарды төлөө банк тарабынан Элкарт» улуттук карт аркылуу гана жүзөгө ашырылууга тийиш.»;

– 30-пункт төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«Банк карт берүү учурунда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кардарды идентификациялоодон жана верификациялоодон өткөрүүгө тийиш.»;

– 33-пунктунун:

1 жана 2-пунктчалары төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) эсеп ээсинин жеке маалыматтары (аты-жөнү, паспорттук маалыматтары (же Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык инсандыгын тастыктаган башка документтери) жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кардарды жана бенефициардык менчик ээсин (пайда табуучуну) идентификациялоодон өткөрүү үчүн эсеп ээсинин башка жеке маалыматтары;

2) карт ээсинин жеке маалыматтары (аты-жөнү, паспорттук маалыматтары (Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык инсандыгын тастыктаган башка документтин маалыматтарын) жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кардарды жана бенефициардык менчик ээсин (пайда табуучуну)

идентификациялоодон өткөрүү үчүн карт ээсинин башка жеке маалыматтары.».

8-пунктчадагы ыйгарым укуксуз жактар тарабынан» деген сөздөр алдамчылык операцияларды кошо алганда» деген сөздөр менен толукталсын;

Он бешинчи абзац төмөнкү редакцияда берилет:

«Эмитент жогорку деңгээлдеги тобокелдик менен операциялардын болушу тууралуу карт ээлерин маалымдоого тийиш, системанын эрежелерине ылайык алар боюнча акча каражаттарын кайтарып берүү мүмкүн эмес жана/же дооматтарды кароо иши каралган эмес. Мындай операцияларды жүргүзүү мүмкүнчүлүгү блокко түшүрүлүүгө жана карт ээсинин талабы боюнча гана берилүүгө тийиш. Карт продукттарын бөлүштүрүү жана кеңири жайылтуу максатында, карттын өзүндө билдирүү болгон шартта жогорку деңгээлдеги тобокелдикти камтыган операцияларга берилген көрсөткүчтөр боюнча туташтыруу жана карт ээсинин кат жүзүндөгү макулдугу менен адистештирилген (виртуалдуу) карттарды чыгарууга жол берилет. Мындай карттарды утурумдук төлөөлөрдүн (эмгек акы долбоорлору, пенсиялар, жөлөк пулдар, депозит төлөө ж.б.у.с.) алкагында колдонууга болбойт.»;

– 48-пункттагы «3-тиркемеде» деген сөздөн кийин «жана 4-тиркемеде» деген сөз менен толукталсын;

– 1 жана 2-тиркемелердеги Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы Төлөм системалары башкармалыгы» деген аббревиатуралар күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 3-тиркеме төмөнкү редакцияда берилсин:

**«Кыргыз Республикасында
банктык төлөм карттар
жөнүндө» жобого карата
3-тиркеме**

**Аралыкта орнотулган жабдуу
(банктык төлөм карттарын кабыл алуу жана тейлөө боюнча
техникалык инфраструктураны түзгөн терминалдар,
банкоматтар, өзүн-өзү тейлөөчү автоматташтырылган
терминалдар жана башка жабдуулар) реестри жөнүндө
ОТЧЕТ**

Банктын аталышы: _____

Банктын ИНН: _____

Банктын ОКПО: _____

20 ____-жылдын « ____ » _____ карата абал боюнча

Катар №№	1																			
Аралыкта орнотулган түрү	Аралыкта орнотулган түзүлүштүн ID	2	Аралыкта орнотулган түзүлүштүн түрү көрсөтүлөт: (POS-терминал-TCL, POS-терминал-нак акча берүү пункттары, cash-in-терминал, банкомат cash out, банкомат cash out + cash-in, виртуалдык POS-терминал, mPOS, башка аралыкта орнотулуучу түзүлүш)	3	Банктардын каттоо номерлерине ылайык ID түзүлүштөрү көрсөтүлөт	4	Түзүлүш орнотулуучу жердин аталышы көрсөтүлөт (соода-төлөө ишканасы, үюм ж.б.) (web-дареги – виртуалдуу пос-терминалдар үчүн (V-POS/mPOS))	5	Кыргыз Республикасынын областынын аталышы көрсөтүлөт (COATE админ. аймактык бирдик классификаторунан» алынган маалымат)	6	Шаардын, райондук борборлордун шаар тибиндеги айылдын, айылдардын аталышы көрсөтүлөт (COATE админ. аймактык бирдик классификаторунан» алынган маалымат)	7	Кеченун аталышы көрсөтүлөт	8	Төлөм системаларынын аталышы көрсөтүлөт	9	Валютанын коду көрсөтүлөт	10	Түзүлүштүн иштөө убактысы көрсөтүлөт, мындай маалымат сан түрүндө чарылдырылат: CC.MM-CC.MM., куну-туну иштөөдө 24/7 көрсөтүлөт	
		Жайгашкан орду	Областы	Шаар, шаар тибиндеги айыл, айыл	Кечесу	Аралыкта орнотулган түзүлүштүн жайгашкан орду														
		Аралыкта орнотулган түзүлүштүн ID																		
		Аралыкта орнотулган түзүлүштүн түрү																		

Банк Башкарманын төрагасы (кол тамгасы, мөөрү)

Кол тамганын чечмелениши»;

– жобо төмөнкү мазмундагы 4-тиркеме менен толукталсын:

**«Кыргыз Республикасында
банктык төлөм карттары
жөнүндө» жобого карата
4-тиркеме**

**Аралыкта орнотулган жабдуу
(банктык төлөм карттарын кабыл алуу жана тейлөө
боюнча техникалык инфраструктураны түзгөн
терминалдар, банкоматтар, өзүн-өзү тейлөөчү
автоматташтырылган терминалдар жана башка
жабдуулар) реестри боюнча отчетту толтуруу**

ЭРЕЖЕЛЕРИ

1. Аралыкта орнотулган түзүлүштөрдүн реестринде төлөм карттары аркылуу, ошондой эле аларды (cash-in терминалдар) колдонуусуз, кардардын банктык эсебинен аралыктан пайдаланууну камсыз кылуучу түзүлүштөр жөнүндө маалыматтар чагылдырылат. Анда алардын жайгашкан орду так көрсөтүлөт жана түзүлүш жөнүндө бир аз маалымат камтылат.

2. Аралыкта орнотулган түзүлүштүн тиби» деп аталган 2-тилкеде түзүлүштүн түрү көрсөтүлөт: POS-терминал-соода тейлөө ишканасы, POS-терминал-нак акча берүү пункту, cash-in-терминал, банкомат cash out, банкомат cash out + cash-in, виртуалдуу POS-терминал, mPOS жана башка аралыкта орнотулган түзүлүштөр.

3. «Аралыкта орнотулган түзүлүштүн идентификациялык номерлери (ID)» деген 3-тилкеде банктардын катталган номерлерине жараша, түзүлүштүн идентификациялык номерлери көрсөтүлөт.

4. Жайгашкан орду» деген 4-тилкеде түзүлүш жайгашкан жердин аталышы (соода тейлөө ишканасы, уюм, ж.б.) көрсөтүлөт. Ал эми виртуалдуу POS-терминалдар үчүн веб-дареги көрсөтүлөт (V-POS).

5. Область» деген 5-тилкеде Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетинин Административдик-аймактык бирдиктердин классификатору – COATE» маалымдамасына ылайык, областтын аталышы көрсөтүлөт.

6. Шаар, шаар тибиндеги айыл, айыл» деген 6-тилкеде Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетинин

Административдик-аймактык бирдиктердин классификатору – СОАТЕ» маалымдамасына ылайык, шаардын, райондук борборлордун, шаар тибиндеги айылдардын жана айылдардын аталыштары көрсөтүлөт.

7. Көчө» деп аталган 7-тилкеде көчөнүн аталышы көрсөтүлөт. Эгерде, аралыкта орнотулган түзүлүштөр белгилүү дареги (көчөнүн аталышы, №) болбогон жайларда жайгаштырылса, анда Жайгашкан орду» деген 4-тилкеде кыйла толук маалымат берилет, б.а. уюмдун же анын түзүмдүк бөлүмүнүн аталышы, ж.б. көрсөтүлөт.

8. Аралыкта орнотулган түзүлүш аркылуу тейленүүчү төлөм системаларынын аталышы» деген 8-тилкеде Төлөм системасынын түрү» маалымдамасына ылайык, карттардын ушул түзүлүшү аркылуу тейленүүчү төлөм системаларынын аталышы көрсөтүлөт (системалардын аталышы бир ячейкада көрсөтүлүүгө тийиш).

9. «Валюта» деген 9-тилкеде ушул түзүлүш тарабынан берилүүчү же кабыл алынуучу валюталардын коду көрсөтүлөт (валюталар коду бир ячейкада көрсөтүлүүгө тийиш).

10. Иштөө убактысы» деген 10-тилкеде түзүлүштүн иштөө убактысы көрсөтүлөт.

Аталган отчетко коштомо кат тиркелүүгө тийиш, анда киргизилген өзгөртүүлөр боюнча маалымат (банктык жабдууну ачуу/жабуу жана ордун которуу) чагылдырылат.

Отчеттор/билдирүүлөр Улуттук банк тарабынан белгиленген формада жана мөөнөттө берилүүгө тийиш. Коммерциялык банктар ушул Жобонун бардык шарттарынын жана талаптарынын сакталышына, анын ичинде маалыматтын туура жана өз учурунда берилишине жоопкерчиликтүү болуп саналат.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-14/33-5-(ПС)

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат
көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди
түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги
талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна
өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор бекитилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобонун:

- 5-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:
«- банктык карттардан нак акча каражаттарын берүү;
- бюджетке төлөмдөрдү кабыл алуу (айыптык төлөмдөр, салыктар, бажы жыйымдары)»;
- 6-пунктунун:

төртүнчү абзацындагы «жайылтуу» деген сөз «жайылтуу» дегенге алмаштырылсын;

төмөнкү мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«- банктык карттардан нак акча каражаттарын берүү;

- бюджетке төлөмдөрдү кабыл алуу (айыптык төлөмдөр, салыктар, бажы жыйымдары).»;

- 8-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 27-пунктунун экинчи абзацы «күн ичинде бир карт ээсинен» деген сөздөр менен толукталсын.

2. Юридика башкармалыгы:

- токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

- расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын, төлөм системасынын операторлорун жана төлөм уюмдарын тааныштырсин.

5. Токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төрагасынын орун басары, айым Л. Дж. Орозбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-12/33-6-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банктын төмөнкү ченемдик укуктук актыларына сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин:

– «Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/2 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча нускоону бекитүү жөнүндө» токтому;

– «Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтому.

2. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Коммерциялык банктарга Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча нускоонун 4.3-пунктунун 6-пунктчасын аткаруу үчүн төмөнкүдөй мөөнөттөр белгиленсин:

– 2019-жылдын 1-январынан 2019-жылдын 30-июнуна чейин – кредиттик тобокелдиктин деңгээли 110%;

– 2019-жылдын 1-июлунан 2019-жылдын 31-декабрына чейин - кредиттик тобокелдиктин деңгээли 130%;

– 2020-жылдын 1- январынан - кредиттик тобокелдиктин деңгээли 150%.

4. Коммерциялык банктарга Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча нускоонун 4.3-пунктунун 7-пунктчасын аткаруу үчүн төмөнкүдөй мөөнөттөр белгиленсин:

– 2019-жылдын 1-январынан 2019-жылдын 30-июнуна чейин – кредиттик тобокелдиктин деңгээли 130%;

– 2019-жылдын 1-июлунан 2019-жылдын 31-декабрына чейин - кредиттик тобокелдиктин деңгээли 160%;

– 2020-жылдын 1- январынан - кредиттик тобокелдиктин деңгээли 200%.

5. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтына жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

6. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, адистештирилген финансы-кредит уюму «Кредиттик союздардын финансы компаниясы» ачык акционердик коомун, Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Дж. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-12/33-6-(НПА)
токтомуна тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр жана толуктоолор

1. Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/2 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча нускоону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү толуктоолор жана өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча нускоонун:

– 2.4-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4. Банктын финансылык жана иш туруктуулугун сактоо максатында, дивиденддерди төлөө үчүн «банк капиталынын кошумча запасын» («капитал буфери» индекси) колдоо жөнүндө талап белгиленет. «Капитал буфери» индекси суммардык капиталдын жетиштүүлүк (шайкештиги) коэффициентин эсептеген сыяктуу эле аныкталат. «Капитал буферинин» индексинин мааниси 18% өлчөмүндө белгиленет. Кардарлардын депозиттеринин жана кредиттеринин үлүшү бүтүндөй банк тутумунун кардарларынын депозиттеринин жана кредиттеринин жалпы суммасынын тиешелүүлүгүнө жараша 8 % жана андан ашыгын түзгөн банктар үчүн «капитал буферин» индексинин 20% кем эмес деңгээлде колдоо зарылчылыгы тууралуу талап Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан белгиленет, мында «Коммерциялык банктардын жана банк эмес финансы-кредит уюмдарынын системалуулук критерийлери жөнүндө» жобонун нормалары да эске алынат.

Ушул пункттун максатында «депозиттер» дегенден улам, юридикалык жактардын анын ичинде бийлик органдарынын депозиттери жана жеке адамдардын эсептерин түшүнүүгө болот.»;

– 2.5-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.5. Эгерде, дивиденддердин төлөөгө пландаштырылган суммасын алып салууну эске алуу менен эсептелген «капитал буферинин» индекси Улуттук банк белгилегенден төмөн мааниде болгон шартта, Банк дивиденддерди төлөө жөнүндө чечим кабыл алууга укуктуу эмес.

Дивиденддер төлөнгөндөн кийин «капитал буферинин» индекси Улуттук банк белгилегенден төмөн мааниде болбоого тийиш.

Банк уставдык капиталын бөлүштүрүлбөгөн пайданын эсебинен көбөйткөн учурларын эске албаганда, ошондой эле дивиденддердин төлөөгө пландаштырылган суммасын алып салууну эске алуу менен эсептелген «капитал буферинин» индексинин мааниси сакталган шартта, төлөөгө Улуттук банктын уруксатын алууга тийиш.»;

– 2.6-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 3.7-пунктунун в) пунктчасынын он үчүнчү жана он алтынчы абзацтарында «Тышкы көзөмөл башкармалыгынын» деген сөздөр «ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмүнүн» дегенге алмаштырылсын;

– 4.3-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.3. Кредиттик тобокелдик деңгээлине, ошондой эле айрым өнөктөштөр/контрагенттердин тибине жараша, баланстык активдер төмөнкүдөй категорияларга бөлүнөт:

1) 1-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 0%):

а) Кыргыз Республикасынын, ЕАЭБге жана Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюмуна мүчө мамлекеттердин жана «Standard & Poor's» рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ мамлекеттердин банкноттору жана монеталары.

Эскертүү: Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюму (мындан ары - Уюм). Аталган Уюмга мүчө мамлекеттердин тизмеси www.oecd.org. расмий сайтында жайгаштырылган.

б) Улуттук банкка коюлган талаптар;

в) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө коюлган талаптар (Кыргыз Республикасынын Өкмөтү чыгарган баалуу кагаздар жана башка талаптар);

г) «Standard & Poor's» рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ болгон же Уюмга мүчө болушкан мамлекеттердин борбордук (улуттук) банктарына талаптар;

д) «Standard & Poor's» рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ болгон же Уюмга мүчө болушкан мамлекеттердин өкмөттөрүнө талаптар (Өкмөттөр тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар);

е) Кыргыз Республикасынын улуттук валютасында туюндурулган жана өзүнчө депозиттик эсепте жайгаштырылган камсыздоосу менен активдер (же алардын бөлүгү);

Эскертүү: Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы №18/3 токтому менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу чыгымдар менен жоготуулардын ордун жабуу үчүн камдарга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобого ылайык;

ж) ЕАЭБге жана Уюмга мүчө болушкан мамлекеттердин, ошондой эле «Standard & Poor's» рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ болгон мамлекеттердин улуттук валюталарында туюндурулган жана өзүнчө депозиттик эсепте жайгаштырылган камсыздоосу менен активдер (же алардын бөлүгү);

2) 2-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 10%):

а) Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан чыгарылган баалуу кагаздардын күндөлүк рынок баасы боюнча камсыз болгон активдер (же алардын бөлүгү);

б) «Standard & Poor's» рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болушкан мамлекеттердин өкмөттөрү тарабынан чыгарылган баалуу кагаздардын күндөлүк рынок баасы боюнча камсыз болгон активдер (же алардын бөлүгү).

3) 3-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 20%):

а) Кыргыз Республикасынын банктары жана башка финансы-кредит уюмдары менен эсептешүүлөрдөгү акча активдери;

б) стандарттык куймалардагы алтын жана башка сертификатталган баалуу металлдар;

в) «Standard & Poor's» рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» рейтингдик агенттиктердин бири тарабынан берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болушкан мамлекеттердин банктары жана башка финансы-кредит уюмдары менен эсептешүүлөрдөгү акча активдери;

г) Кыргыз Республикасынын банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына карата талаптар жана бул институттардын гарантияларына негизделген бардык активдер;

д) «Standard & Poor's» рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү, суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» рейтингдик агенттиктердин бири тарабынан берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болушкан, отчет берүүчү банкка карата аффилирленген уюм болуп саналбаган мамлекеттердин банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына карата талаптар жана бул институттардын гарантияларына негизделген бардык активдер;

4) 4-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 50%):

а) жеке адамдарга бир үй-бүлөгө турак-жай сатып алуу же куруу үчүн берилген жана ушул турак-жай боюнча биринчи күрөө менен гарантияланган кредиттер. Аталган категорияга бул үйдө же квартирада жашоого ниеттенген, б.а. турак-жайды (же анын бөлүгүн) башка максаттарда (сатуу, ижарага берүү ж.б.) пайдаланбай турган жактарга берилген ссудалар гана кирет.

Эгерде бул кредиттерди төлөө мөөнөтү 30 күндөн ашык мөөнөткө өткөрүлүп жиберилсе жана/же реструктуризацияланган болсо, анда алар кредиттик тобокелдиктин 100% деңгээлиндеги 5-категорияда көрсөтүлөт.

б) өлчөнгөн куймалардагы алтын жана башка сертифицикталган баалуу металлдар;

в) коммерциялык банктар тарабынан мамлекеттик программалар, анын ичинде банктардын өз каражаттарынын эсебинен берилген, айыл чарбасын жана экспортко багыт алган жана импортту алмаштыруу жагында иш алып барган ишканаларды каржылоого байланыштуу, ошондой эле республиканын экономикасын өнүктүрүүгө көмөктөшүүгө багытталган башка мамлекеттик программаларга кредиттер.

Эгерде бул кредиттердин мөөнөтү 90 күндөн ашык өткөрүлүп жиберилсе жана/же кайталап реструктуризацияланган болсо, анда алар 100% кредиттик тобокелдик деңгээлинде 5-категорияда көрсөтүлөт.

Эскертүү: мамлекеттик программаларга республикалык бюджеттен жарым-жартылай же толугу менен каржылоого алынган же республикалык бюджеттин каражаттарынын эсебинен пайыздык чендерди субсидиялоо аркылуу, анын ичинде мамлекет тарабынан түзүлгөн уюмдар менен биргеликте каржылоо; эл аралык келишимдерге жана макулдашууларга ылайык мамлекеттер аралык (өкмөттөр аралык) долбоорлорду жүзөгө ашыруунун алкагында программалар.

5) 5-категория (кредиттик тобокелдик - 100%):

а) 1-категорияга кирбеген банкноттор жана монеталар;

б) «Standard & Poor's» рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн узак мөөнөттүү, суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond

Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» рейтингдик агенттиктердин бири тарабынан берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болбогон мамлекеттердин өкмөттөрүнө жана борбордук банктарына карата талаптар (бул мамлекеттердин өкмөттөрү тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар жана башка талаптар);

в) «Standard & Poor's» рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн узак мөөнөттүү, суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» рейтингдик агенттиктердин бири тарабынан берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болбогон мамлекеттердин банктары жана башка финансы-кредит уюмдары менен эсептешүүлөрдөгү акча активдери;

г) «Standard & Poor's» рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү, суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» рейтинг агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналган мамлекеттердин отчет берүүчү банкка аффилирленген уюм болуп саналган банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына талаптар;

д) «Standard & Poor's» рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн узак мөөнөттүү, суверендүү кредиттик рейтингге же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service» рейтинг агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналбаган мамлекеттердин банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына талаптар;

е) коммерциялык, керектөө, ипотекалык жана 4-категорияда көрсөтүлгөндөн тышкары башка кредиттер;

ж) банктын негизги каражаттары жана башка менчиги;

з) инвестициялар жана 3.9-пункттун «б» пунктчасында каралган эсептеп алып салууларды кемитүү менен финансылык катышуу;

и) 1, 2, 3, 4, 6 жана 7-категорияларга кирбеген башка активдер.

б) 6-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 150%):

– ЕАЭБге мүчө-мамлекеттердин валютасындагы кредиттерди кошпогондо, ошондой эле 4-категорияда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары чет өлкө валютасында коммерциялык, керектөө, ипотекалык жана башка кредиттер;

7) 7-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 200%):

– жеке адамдарга жана жеке ишкерлерге улуттук валютада кредит берүү учурунда номиналдык жылдык чени 30% же андан ашык болгон кредиттер;

– 8.4-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«8.4. Банк Улуттук банктан акционерлерге дивиденддерди төлөө үчүн уруксат алууга милдеттүү. Дивиденддер төлөө боюнча Улуттук банкынан уруксат алуу үчүн документтер акционерлердин жалпы жыйынына чейин беш жумушчу күндөн кечиктирбестен, Улуттук банкка берилүүгө тийиш. Дивиденддерди төлөө мөөнөттөрү боюнча планы жана экономикалык ченемдерди аткаруу боюнча эсептер, ошондой эле пландаштырылган дивиденддерди төлөөлөрдүн суммасын эске алуу менен эсептелген «капиталдын буфери» индекси банктын документтерине тиркелген болушу керек.

Банктын туруктуулугуна, ошондой эле кредиторлордун жана аманатчылардын кызыкчылыктарына коркунуч пайда болгон учурда, Улуттук банк дивиденддердин төлөнүшүнө тыюу салат же чектөөлөрдү белгилей алат, эгерде,:

а) бул Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдердин бузулушуна алып келсе;

б) банктын капиталынын шайкештик коэффициенттеринин мааниси Улуттук банк белгилеген минималдуу чектерден төмөн болгон учурда;

в) «капитал буферинин» индекси дивиденддер төлөнгөндөн кийин, Улуттук банк белгилеген минималдуу маанилерден төмөн болсо;

г) потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабууга карата камдар Улуттук банктын талаптарына ылайык түзүлбөгөн же жетишсиз өлчөмдө түзүлгөн учурда;

д) банк мурдагы жылдар үчүн жана/же отчеттук жыл үчүн орду жабылбаган чыгымдарга ээ болсо;

е) бул банктын финансылык абалынын начарлашына алып келсе;

ж) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка учурларда.

Эгерде, Банк Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, чечим кабыл алган жана дивиденддерди төлөө учурунда төлөөгө кудуретсиздик белгилерине ээ болсо же аталган белгилер дивиденддерди төлөө натыйжасынан улам пайда болсо, анда банк акциялар боюнча дивиденддерди төлөө (жарыялоо) жөнүндө чечим кабыл алууга укуктуу эмес.

Эгерде, артыкчылык берилген акциялар боюнча дивиденддерди төлөө жөнүндө чечим кабыл алынбаса, анда Банк жөнөкөй акциялар боюнча дивиденддерди төлөө (жарыялоо) жөнүндө чечим чыгарууга укуктуу эмес.»;

– Нускоого тиркемеде:

«Кредиттер жана лизингдер» бөлүмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кредиттер жана лизингдер

(миң сом)

N	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмакталып алынган маани
240	Кыргызской Республикасынын банктарына кредиттер	0		0
240.1			0%	
240.2			10%	0
240.3			20%	0
240.4			50%	0
240.5			100%	0
240.6			150%	0
250	КМШ өлкөлөрүнүн банктарына жана финансы уюмдарына кредиттер	0		0
250.1			0%	
250.2			10%	0
250.3			20%	0
250.4			50%	0
250.5			100%	0
250.6			150%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 3, 2018

N	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмакталып алынган маани
260	КМШ өлкөлөрүнөн тышкары чет өлкө банктарына жана финансы уюмдарына кредиттер	0		0
260.1			0%	
260.2			10%	0
260.3			20%	0
260.4			50%	0
260.5			100%	0
260.6			150%	0
270	Мамлекеттик секторлорго сунушталуучу кредиттер	0		0
270.1			0%	
270.2			10%	0
270.3			20%	0
270.4			50%	0
270.5			100%	0
280	Мамлекеттик эмес секторго сунушталуучу кредиттер	0		0
280.1			0%	
280.2			10%	0
280.3			20%	0
280.4			50%	0
280.5			100%	0
280.6			150%	0
280.7			200%	0
290	Жеке адамдардын жеке максаттарына кредиттер	0		0
290.1			0%	
290.2			10%	0
290.3			20%	0
290.4			50%	0
290.5			100%	0
290.6			150%	0
290.7			200%	0
300	Мамлекеттик секторго ипотекалык кредиттер		100%	0

N	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмакталып алынган маани
310	Мамлекеттик эмес секторго		100%	0
310.1	кредиттер		150%	0
310.2			200%	0
320	Жеке адамдарга ипотекалык кредиттер	0		0
320.1			50%	0
320.2			100%	0
320.3			150%	0
320.4			200%	0

»;

«Кредиттер жана лизингдер (уландысы)/башка активдер» бөлүмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кредиттер жана лизингдер (уландысы)/башка активдер

(миң сом)

N	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмакталып алынган маани
330	Мамлекеттик секторго курулушка сунушталуучу кредиттер	0		0
330.1			0%	
330.2			10%	0
330.3			20%	0
330.4			50%	0
330.5			100%	0
340	Мамлекеттик эмес секторго курулушка сунушталуучу кредиттер	0		0
340.1			0%	
340.2			10%	0
340.3			20%	0
340.4			50%	0
340.5			100%	0
340.6			150%	0
340.7			200%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 3, 2018

N	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмактанып алынган маани
350	Жеке адамдарга курулушка сунушталуучу кредиттер	0		0
350.1			0%	
350.2			10%	0
350.3			20%	0
350.4			50%	0
350.5			100%	0
350.6			150%	0
350.7			200%	0
360	Капиталдык ижарага кредиттер	0		0
360.1			0%	
360.2			10%	0
360.3			20%	0
360.4			50%	0
360.5			100%	0
360.6			150%	0
360.7			200%	0
370	Негизги каражаттар		100%	0
380	Банктын башка менчиги		100%	0
390	Консолидацияланбаган банктарга инвестициялоо жана финансылык катышуу		Капиталдан эсептеп алып салуу	
400	Банктардан тышкары консолидацияланбаган финансы уюмдарга инвестициялоо жана финансылык катышуу		Капиталдан эсептеп алып салуу	
410	Консолидацияланбаган финансылык эмес мекемелерге инвестициялоо жана финансылык катышуу		100%	0
420	Алууга чегерилген пайыздар	0		0
420.1			0%	0
420.2			10%	0
420.3			20%	0
420.4			50%	0
420.5			100%	0
430	Башка активдер	0		0

N	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмактанып алынган маани
430.1	Материалдык эмес активдер		Капиталдан эсептеп алып салуу	
430.2	Башка активдердин калган бөлүгү		100%	0
440	Бардыгы болуп баланстык активдер (10-430-статьялар суммасы)	0		0
450	1-категория боюнча бардыгы болуп	0	0%	
460	2-категория боюнча бардыгы болуп	0	10%	0
470	3-категория боюнча бардыгы болуп	0	20%	0
480	4-категория боюнча бардыгы болуп	0	50%	0
490	5-категория боюнча бардыгы болуп	0	100%	0
491	6-категория боюнча бардыгы болуп	0		0
491.1			150%	
491.2			200%	
500	Капиталдан эсептеп алып салуулар бардыгы болуп	0		

»;

– «Капитал жана капиталдын адекваттуулугунун коэффициенттери» бөлүгүнүн:

890-статьясы төмөнкү редакцияда берилсин:

«890 Консолидацияланбаган банктарга, финансы-кредит уюмдарына жана банк эмес финансы-кредит уюмдарына инвестициялар (200.1-230.1-ст., 390-ст., 400-ст.)»;

төмөнкү мазмундагы статья менен толукталсын:

«990 Өздүк (регулятивдик) капитал».

2. Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы №26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү жана толуктоо киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Мезгил-мезгили менен берилүүчү банктык регулятивдик отчет жөнүндө» жобонун:

- 2-тиркемесинде:

«Банк капиталын эсептөө» 15-бөлүгүнүн «Кредиттер жана лизингдер» 15.3-бөлүкчөсү жана «Кредиттер жана лизингдер (уландысы)/ башка активдер» 15.4-бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

«15.3-бөлүк. Кредиттер жана лизингдер

(миң сом)

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик,%	Салмактанып алынган маани
240	Кыргыз Республикасынын банктарына кредиттер	0		0
240.1			0%	
240.2			10%	0
240.3			20%	0
240.4			50%	0
240.5			100%	0
240.6			150%	0
250	КМШ өлкөлөрүнүн банктарына жана финансы уюмдарына кредиттер	0		0
250.1			0%	
250.2			10%	0
250.3			20%	0
250.4			50%	0
250.5			100%	0
250.6			150%	0
260	КМШ өлкөлөрүнөн тышкары чет өлкө банктарына жана финансы уюмдарына кредиттер	0		0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 3, 2018

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмактанып алынган маани
260.1			0%	
260.2			10%	0
260.3			20%	0
260.4			50%	0
260.5			100%	0
260.6			150%	0
270	Мамлекеттик секторго кредиттер	0		0
270.1			0%	
270.2			10%	0
270.3			20%	0
270.4			50%	0
270.5			100%	0
280	Мамлекеттик эмес секторго кредиттер	0		0
280.1			0%	
280.2			10%	0
280.3			20%	0
280.4			50%	0
280.5			100%	0
280.6			150%	0
280.7			200%	0
290	Жеке адамдардын жеке максаттарына кредиттер	0		0
290.1			0%	
290.2			10%	0
290.3			20%	0
290.4			50%	0
290.5			100%	0

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмактанып алынган маани
290.6			150%	0
290.7			200%	0
300	Мамлекеттик секторго ипотекалык кредиттер		100%	0
310	Мамлекеттик эмес секторго ипотекалык кредиттер		100%	0
310.1			150%	0
310.2			200%	0
320	Жеке адамдарга ипотекалык кредиттер	0		0
320.1			50%	0
320.2			100%	0
320.3			150%	0
320.4			200%	0

Аткаруучунун кол тамгасы: _____

15.4-бөлүк. КРЕДИТТЕР ЖАНА ЛИЗИНГДЕР (уландысы)/ БАШКА АКТИВДЕР

(миң сом)

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмактанып алынган маани
330	Мамлекеттик секторго курулушка сунушталуучу кредиттер	0		0
330.1			0%	
330.2			10%	0
330.3			20%	0
330.4			50%	0
330.5			100%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 3, 2018

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмактанып алынган маани
340	Мамлекеттик эмес секторго курулушка сунушталуучу кредиттер	0		0
340.1			0%	
340.2			10%	0
340.3			20%	0
340.4			50%	0
340.5			100%	0
340.6			150%	0
340.7			200%	0
350	Жеке адамдарга курулушка сунушталуучу кредиттер	0		0
350.1			0%	
350.2			10%	0
350.3			20%	0
350.4			50%	0
350.5			100%	0
350.6			150%	0
350.7			200%	0
360	Капиталдык ижарага кредиттер	0		0
360.1			0%	
360.2			10%	0
360.3			20%	0
360.4			50%	0
360.5			100%	0
360.6			150%	0
360.7			200%	0
Аткаруучунун кол тамгасы: _____				
370	Негизги каражаттар		100%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 3, 2018

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмактанып алынган маани
380	Банктын башка менчиги		100%	0
390	Консолидацияланбаган банктарга инвестициялоо жана финансылык катышуу		Капиталдан эсептеп алып салуу	
400	Банктардан тышкары консолидацияланбаган финансы уюмдарына инвестициялоо жана финансылык катышуу		Капиталдан эсептеп алып салуу	
410	Консолидацияланбаган финансылык эмес мекемелерге инвестициялоо жана финансылык катышуу		100%	0
420	Алууга чегерилген пайыздар	0		0
420.1			0%	0
420.2			10%	0
420.3			20%	0
420.4			50%	0
420.5			100%	0
430	Башка активдер	0		0
430.1	Материалдык эмес активдер		Капиталдан эсептеп алып салуу	
430.2	Башка активдердин калган бөлүгү		100%	0
440	Бардыгы болуп баланстык активдер (10-430-статьяларынын суммасы)	0		0

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Салмактанып алынган маани
450	Бардыгы болуп 1-категория боюнча	0	0%	
460	Бардыгы болуп 2-категория боюнча	0	10%	0
470	Бардыгы болуп 3-категория боюнча	0	20%	0
480	Бардыгы болуп 4-категория боюнча	0	50%	0
490	Бардыгы болуп 5-категория боюнча	0	100%	0
491	Бардыгы болуп 6-категория боюнча	0	150%	0
492	Бардыгы болуп 7-категория боюнча	0	200%	0
500	Бардыгы болуп капиталдан эсептеп алып салуулар	0		

Аткаруучунун кол тамгасы: _____».

– 15.7-бөлүкчөсү «Капитал жана капиталдын адекваттуулугунун коэффициенттери» төмөнкү мазмундагы статья менен толукталсын:

«990 Өздүк (регулятивдик) капитал».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-33/33-8-(НФКУ)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна сунушталган өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) бекитилсин:

– 2012-жылдын 12-сентябрындагы № 37/3 “Кредиттик союздардын финансылык компаниясы” ААКсы ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө” токтому;

– 2005-жылдын 4-майындагы № 14/2 “Кыргыз Республикасындагы кредиттик союздардын ишин жөнгө салуу эрежелери жөнүндө” токтому;

– 2006-жылдын 23-мартындагы № 7/5 “Кредиттик союздарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндөгү” жобону бекитүү тууралуу” токтому;

– 2008-жылдын 16-январындагы № 3/3 “Кредиттик союздун мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтому;

– 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 “Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” токтому;

- 2007-жылдын 14-мартындагы № 13/13 “Кредиттик союздардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндөгү” нускоо тууралуу” токтому;
- 2015-жылдын 23-декабрындагы № 78/26 “Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтому;
- 2003-жылдын 19-февралындагы № 4/2 “Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык компаниялардын ишин жөнгө салуунун эрежелери жөнүндө” токтому;
- 2006-жылдын 28-июнундагы № 19/4 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик актылары жөнүндө” токтому;
- 2009-жылдын 27-майындагы № 25/3 “Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жана “Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жоболорду бекитүү тууралуу” токтому;
- 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 “Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтому;
- 2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/6 “Депозиттерди тартпаган МФУлардын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банктын көзөмөлдүгүнө алынган башка юридикалык жактардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу” токтому;
- 2011-жылдын 27-июлундагы № 40/4 “Нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензия берүү тартиби жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу” токтому;
- 2014-жылдын 16-июлундагы № 32/5 “Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча жүзөгө ашырган кредиттик союздардын ишин жөнгө салуу эрежелерин» бекитүү тууралуу” токтому;
- 2014-жылдын 17-октябрындагы № 45/1 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жоболорун бекитүү жөнүндө” токтому;

- 2006-жылдын 2-мартындагы № 5/6 “Белгилүү бир критерийлерге жооп берген кредиттердин атайын классификациясын колдонуунун тартибин бекитүү тууралуу” токтому;

- 2011-жылдын 14-сентябрындагы № 52/4 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө” токтому;

- 2008-жылдын 28-майындагы № 22/4 “Тике банктык көзөмөл жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтому;

- 2013-жылдын 14-июнундагы № 19/2 “Банктык, төлөм жана микрофинансылык уюмдар тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн баасын белгилөө саясатына карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу” токтому.

2. Юридика башкармалыгы:

- бул токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышы камсыз кылсын;

- расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Дж. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2018-жылдын 15-августундагы
№ 2018-П-33/33-8-(НФКУ)
токтомуна тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына ӨЗГӨРТҮҮЛӨР

1. Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 12-сентябрындагы № 37/3 “Кредиттик союздардын финансылык компаниясы” ААКсы ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Кредиттик союздардын финансылык компаниясы” ААКсы ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

- 16-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

“КСФКнын жетекчисинин кол тамгасы менен тастыкталган бул отчет Улуттук банкка кагаз жүзүндө да сунушталат”.

2. Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 4-майындагы № 14/2 “Кыргыз Республикасында кредиттик союздардын ишин жөнгө салуу эрежелери жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасындагы кредиттик союздардын ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

- 7.1.-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

“7.1. Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрү кредиттик союздардын ишине көзөмөлдүктү жүзөгө ашырат”.

3. Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 23-мартындагы № 7/5 “Кредиттик союздарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Кредиттик союздарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө” жобонун:

- 2.5-1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

“2.5-1. Улуттук банктын областтык башкармалыктары жана Баткен областындагы өкүлчүлүгү Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин отурумуна документтердин долбоорлорун даярдайт жана андан ары Көзөмөл боюнча комитеттин кароосуна сунуштоо үчүн аларды Улуттук банктын көзөмөл блогунун тиешелүү түзүмдүк бөлүмүнө жөнөтөт.”.

4. Улуттук банк Башкармасынын 2008-жылдын 16-январындагы № 3/3 “Кредиттик союздун мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Кредиттик союздун мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобосунун:

– 2-тиркемесиндеги ар кандай жөндөмөдөгү “Тышкы көзөмөл башкармалыгы” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “Тиешелүү түзүмдүк бөлүм” дегенге алмаштырылсын.

5. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 “Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө” жобонун:

– 5.1.3.-пунктундагы жана Жобого карата 1-тиркемедеги ар кандай жөндөмөдөгү “мекеме” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “уюм” дегенге алмаштырылсын.

6. Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 14-мартындагы № 13/13 “Кредиттик союздардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндөгү” нускоо тууралуу” токтомуна токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Кредиттик союздардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндөгү” нускоонун:

– нускоонун жана ага карата тиркемелердин бүтүндөй тексти боюнча “Инспектрлөө башкармалыгы” деген сөз “Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы” дегенге алмаштырылсын;

– 1.13.-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

“1.13. Кредиттик союздун ишине инспектордук текшерүү Улуттук банктын Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгынын Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө бөлүмү жана Улуттук банктын областтык башкармалыктары жана Баткен областындагы өкүлчүлүгү (мындан ары – областтык башкармалыктар) тарабынан жүзөгө ашырылат.”;

– 3.3.-пунктундагы “Банктык эмес мекемелердин ишине көзөмөл башкармалыгы” деген сөздөр “Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы” дегенге алмаштырылсын;

– 5.1.-пунктундагы

– “Банктык эмес финансы-кредит уюмдарын инспектрлөө бөлүмү” деген сөздөр “Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгынын Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө бөлүмү” дегенге алмаштырылсын;

“ишине көзөмөлдүк жүргүзүү” деген сөздөр “Көзөмөл” дегенге алмаштырылсын;

– 1-тиркемесиндеги “Инспектирлөө” деген сөз “Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө” дегенге алмаштырылсын;

– 4-тиркемесиндеги “Банктык эмес мекемелердин ишине көзөмөл башкармалыгы” деген сөздөр “Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы” дегенге алмаштырылсын.

7. Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 23-декабрындагы № 78/26 “Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө” жобонун:

– 14-тиркемесинен “жана финансы-кредит уюмдары” деген сөздөр алынып салынсын.

8. Улуттук банк Башкармасынын 2003-жылдын 19-февралындагы № 4/2 “Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык компаниялардын ишин жөнгө салуунун эрежелери жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык компаниялардын ишин жөнгө салуунун эрежелеринин:

– бүтүндөй тексти боюнча ар кандай жөндөмөдөгү “мекемелер” деген сөз тиешелүү жөндөмөдөгү “уюмдар” дегенге алмаштырылсын.

9. Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 28-июнундагы № 19/4 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик актылары жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Кыргыз Республикасындагы микрофинансылык уюмдарда тышкы аудитти жүргүзүүгө карата минималдуу талаптар жөнүндө” жобонун:

– бүтүндөй тексти боюнча ар кандай жөндөмөдөгү “Тышкы көзөмөл башкармалыгы” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы” дегенге алмаштырылсын.

10. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/3 “Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жана “Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жоболорду бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобонун:

– 2-тиркемесиндеги ар кандай жөндөмөдөгү “Тышкы көзөмөл башкармалыгы” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “Тиешелүү түзүмдүк бөлүм” дегенге алмаштырылсын;

2) жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобонун:

– 2-тиркемесиндеги ар кандай жөндөмөдөгү “Тышкы көзөмөл башкармалыгы” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “Тиешелүү түзүмдүк бөлүм” дегенге алмаштырылсын.

11. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 “Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык

уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө" жобону бекитүү тууралуу" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген "Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө" жобонун:

- 4-пунктундагы "мекемелерден" деген сөз "уюмдардан" дегенге алмаштырылсын;

- 1-тиркемесинде "мекемелеринен" деген сөз "уюмдарынан" дегенге алмаштырылсын.

12. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/6 "Депозиттерди тартпаган МФУлардын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банктын көзөмөлдүгүнө алынган башка юридикалык жактардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө" нускоону бекитүү тууралуу" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген "Депозиттерди тартпаган МФУлардын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банктын көзөмөлдүгүнө алынган башка юридикалык жактардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө" нускоонун:

- нускоонун бүтүндөй тексти боюнча ар кандай жөндөмөдөгү "Инспектрлөө башкармалыгы" деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү "Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы" дегенге алмаштырылсын;

- нускоонун бүтүндөй тексти боюнча ар кандай жөндөмөдөгү "Инспекциялоо башкармалыгы" деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү "Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы" дегенге алмаштырылсын;

- нускоонун бүтүндөй тексти боюнча ар кандай жөндөмөдөгү "Банктык эмес финансы-кредит уюмдарын инспектрлөө бөлүмү" деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү "Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө бөлүмү" дегенге алмаштырылсын;

- 13-пунктундагы "Инспекциялоо башкармалыгынын Банктык эмес финансы-кредит мекемелерди инспекциялоо бөлүмүнүн" деген сөздөр "Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө

башкармалыгынын Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө бөлүмүнүн” дегенге алмаштырылсын.

13. Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 27-июлундагы № 40/4 “Нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензия берүү тартиби жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензия берүү тартиби жөнүндө” жобонун:

– 5-тиркемесиндеги “Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо” деген сөздөр “Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө” дегенге алмаштырылсын;

14. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 16-июлундагы № 32/5 “Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча жүзөгө ашырган кредиттик союздардын ишин жөнгө салуу эрежелерин” бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча жүзөгө ашырган кредиттик союздардын ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

– бүтүндөй тексти боюнча ар кандай жөндөмөдөгү “финансы-кредит мекемелер” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “финансы-кредит уюмдар” дегенге алмаштырылсын.

15. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 17-октябрындагы № 45/1 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жоболорун бекитүү жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан микрофинансылык компаниялардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобосунун:

– 2-тиркемесинде ар кандай жөндөмөдөгү “Тышкы көзөмөл башкармалыгы” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “Тиешелүү түзүмдүк бөлүм” дегенге алмаштырылсын;

2) жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө

ашырышкан микрокредиттик компаниялардын жана микрокредиттик агенттиктердин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобосунун:

2-тиркемесинде ар кандай жөндөмөдөгү “Тышкы көзөмөл башкармалыгы” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “Тиешелүү түзүмдүк бөлүм” дегенге алмаштырылсын;

3) “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан кредиттик союздардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобосунун:

2-тиркемесинде ар кандай жөндөмөдөгү “Тышкы көзөмөл башкармалыгы” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “Тиешелүү түзүмдүк бөлүм” дегенге алмаштырылсын.

16. Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 2-мартындагы № 5/6 “Белгилүү бир критерийлерге жооп берген кредиттердин атайын классификациясын колдонуунун тартибин бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Белгилүү бир критерийлерге жооп берген кредиттердин атайын классификациясын колдонуунун тартибинин:

- бүтүндөй тексти боюнча ар кандай жөндөмөдөгү “мекемелер” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “уюмдар” дегенге алмаштырылсын;

- бүтүндөй тексти боюнча ар кандай жөндөмөдөгү “ФКМ” деген аббревиатуралар тиешелүү жөндөмөдөгү “ФКУ” дегенге алмаштырылсын.

17. Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 14-сентябрындагы № 52/4 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Банктардын баалуу кагаздар менен иш алып баруусу жөнүндө” жобосунун:

- 38-пунктундагы “Тышкы көзөмөл башкармалыгына” деген сөздөр “Улуттук банктык тиешелүү түзүмдүк бөлүмүнө” дегенге алмаштырылсын.

18. Улуттук банк Башкармасынын 2008-жылдын 28-майындагы № 22/4 “Тике банктык көзөмөл жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Тике банктык көзөмөл жөнүндө” жобосунун:

– бүтүндөй тексти боюнча ар кандай жөндөмөдөгү “Тышкы көзөмөл башкармалыгына” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “Улуттук банктык тиешелүү түзүмдүк бөлүмүнө” дегенге алмаштырылсын.

19. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 14-июнундагы № 19/2 “Банктык, төлөм жана микрофинансылык уюмдар тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн баасын белгилөө саясатына карата минималдуу талаптар жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Банктык, төлөм жана микрофинансылык уюмдар тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн баасын белгилөө саясатына карата минималдуу талаптар жөнүндө” жобонун:

– 10-пунктундагы “Тышкы көзөмөл башкармалыгына” деген сөздөр “тиешелүү түзүмдүк бөлүмүнө” дегенге алмаштырылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 28-августундагы
№ 2018-П-07/35-2-(ДКП)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 24, 28 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банктын эсептик чени жылдык 4,75 пайыз өлчөмүндө белгиленсин.
2. Токтом 2018-жылдын 28-августунан тартып күчүнө кирет.
3. Экономика башкармалыгы эсептик чен өлчөмү жөнүндө маалыматтын Улуттук банктын расмий интернет-сайтында, токтом кабыл алынгандан кийинки жумуш күнү ичинде жарыялышын камсыз кылсын.
4. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төрагасынын орун басары Н. Жениш мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 13-сентябрындагы
№ 2018-П-14/37-3-(ПС)

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2009-жылдын 15-июлундагы №30/6 «Кыргыз Республикасында
акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды
жүзөгө ашыруу боюнча эрежелерин» бекитүү тууралуу»
токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы №30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча эрежелерин» бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) киргизилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Коммерциялык банктар жана акча каражаттарын которуу системаларынын операторлору Кыргыз Республикасында акча которуу системалары боюнча которууларды жүзөгө ашыруу эрежелеринин 3.7-пунктунун талаптарын 2018-жылдын 1-декабрына чейин аткарсын.

5. Төлөм системалары башкармалыгы бул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарын жана акча каражаттарын которуу системаларынын операторлорун тааныштырсын.

6. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Улуттук банктын төрагасынын орун басары, айым М. А. Момункуловага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2018-жылдын 13-сентябрындагы
№ 2018-П-14\37-3-(ПС)
токтомуна тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2009-жылдын 15-июлундагы №30/6 «Кыргыз Республикасында
акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды
жүзөгө ашыруу боюнча эрежелерин» бекитүү тууралуу»
токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө**

Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча эрежелерин» бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу эрежелеринин:

– 1.2-пункту төмөнкү мазмундагы абзацтары менен толукталсын:

«Кыргыз Республикасынын аймагында эл аралык акча которуу системалары боюнча акча которуулар алуучуга жөнөтүүчү көрсөткөн жана Кыргыз Республикасынын улуттук валютасы – сомдон айырмаланган которуу/төлөө валютасында сунушталат.

Акча которуу системасы боюнча келип түшкөн которулган акчаларды которуу/төлөө валютасынан башка валютага конвертациялоо Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жүзөгө ашырылат.».

– 1.5-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Өзүнүн акча которуу системасы аркылуу Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары акча которууларды ишке ашыруу боюнча акча которуулар системасынын оператору – Кыргыз Республикасынын резидентинин иши мындай ишти жүзөгө ашырган өлкөнүн мыйзамдарына ылайык жүзөгө ашырылат.».

– 2.3-пункт төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Кыргыз Республикасында же анын чегинен тышкары акча которуу системасы аркылуу башка жеке адамга (алуучуга) андан ары которуу үчүн жеке адамдын талап боюнча төлөнүүчү банктык аманат (депозит) боюнча эсебинен төлөмдөр аталган операция жана төлөм өздүк, коммерциялык эмес мүнөзгө ээ болгон шартта ишке ашырылышы мүмкүн».

– 2.5-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«Жөнөтүүчү – бул, акча которууну банктык эсеп ачуусуз, нак акча каражаттарын банкка өткөрүп берүү же жеке адамдын талап боюнча төлөнүүчү банктык аманат (депозит) боюнча эсебинен акча каражаттарын жөнөтүүчү тарабынан көрсөтүлгөн алуучунун пайдасына жөнөтүүнү демилгелеген жеке адам».

– 2-глава төмөнкү мазмундагы 2.10-пункт менен толукталсын:

«2.10. ФАТФнын сунуш-көрсөтмөлөрүнө ылайык которуулар топтому – бир катар жеке акча которуулардан турган, бир финансылык мекеменин (банктын) дарегине жөнөтүлүүчү жана бир же ар башка адамдарга жөнөтүлүшү мүмкүн болгон которуу.»

– 3.1-пунктунда:

ар кандай жөндөмөдөгү «төлөм системасынын оператору» деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү «акча которуулар системасынын оператору» дегенге алмаштырылсын;

онунчу абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«түзүлгөн өлкөнүн финансылык көзөмөл боюнча ыйгарым укуктуу органы тарабынан акча каражаттарын которууну жүзөгө ашыруу укугуна берилген акча которуулар системасынын операторунун каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгү, лицензиясы/сертификаты же болбосо түзүлгөн өлкөнүн финансылык көзөмөл боюнча ыйгарым укуктуу органынын ошол өлкөнүн улуттук мыйзамдарына ылайык акча которуулар системасынын операторунун мындай документтерге ээ болуусу милдеттүү эмес экендигинин тастыктамасы;»;

он үчүнчү абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«Эгерде акча которуу системасы банкка таандык болсо, Улуттук банкка буларга кошумча төмөнкү документтердин тиешелүү негизде таризделинген көчүрмөлөрү сунушталууга тийиш тиешелүү өлкөнүн

борбордук (улуттук) банкы тарабынан банктык операцияларды жүзөгө ашырууга берилген лицензия»;

– он төртүнчү, он бешинчи жана он алтынчы абзацтарды күчүн жоготкон катары таанылсын.

– 3.5-пунктунун 7-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«7) өз ара эсептешүүлөрдү күндөлүк негизде жүргүзүү.».

– 3.7-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.7. Ички локалдык акча которуу системасынын операторунан башка оператор, төлөм системасынын катышуучусу алдында акча милдеттенмелерин гарантиялоо максатында, төмөнкү шарттардын биринин аткарылышын камсыз кылууга тийиш:

1) банк-катышуучу тарабынан көрсөтүлгөн корреспонденттик эсепке бардык туунду операциялар боюнча (макулдашуунун негизинде ай/чейрек/жыл ичинде) орточо күндүк жүгүртүүнүн ордун жапкан көлөмдө милдеттүү камсыздандыруу депозитин жайгаштырууга. Күндөлүк жүгүртүү көлөмүнө, ошондой эле дем алыш жана майрам күндөрүнө туура келген акча которуулар суммасы да кирет. Камсыздандыруу депозитинин өлчөмү ай сайын белгиленет.

Эгерде оператор милдеттенмелерди аткарбаса же талаптагыдай аткара албай калган болсо, катышуучу камсыздандыруу депозитиндеги каражаттарды ошол милдеттенмелер боюнча талаптарды канааттандыруу үчүн пайдалана алат.

Оператордун же катышуучунун демилгеси менен эсеп ачуусуз эле акча каражаттарын которуу кызмат көрсөтүүлөрүн сунуштоо келишиминин аракетин токтотулса, камсыздандыруу депозитиндеги каражаттар келишимдик мамилелерде каралган тартипте жана мөөнөттө операторго кайтарылып берилет;

2) кийинки операциялык күнгө чейинки күнү катышуучу тарабынан алуучуга төлөнүп берилген акча которуулардын орточо күндүк көлөмүнүн өлчөмүндө алдын ала төлөмдү (аванстык/камсыз кылуучу төлөмдү) катышуучуга сунуштоого. Алдын ала төлөм суммасы (аванстык/камсыз кылуучу төлөм) тараптардын макулдашуусу боюнча ай/чейрек/жыл ичиндеги маалыматтардын негизинде аныкталат жана алар ай сайын кеминде бир жолу белгиленет. Дем алыш жана майрам күндөрүнө чейинки операциялык күнү алдын ала төлөм суммасы

(аванстык/камсыз кылуучу төлөм) дем алыш жана майрам күндөрүнө туура келген орточо күндүк көлөм суммасына көбөйөт.»

4.4-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.4. Катышуучу банк эсебин ачуусуз акча которуу системасы аркылуу акча которуу боюнча кызматтарды сунуштоо менен Кыргыз Республикасынын террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө мыйзамдарынын талаптарын сактоого тийиш.»

– 4.9-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.9. Катышуучу ар бир акча которуу, ошондой эле бир нече которуу бир файлдар топтомуна бириктирилген учурда, файлдар топтому боюнча тиешелүү эсеп жүргүзүүгө жана ошол которууну жөнөтүүчү жана алуучу тууралуу маалыматтарды (аты-жөнү, туулган жылы, жашаган дареги, паспорттогу же инсандыгын тастыктаган документтеги маалыматтарды), которуунун максаты, сан жана жазуу жүзүндө суммасы жөнүндө маалыматтарды, ошондой эле Кыргыз Республикасынын төлөм документтерин сактоо боюнча ченемдик укуктук актыларынын талаптарына ылайык башка тиешелүү маалыматтарды сактоого тийиш.

Эгерде катышуучу акча каражаттарын которуу процессинде которууларды ишке ашырууда жөнөтүүчү жана алуучу болуп саналбаса (башкача айтканда, финансылык мекеменин (банктын) транзиттик функцияларын аткарсан), ал ФАТФнын сунуш-көрсөтмөлөрүнө, ошондой эле террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө мыйзамдарына ылайык, төмөнкү талаптардын аткарылышын камсыз кылууга тийиш:

1) чек ара аркылуу өтүүчү электрондук которууга карата жөнөтүүчү жана алуучу тууралуу бардык маалыматтын (аты-жөнү, туулган жылы, жашаган дареги, паспорттогу же инсандыгын тастыктаган документтеги маалыматтарды, нак эмес ыкмада акча каражаттарын жөнөтүүдө/алууда банктык эсеп номери) өзүндө сакталышын камсыз кылууга;

2) жөнөтүүчү финансылык мекемеден (банк/акча которуу системасынын оператору) алынган чек ара аркылуу өтүүчү которууга тиешелүү бардык маалыматты кеминде беш жыл сактоого;

3) жөнөтүүчү жана алуучу тууралуу талап кылынган маалыматты камтыбаган чек ара аркылуу өтүүчү которууларды аныктоо үчүн чараларды көрүүгө, ошондой эле мындай которууларды аткаруу/четке кагуу/токтотуп туруу үчүн тобокелдикти аныктоого багытталган жол-жоболорго ээ болууга;

4) акча которууну коштогон жөнөтүүчү тууралуу зарыл маалыматты камтыбаган чек ара аркылуу өтүүчү которууларды аныктоо максатында мониторинг жүргүзүүгө.».

– 4.11-пунктунун экинчи абзацы күчүн жоготкон катары таанылсын.

– 5.2-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Катышуучу тобокелдиктерди, анын ичинде оператордун учурдагы акчалай милдеттенмелер суммасынын артышы ыктымалдыгына байланыштуу тобокелдиктерди тескөөнүн ар кандай ыкмаларын колдонуу боюнча чаралар топтомун иштеп чыгуу менен аны операторго макулдашуу жана акча которуу системасына катышуу боюнча келишимде тараптар ортосунда жоопкерчиликтерди бөлүштүрүүнү караштыруусу зарыл.».

6.2-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«6.2. Катышуучу, Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында жана террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө мыйзамдарында аныкталган төлөм документтерин сактоо мөөнөттөрүнө ылайык акча которуу системалары аркылуу ишке ашырылган операциялар боюнча маалыматты жана документтерди сактоого милдеттүү.».

6.6-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«6.6. Оператор Улуттук банктын талабы боюнча тиешелүү акча которуу боюнча операция жөнүндө, акча которууну жөнөтүүчү жана/же алуучу тууралуу маалыматтарды (аты-жөнү, туулган жылы, жашаган дареги, паспорттогу же инсандыгын тастыктаган документтеги маалыматтарды, нак эмес ыкмада акча каражаттарын жөнөтүүдө/алууда банктык эсеп номерин), которуу максаты, бардык тастыктоочу документтердин көчүрмөлөрүн тиркөө менен которуу суммасы жөнүндө маалыматтарды сунуштоого тийиш.».

– 2-тиркеме төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кыргыз Республикасында
акча которуу системалары боюнча которууларды
ишке ашыруу эрежелерине» карата 2-тиркеме

Эрежелердин 3.7-пунктунун аткарылышы жөнүндө маалыматтар*

№	Акча которуу систе- масынын аталышы	3.7-пункт боюнча камсыздоо түрү	Келишимдин но- мери	Келишимге кол коюлган күн	Келишимдин колдо- нуу мөөнөтү	Акча которуу сис- темасы боюнча орточо күндүк жү- гүртүү (суммасы, валютасы)	Камсыздандыруу депозитинин сумма- сы, валютасы		Камсыздандыруу де- позитин жайгаштыруу шарттары		Алдын ала төлөм (аванстык/ камсыз- дандыруучу төлөм)	Эскертүүлөр / Башкалар
							суммасы	валютасы	% чен	мөөнөттүүлүк		

*Маалыматтар А4 форматында сунушталууга тийиш

Аткаруучу _____
маалыматтардын даярдалышы үчүн жоопкерчиликтүү кызматкердин
аты-жөнү, кызматы, бөлүмү/башкармалыгы, кол тамаасы

Башкармалыктын начальниги _____
маалыматтардын даярдалышы үчүн жоопкерчиликтүү
башкармалыктын начальнигинин аты-жөнү, кол тамаасы

Төраганын орун басары _____
бул блоктун ишин түздөн-түз тексөөгө алган адамдын аты-жөнү, кол тамаасы

Мекеменин мөөрү, күнү

».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 24-сентябрындагы
№ 2018-П-07/39-1-(ДКП)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 24, 28 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банктын эсептик чени жылдык 4,75 пайыз өлчөмүндө белгиленсин.
2. Токтом 2018-жылдын 25-сентябрынан тартып күчүнө кирет.
3. Экономика башкармалыгы эсептик чен өлчөмү жөнүндө маалыматтын Улуттук банктын расмий интернет-сайтында, токтом кабыл алынгандан кийинки жумуш күнү ичинде жарыялышын камсыз кылсын.
4. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төрагасынын орун басары Н. Жениш мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 26-сентябрындагы
№ 2018-П-13/40-6-(НПА)

**Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-февралындагы
№ 13/11 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы
тарабынан чыгарылган, алтындан жана күмүштөн даярдалган
аффинаждалган өлчөнгөн куймаларды сатуу жана кайра
сатып алуу бааларын белгилөө жөнүндө» нускоо тууралуу»
токтомуна толуктоо жана өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-февралындагы № 13/11 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан чыгарылган, алтындан жана күмүштөн даярдалган аффинаждалган өлчөнгөн куймаларды сатуу жана кайра сатып алуу бааларын белгилөө жөнүндө» нускоо тууралуу» токтомуна сунушталган толуктоо жана өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

– бул токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Нак акча менен иш алып баруу башкармалыгы ушул токтом менен Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төрагасынын орун басары, айым М. А.Момункуловага ыйгарылсын.

Төрага

Т Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2018-жылдын
26-сентябрындагы
№ 2018-П-13/40-6-(НПА)
токтомуна тиркеме

**Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-февралындагы
№ 13/11 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы
тарабынан чыгарылган, алтындан жана күмүштөн
даярдалган аффинаждалган өлчөнгөн куймаларды сатуу
жана кайра сатып алуу бааларын белгилөө жөнүндө
нускоо тууралуу» токтомуна толуктоо жана өзгөртүүлөр**

Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-февралындагы № 13/11 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан чыгарылган, алтындан жана күмүштөн даярдалган аффинаждалган өлчөнгөн куймаларды сатуу жана кайра сатып алуу бааларын белгилөө жөнүндө нускоо тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй толуктоо жана өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан чыгарылган, алтындан жана күмүштөн даярдалган аффинаждалган өлчөнгөн куймаларды сатуу жана кайра сатып алуу бааларын белгилөө жөнүндө нускоо:

– төмөнкү мазмундагы 9-1 пункт менен толукталсын:

«9-1. Алтындан /күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куйманын сатуу баасы LBMA белгиленген акыркы фиксингдин, Кыргыз Республикасынын улуттук валютасынын (сом) АКШ долларына карата расмий курсунун негизинде Улуттук банктын орточо сарптоолорун эске алуу менен аныкталат. Эгерде фиксинг көрсөткүчтөрүнүн жана доллардын курсунун негизинде эсептелген баа алтындан /күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куйманын белгиленген өздүк наркынан төмөн болсо, өлчөнгөн куйманын сатуу баасы белгиленген өздүк нарктын деңгээлинде аныкталат.»;

– 10-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«10. Алтындан /күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын ар бир партиясынын өздүк

наркы өлчөнгөн куймаларды даярдоо үчүн колдонулуучу баалуу металлдардын наркынан жана өлчөнгөн куймаларды даярдоого, таңганына кеткен сарптоолорду, ташуу, камсыздандыруу, салык жана бажы тариздөөлөрү боюнча чыгашаларды камтыган өлчөнгөн куйманын бирдигине кеткен сарптоолордон алынып эсептелет. Алтындан /күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын өздүк наркы Улуттук банктын буйруусунун негизинде аныкталат, ал эми тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куйманын бирдигине кеткен сарптоолордун орточо мааниси Нак акча менен иш алып баруу башкармалыгынын начальниги тарабынан бекитилет жана ал жаңы маанилерди бекиткенге чейин колдонулат.».

– 11-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«11. Алтындан /күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын жаңы партиясын даярдоодо алтындан/күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куйманын өздүк наркы жана бирдигине кеткен орточо сарптоолордун мааниси Улуттук банктын кассаларында турган алтындан /күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын бардык партияларынын калдыктарын эске алуу менен аталган аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын орточо алынган наркы боюнча эсептелет жана белгиленет.

Кайра сатылып алынган алтындан/күмүштөн даярдалган өлчөнгөн куймаларды эске алуу менен аларды кайрадан сатууда алтындан/күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куйманын бирдигинин өздүк наркы Улуттук банктын кассаларында турган алтындан /күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын бардык партияларынын калдыктарын эске алуу менен аталган аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын орточо алынган наркы боюнча эсептелет жана белгиленет.

– 12-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«12. Алтындан /күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куйманын бирдигине кеткен сарптоолордун орточо мааниси Улуттук банктын кассаларында турган алтындан /күмүштөн даярдалган аталган аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын бардык партиясынын санынан жана аталган аталыштагы

(салмактагы) өлчөнгөн куймалардын жаңы келген партиясынын санынан алынып эсептелет.

Алтындан /күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын өздүк наркынын мааниси алтындан /күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалар калдыгынын орточо алынган наркы ыкмасы менен жана алтындан/күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын жаңы партиясынын орточо алынган наркы же алтындан/күмүштөн даярдалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) кайра сатылып алынган өлчөнгөн куймалардын саны менен төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$$Scp = ((S1 * K1) + (S2 * K2)) / Ko$$
, мында:

Scp – тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын орточо алынган наркы (өздүк наркы);

S1 – тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалар калдыгынын орточо наркы;

K1 – тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалар калдыгынын саны;

S2 – өлчөнгөн куймалардын жаңы партиясынын же кайра сатылып алынган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын орточо наркы;

K2 – өлчөнгөн куймалардын жаңы партиясынын же кайра сатылып алынган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын саны;

Ko – сатуу үчүн дайындалган тиешелүү аталыштагы (салмактагы) өлчөнгөн куймалардын жалпы саны».

– Бүтүндөй текст боюнча «түрүндөгү (салмактагы)» деген сөздөр «аталыштагы (салмактагы)» деген сөздөргө алмаштырылсын.

– Нускоонун 1-тиркемеси төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан чыгарылган, алтындан жана күмүштөн даярдалган афинаждалган өлчөнгөн куймаларды сатуу жана кайра сатып алуу бааларын белгилөө жөнүндө нускоонун 1-тиркемеси

Өлчөнгөн куймалардын сатуу баасын 20__ - жылдын ___ карата эсептөө жана белгилөө

№	Куйманын граммдагы массасы	Металлдын баасы						Куйманын эсептелген (рыноктук) сатуу баасы (сом, тыйын)	Учурдагы куйманын өзгөчө наркы (сом, тыйын)	Сатуу баасы менен өзгөчө нарк ортосундагы четтөөлөр	Куйманын белгиленген сатуу баасы (сом, тыйын)	
		Куйманын унциядагы массасы	1 унция алтындын (күмүштүн) баасы LBMA кечки фиксинг боюнча күнүнө карата (\$ менен)	Улуттук банктын расмий курсу (\$ / сом) күнүнө карата	Алтындан / күмүштөн даярдалган бир куйманын баасы (сом, тыйын)	Улуттук банктын куйманы даярдоо боюнча орточо сарптоолору (сом, тыйын)	Улуттук банктын комиссиясы куйманын баасы (башкача айтканда кайра сатып алуу баасы) (сом, тыйын)					Улуттук банктын комиссиялык үстөк акысы, % да
A	1	2=1/31,1035	3	4	5=2*3*4	6	7 = 5 + 6	8	9=7*8/100+7	10	11=9-10	12
1	1,0	0,032						0,5				
2	2,0	0,064						0,4				
3	5,0	0,161						0,3				
4	10,0	0,322						0,2				
5	31,1035	1,000						1,5				
6	100,0	3,215						3,0				

Өлчөнгөн куймалардын сатуу баасын эсептөөдө төмөнкү эсептөө ыкмасы колдонулат:

1-графа – өлчөнгөн куймалардын граммдагы массасы;

2-графа – өлчөнгөн куймалардын трой унциясындагы массасы;

3-графа – LBMA тарабынан мурунку жумуш күнүндө белгиленген кечки фиксинг боюнча өлчөнгөн куймалардын бир унциясы үчүн баасы;

4-графа – Кыргыз Республикасынын улуттук валютасынын (сом) АКШ долларына карата расмий курсу;

5-графа – 2-графа * 3-графа * 4-графа;

6-графа – ушул нускоонун 7-пунктунун 3-пунктчасына ылайык эсептелген өлчөнгөн куймалардын бирдигин даярдоого сом түрүндөгү орточо сарптоолор (металлдын наркын кошпогондо);

7-графа – өлчөнгөн куйманын комиссиясыз баасы 5-графа + 6-графа;

8-графа – пайыз түрүндөгү комиссиялык үстөк акысы;

9-графа – өлчөнгөн куйманын рыноктук сатуу баасы 7 -графа * 8 - графа / 100 + 7-графа;

10-графа – өлчөнгөн куймалардын өздүк наркы;

11-графа – 9-графа – 10-графа;

12-графа - өлчөнгөн куйманын белгиленген сатуу баасы 9-графага барабар, бирок өлчөнгөн куйманын өздүк наркы рыноктук баадан төмөн болсо, анда 12-графада өлчөнгөн куйманын 10-графадагы сатуу баасы белгиленет.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2018-жылдын 26-сентябрындагы
№ 2018-П-09/40-8-(НПА)

**Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 19-августундагы
№ 45/1 «Евразия экономикалык бирлигинин алкагында
Кыргыз Республикасы тарабынан башка мамлекеттер
менен биргеликте түзүлгөн эл аралык уюмдарга
Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кредит
берүүсү жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна
өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 19-августундагы № 45/1 «Евразия экономикалык бирлигинин алкагында Кыргыз Республикасы тарабынан башка мамлекеттер менен биргеликте түзүлгөн эл аралык уюмдарга Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кредит берүүсү жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) киргизилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде

чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы ушул токтом менен Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн жана Россия-Кыргыз өнүктүрүү фондусун тааныштырсын.

5. Ушул токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төрагасынын орун басары Н. Жениш мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2018-жылдын 26-сентябрындагы
№ 2018-П-09/40-8-(НПА)
токтомуна тиркеме

**Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 19-августундагы
№ 45/1 «Евразия экономикалык бирлигинин алкагында Кыргыз
Республикасы тарабынан башка мамлекеттер менен биргеликте
түзүлгөн эл аралык уюмдарга Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкынын кредит берүүсү жөнүндө» жобону бекитүү
тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр жана толуктоолор**

Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 19-августундагы № 45/1 «Евразия экономикалык бирлигинин алкагында Кыргыз Республикасы тарабынан башка мамлекеттер менен биргеликте түзүлгөн эл аралык уюмдарга Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кредит берүүсү жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Евразия экономикалык бирлигинин алкагында Кыргыз Республикасы тарабынан башка мамлекеттер менен биргеликте түзүлгөн эл аралык уюмдарга Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кредит берүүсү жөнүндө» жобонун:

– 9-пунктунун экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Улуттук банкта пайызсыз депозит эсебинде турган акча каражаттарына талап коюу укугу түрүндөгү нак эмес чет өлкө валютасы (АКШ доллары жана/же евро) же Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздары күрөө предмети болуп саналат.»;

– 18-пунктунун экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Улуттук банкта пайызсыз депозит эсебинде турган, Уюмга менчик укугуна таандык болгон акча каражаттарына талап коюу укугу түрүндө нак эмес чет өлкө валютасы (АКШ доллары жана/же евро) же Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздары Уюмдун кредиттер боюнча күрөөлүк камсыздоосу катары колдонулат.»;

– 19-пунктундагы «эгерде күрөө келишиминде башкасы каралбаса,» деген сөздөр алынып салынсын;

– 23-пунктундагы «2-тиркеме» деген сөздөр «2, 3-тиркемелер» деген сөздөргө алмаштырылсын;

– 24-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Улуттук банк менен Уюм ортосунда Кредиттик келишимге жана Күрөө келишимине кол коюу жана аларды тариздетүү Улуттук банк менен макулдашылган мөөнөттө ишке ашырылат.»;

1-тиркемедеги:

– Башкы келишимдин 2.8-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Улуттук банк менен Уюм ортосунда Кредиттик келишимге жана Күрөө келишимине кол коюу жана аларды тариздетүү Улуттук банк менен макулдашылган мөөнөттө ишке ашырылат.»;

– Башкы келишимдин 3.1-пунктунун экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Уюм ушул Башкы келишим жана Кредиттик келишим боюнча кредиттин негизги суммасын, ал боюнча пайыздарды, туумдарды жана айыптык санкцияларды кайтаруу боюнча өзүнө алган милдеттенмелерди аткаруунун камсыздоосу катары Уюмдун Улуттук банктагы пайызсыз депозит эсебинде турган акча каражаттарына талап коюу укугу түрүндө нак эмес чет өлкө валютасы (АКШ доллары жана/же евро) же Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздары саналат.»;

– Башкы келишимдин 3.2-пунктунун экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Күрөөлүк камсыздоо катары сунушталган акча каражаттары же Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздары Уюмга менчик укугунда таандык болууга тийиш.»;

– Башкы келишимдин 9.4-пунктундагы «карата 1, 2» деген сөздөр «, 3» саны менен толукталсын;

– Кредиттик келишимдин (Башкы келишимге карата 1-тиркеме) 4.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.1. Уюм ушул Кредиттик келишимге ылайык алган кредит боюнча карыздын негизги суммасын, ал боюнча пайыздарды, айыптык төлөм түрүндөгү кошумча төлөмдү, туумдарды жана Уюмдун ушул Кредиттик келишим жана Башкы келишимге ылайык башка төлөөлөрдү кайтаруу

боюнча өзүнө алган милдеттенмелерди аткаруунун камсыздоосу катары Уюмдун Улуттук банктагы пайызсыз депозит эсебинде турган акча каражаттарына талап коюу укугу түрүндө нак эмес чет өлкө валютасы (АКШ доллары жана/же евро) же Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздары саналат.»;

– Кредиттик келишимдин (Башкы келишимге карата 1-тиркеме) 5.3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«5.3. Бул Кредиттик келишим, анын ичинде Күрөө келишими Улуттук банк менен Уюм ортосунда ____-жылдын «__»____ түзүлгөн №____ Башкы келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналат жана ал тараптардын ар бири үчүн бирден 2 (эки) нускада түзүлгөн. Күрөөнү каттоону жүзөгө ашырган ыйгарым укуктуу орган милдеттүү түрдө бир нусканы сунуштоону талап кылган учурда кошумча нускалар түзүлөт. Бардык нускалар бирдей юридикалык күчкө ээ болот.»;

– Күрөө келишиминин (Башкы келишимге карата 2-тиркеме) 6.9-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«6.9. Бул келишим Күрөө коюучу үчүн 1 (бир) нускада, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкында сактоо үчүн 1 (бир) нускада, бирдей юридикалык күчкө ээ 2 (эки) анык нускада түзүлгөн. Күрөөнү каттоону жүзөгө ашырган ыйгарым укуктуу орган милдеттүү түрдө бир нусканы сунуштоону талап кылган учурда кошумча нускалар түзүлөт. Бардык нускалар бирдей юридикалык күчкө ээ болот.»;

– Башкы келишим төмөнкү мазмундагы 3-тиркеме менен толукталсын:

**«Евразия экономикалык
бирлигинин алкагында Кыргыз
Республикасы тарабынан башка
мамлекеттер менен биргеликте
түзүлгөн эл аралык уюмдарга
сунушталуучу кредиттер жөнүндө»
башкы келишимге карата
3-тиркеме**

**20__-жылдын «__» _____ № _____ Кредиттик келишимге
карата № _____ КҮРӨӨ КЕЛИШИМИ**

Бишкек шаары _____ 20__-жылдын «__» _____

Мындан ары «Улуттук банк» же «Күрөө кармоочу» деп аталуучу Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ____-жылдын «__» _____ № _____ буйругунун негизинде иш алып барган _____ бир тараптан, жана мындан ары «_____» же «Күрөө коюучу» деп аталуучу _____ атынан _____ негизинде иш алып барган _____ экинчи тараптан, мындан ары биргелешип «Тараптар» деп аталуучулар Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздарын күрөөгө коюу жөнүндө төмөнкүлөр боюнча ушул келишимди (мындан ары – «Келишим») түзүштү:

1. КЕЛИШИМ ПРЕДМЕТИ

1.1. Күрөө кармоочу Күрөө коюучуга _____ сом өлчөмүндө (суммасы жазуу менен) кредит берет. Кредитти жана ага кошуп эсептелген пайыздарды төөлөнүн акыркы мөөнөтү, 20__-жылдын «__» _____ № _____ Башкы келишимдин алкагында (мындан ары – Башкы келишим) түзүлгөн, 20__-жылдын «__» _____ № _____ Кредит берүү жөнүндө кредиттик келишимде (мындан ары - Кредиттик келишим) белгиленген мөөнөттө келип жетет.

1.2. Күрөө коюучу Кредиттик келишим боюнча милдеттенмелеринин аткарылышын камсыз кылуу үчүн Күрөө кармоочуга төмөнкү чыгарылыштагы жана көлөмдөгү _____ (суммасы жазуу түрүндө) сом өлчөмүндө _____ жалпы номиналдык

нарктагы Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздарын (мындан ары - баалуу кагаздар) күрөө катары өткөрүп берет:

N	Каттоо номери	Баалуу кагаздар чыгарылган күн	Баалуу кагаздардын ордун жабуу күнү	Баалуу кагаздардын саны (даана)	1 баалуу кагаздын номиналдык баасы (сом)	Баалуу кагаздардын номиналдык наркы (сом)
1						
2						
	Жыйынтыгында					

1.3. Бул Келишим, аны бүтүндөй колдонуу мөөнөтү ичинде Күрөө коюучунун Кредиттик келишим жана Башкы келишим боюнча милдеттенмелеринин аткарылышынын камсыздоосу катары кызмат кылат.

1.4. Күрөө коюучу Күрөө кармоочу алдында, кредиттин негизги суммасын жана ага кошуп эсептелген пайыздарды, айыптык санкцияларды жана туумдарды кошо алганда, Кредиттик келишим жана Башкы келишим боюнча өз милдеттенмелерин толук көлөмдө аткаруу; Кредиттик келишим жана Башкы келишимге ылайык негизги милдеттенмелерди аткарбай коюунун же кечиктирип аткаруунун же болбосо башка кемчиликтердин кесепетинен күрөө предметинен өндүрүүнү жүргүзүүдөн улам келип чыккан чыгымдар жана башка чыгашалар үчүн (соттук чыгашаларды кошо алганда) ушул Келишимдин 1.2-пунктунда көрсөтүлгөн күрөөгө коюлган мүлкү менен жооп берет.

1.5. Күрөө коюучу Күрөө кармоочу алдында өз милдеттенмелерин толугу менен же анын бөлүгүн аткарбаган учурда, күрөөгө коюлган баалуу кагаздарга карата менчик укук ушул Келишимде, Башкы келишимде жана Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзам актыларында белгиленген тартипте Күрөө кармоочуга өтөт.

1.6. Күрөө коюучу ушул Келишимдин 1.2-пунктунда көрсөтүлгөн күрөөгө коюлган баалуу кагаздар башка күрөөгө коюлбагандыгына, талашка түшпөгөнүнө жана ага тыюу салынбагандыгына, ошондой

эле Күрөө коюучунун башка милдеттенмелерин камсыздоо предмети катары башка күрөөгө коюлбагандыгына кепилидик берет.

2. ТАРАПТАРДЫН УКУКТАРЫ ЖАНА МИЛДЕТТЕРИ

2.1. Күрөө коюучу төмөнкүлөргө милдеттүү:

2.1.1. Күрөөгө коюлган баалуу кагаздарды Күрөө кармоочунун кат жүзүндөгү макулдугусуз кимдир-бирөөгө акысыз бербөөгө, башка күрөөгө койбоого, алмаштырбоого (ушул Келишимде каралган учурларды эске албаганда), ошондой эле кандайдыр бир негиздер боюнча аны пайдаланбоого.

2.1.2. Жайгашкан жеринин өзгөргөндүгү жана ушул Келишим, Кредиттик келишим жана Башкы келишим боюнча Күрөө кармоочу алдында милдеттерин аткаруусуна таасир этиши мүмкүн болгон ишиндеги башка өзгөрүүлөр тууралуу, алар күчүнө кирген күн келип жеткенге/башталганга чейин алдын ала маалымдоого.

2.1.3. Күрөө коюучу Кредиттик келишим, Башкы келишим жана ушул Келишим боюнча өзүнө алган милдеттенмелерди аткара албай калган же талаптагыдай аткарбаган учурда, ушул Келишимдин жана Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзам талаптарына ылайык, баалуу кагаздардан токтоосуз (талашсыз), соттук эмес тартипте өндүрүүнүн жүргүзүлүшүн толугу менен гарантиялайт жана макулдугун берет;

2.1.4. Ушул келишимдин каттоодон өткөртүлүшү жана күчүнө киргизилиши үчүн зарыл болгон, Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарында каралган бардык иш-чараларды өз учурунда жана талаптагыдай ишке ашырууга.

2.1.5. Кредиттик келишимдин колдонуу мөөнөтү аяктаганга чейин төлөө мөөнөтү келип жеткен баалуу кагаздарды кийин төлөө мөөнөтү менен башка ушундай эле баадагы баалуу кагаздарга «(мамлекеттик казына векселдери, мамлекеттик казына облигациялары)» алмаштырылышын камсыз кылууга (Күрөө кармоочуга алдын ала маалымдоо менен). Мында, баалуу кагаздар, тиешелүү эмиссиядагы/ эмиссиялардагы баалуу кагаздардын ордун жабуу күнү келип жеткенге чейинки 10 (он) жумуш күн мурда алмаштырылууга тийиш.

2.2. Күрөө коюучу күрөөдөгү баалуу кагаздар боюнча купондук төлөөлөрдү алуу укугуна ээ.

2.3. Ушул Келишим боюнча күрөө предмети болуп саналган баалуу кагаздарды кайра күрөөгө коюуга жол берилбейт.

2.4. Күрөө кармоочу төмөнкүлөргө укуктуу:

2.4.1. Күрөө коюучудан ушул Келишимде көрсөтүлгөн милдеттердин мөөнөтүнөн мурда аткарылышын талап кылууга, эгерде анын талабы канааттандырылбаса – төмөнкү учурларда баалуу кагаздардын эсебинен өндүрүүнү жүргүзүүгө:

1) Күрөө коюучу Кредиттик келишимдин жана Башкы келишимдин талаптарын жана жоболорун бузган шартта;

2) Күрөө коюучу кийинки күрөөгө коюу эрежелерин, баалуу кагаздарга карата үчүнчү жактардын укугу жөнүндө Күрөө кармоочуга эскертүү милдеттенмесин бузган учурда;

3) Күрөө коюучу ушул Келишимде же Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларында каралган башка талаптарды жана жоболорду аткарбаса.

2.4.2. Эгерде, Күрөө коюучу же үчүнчү жак баалуу кагаздардын Күрөө кармоочунун ээлигине өткөрүлүп берилишине тоскоолдук кылса, Күрөө коюучудан же үчүнчү тараптан мүлктү алуу үчүн зарыл болгон бардык мыйзамдуу аракеттерди көрүүгө.

2.4.3. Ушул Келишим боюнча өз укуктарын үчүнчү жакка өткөрүп берүүгө.

2.4.4. Баалуу кагаздардан өндүрүүнү жүргүзүүнү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана ушул Келишимдин шарттарына ылайык, соттук эмес тартипте ишке ашырууга.

2.5. Күрөө кармоочу күрөө менен камсыздалган талаптын өлчөмүнөн ашкан сумманын айырмасын Күрөө коюучуга кайтарып берүүгө милдеттенет. Күрөө кармоочунун баалуу кагаздардын наркынан канааттандырылуучу талаптары төмөнкүлөрдү камтыйт: кредиттин негизги суммасын кайтарып берүү, кредитти пайдалангандыгы үчүн пайыздарды төлөө, Кредиттик келишимге жана Башкы келишимге ылайык негизги милдеттенмелерин аткарбай коюудан, мөөнөтүн өткөрүп жиберүүдөн же талаптагыдай аткарбай коюудан улам келип чыккан чыгымдарды жана үстөк айыптарды (айыптык төлөм, туум) төлөө, өндүрүүнү жүргүзүүдөн келип чыккан мүмкүн болуучу чыгымдарды жана башка чыгашаларды (соттук чыгымдарды кошо алганда) төлөө.

3. КҮРӨӨ ШАРТТАРЫ

3.1. Тараптар ушул Келишимге ылайык күрөөгө коюлган баалуу кагаздарды, Күрөө коюучунун Улуттук банктын Баалуу кагаздар боюнча башкы депозитарийиндеги Депо-эсебинин камдык (күрөөлүк) субэсебинде жайгаштырууга макулдашышты.

Ушул Келишимге кол коюлгандан кийин Күрөө коюучу Улуттук банктын Баалуу кагаздар боюнча башкы депозитарийине ушул Келишим шарттарына ылайык күрөөгө коюлган баалуу кагаздарды Күрөө коюучунун Улуттук банктын Баалуу кагаздар боюнча башкы депозитарийиндеги Депо-эсебинин камдык (күрөөлүк) субэсебине жободо белгиленген шарттарга ылайык которуу жөнүндө тапшырма жөнөтүүгө милдеттенет.

3.2. Тараптардын өз ара макулдугу боюнча ушул Келишимге ылайык күрөөгө коюлган баалуу кагаздар башка баалуу кагаздарга же ушул Башкы келишимде көрсөтүлгөн, Күрөө коюучуга тиешелүү болгон ушундай эле баадагы башка күрөөгө алмаштырылышы мүмкүн. Мында, Күрөө кармоочу менен Күрөө коюучу ортосунда Тараптардын макулдугу боюнча жаңы Күрөө келишимдери тариздетилип, алар каттоо жыйымын төлөө менен тиешелүү мамлекеттик органдарда каттоодон өтүүгө тийиш. Каттоодон өткөрүүгө чыгашаларды Күрөө коюучу төлөйт.

3.3. Күрөө коюучу ушул Келишимдин 2.1.5-пунктунда жана башка пункттарында каралган талаптарды аткарган шартта жана ушул Келишимге ылайык күрөөгө коюлган, Күрөө коюучунун Улуттук банктын Баалуу кагаздар боюнча башкы депозитарийиндеги Депо-эсебинин камдык (күрөөлүк) субэсебинде турган баалуу кагаздарды төлөө мөөнөтү келип жеткен учурда, Тараптар Улуттук банктын Баалуу кагаздар боюнча башкы депозитарийине Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Борбордук казыналыктын эсебинен Күрөө кармоочунун эсебине ошол баалуу кагаздардын номиналдык наркы боюнча суммасын чегерүүгө ыйгарым укук беришти.

3.4. Кредиттик келишимге жана Башкы келишимге ылайык күрөө менен камсыздалган милдеттенмелер аткарылбай калган учурда, Күрөө кармоочу ушул Келишимге ылайык күрөөгө коюлган баалуу кагаздарды Улуттук банктын Баалуу кагаздар боюнча башкы

депозитарийиндеги Депо-эсебинин камдык (күрөөлүк) субэсебинен Күрөө кармоочунун эсебине которууга укуктуу.

3.5. Тараптар ушул Келишимди Улуттук банктын Баалуу кагаздар боюнча башкы депозитарийинде каттоодон өткөрүү үчүн төлөмдүн Күрөө коюучу тарабынан төлөнүшүнө макулдашышты.

4. ТАРАПТАРДЫН ЖООПКЕРЧИЛИКТЕРИ

4.1. Ушул Келишим боюнча милдеттенмелер аткарылбаган же талаптагыдай аткарылбаган шартта, Тараптар бири-бирине келтирилген чыгымдарды Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларына ылайык төлөп берүүгө тийиш.

4.2. Келтирилген чыгымдардын ордун толтуруу жана туумдарды төлөө күнөөлүү тараптарды ушул Келишимде, Кредиттик Келишимде жана Башкы келишимде каралган милдеттенмелерди аткаруудан бошотпойт.

4.3. Күрөө коюучу ушул Келишимдин 2.1.5-пунктунда каралган милдеттенмелерди аткарбаса же талаптагыдай аткарбаса, Күрөө коюучу Күрөө кармоочуга мөөнөтү өткөрүлгөн ар бир күн үчүн (өз милдеттенмелерин аткарбагандыгы үчүн) алмаштырылууга тийиш болгон баалуу кагаздардын номиналдык наркынан 0,05 пайыз өлчөмүндө туум төлөйт.

5. КҮРӨӨ ПРЕДМЕТИНЕН ӨНДҮРҮҮНҮ ЖҮРГҮЗҮҮ ТАРТИБИ

5.1. Тараптар ушул Келишимдин жоболоруна ылайык баалуу кагаздардан өндүрүүнү жүргүзүү зарылчылыгы келип чыккан шартта, баалуу кагаздардан өндүрүүнү жүргүзүү дароо ушул Келишимдин, Башкы келишимдин жана Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзам актыларынын шарттарына ылайык, соттук эмес тартипте ишке ашырыла тургандыгын макулдашышты.

6. БАШКА ШАРТТАР

6.1. Келишим белгиленген тартипте каттоодон өткөн учурдан тартып күчүнө кирет жана Күрөө коюучу Күрөө кармоочу алдында өз милдеттенмелерин, анын ичинде кредит боюнча негизги карыздын суммасын, ал боюнча пайыздарды, айыптык төлөмдөрдү/туумдарды кайтаруу жана Күрөө коюучунун Кредиттик келишим, Башкы келишим

жана ушул Келишим боюнча өз милдеттенмелерин аткарбай коюусунан же талаптагыдай аткарбашынан улам келип чыккан башка чыгымдардын/чыгашалардын ордун жабуу боюнча милдеттенмелерин толук аткарганга чейин колдонулат.

6.2. Ушул Келишим шарттары Тараптардын өз ара макулдашуусу боюнча өзгөртүлүшү жана толукталышы мүмкүн.

6.3. Келишимди тариздетүү жана каттоодон өткөртүү боюнча сарптоолор Күрөө коюучунун эсебинен жүзөгө ашырылат. Келишимди каттоо Күрөө коюучу тарабынан ишке ашырылат.

6.4. Келишим Улуттук банкагы Баалуу кагаздар боюнча башкы депозитарийде катталууга тийиш.

6.5. Келишим, ушул Келишимдин 6.4-пунктуна ылайык тиешелүү ыйгарым укуктуу органдарда каттоодон өткөн учурдан тартып күчүнө кирет.

6.6. Бул келишим Күрөө коюучу үчүн 1 (бир) нускада, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкында сактоо үчүн 1 (бир) нускада, бирдей юридикалык күчкө ээ 2 (эки) түп нускада түзүлгөн. Күрөөнү каттоону жүзөгө ашырган ыйгарым укуктуу орган милдеттүү түрдө бир нусканы сунуштоону талап кылган учурда кошумча нускалар түзүлөт. Бардык нускалар бирдей юридикалык күчкө ээ болот.

7. ТАРАПТАРДЫН ЮРИДИКАЛЫК ДАРЕКТЕРИ, РЕКВИЗИТТЕРИ ЖАНА КОЛ ТАМГАЛАРЫ

КҮРӨӨ КАРМООЧУ:

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкы**

Бишкек ш., Чүй проспекти 168

Кызмат орду _____
(кол тамгасы) _____ М.О.

КҮРӨӨ КОЮУЧУ:

**Уюм:
Эл аралык уюм**

Бишкек шаары, _____ көчөсү.

Кызмат орду _____
(кол тамгасы) _____ М.О.

Улуттук банкта 20__-жылдын «__» _____
каттоодон өткөн № _____

_____ / _____

(кол тамгасы)

(кызмат орду, аты-жөнү)»

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 25 июня 2018 года
№ 2018-П-07/25-1-(ДКП)

О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 24, 28 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить учетную ставку Национального банка Кыргызской Республики в размере 4,75 процента годовых.
2. Настоящее постановление вступает в действие с 26 июня 2018 года.
3. Экономическому управлению разместить информацию о размере учетной ставки на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики в течение одного рабочего дня со дня принятия настоящего постановления.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Н. Жениша.

Председатель

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 18 июля 2018 года
№ 2018-П-12/30-З-(БС)

Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования»

В соответствии со статьей 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Положение «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» (прилагается).

2. Признать утратившими силу:

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/5»;

– в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 31 мая 2017 года № 21/10:

- абзац третий пункта 1 постановления;
- пункт 2 приложения к постановлению.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

5. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения ЗАО «ЭкоИсламикБанк», ОАО «Бакай Банк», ЗАО «БТА Банк», Союза банков Кыргызстана, Ассоциации исламских финансов, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Джусупова Т. Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 18 июля 2018 г.
№ 2018-П-12/30-3-(БС)

ПОЛОЖЕНИЕ
«О минимальных требованиях по управлению
рисками в банках, осуществляющих операции
в соответствии с исламскими принципами
банковского дела и финансирования»

1. Общие положения

1. Целью настоящего Положения является определение минимальных требований к формированию адекватной системы управления рисками и требований к организации внутреннего контроля в коммерческих банках, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, включая банки, имеющие «исламское окно» (далее – банки).

2. В целях настоящего Положения используются следующие понятия:

Риск – вероятность того, что ожидаемые или непредвиденные события могут оказать негативное влияние на капитал банка или его доходы.

Кредитный риск – это риск потерь в результате неисполнения или ненадлежащего исполнения клиентом своих обязательств, предусмотренных условиями договора.

Риск инвестиций в капитал – это риск, возникающий при инвестировании средств банка в акционерный капитал компаний в соответствии с договорами мудароба, мушарака.

Рыночный риск – это вероятность потерь, связанных с неблагоприятным изменением стоимости активов и обязательств банка в результате изменения цен на сырье, товары, изменением курсов валют, стоимости акций. Рыночный риск может возникать на различных этапах реализации договоров либо присутствовать

постоянно в течение всего срока их действия. Рыночный риск включает в себя ценовой риск и валютный риск.

Ценовой риск – это риск потерь, которому подвержен банк в случае неблагоприятных изменений стоимости финансовых инструментов и других инвестиций или активов, принадлежащих банку или любой из его дочерних компаний (на балансе или за балансом). Риск возникает в результате деятельности на рынке, дилерской деятельности и занимаемых позиций на рынках капиталов, валютных и товарных рынках.

Валютный риск – это риск возникновения расходов (убытков), связанных с изменением курсов валют при осуществлении банком своей деятельности. Вероятность расходов (убытков) возникает вследствие переоценки позиций банка по валютам в стоимостном выражении.

Страновой риск – это риск возникновения расходов (убытков) вследствие неплатежеспособности или нежелания зарубежного государства или резидента зарубежного государства отвечать по своим обязательствам перед банком по причинам, не связанным с финансовыми рисками.

В составе странового риска также рассматриваются риск перевода и суверенный риск:

Риск перевода – это риск прямых или косвенных потерь, которому подвержен банк или любая из его дочерних компаний в результате неспособности частных клиентов/контрагентов выполнить свои обязательства вследствие правительственных действий, таких как введение ограничений по переводу средств иностранным кредиторам в указываемой дебиторами стране по финансовым или иным причинам. Данный тип странового риска применим только в отношении частных клиентов/контрагентов. К примеру, риск перевода может возникнуть в случае введения правительством валютных ограничений, что приводит к тому, что клиент может не выполнить обязательства в соответствии с договоренностью.

Суверенный риск – риск возможных прямых или косвенных потерь, которому подвержен банк или любая из его дочерних компаний в результате неспособности или нежелания иностранного правительства исполнять свои обязательства в соответствии

с условиями, оговоренными договорами. Суверенный риск может возникнуть, например, в результате нехватки иностранной валюты или нежелания обслуживать свой государственный долг.

Операционный риск – это риск прямых или косвенных убытков, которому подвержен банк в результате сбоев в операциях банка или его дочерних компаний, вызванных внешними событиями, ошибками персонала, а также в результате неадекватности или нарушения процессов, процедур или системы контроля.

Риск несоблюдения стандартов шариата – это риск, возникающий в результате несоответствия банковских продуктов, договоров банка правилам осуществления банковских операций, установленных стандартами шариата, что может неблагоприятно повлиять на репутацию банка.

Риск несоблюдения фидуциарной ответственности банка – это риск, возникающий в результате ненадлежащего управления денежными средствами клиентов банка и несоблюдения условий, оговоренных в инвестиционных договорах.

Риск нормы доходности – это риск потерь, которому подвержен банк в ситуации, когда активы и обязательства банка не совпадают по окончательным датам погашения или в результате изменения ставок доходности на рынке.

Риск потери ликвидности – это риск потерь, которому подвержен банк в случае его неспособности своевременно выполнить свои обязательства без того, чтобы не понести неприемлемые потери (т.е. достичь ликвидности только путем реализации активов, что приведет к неприемлемым потерям). Он включает неспособность управлять неплановыми изменениями в источниках финансирования. Также возникает в случае отказа банка признавать или реагировать на изменения в рыночных условиях, которые влияют на способность быстрой реализации и с минимальными убытками в стоимости активов.

Риск потери репутации – это риск потерь, которому подвержен банк в результате отрицательного общественного мнения о банке или его дочерних компаниях. Данный риск влияет на способность банка сотрудничать и поддерживать существующие взаимоотношения. Риск потери репутации может возникнуть в результате риска

несоблюдения стандартов шариата, риска несоблюдения фидуциарной ответственности банка, вовлечения банка в судебные разбирательства, наличия негативной информации в СМИ и других негативных событий, следствием которых могут быть финансовые потери, отток денежных средств со счетов или потеря репутации банка.

Комплаенс-риск – вероятность возникновения потерь вследствие несоблюдения банком и его работниками требований законодательства Кыргызской Республики, нормативных правовых актов Национального банка Кыргызской Республики, внутренних документов банка, включая организацию внутреннего контроля по противодействию легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности (далее – ПОД/ФТЭ), регламентирующих порядок оказания банком услуг и проведения операций на финансовом рынке, а также законодательства иностранных государств, оказывающего влияние на деятельность банка.

Риск концентрации – это риск потерь, возникающий в результате концентрации ресурсов на конкретном инструменте, отдельных операциях, в конкретном секторе экономики.

Риск легализации (отмывания) преступных доходов и финансирования террористической или экстремистской деятельности (далее – ОД/ФТЭ) – это риск прямых или косвенных убытков, которому подвержен банк в результате нарушения банком требований законодательства, правил или стандартов в области ПОД/ФТЭ, вследствие вовлечения банка, его клиентов и партнеров в процессы, связанные с ОД/ФТЭ.

Руководитель службы риск-менеджмента – должностное лицо банка с достаточным опытом в банковском деле, который несет ответственность за ежедневную деятельность по управлению рисками банка.

Руководитель службы комплаенс-контроля – это должностное лицо банка, в компетенцию которого, как минимум, входит осуществление внутреннего контроля за соответствием деятельности банка требованиям законодательства Кыргызской Республики, нормативных правовых актов Национального банка, требований внутренних документов (правила, процедуры и т.п.) банка, а также организация

внутреннего контроля по противодействию легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности.

Система управления рисками – это процесс, включающий четыре основных элемента: определение риска, измерение риска, контроль риска и мониторинг риска.

Фронт-офис – группа подразделений или процессов банка, отвечающих за непосредственную работу с клиентами/контрагентами банка.

Бэк-офис – группа подразделений или процессов банка, отвечающих за проверку, оформление и учет операций, основываясь на первичных документах, полученных из фронт-офиса.

Гэп – это метод, посредством которого банк может измерить риск нормы доходности и риск потери ликвидности, основанный на сравнении объемов активов и обязательств банка, подверженных изменениям ставок доходности на рынке или подлежащих погашению в течение определенного срока.

Стресс-тестирование – это группа методов измерения потенциального влияния исключительных, но возможных событий на финансовое состояние банка, является аналитическим инструментом оценки потенциальных потерь банка в случае возникновения неблагоприятных изменений как во внешней среде (например, спады в экономике, изменения ставок доходности на рынке, курса валют, изменения в законодательстве и т.п.), так и в деятельности клиентов и контрагентов банка (например, банкротство крупных клиентов/контрагентов банка, отток денежных средств со счетов, влияние изменения внешних факторов на кредитоспособность клиента, и т.п.).

Бэк (обратное)-тестирование – метод, посредством которого банк исследует эффективность своих процедур по измерению рисков с использованием исторических данных о предыдущих сделках банка и сравнения расчетных результатов с текущими (фактическими) результатами предыдущих сделок.

Форс-мажорные обстоятельства – это обстоятельства непреодолимой силы, не зависящие от воли банка и включающие, но не ограничивающие такие события, как стихийные бедствия

(наводнения, землетрясения, бури, пожары и иные природные либо техногенные катастрофы), технические катастрофы, эпидемии, введение чрезвычайного положения, массовые беспорядки, мародерство, военные действия и т.п.

Риск-аппетит – это совокупный уровень и виды рисков, которые банк готов принять на себя для достижения своих стратегических целей и бизнес-плана, с учетом сложно измеряемых рисков, такие как репутация банка и неэтичная практика. Риск-аппетит учитывается при разработке стратегии развития банка и бизнес плана банка.

Внутренний документ об уровне риск-аппетита – это документ, в котором должен быть определен/установлен совокупный уровень и виды рисков, которые банк готов принять или избежать для достижения своих стратегических целей и бизнес-плана (определение качественных и количественных показателей по доходности, капиталу, ликвидности и другим соответствующим мерам, например, рост, изменчивость), при этом необходимо учитывать сложно измеряемые риски, такие как риск потери репутации банка и неэтичная практика. При этом данный документ может быть частью бизнес-плана банка.

Лимиты по рискам - распределение совокупного риск-аппетита банка (количественное ограничение, накладываемое на определенные показатели) по сферам деятельности, филиалам, дочерним компаниям банка, определенным категориям рисков, концентрациям, продуктам и по другим необходимым уровням. Банк несет ответственность за корректное распределение полномочий по реализации различных типов лимитов.

Профиль риска банка – это сводная информация всех текущих видов рисков и их уровней, которые отражают все ключевые проблемы в деятельности банка и выводы по итогам текущей (последней обновленной) оценки имеющейся информации по данным рискам.

Инвестиционные счета – это счета клиентов, на которых отражаются средства, привлеченные банком на основе договора мудараба. В зависимости от вида договора мудараба инвестиционный счет может быть неограниченным или ограниченным.

2. Организация управления рисками

3. В целях минимизации рисков, присущих деятельности банка, банк должен иметь утвержденные Советом директоров банка внутренние документы по управлению рисками, соответствующие его масштабам, потребностям и сложности проводимых операций.

В целях раскрытия стратегии и масштабов деятельности банка банк должен составить бизнес-план в соответствии с требованиями законодательства и внутренними документами банка.

4. Управление рисками банка должно осуществляться всесторонне и одновременно на всех уровнях банка. При этом:

1) деятельность Совета директоров и Правления банка должна быть направлена на определение стратегии и процедур по управлению рисками, установление приемлемого уровня рисков и создание адекватных систем контроля;

2) деятельностью комитета по управлению рисками является рассмотрение основных стратегических вопросов управления рисками, оценка его текущего состояния, обеспечение контроля за деятельностью Правления банка, а также установление и оценка рисков при внедрении новых банковских технологий;

3) управление рисками на уровне структурных подразделений должно охватывать деятельность руководителей среднего звена и функциональных подразделений, связанных с обзором рисков;

4) управление рисками на уровне лиц/работников, которые принимают риск от имени банка, должно ограничиваться соблюдением операционных процедур, процедур внутреннего контроля и других требований, установленных руководством банка.

5. Стратегия по управлению рисками банка должна предусматривать один из следующих подходов:

1) разработку и принятие отдельных политик для каждого вида риска;

2) наличие единой политики банка по управлению рисками, предусматривающей вопросы управления рисками в других внутренних документах (политика по управлению активами и пассивами, политика ликвидности или иные политики).

6. Политика банка по управлению рисками должна предусматривать рассмотрение и оценку рисков, принимаемых банком, в совокупности, т.е. отражать взаимное влияние рисков во всех проводимых банком операциях.

Политикой банка должна быть определена обязательность следующего:

1) определение рисков должно осуществляться на постоянной основе и ориентироваться на выявление текущих рисков и рисков, возникающих при расширении деятельности и освоении новых банковских продуктов и услуг, в том числе, на их соответствие стандартам Шариата;

2) измерение рисков должно проводиться с учетом внешних и внутренних условий, влияющих на деятельность банка. Используемые банком инструменты измерения риска должны отражать сложность и уровень риска, принимаемого банком. Банку необходимо периодически оценивать применяемые им инструменты измерения риска;

3) контроль за рисками должен проводиться посредством установления во внутренних политиках, правилах и процедурах лимитов, определяющих права и ответственность работников банка. В политиках должен быть определен порядок принятия решений при превышении указанных лимитов. Применяемые банком механизмы контроля должны соответствовать правилам и стандартам Шариата, требованиям законодательства, а также внутренним политикам и процедурам банка и обеспечивать целостность процесса управления рисками;

4) мониторинг рисков должен проводиться для обеспечения своевременного обзора уровня рисков банка. Отчеты по мониторингу рисков должны быть периодичными, адекватными, своевременными и должны представляться ответственным лицам банка для принятия необходимых корректирующих мер.

7. Необходимость рассмотрения и оценки рисков в масштабах всего банка требует наличия независимой службы риск-менеджмента.

8. Банки должны создать Службу риск-менеджмента. Служба риск-менеджмента ежедневно выявляет, измеряет, осуществляет мониторинг и контроль банковских рисков. За непосредственное

управление рисками несут ответственность исполнительный орган и/или структурные подразделения, курирующие те или иные виды рисков.

9. Служба риск-менеджмента, как минимум, на ежемесячной основе представляет отчеты Комитету по рискам, а также на ежеквартальной основе предоставляет отчеты Совету директоров. При этом Совет директоров и/или Комитет по рискам могут дополнительно установить иную периодичность предоставления таких отчетов, но не реже установленной в данном пункте периодичности.

При осуществлении текущей деятельности и для оперативности принятия решений служба риск-менеджмента тесно сотрудничает с членами Правления банка, структурными подразделениями и работниками банка.

10. Деятельность службы риск-менеджмента, включая ее руководителя, должна быть подвержена проверкам службой внутреннего аудита банка. Внутренний аудит должен оценивать адекватность и эффективность системы управления рисками банка. Внутренний аудит должен проводить проверки деятельности данного подразделения подобно осуществляемым проверкам других структурных подразделений банка. Внутренний аудитор определяет необходимую периодичность проверок. В дополнение к обычным проверкам внутренний аудитор должен проверять выполнение риск-менеджером своих прямых обязанностей, определенных разделом 6 настоящего Положения.

11. В банке обязательным является функционирование независимого Шариатского совета. Шариатский совет банка осуществляет свою деятельность независимо от Совета директоров, Правления и структурных подразделений банка.

12. Управление рисками должно осуществляться на консолидированной основе и применяться к дочерним предприятиям, как находящимся на территории Кыргызской Республики, так и действующим за ее пределами.

13. Внутренний документ об уровне риск-аппетита должен четко определять случаи, когда установленные лимиты могут быть превышены с обязательным одобрением Советом Директоров, а также Шариатским советом, если вопросы затрагивают операции

по исламским принципам банковского дела и финансирования. При этом Совет Директоров самостоятельно определяет устанавливаемые/одобряемые лимиты, кем утверждаются превышение лимитов, какому органу предоставляется отчет об уровне риск-аппетита и с какой периодичностью, порядок и сроки уведомления в случаях нарушений, а также делегирование уполномоченным органам банка полномочий по установлению/одобрению лимитов по рискам.

При этом могут быть предусмотрены меры по снижению уровня лимитов по рискам.

14. В целях управления текущим профилем риска банка, банк должен ясно сформулировать риск-аппетит, в частности, все виды рисков и их уровни, приемлемые для банка (то есть уровни, которые не будут подвергать риску банк, и обеспечат сохранность вкладов и доходность банка). При этом риск-аппетит должен быть связан с краткосрочной и долгосрочной стратегией банка, и не противоречить бизнес плану банка, а также согласован на уровне соответствующих коллегиальных органов банка. Для этого необходимо:

1) разработать и утвердить внутренний документ о риск-аппетите согласно определению, указанному в абзаце 31 пункта 2 настоящего Положения, который будет связан с краткосрочной и долгосрочной стратегией, бизнес планом банка, его капиталом и финансовыми планами;

2) разработать политику, содержащую процесс определения риск-аппетита банка, и на постоянной основе контролировать соответствие деятельности банка к уровню риск-аппетита. При этом данный документ определения риск-аппетита банка должен пересматриваться не менее одного раза в год;

3) разработать процедуры по оценке, одобрению, уведомлению (информированность внутри банка), а также процессы мониторинга, аудита лимитов по рискам и принципам, определенным и одобренным Советом директоров банка;

4) измерить, установить, контролировать и управлять лимитами по рискам, которые не должны превышать риск-аппетит, одобренный Советом директоров банка.

15. Совет Директоров контролирует и несет ответственность за профиль риска банка в целях мониторинга лимитов и значений, реализуемых Правлением банка.

Необходимо установить набор лимитов для контроля воздействия банка на различные измеряемые риски, связанные с операционной деятельностью банка (например, кредитный риск, рыночный риск, риск процентной ставки, риск ликвидности и т.д.). Лимиты по рискам обычно выражаются в отношении прибыльности, капитала, ликвидности или других соответствующих показателей (например, рост и изменчивость). Лимиты по рискам следует устанавливать в соответствии с риск-аппетитом банка.

16. Лимиты по рискам, одобренные Советом директоров, распространяются на лица/работников, отдел или структурное подразделение банка, осуществляющие ту или иную деятельность банка.

17. Уполномоченные структурные подразделения, лица/работники, вовлеченные в процессы операционной деятельности банка, должны быть проинформированы об установленных лимитах по рискам и банк должен обеспечить их понимание о данных лимитах. Проводится тщательный мониторинг использования лимитов и Правление банка в целях принятия соответствующих мер в незамедлительном порядке должно быть проинформировано о лимитах, которые были нарушены.

3. Комитет по управлению рисками

18. Целью создания Комитета по управлению рисками (далее – Комитет по рискам) является содействие Совету директоров в определении приоритетных направлений деятельности банка в области банковских рисков и содействие в создании условий для надлежащего управления рисками.

19. Деятельность Комитета по рискам регулируется Положением «О Комитете по управлению рисками», которое утверждается Советом директоров.

Данный документ, как минимум, должен определять:

- цель и задачи Комитета по рискам;
- организацию Комитета по рискам – состав, периодичность и время проведения заседаний;

- права и обязанности Комитета по рискам;
- порядок взаимодействия с Советом директоров, руководством банка, структурными подразделениями и работниками банка;
- порядок отчета о проделанной работе перед Советом директоров.

20. В компетенцию Комитета по рискам, как минимум, входят:

1) оценка эффективности действующей системы управления рисками, как минимум:

- анализ внутренних документов банка, регламентирующих процесс управления рисками;
- анализ достаточности управленческой отчетности по рискам;
- анализ достаточности информационной поддержки процесса управления рисками;
- утверждение плана работы службы риск-менеджмента и контроль над его исполнением;
- сравнение с лучшей и/или приемлемой международной практикой в области управления рисками;

2) рассмотрение:

- внутренних документов по управлению банковскими рисками, вносимых исполнительным органом на утверждение Совета директоров;
- регулярных отчетов по видам рисков, предоставляемых службой риск-менеджмента, а также состояние лимитов по рискам, результатов гэп и стресс-тестирования;

3) взаимодействие с руководителем службы риск-менеджмента, руководителем службы комплаенс-контроля, внутренним и внешним аудитом по вопросам управления рисками в банке, а также при необходимости с другими структурными подразделениями банка;

4) разработка/подготовка рекомендаций для Совета директоров:

- по повышению эффективности действующих систем управления рискам;
- по ограничениям рисков в части банковских операций и других сделок банка;

- по иным существенным вопросам в области управления рисками;

5) консультирование Совета директоров по вопросам риск-аппетита, контроль за выполнением внутреннего документа о риск-аппетите и за отчетностью о состоянии культуры риска. Ответственность за консультирование несет комитет по рискам;

6) доведение до сведения Совета директоров банка информации обо всех значимых для банка банковских рисках, включая вопросов, имеющих особое значение.

21. Количественный и персональный состав Комитета по рискам определяется и утверждается Советом директоров и не может быть менее 3 (трех) членов Совета директоров. Как минимум, два члена Комитета по рискам должны быть избраны из числа независимых членов Совета директоров, один из которых является председателем Комитета по рискам и не возглавляет Комитет по аудиту.

В составе Комитета по управлению рисками должен быть, как минимум, один член Совета директоров, обладающий знаниями/опытом в области исламских принципов банковского дела и финансирования.

По вопросам деятельности банка, связанной с исламскими принципами банковского дела и финансирования, на заседание Комитета по рискам могут быть приглашены члены Шариатского совета.

Все члены Комитета по рискам имеют право голоса, приглашенные – без права голоса. Члены Комитета по рискам избираются неограниченное число раз.

Члены Комитета по рискам и Председатель Комитета по рискам избираются собранием акционеров на срок до следующего их избрания как членов Совета директоров банка.

22. Заседание Комитета по рискам проводятся по мере необходимости, но не реже одного раза в месяц, которое должно быть оформлено протоколом с указанием в нем всех рассмотренных вопросов и высказанных позиций.

Мнение члена Комитета по рискам, имеющего замечания и предложения по рассматриваемому вопросу и не согласного с принятым решением, должно быть выражено при голосовании

и отражено в протоколе. Протокол должен быть подписан всеми членами Комитета по рискам, присутствовавшими на заседании, и секретарем комитета. Члены данного Комитета по рискам, не принимавшие участие на заседании, должны быть ознакомлены с протоколом и принятыми решениями под роспись.

23. Комитет по рискам должен представить отчет о результатах своей деятельности Совету директоров по мере необходимости, но не реже одного раза в год. Данный отчет должен содержать общее исчерпывающее описание деятельности Комитета по рискам за отчетный период для возможности оценки деятельности данного Комитета Советом директоров, а также содержание основных рекомендаций и сведений об их исполнении или неисполнении.

24. Комитет по рискам для осуществления своих обязанностей вправе, как минимум:

1) запрашивать и получать необходимую для осуществления своей деятельности информацию от структурных подразделений банка;

2) требовать присутствия определенного работника банка на заседаниях Комитета по рискам для ответа на вопросы данного Комитета и взаимодействия по любому обоснованному требованию данного комитета;

3) привлекать к работе Комитета по рискам любых экспертов, в том числе из числа работников банка, по решению председателя Комитета по рискам;

4) получать от внешних организаций профессиональные услуги либо привлекать третьих лиц в качестве экспертов (консультантов), обладающих специальными знаниями по вопросам, отнесенным к компетенции Комитета по рискам, по согласованию с Советом директоров банка. В случае привлечения внешних организаций и третьих лиц, привлечших в качестве экспертов (консультантов), банками должны быть разработаны внутренние минимальные требования к внешним организациям, включая их работников, и третьим лицам, привлечшим в качестве экспертов (консультантов), в соответствии с требуемыми нормами законодательства Кыргызской Республики.

25. Комитет по рискам в случае необходимости проводит совместное заседание с другими комитетами банка, созданными

в банке. Совместное заседание комитетов ведут их председатели по согласованию между собой.

26. Членам Комитета по рискам в период исполнения ими своих обязанностей по решению годового общего собрания акционеров банка может выплачиваться дополнительное вознаграждение с учетом мнения и требования Комитета по назначениям и вознаграждениям и политики банка по вознаграждениям.

27. Ответственность за неисполнение требований настоящего раздела несет Совет директоров банка.

4. Ответственность Совета директоров банка

28. В целях обеспечения эффективного управления рисками Совету директоров банка необходимо:

1) внедрить эффективное корпоративное управление в банке, включая одобрение стратегий банка, целей, задач, организационной структуры банка, а также периодичность пересмотра стратегии и внутренних документов банка по управлению рисками;

2) создать систему эффективного внутреннего контроля в банке;

3) установить общие политики относительно конфликта интересов в банке;

4) определить значительные риски, которым подвержен банк;

5) утвердить соответствующую стратегию и внутренние документы по управлению рисками, свойственными деятельности банка, и проводить работу по диверсификации рисков банка;

6) на периодичной основе пересматривать стратегию и внутренние документы банка по управлению рисками;

7) регулярно контролировать осуществление банком непрерывного, надлежащего и эффективного процесса управления рисками, а также соблюдение политик по управлению рисками.

29. Совет директоров несет ответственность за:

1) управление рисками, степень риска, который банк принимает вместе с мерами по управлению этими рисками;

2) рассмотрение и утверждение риск-аппетита банка, разработанного совместно с Правлением и руководителем службы риск-менеджмента, а также следить за соблюдением банком

требований к риск-аппетиту, политике по риску и лимитов по рискам и содействовать развитию устойчивой культуры риска в банке.

30. Совет директоров с учетом рекомендации Комитета по назначениям и вознаграждениям назначает руководителя и работников службы риск-менеджмента банка, определяет их оплату труда, а также количественный и персональный состав данной службы.

Кандидат на должность руководителя службы риск-менеджмента банка согласовывается с Национальным банком в порядке, установленном нормативными правовыми актами Национального банка.

31. Совет директоров должен определить независимость службы риск-менеджмента от Правления.

32. Совет директоров должен обеспечить наличие достаточных ресурсов у службы риск-менеджмента для адекватного выполнения своих обязанностей.

33. В целях обеспечения здоровой банковской практики Совету директоров необходимо:

1) выделить и распределить достаточные ресурсы для обеспечения адекватного независимого внутреннего аудита в банке;

2) обеспечить, чтобы внутренний аудит регулярно проводил проверки соблюдения банковских процессов, политик, процедур контроля, а также принятия соответствующих мер для устранения выявленных недостатков;

3) периодически (как минимум, один раз в квартал) рассматривать разработанные службой риск-менеджмента и структурными подразделениями банка (при необходимости) и практикуемые банком методы измерения рисков в банке, включая гэп и стресс-тестирование в отдельности по каждому риску;

4) рассматривать методы и результаты оценки Правлением способности банка прогнозировать возможные риски;

5) установить периодичность представления Совету директоров своевременной и достоверной информации по всем слабым сторонам деятельности банка, предоставления рекомендаций по исправлению

выявленных недостатков и принятия соответствующих мер по их устранению.

5. Ответственность Правления банка

34. Правление осуществляет управление рисками, которым подвержен банк в соответствии со стратегией и внутренними документами, утвержденными Советом директоров.

35. Правление банка несет ответственность за обеспечение невмешательства других структурных подразделений в деятельность службы риск-менеджмента и обеспечение полного сотрудничества с ним в вопросах выполнения обязанностей данной службы риск-менеджмента по управлению рисками. Любая информация, независимо от конфиденциальности, должна быть доведена до службы риск-менеджмента.

36. Правление банка должно утвердить соответствующие внутренние документы, включая установление прав и ответственности, общие размеры лимитов, определяемых Советом директоров, и при необходимости пересматривать данные внутренние документы по управлению рисками банка.

37. Правление банка должно обеспечить:

1) определение рисков, которым подвергается или будет подвержен банк прямо либо через одну или более дочерних компаний при проведении текущих и/или будущих операций;

2) измерение на консолидированной основе различных типов риска, которым подвергается или будет подвержен банк в отношении одного партнера или эмитента и групп связанных сторон или эмитентов;

3) оценку значительности выявленных рисков;

4) предоставление Совету директоров своевременных, достоверных и полных отчетов по управлению значительными рисками, по соблюдению процедур и обеспечению контроля за управлением этими рисками, включая процедуры, позволяющие оценить наличие у банка непрерывного, адекватного и эффективного процесса управления рисками;

5) установление адекватных и эффективных процедур контроля за управлением рисками, которым подвержен банк, проведением мониторинга, соблюдением процедур контроля;

6) своевременное представление рекомендаций Совету директоров относительно изменений в стратегию и внутренние документы управления рисками, которые по мнению Правления необходимы.

38. Правление должно осуществлять диверсификацию (распределение) рисков банка по видам проводимых им операций.

6. Деятельность службы риск-менеджмента

39. Служба риск-менеджмента осуществляет свою деятельность независимо от деятельности других структурных подразделений банка.

40. Обязанности службы риск-менеджмента, определенные Советом директоров, должны включать:

1) определение ключевых данных, которые необходимо получать из других структурных подразделений банка в целях управления рисками;

2) сбор имеющейся информации, ее анализ и выявление сфер риска;

3) измерение рисков в той форме, которая позволит сопоставлять ее за период;

4) информирование Совета директоров, Правления и Комитета по рискам о позициях по риску, его тенденциях, и участие в подготовке и/или предоставлении рекомендаций о мерах контроля и снижения выявленных рисков;

5) подготовку соответствующих отчетов по управлению рисками, включающих вышеуказанные вопросы для представления Совету директоров и Правлению;

6) подготовку соответствующих заключений по активам, несущим в себе крупный риск;

7) участие в разработке внутренних документов по управлению рисками;

8) осведомленность о последних тенденциях развития в системе управления рисками, в том числе путем поддержания и повышения квалификации, а также информирование руководства работников банка о современной практике управления рисками в банковском деле;

9) осуществление любых других конкретных проектов по управлению рисками по требованию Совета директоров, а также в рамках взаимодействия с другими органами и структурными подразделениями банка;

10) осуществление постоянного мониторинга за деятельностью по принятию рисков и подверженности рискам в соответствии с утвержденными риск-аппетитом, лимитами по рискам и потребностями в капитале и ликвидности;

11) определение риск-аппетита и лимитов по рискам банка, которые одобрены Советом директоров.

7. Основные типы рисков

§1. Кредитный риск

41. В целях управления кредитным риском банк должен:

1) выступая в качестве финансирующей стороны при заключении договоров (мудароба, мушарака), оценивать риск клиента по исполнению обязательств, а также риск, связанный с отсрочкой или невозможностью произведения плановых платежей, задержкой изготовления и доставки предмета договора (салам, параллельная истиснаа);

2) оценивать и измерять кредитный риск отдельно по каждому договору в связи с тем, что момент возникновения кредитного риска зависит от вида и характера заключаемого договора;

3) учитывать влияние других рисков, которые усиливают кредитный риск. Оценивать кредитный риск в комплексе и принимать кредитный риск, как часть комплексного подхода к управлению всеми видами рисков, присущих деятельности банка.

42. Внутренние документы банка по управлению кредитным риском должны предусматривать:

1) приемлемый уровень риска (лимиты), устанавливаемые Советом директоров;

2) полномочия комитетов/отделов, ответственных за управление кредитным риском. Должны быть предусмотрены лимиты для специалистов банка, ответственных за размещение активов, а также параметры, по которым требуется одобрение на размещение активов. Следует предусмотреть разделение обязанностей между сотрудниками, осуществляющими маркетинг, анализ и одобрение сделок (договоров) по размещению активов, несущих в себе кредитный риск;

3) процесс одобрения сделок (договоров), включающий перечень минимальных требований, подлежащих выполнению до принятия решения о сделке и метод анализа для определения платежеспособности потенциального клиента. Должны быть указаны критерии для принятия решения и другие инструменты, приемлемые для оценки клиента;

4) перечень типов сделок (договоров) по размещению активов, включая инструкции, которые необходимо соблюдать при их осуществлении и перечень операций, осуществление которых запрещено стандартами шариата. Данный перечень должен периодически обновляться и доводиться до сотрудников, осуществляющих операции по размещению активов;

5) обоснованные сроки погашения размещенных активов. Планирование сроков погашения должно быть связано с ожидаемым источником погашения, целью актива, полезным сроком службы залога и источником финансирования банка;

6) указания по ценообразованию актива, включающие, наряду с другими факторами, среднерыночную стоимость привлеченных средств, стоимость обслуживания актива, накладные расходы и возможность потенциальных убытков, а также планируемую прибыль для банка;

7) соотношение актива с оценочной стоимостью залога, устанавливаемое для того, чтобы определить объем и тип разрешенного стандартами шариата залога, требуемого и приемлемого для выдаваемого актива. Политика должна определять ответственность за оценку, стандартные параметры, которые

необходимо соблюдать при оценке, включая процедуры возможных переоценок в случае реструктуризации актива. Также должны быть определены лимиты по суммам и типу залогов, принимаемых в качестве обеспечения. Банк должен предусмотреть возможные проблемы юридического характера, которые могут возникнуть при работе с залогами в случае необходимости реализации прав кредитора;

8) положения по надлежащей проверке потенциальных клиентов, оценке их кредитоспособности, целей бизнеса, экономической сущности проекта, операционных способностях, включая оценку реальных прогнозов будущих денежных потоков. Такие процедуры могут включать стресс-тестирование, анализ чувствительности и другие методы анализа. Необходимо проводить оценку клиентов, использующих различные виды финансирования на предмет соответствия их деятельности стандартам Шариата, а также нормам законодательства Кыргызской Республики;

9) требования по предоставлению и периодичному обновлению финансовой отчетности клиента. Требования к финансовой отчетности должны быть предусмотрены как для юридических, так и для физических лиц и включать положения относительно необходимости подтверждения их аудиторами. Должны быть установлены требования к предоставлению годовых, промежуточных отчетов, включая балансовый отчет, отчет о совокупном доходе, отчет о движении денежных средств и т.д. Требования должны быть четко определены и содержать возможные (обоснованные) исключения с указанием полномочий по их допущению;

10) требования по проведению анализа актива на основе представленных документов клиента, включая анализ сектора экономики и требования по составлению графика посещения клиента на местах;

11) порядок действий банка в случае отмены клиентом заявки на покупку имущества или товара. Должны быть описаны:

а) порядок мониторинга и контроля подверженности банка риску поставщика, который может возникнуть на различных этапах реализации договоров (включая риск неисполнения по договорам салам и истиснаа), в частности, во время поставки актива в случае, когда клиент банка выступает в качестве агента;

б) порядок принятия риска, связанного с активом между банком, клиентом и поставщиком;

12) ограничения по совокупным текущим (просроченным) активам, несущим в себе кредитный риск;

13) ограничения по активам, выданным инсайдерам и аффилированным лицам и полномочия по утверждению таких операций;

14) ограничения по концентрации активов, несущих в себе кредитный риск (по географическому признаку, по отрасли, по валюте или другим факторам). Должна быть предусмотрена диверсификация внутри портфелей, основанная на приемлемых уровнях риска, установленных Советом директоров. Политика банка должна предусматривать периодический анализ информации о концентрации и представление итогов анализа Правлению и Совету директоров. Лимиты могут быть установлены по усмотрению банка, но не должны превышать уровня, установленного Национальным банком;

15) периодичность анализа портфеля активов банка с целью оценки его соответствия внутренним документам и целям банка;

16) систему по управлению активами с момента подачи заявки на получение актива и до момента его полного погашения;

17) минимальные требования по ведению дел клиентов, включающие тип, периодичность анализа и обновления информации, которая должна содержаться в них;

18) систему внутренней классификации активов и забалансовых статей, создания резервов на покрытие текущих или потенциальных убытков. Должны быть четкие политики и процедуры по классификации активов с учетом величины кредитного риска по созданию резервов на покрытие текущих или потенциальных убытков, а также должны быть предусмотрены требования по предоставлению результатов процесса внутренней классификации Совету директоров и Правлению банка;

19) мероприятия, которые должны предприниматься в отношении просроченных активов. Требования к отчетности по просроченным активам должны быть четко определены, включая периодичность представления Совету директоров списка всех просроченных и списанных активов;

20) систему управления проблемными активами/забалансовыми статьями, предусматривающую процедуру принятия ранних оздоровительных мер, которая должна регулярно пересматриваться и предусматривать, как минимум, следующее:

а) отслеживание финансового состояния клиента посредством поддержания частых переговоров, посещений на местах;

б) пересмотр графика платежей, увеличение срока погашения, реструктуризацию (без увеличения общей суммы задолженности);

в) страхование актива, в соответствии со стандартами Шариата;

г) применение штрафных санкций в соответствии со стандартами Шариата;

21) систему мониторинга каждого актива в отдельности. Отдельно должны рассматриваться активы, предоставляемые на срок, превышающий установленный. Должна быть определена периодичность рассмотрения проблемных активов. Рассмотрение активов должно производиться независимо от анализа и маркетинга услуг. Если при осуществлении мониторинга были установлены некоторые слабые стороны в процедурах или методологии, то необходимо внести соответствующие изменения в политики и процедуры банка;

22) процедуры по управлению рисками, возникающими при участии банка в параллельных сделках (параллельная истиснаа, параллельный салам);

23) виды отчетности, а также кому и как часто ее необходимо предоставлять с целью определения уровня кредитного риска;

24) процедуру страхового покрытия стоимости актива, достаточную и соответствующую стандартам Шариата. В случае необходимости у банка должна быть возможность привлечения экспертов по страхованию для оценки предполагаемых страховых случаев;

25) дополнительные политики и процедуры, необходимые для обеспечения надлежащего управления кредитным риском, разрабатываемые по решению банка.

§2. Риск инвестиций в капитал

43. Банк должен иметь внутренние документы по управлению риском инвестиций в капитал, предусматривающие:

1) цели и критерии оценки инвестиций, включая механизм распределения прибыли;

2) лимиты по приемлемому уровню риска, возникающего в результате осуществления инвестиций в капитал, которые должны устанавливаться Советом директоров;

3) перечень видов деятельности, в которые стандартами Шариата запрещено инвестировать средства. Такой перечень должен периодически обновляться и доводиться до сотрудников, осуществляющих операции по размещению инвестиций. Принятие решений о размещении инвестиций должно основываться на опыте (экспертных знаниях) специалистов, включая членов Шариатского совета, рассматривающих и контролирующих соответствие договоров банка стандартам Шариата. Инвестиции, которые привели банк к потерям в прошлом, должны контролироваться в рамках внутренних документов;

4) порядок оценки партнеров, включая такие критерии, как итоги сотрудничества в прошлом, бизнес-план по предложенной сделке и квалификацию вовлеченных в инвестиционный проект специалистов;

5) максимально обоснованные сроки размещения инвестиций. Планирование сроков размещения должно быть связано с ожидаемым источником получения прибыли и целью инвестиций, также необходимо предусмотреть параметры сроков погашения;

6) процедуру и соответствующую структуру управления рисками, возникающими при приобретении, владении и передаче полномочий по управлению инструментами, с механизмом распределения доходов, которые должны периодически пересматриваться;

7) процедуру непрерывного мониторинга операций и экономических результатов субъекта, в деятельность которого банк инвестирует средства в качестве партнера. Процедура должна предусматривать оценку адекватности финансовой отчетности партнера, оценку деятельности партнера на соответствие стандартам Шариата,

проведение периодических встреч с партнером с обязательным ведением протокола таких встреч;

8) процедуру идентификации и мониторинга изменения рисков на различных этапах реализации инвестиционного проекта;

9) процедуру проведения анализа и определения возможных факторов, влияющих на ожидаемые объемы и сроки поступления денежных потоков по доходам и приросту капитала от инвестирования средств в акционерный капитал;

10) методы минимизации рисков, связанных с ухудшением стоимости инвестированных средств. При этом возможно использование разрешенного стандартами Шариата обеспечения от партнера;

11) методику оценки стоимости инвестиций и периодичность распределения прибыли, которые должны быть согласованы между банком и партнером. В случае необходимости банк может договориться с партнером о привлечении независимых лиц для проведения аудита и оценки стоимости инвестиций. Эти меры будут способствовать транспарентности и объективности оценки и распределения прибыли, а также определения сумм к погашению;

12) процедуры по управлению риском, возникающим в результате недостаточно надежной информации, связанной с неадекватной системой финансового контроля или потенциального искажения результатов отчетности, ведущих к неадекватной оценке доходов партнерства и качества инвестиций. Для снижения таких рисков банк должен предусмотреть возможность активного участия в мониторинге инвестиций или использования механизмов по снижению рисков;

13) критерии для выхода из инвестиционного проекта, включая условия продления или погашения инвестиционных договоров. Такие критерии должны включать условия возможного выкупа инвестиций или их продажу, а также альтернативные методы и сроки выхода из проекта;

14) виды отчетности, кому и как часто ее необходимо предоставлять с целью определения риска инвестиций в капитал.

§3. Рыночный риск

44. Банк должен установить процесс управления рыночным риском и систему управленческой информации, включающие:

- 1) концептуальную общую схему определения рыночных рисков;
- 2) инструкции по рисковым операциям по различным портфелям и лимитам по ним;
- 3) подходы по определению ценообразования, оценке и признанию доходов;
- 4) развитую систему управленческой информации для контроля, мониторинга и предоставления отчетности по рыночному риску руководству.

45. Банк должен определять подверженность рыночному риску в количественной форме и оценивать вероятность будущих убытков.

46. Банк должен иметь комплексную политику по управлению рыночным риском, предусматривающую различные методы в зависимости от размера и сложности деятельности банка.

47. Внутренние документы по управлению рыночным риском должны определять и контролировать ценовой риск, а также предусматривать размер и типы операций, проводимые банком.

48. Внутренние документы по управлению рыночным риском должны содержать:

- 1) лимиты по приемлемому уровню риска, возникающего в результате подверженности ценовому риску. Лимиты должны устанавливаться Советом директоров и учитывать возможные негативные изменения рыночной стоимости активов и обязательств;
- 2) уровни полномочий и ответственности, которые должны быть четко определены для разграничения ответственности за определение, оценку и контроль ценового риска в банке. Уровни полномочий по принятию решений по одобрению ценовых рисков должны быть включены в политику;
- 3) прогноз качества активов и обязательств и доходности;
- 4) список квалифицированных дилеров и других сторон, с которыми банк намерен заключать сделки;

5) системы измерения ценового риска. Необходимо предусмотреть такие эффективные методы, как стресс-тестирование, для оценки характера, качества и размера рыночных рисков банка, а также для оценки степени ценового риска, которому банк подвергается или будет подвержен в соответствии с текущими и прогнозируемыми тенденциями;

6) периодичность предоставления отчетности.

49. Внутренний документ по управлению рыночным риском должен предусматривать определение и контроль валютного риска и включать следующее:

1) лимиты по приемлемому уровню риска, возникающего в результате несбалансированности чистой открытой позиции в одной валюте и по всем валютам в совокупности;

2) уровни полномочий комитетов/отделов, ответственных за управление валютным риском;

3) внутренние системы измерения рисков, которые должны быть определены и должны использоваться с целью оценки соответствия принятого банком уровня риска, к уровню, установленному Советом директоров;

4) структуру валютных активов как балансовых, так и забалансовых;

5) приемлемые инструменты, используемые банком для оценки валютного риска. Риски, возникающие от изменения курсов валют, могут быть застрахованы в соответствии с методами, разрешенными стандартами Шариата;

6) периодичность предоставления отчетности и проведения стресс-тестирования для определения уровня валютного риска и убытков в случае значительных изменений на рынке.

§4. Риск нормы доходности

50. Банк должен оценивать факторы, которые могут быть причиной возникновения риска нормы доходности, в первую очередь, возможный рост долгосрочных ставок нормы доходности на рынке. Банк должен также оценивать последствия степени зависимости от средств на текущих счетах. Несмотря на то, что держатели текущих счетов не рассчитывают на получение прибыли, неожиданный

отзыв денежных средств может негативно повлиять на общую потенциальную норму доходности для банка.

51. В результате риска нормы доходности может возникнуть перемещенный коммерческий риск. Банк может отказаться от своих прав на часть или всю долю прибылей, причитающихся по контракту мудараба, для удовлетворения и сохранения источников финансирования и убеждения не отзываться свои средства. Перемещенный коммерческий риск проистекает из конкурентного давления на банк привлекать и удерживать инвесторов (источников финансирования).

52. Решение банка об отказе от своих прав на всю причитающуюся долю прибылей по контракту мудараба в пользу держателей инвестиционных счетов является коммерческим решением, основанием для которого должны выступать четкие политики и процедуры, утвержденные Советом директоров банка.

53. Банк должен иметь внутренний документ по управлению риском нормы доходности, который должен предусматривать, как минимум, следующее:

1) лимиты по приемлемому уровню риска нормы доходности. При определении лимитов размера рисков Совет директоров и Правление должны учитывать характер банковских стратегий и операций, предыдущие результаты его деятельности, приемлемый уровень доходности. Лимиты должны учитывать возможные негативные изменения в ставках доходности на рынке, а также их прогнозируемые колебания;

2) уровни полномочий и ответственности, которые должны быть четко определены для разграничения ответственности за определение, оценку и контроль риска нормы доходности в банке;

3) риск нормы доходности, который должен измеряться в различные временные периоды, в соответствии со сроками погашения либо датами переоценки, в зависимости от того, что происходит раньше. Системы измерения риска могут предусматривать как относительно простые методы, так и такие сложные, как стресс-тестирование, определяющее влияние потенциального риска на доходы или капитал банка при определенных ставках нормы доходности. Для оценки риска нормы доходности важно прогнозировать поступление

денежных потоков, в том числе влияние преждевременного погашения задолженности;

4) процедуры внутреннего контроля, касающиеся информирования Совета директоров и Правления банка;

5) приемлемые инструменты для их использования банком для контроля риска нормы доходности и предусмотренные стандартами Шариата, а также четко определенные внутренние ограничения по использованию таких инструментов;

6) рекомендуемую структуру погашения активов и обязательств банка;

7) виды и периодичность отчетов, предоставляемых как Совету директоров, так и Правлению. Отчеты должны содержать детальную оценку риска нормы доходности для определения потенциального воздействия рыночных факторов на норму доходности по активам относительно доходности, ожидаемой держателями инвестиционных счетов. Отчеты должны содержать оценку риска нормы доходности, принимаемого банком, соответствие его установленным лимитам и стратегии управления риском;

8) процедуры по распределению прибыли в случаях, когда доходность, полученная по активам банка ниже доходности, полученной конкурентами. Процедуры могут включать случаи принятия решения банком об отказе прав на получение части либо всей своей доли прибыли в пользу держателей инвестиционных счетов, изменение будущей маржи доходности в соответствии с ситуацией на рынке, расчеты сумм, направляемых в резервы, создаваемые для поддержания уровня доходности клиентов.

§5. Страновой риск

54. Банк должен иметь утвержденный Советом директоров внутренний документ по управлению страновым риском, включая риск перевода и суверенный риск, которая может быть составной частью общей политики банка по рискам. Внутренний документ должен предусматривать различные методы в зависимости от размера и сложности деятельности банка, однако, минимальные требования должны соблюдаться всеми банками.

55. Внутренний документ банка по управлению страновым риском должен содержать:

1) приемлемый уровень риска, который готов принять банк. Лимиты по приемлемому уровню странового риска должны устанавливаться Советом директоров, и должны четко определяться по отдельной стране, или по группе стран. Должны быть предусмотрены ограничения по предоставлению финансирования прямо или косвенно (таких как, под гарантию правительства) суверенным странам. Дополнительно в политике должны быть перечислены любые ограничения по суммам риска для сторон в других странах;

2) уровни полномочий и ответственности, которые должны быть четко разграничены и определены для установления ответственности комитета/отдела за управление страновым риском банка;

3) виды разрешенных финансовых инструментов;

4) ограничения по валютам. Должны быть четко определены любые ограничения по виду валют с разрешенной суммой риска по странам;

5) системы измерения странового риска. Необходимо предусмотреть такие эффективные методы, как, стресс-тестирование, для оценки характера, качества и размера странового риска банка, а также для оценки степени странового риска, которому банк подвергается или будет подвержен в соответствии с текущими и прогнозируемыми тенденциями;

6) требования по установлению цен финансовых инструментов для клиентов банка из других стран, с учетом дополнительного риска. Необходимо определить необходимый прирост доходности на инвестиции от вложений в активы в других странах;

7) порядок оценки странового риска при создании резерва на покрытие потенциальных потерь и убытков;

8) необходимость использования внутренней или внешней (использовать информацию ведущих рейтинговых систем) систем кредитного рейтинга. Должна быть четко установлена необходимость использования систем кредитного рейтинга до инвестирования или финансирования клиентов из других стран. Минимальные рейтинги должны быть установлены по требованию Совета директоров;

9) описание управленческой информационной системы. Политика должна четко определять, какая отчетность должна быть составлена, периодичность ее предоставления с целью контроля за уровнем странового риска на регулярной основе.

§6. Операционный риск

56. Операционный риск присутствует во всех продуктах и видах деятельности банка. Банк должен рассматривать возможные причины возникновения операционного риска из-за несоблюдения стандартов Шариата и ненадлежащего выполнения обязательств банком по управлению ресурсами держателей инвестиционных счетов. Операционный риск включает в себя, но не ограничиваясь, риск несоблюдения стандартов Шариата, риск несоблюдения фидуциарной ответственности банка.

57. Банк должен иметь внутренний документ по управлению операционным риском, предусматривающий методы определения причин возникновения данного вида риска, а также внутренние и внешние тенденции, которые могут влиять на уровень операционного риска.

58. Банк должен иметь механизмы контроля за операционным риском, возникающим в результате сбоев систем внутреннего контроля и информационных систем, несоблюдения техники безопасности, порядка работы с клиентами и предоставления банковских продуктов, а также в связи с нарушением норм законодательства, правил и положений, установленных Национальным банком.

59. Исламские финансовые инструменты представляют собой не единый контракт или договор, а совокупность письменных документов и договоров, заключенных в определенном порядке и представляющих целостную структуру, и в целях минимизации операционных рисков банку необходимо обеспечить контроль рисков на каждом этапе совершения операции и оформления по ним документов.

60. Для управления риском несоблюдения стандартов Шариата банк должен обеспечить:

1) соблюдение на постоянной основе правил и стандартов Шариата. Вопрос соблюдения стандартов Шариата должен рассматриваться на постоянной основе при осуществлении деятельности банка;

2) соответствующую подготовку по исламским принципам банковского дела и финансирования отдельных сотрудников, деятельность которых сопряжена с риском несоблюдения стандартов Шариата. Для этой цели банк должен организовывать периодические обучающие семинары в координации с Шариатским советом.

3) соответствие стандартам Шариата условий продуктов и услуг банка, типовых договоров, терминологии и элементов, которые могут влиять на исполнение договоров;

4) отслеживание доходов, полученных банком вследствие сделки, несоответствующей стандартам Шариата и, как следствие, непризнанных банком. Банк должен оценивать вероятность повторного возникновения таких случаев в будущем. Принимая во внимание исторические данные и потенциальные сферы несоблюдения стандартов Шариата, банку необходимо оценивать объем доходов, которые могут быть не признаны банком вследствие несоответствия операций банка стандартам Шариата.

61. С целью обеспечения соответствия операций стандартам Шариата и надлежащего исполнения договоров банку, как минимум, один раз в год необходимо проводить проверку деятельности банка в рамках существующей системы внутреннего и внешнего аудита экспертами, имеющими соответствующие знания в области исламского банковского дела и финансирования.

62. В случаях смешения денежных средств держателей инвестиционных счетов со средствами банка должны быть определены механизмы по распределению активов, убытков и прибыли. В целях управления риском несоблюдения фидуциарной ответственности банку необходимо определить политику по защите интересов держателей инвестиционных счетов, включающую:

1) определение инвестиционной деятельности банка в соответствии с фидуциарной ответственностью банка и условиями инвестиционных договоров;

2) определение механизма распределения прибыли и убытков между банком и держателями инвестиционных счетов в зависимости

от срока инвестиционных договоров и в соответствии с фидуциарными обязательствами банка;

3) установление размеров необходимых резервов на уровне, не ограничивающем право инвесторов на получение более высоких прибылей;

4) ограничение рисков, связанных с текущими и инвестиционными счетами;

5) порядок и обязательность предоставления полной информации потенциальным инвесторам по возможным вложениям в инвестиционные проекты;

6) ведение отдельных счетов по операциям банка, связанным со средствами держателей ограниченных инвестиционных счетов;

7) порядок формирования резервов для компенсации возможного в будущем недостатка суммы для обеспечения нормы доходности для держателей инвестиционных счетов;

8) требование об обеспечении мониторинга и отчетности по рискам дочерних компаний с целью управления риском на консолидированной основе;

9) требование об обеспечении соответствия инвестиционных счетов определенным требованиям, таким как масштаб, срок и уровень риска инвестиционного проекта в случае привлечения банком денежных средств для отдельного инвестиционного проекта.

63. Управление риском несоблюдения стандартов Шариата осуществляется на основании рекомендаций и руководств, разработанных Шариатским советом с учетом обзора деятельности и операций банка. При подготовке рекомендаций Шариатский совет имеет право ознакомиться и использовать результаты отчета Службы риск-менеджмента по риску несоблюдения стандартов Шариата.

Обзор и оценка деятельности банка должны охватывать, но не ограничиваться следующими вопросами:

- соответствие политик, условий сделок и операций банка, а также типовых договоров и других документов банка стандартам Шариата;
- распределение прибыли/убытков по инвестиционным счетам;

- ликвидация доходов, полученных в результате несоответствующих стандартам Шариата сделок, согласно требованиям стандартов Шариата;

- прочее.

Обзор операций банка на их соответствие стандартам Шариата по усмотрению Шариатского совета может быть проведен путем выборки операций банка.

Обзор и оценка деятельности банка в целях управления риском несоблюдения стандартов Шариата должна проводиться Шариатским советом с периодичностью, указанной во внутренних документах банка, но не реже одного раза в год.

64. Совет директоров должен утвердить политики, а Правление – процедуры для осуществления контроля и минимизации операционных рисков. В некоторых случаях они могут быть включены в такие другие внутренние документы, как в политику финансирования или инвестиционную политику.

65. При определении политики по управлению операционным риском Совет директоров совместно с Правлением:

1) обеспечивает наличие эффективной системы управления операционным риском, которая должна включать четко определенную операционную структуру с установлением прав и обязанностей по всем уровням управления и мониторинга операционным риском, а также соответствующие инструменты, позволяющие определить, оценить, контролировать значительные риски;

2) должен признавать последствия и определять все категории операционного риска, присущего банку.

66. Внутренние документы по управлению операционным риском должны предусматривать разделение обязанностей между фронт и бэк-офисами банка.

67. Внутренние документы по управлению операционным риском, которые четко определяют методы управления операционным риском, должны быть утверждены и доведены до всех работников банка. Внутренние документы по управлению операционным риском должны соответствовать общей стратегии банка и обеспечивать непрерывное совершенствование управления риском.

68. Правление банка должно установить, а Совет директоров должен требовать соответствие процессов определения, оценки, контроля и мониторинга операционных рисков потребностям банка, их последовательного использования в течение определенного времени.

69. Банк должен определять и оценивать операционный риск, присущий деятельности, процессам и системам, а также определять чувствительность к таким рискам. Банк должен обеспечивать оценку потенциального размера операционного риска до внедрения каких-либо новых банковских продуктов, видов деятельности, процессов и систем.

70. Для предотвращения операционных рисков банкам необходимо иметь в наличии планы на случай непредвиденных обстоятельств и планы непрерывного ведения деятельности, чтобы обеспечить непрерывное функционирование и минимизировать потери в случае непредвиденного сбоя. Планы должны включать, но не ограничиваться резервным копированием ключевой информации, а также постоянным хранением такой резервной информации в отдельном месте.

71. Отчеты по операционному риску должны своевременно предоставляться Совету директоров и Правлению в форме, утвержденной Советом директоров, что поможет осуществлять контроль и мониторинг операционного риска. Отчетность должна включать, как минимум:

1) перечень видов операционных рисков, с которыми сталкивается или потенциально может столкнуться банк, включая его дочерние компании;

2) стресс-тестирование для оценки характера, качества и размера операционных рисков банка, а также для оценки степени операционных рисков, которым банк подвергается или будет подвержен в соответствии с текущими и прогнозируемыми тенденциями;

3) события, несущие в себе операционный риск и возможные проблемы вместе с намеченными мерами по их исправлению;

4) оценку эффективности принятых мер по снижению операционных рисков;

5) разработанные меры для выявления любых операционных рисков;

6) проблемные места, где появление операционного риска наиболее вероятно;

7) результаты предпринятых банком мер, направленных на предотвращение операционного риска.

§7. Риск потери ликвидности

72. Каждый банк должен иметь внутренние документы по управлению риском ликвидности, которая может быть составной частью общей политики банка по рискам.

73. Риск потери ликвидности возникает в результате недостаточности ликвидных активов для выполнения банком своих обязательств и возникновения непредвиденной необходимости немедленного и единовременного исполнения банком своих финансовых обязательств.

74. Риск потери ликвидности не может рассматриваться отдельно, поскольку финансовые риски не являются взаимно исключающими и зачастую риск ликвидности может быть вызван такими другими факторами, как кредитный или рыночный риск.

75. Внутренние документы по управлению риском потери ликвидности банка должны отражать, как минимум, следующее:

1) приемлемый уровень риска ликвидности – лимиты по приемлемому уровню ликвидности должны быть установлены Советом директоров;

2) уровни полномочий и ответственности, которые должны быть четко разграничены и определены для установления ответственности комитета/отдела за определение, оценку и контроль риска потери ликвидности банка. Кроме того, для обеспечения функционирования банка ответственное подразделение должно измерять потребности банка в ликвидности;

3) планирование непредвиденных обстоятельств, связанных с несоответствием ликвидности уровням, установленным Советом директоров, включая возможность обращения к источникам финансирования;

4) перечень одобренных инвесторов для установления источников финансирования;

5) предпочтительные, соответствующие деятельности банка и не противоречащие стандартам Шариата источники финансирования, с учетом ограничений, установленных Советом директоров. Также должна быть предусмотрена диверсификация источников финансирования;

6) структуру активов и обязательств. В целях поддержания достаточной ликвидности должно быть установлено оптимальное соотношение активов и обязательств. Также должна быть предусмотрена общая стратегия по срокам погашения активов и обязательств;

7) планы по устранению непредвиденных обстоятельств, включая планы по вторичному источнику финансирования банка, которые должны предусматривать принятие четких и срочных мер в случае кризиса или в случаях, когда ликвидность не соответствует уровням, установленным Советом директоров;

8) системы измерения ликвидности. Должны быть четко определены методы прогнозирования будущих денежных потоков банка для оценки степени риска ликвидности, которому подвержен банк при текущих и прогнозируемых негативных тенденциях, как простые методы, так и сложные методы (стресс-тестирование);

9) описание управленческой информационной системы (далее – УИС). С целью осуществления контроля за уровнем ликвидности на регулярной основе внутренние документы должны четко определять вид, периодичность предоставляемой ответственным лицам отчетности по управлению риском ликвидности.

76. Банку необходимо определять возможную недостаточность ликвидности в будущем путем построения графика дат погашения активов и обязательств на соответствующий период времени. Банк может самостоятельно определить критерии оценки денежных потоков, либо использовать следующие денежные потоки:

1) известные – даты погашения и суммы известны заранее (дебиторскую задолженность по сделкам мурабаха, иджара, иджара мунтахийа биттамлик и шарика/мушарака);

2) обусловленные, но предполагаемые (сделки салам и истиснаа) – обусловленность определяется типом договора или исполнением работ на заранее оговоренных условиях и в оговоренные сроки;

3) обусловленные и непредсказуемые – договоры с открытой датой погашения (инвестиции по договору шарика/мушарака), а также погашение инвестированных средств и получение дохода от инвестиций, обусловленных результатами деятельности по договору.

77. Банк должен осуществлять периодический анализ денежных потоков при различных изменениях условий на рынке, который может основываться на «нормальной» бизнес-среде или с учетом различных негативных ситуаций.

78. Банк должен оценивать потребность и возможность доступа к источникам финансирования.

79. Банк должен иметь план действий для ликвидации возможного кризиса ликвидности. Банк может самостоятельно определить критерии оценки стадий кризиса ликвидности либо использовать другие подходы, включая:

1) обнаружение разрыва ликвидности или ситуации, которая может привести к непрогнозируемому оттоку средств;

2) определение необходимости ликвидации активов или инвестиций в определенном порядке для закрытия разрыва ликвидности;

3) принятие чрезвычайных мер в случае, если проведенные мероприятия не привели к закрытию разрыва ликвидности.

80. Банку следует предусмотреть в плане действий следующие факторы:

1) владение высоколиквидными активами, которые могут быть реализованы в значительных объемах с учетом вероятности реализации по цене ниже балансовой стоимости;

2) характеристики других активов и степень их ликвидности;

3) оценку доступных источников финансирования, отвечающих требованиям Шариата, среди которых могут быть договоры о сотрудничестве с другими банками или другими финансовыми институтами на беспроцентной основе, продажа основных средств или продажа с обратным лизингом для более долгосрочного финансирования;

4) возможность обеспечения ликвидностью со стороны Национального банка;

5) назначение антикризисного руководства или персонала, ответственного за принятие мер на различных стадиях кризиса ликвидности;

6) процедуры уведомления головного банка, если банк является дочерней структурой.

§8. Риск потери репутации

81. Возникновение риска потери репутации у банка, осуществляющего операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, также может быть вызвано несоответствием банковских продуктов и услуг стандартам Шариата.

82. Для управления риском репутации необходимо наличие не только внутренних документов, но и наличие эффективного корпоративного управления, комплексной политики соответствия, внутреннего контроля, внутреннего аудита, использования преимуществ управленческой информационной системы. Кроме того, необходимо обеспечить способность банка удовлетворять потребностям клиентов и общественности, не нарушая стратегии, цели и задач банка.

83. Банк должен предусматривать и учитывать влияние предоставляемых услуг, операций и/или решений на широкую общественность и клиентуру, пользующихся его услугами.

84. Совет директоров банка должен обеспечить реализацию следующего:

1) определение риска посредством проведения объективной оценки внутренних и внешних источников риска потери репутации. Определение риска должно основываться на планах на будущее и текущей деятельности. Основные операции, проводимые банком, требуют особой оценки риска потери репутации;

2) количественную и качественную оценку выявленных рисков для определения материального влияния на основные направления деятельности банка;

3) мониторинг/управленческая информационная система – отчеты должны периодически предоставляться Совету директоров для информирования о потенциальных угрозах репутации банка. Отчетность должна включать, но не ограничиваться, информацию о жалобах клиентов, правовой анализ любых незавершенных или угрожающих судебных разбирательствах, проблемы несоответствия и любых других потенциальных источниках риска потери репутации для банка;

4) контроль риска для снижения вероятности нанесения ущерба репутации банка посредством:

а) эффективного функционирования отдела по связям с общественностью;

б) выполнения требований по экспертизе (юридическим отделом или отделом связей с общественностью, Шариатским советом) пресс-релизов и рекламы перед их размещением для широкой общественности;

в) определения подходов к работе с судебными исками, инициированными против банка;

г) отслеживания полноты и достоверности информации, предоставляемой банком клиентам;

е) принятия кодекса поведения для служащих банка (желательно с участием и с учетом мнения Шариатского совета) и проведения тренингов для сотрудников банка;

ж) принятия других мер, приемлемых для банка.

§ 9. Комплаенс-риск

85. При организации системы управления комплаенс-риском банк анализирует текущую рыночную ситуацию, рассматривает стратегию банка, оценивает размер, уровень сложности банковских операций и разрабатывает внутренние документы, охватывающие компоненты системы управления комплаенс-риском.

86. Комплаенс-риск может привести к подрыву репутации, наложению штрафов или других денежных взысканий, снижению стоимости активов банка, ограничению деловых возможностей,

снижению потенциала для расширения деятельности и к неисполнению условий заключенных соглашений, контрактов.

87. С целью снижения комплаенс-риска банки должны утвердить внутренние документы по управлению комплаенс-риском, устанавливающие подходы и порядок определения существенности нарушений (событий, сделок), которые могут привести к возникновению комплаенс-риска.

88. Совет директоров банка утверждает разработанные внутренние документы по комплаенс-рису на основании нормативных правовых актов Национального банка.

89. Совет директоров банка должен обеспечить реализацию следующих процессов:

1) определение риска – должны быть проведены объективная оценка и определение существенности нарушений (событий, сделок), которые могут привести к возникновению комплаенс-риска. Определение должно основываться на планах на будущее и текущей деятельности банка;

2) оценка риска – количественная и качественная оценка выявленных рисков для определения материального влияния на основные направления деятельности банка;

3) мониторинг – отчеты по комплаенс-рису должны представляться Совету директоров по мере необходимости, но не реже одного раза в год. Информация о любых нарушениях закона или положения, вся переписка с Национальным банком, связанная с комплаенс-риском, должны предоставляться Совету директоров. Совет директоров должен обеспечить выполнение мер по исправлению недостатков, связанных с комплаенс-риском, и внести необходимые изменения во внутренние документы по внутреннему контролю и процессам с целью предотвращения повторного появления таких недостатков;

4) контроль риска – банк должен осуществлять контроль для снижения комплаенс-риска. Это должно включать, как минимум:

а) необходимость определения, измерения и мониторинга комплаенс-риска;

б) внедрение корпоративной культуры, способствующей ограничению комплаенс-риска;

в) четкое определение подотчетности и ответственности за соответствие нормам законодательства и внутренним документам банка;

г) развитие комплексной структуры (плана), включающей процедуры, обеспечивающие последовательное соответствие всем законам и положениям;

д) требование по проведению анализа любых новых банковских продуктов или видов деятельности на предмет потенциального комплаенс-риска;

е) требование, чтобы программа внутреннего аудита включала периодические проверки на соответствие законам, правилам и положениям;

ж) обучение для персонала банка по вопросам соответствия с тем, чтобы все служащие банка знали требования законодательства, правил и положений, которые влияют на деятельность банка;

з) любые иные политики, процедуры или процессы, которые, по мнению Совета директоров, необходимы для снижения уровня комплаенс-риска в банке.

90. Правление банка обеспечивает наличие системы управления комплаенс-риском, которая соответствует текущей рыночной ситуации, стратегии, размеру, уровню сложности операций банка.

Система управления комплаенс-риском включает, но не ограничивается следующим:

- политику управления комплаенс-риском;
- процедуры управления комплаенс-риском;
- систему управленческой информации;
- внутренний контроль;
- оценку эффективности системы управления комплаенс-риском подразделением внутреннего аудита.

91. Система управления комплаенс-риском основывается на трех линиях защиты:

- 1) все работники банка;
- 2) служба комплаенс-контроля;

3) независимая оценка эффективности управления комплаенс-риском подразделением внутреннего аудита.

92. Банк должен иметь внутренний документ (политику) по управлению риском ОД/ФТЭ, утвержденный Советом директоров. Внутренние документы должны предусматривать процедуры по определению, выявлению, оценке, контролю и снижению риска ОД/ФТЭ в зависимости от размера и сложности деятельности банка, однако минимальные требования, установленные в законодательстве Кыргызской Республики, должны соблюдаться всеми банками.

93. Основной целью управления риском ОД/ФТЭ является минимизация рисков, которые могут привести к подрыву деловой репутации, применению мер и санкций, ограничению деловых возможностей негативно влияющих на стоимость активов банка.

94. Оценка эффективности управления риском и принятых мер по снижению рисков ОД/ФТЭ должна осуществляется в рамках оценки эффективности внутреннего контроля в целях ПОД/ФТЭ службой внутреннего аудита банка не менее одного раза в год.

§10. Другие сферы риска

95. При наличии в деятельности банка других видов риска Совет директоров должен определить их в стратегии банка по управлению рисками и утвердить внутренние документы по управлению данными видами рисков. Правление должно принять процедуры и процессы по отношению к ним. Такие минимальные требования, как определение, измерение, мониторинг и контроль рисков, должны распространяться и на другие виды рисков.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-09\33-1-(НПА)

Об утверждении Положения «О предоставлении кредита Агентству по защите депозитов Кыргызской Республики»

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», статьей 30 Закона Кыргызской Республики «О защите банковских вкладов (депозитов)» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Положение «О предоставлении кредита Агентству по защите депозитов Кыргызской Республики» (прилагается).
2. Юридическому управлению:
 - опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
 - после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.
3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.
4. Управлению денежно-кредитных операций довести настоящее постановление до сведения соответствующих структурных подразделений Национального банка и Агентства по защите депозитов Кыргызской Республики.
5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Н. Жениша.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-09\33-1-(НПА)

ПОЛОЖЕНИЕ

о предоставлении кредита Агентству по защите депозитов Кыргызской Республики

1. Общие положения

1. Настоящее Положение «О предоставлении кредита Агентству по защите депозитов Кыргызской Республики» (далее – Положение) определяет общие условия и порядок предоставления Национальным банком Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) кредита Агентству по защите депозитов Кыргызской Республики (далее – Агентство).

2. Кредит для Агентства предоставляется в соответствии со статьей 18 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» и настоящим Положением.

3. Кредит предоставляется в целях обеспечения финансовой устойчивости системы защиты депозитов Кыргызской Республики, защиты интересов вкладчиков, предотвращения системного риска и обеспечения стабильности банковской системы.

4. Кредит предоставляется в национальной валюте с соблюдением общих принципов кредитования: срочности, платности, возвратности и обеспеченности.

5. Решение о предоставлении кредита, условия предоставления, а также сроки и объем кредита принимается Правлением Национального банка.

6. Обязательство по возврату кредита обеспечивается залогом либо другим видом обеспечения. Требования к объему достаточности (в процентном выражении) обеспечения устанавливаются Правлением Национального банка.

2. Порядок предоставления и погашения кредита

7. Для получения кредита Агентство обязано предоставить в Национальный банк следующие документы:

- заявление-ходатайство о предоставлении кредита с указанием цели получения кредита;
- решение Совета директоров Агентства о получении кредита и предоставлении обеспечения запрашиваемого кредита;
- решение исполнительного директора Агентства о получении кредита и предоставлении обеспечения запрашиваемого кредита;

Национальный банк имеет право запросить другие документы, необходимые для рассмотрения вопроса о предоставлении кредита Агентству.

8. Кредит выдается, согласно заключенному Кредитному договору о выдаче кредита (Приложение 1), на срок, определяемый Правлением Национального банка. Дата погашения кредита может быть продлена по решению Правления Национального банка.

9. Погашение основной суммы кредита и начисленных процентов по нему производятся на условиях, определенных в Кредитном договоре.

10. В случае нецелевого использования предоставленных Национальным банком средств и/или предоставлении недостоверной информации по обеспечению, а также по использованию предоставленных средств, Национальный банк вправе предъявить требование о досрочном возврате предоставленных средств.

11. Национальный банк в случае неисполнения Агентством своих обязательств по возврату кредита, выданного Агентству в соответствии с настоящим Положением, может удовлетворить свои требования за счет внесудебного обращения взыскания на предмет залога либо за счет иного обеспечения, предоставленного Агентством.

3. Обеспечение кредита

12. Предмет залога, предоставленный в обеспечение кредита, не может быть заложен или перезаложен третьему лицу.

13. Залогом в качестве обеспечения кредита могут выступать государственные ценные бумаги Правительства Кыргызской

Республики, ноты Национального банка и другие виды залога приемлемые для Национального банка. Обеспечением по кредиту может быть гарантия Правительства Кыргызской Республики.

4. Расчет процентов по кредиту

14. Размер процентной ставки по кредиту устанавливается Правлением Национального банка. Проценты на сумму кредита начисляются по формуле простых процентов за период фактического пользования выданного кредита, исходя из количества календарных дней в году 360, по следующей формуле:

$$P = (C \times I \times T) / 360 / 100, \text{ где:}$$

P – сумма процентов по кредиту;

C – сумма кредита (сом);

I – процентная ставка;

T – срок предоставляемого кредита (в днях).

15. В подсчет фактического числа календарных дней, в течение которых Агентство пользовалось выданным кредитом, включаются установленные законодательством либо объявленные Правительством Кыргызской Республики выходные и праздничные дни.

5. Особые условия

16. В период действия кредита Агентство обязано соблюдать все требования, определенные Кредитным договором (Приложение 1) и Договором о залоге (Приложение 2 к Кредитному договору) а также решениями Национального банка, связанными с предоставлением кредита

17. По требованию Национального банка Агентство предоставляет отчет об использовании средств и другие необходимые документы в форме и сроки, установленные Национальным банком.

6. Ответственность и противоправные действия

18. Национальный банк не несет ответственности за какие-либо убытки, возникшие в результате неисполнения или частичного исполнения Агентством условий предоставления кредита.

19. Предоставление кредита Национальным банком не может рассматриваться как принятие Национальным банком на себя обязательств в отношении Агентства или обязательств Агентства перед вкладчиками банков при наступлении гарантийного случая.

20. Ответственность за соблюдение целевого использования кредита и всех иных условий кредита несет Агентство.

Приложение 1
к Положению «О
предоставлении кредита
Агентству по защите депозитов
Кыргызской Республики»
от _____ за № _____

КРЕДИТНЫЙ ДОГОВОР № _____

г. Бишкек

от «__» _____ г.

Национальный банк Кыргызской Республики, именуемый в дальнейшем «Национальный банк», в лице _____, действующего на основании приказа Национального банка Кыргызской Республики «_____» от «__» _____ года с одной стороны, и _____, именуемое в дальнейшем «Агентство», в лице _____, действующего на основании Положения об Агентстве по защите депозитов, с другой стороны, далее совместно именуемые «Стороны», заключили настоящий Договор (далее – Кредитный договор) о нижеследующем:

1. Предмет кредитного договора

1.1. Национальный банк на основании Положения «О предоставлении кредита Агентству по защите депозитов Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка от «__» _____ года № _____ (далее – Положение) и согласно настоящему Кредитному договору, предоставляет Агентству по защите депозитов Кыргызской Республики (далее – Агентство) кредит в сумме _____ (сумма прописью) сомов на условиях, предусмотренных настоящим Кредитным договором и Положением.

1.2. Кредит предоставляется Агентству исключительно для покрытия текущих обязательств по выплатам компенсаций по вкладам _____ (наименование банка) при наступлении гарантийного случая, определенного Законом «О защите банковских вкладов (депозитов)», в случаях, когда средств Агентства недостаточно. Агентство не вправе использовать кредит для других

целей, в том числе для покрытия операционных расходов и выплат сумм заимствований.

2. Условия предоставления кредита

2.1. Кредит предоставляется сроком на _____, с «___» _____ года по «___» _____ года.

2.2. Датой предоставления кредита является день перечисления денежных средств по кредиту на соответствующий счет Агентства в Национальном банке.

2.3. Национальный банк перечисляет денежные средства по кредиту не позднее следующего рабочего дня после подписания настоящего Кредитного договора и Договора о залоге (Приложение 2 к настоящему Кредитному договору).

2.4. Процентная ставка за пользование кредитом, устанавливается в размере _____ (прописью) процента годовых, в течение всего срока, указанного в пункте 2.1 настоящего Кредитного договора. Начисление и выплата процентов за пользование кредитом производится Агентством ежемесячно, согласно установленному графику погашения задолженности (Приложение 1 к настоящему Кредитному договору), который является неотъемлемой частью настоящего кредитного договора. Расчет процентов будет осуществляться в соответствии с пунктом 2.6. настоящего Кредитного договора.

2.5. Проценты начисляются с даты, следующей за датой предоставления кредита, до даты погашения кредита (включая эту дату) на фактический остаток задолженности по кредиту из расчета 360 дней в году и фактического количества дней пользования кредитом в месяце.

2.6. Расчет процентов на сумму кредита производится по формуле простых процентов за период фактического пользования кредитом, исходя из количества 360 дней в году и фактического количества дней в месяце, по следующей формуле:

$$P = (C \times I \times T) / 360 / 100, \text{ где:}$$

P – сумма процентов по кредиту;

C – сумма кредита (сом);

I – процентная ставка;

T – срок пользования кредитом.

2.7. Стороны гарантируют выполнения всех требований Положения и настоящего Кредитного договора.

3. Условия погашения кредита

3.1. Погашение основной суммы долга по кредиту и начисленных процентов за пользование кредитом производится в соответствии с настоящим Кредитным договором и графиком погашения задолженности (Приложение 1 к настоящему Кредитному договору), который является неотъемлемой частью настоящего Кредитного договора.

3.2. В день погашения основная сумма кредита и/или начисленные проценты по кредиту должны быть погашены в полном объеме, частичное погашение не допускается.

3.3. В случае если дата погашения основной суммы кредита и/или уплаты начисленных процентов по нему приходится на праздничный, нерабочий или выходной день, то погашение основной суммы кредита и/или начисленных процентов по нему осуществляется на следующий рабочий день.

3.4. Выплаты по погашению основной суммы по кредиту и/или начисленных процентов по нему Агентство перечисляет на соответствующий счет в Национальном банке (суммы по основному долгу на счет № _____, суммы по процентным платежам на счет № _____).

3.5. Агентство вправе производить досрочное частичное или полное погашение основного долга и процентов, предусмотренных Положением и Кредитным договором, с предварительным уведомлением об этом Национального банка в срок не позднее 3 (трех) рабочих дней до планируемого дня погашения.

4. Обеспечение кредита

4.1. Обеспечением выполнения Агентством взятых на себя обязательств по возврату основной суммы долга по кредиту, полученному Агентством по настоящему Кредитному договору,

начисленных по нему процентов, и других выплат по настоящему Кредитному договору, являются _____.

4.2. Условия и порядок предоставления обеспечения, передаваемого Агентством в залог Национальному банку в обеспечение своих обязательств по настоящему Кредитному договору, будет указываться в соответствующем Договоре о залоге/обеспечении.

5. Права и ответственность сторон

5.1. Агентство несет полную ответственность по своим обязательствам по кредиту и его целевому использованию в соответствии с Положением и настоящим Кредитным договором.

5.2. Национальный банк не несет ответственности за ущерб, причиненный Агентству, вследствие нарушения Агентством Положения и настоящего Кредитного договора.

5.3. По требованию Национального банка Агентство предоставляет отчет об использовании кредита и другие необходимые документы в форме и сроки, установленные Национальным банком.

6. Особые условия

6.1. В случае наступления обстоятельств непреодолимой силы (форс-мажорных обстоятельств), вызванных прямо или косвенно проявлением обстоятельств чрезвычайного характера, включая землетрясения и иные природные стихии, действия и решения государственных органов, военные действия и массовые беспорядки, находящихся вне возможности контроля Сторон настоящего Кредитного договора и препятствующих исполнению ими своих обязательств по настоящему Кредитному договору, сроки исполнения этих обязательств соразмерно отодвигаются на время действия указанных форс-мажорных обстоятельств, но лишь в той мере, в какой они значительно влияют на исполнение в срок всего настоящего Кредитного договора или той их части, которая подлежала исполнению после наступления указанных форс-мажорных обстоятельств.

6.2. Стороны настоящего Кредитного договора должны незамедлительно, в течение 2 (двух) рабочих дней, известить устно и в письменной форме друг друга о начале форс-мажорных

обстоятельств, препятствующих исполнению ими своих обязательств по настоящему Кредитному договору, и последующем их окончании.

6.3. Неисполнение одной из Сторон своих обязательств по настоящему Кредитному договору не рассматривается как нарушение настоящего Кредитного договора, если это является следствием форс-мажорных обстоятельств, при условии того, что Сторона, подвергшаяся форс-мажорным обстоятельствам, своевременно предприняла все необходимые меры для устранения таких последствий и предоставила соответствующий акт государственного органа.

7. Разрешение споров

7.1. Споры и разногласия, возникающие в процессе исполнения настоящего Кредитного договора, подлежат урегулированию путем переговоров Сторон в целях выработки взаимоприемлемого решения.

7.2. Неурегулированные споры разрешаются в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики и другими нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.

8. Прочие условия

8.1. Другие условия, не предусмотренные настоящим Кредитным договором, права, обязанности и ответственность Сторон, регулируются Положением.

8.2. Изменения и дополнения к настоящему Кредитному договору вносятся путем заключения в письменной форме дополнительного соглашения, которое является его неотъемлемой частью.

8.3. Настоящий Кредитный договор составлен в 2 (двух) подлинных экземплярах на официальном языке и в 2 (двух) подлинных экземплярах на государственном языке, имеющих одинаковую юридическую силу, по 2 (два) экземпляра для каждой из Сторон.

9. Юридические адреса, реквизиты и подписи сторон

Национальный банк:

Национальный банк Кыргызской
Республики

г. Бишкек,
пр. Чуй, 168

Должность _____

(подпись)_____ М.П.

Агентство:

Агентство по защите депозитов
Кыргызской Республики

г. Бишкек,
ул. Московская, 190

Должность _____

(подпись)_____ М.П.

Приложение 1
к Кредитному договору
от «__» _____ 20__ г. № _____

**ГРАФИК
погашения кредита**

Сумма кредита: _____ сом

Процентная ставка: _____ %

Погашение процентов: ежемесячно

Расчетный год: 360 дней

Срок кредита: _____ дней

Дата выдачи кредита: «__» _____ 20__ г.

Дата погашения кредита: «__» _____ 20__ г.

Месяцы	Даты погашения	Погашение процентов*	Погашение основной суммы	Всего к погашению
	Итого			

* при расчете процентов используется фактическое количество дней использования кредита

Национальный банк
Кыргызской Республики

г. Бишкек,
пр. Чуй, 168

Должность _____
(подпись) _____ М.П.

Агентство по защите депозитов
Кыргызской Республики

г. Бишкек,
ул. Московская 190

Должность _____
(подпись) _____ М.П.

Приложение 2
к Кредитному договору
от «___» _____ 20__ г. № _____

ДОГОВОР О ЗАЛОГЕ № _____

к кредитному договору от «___» _____ 20__ г. № _____
г. Бишкек «___» _____ 20__ г.

Национальный банк Кыргызской Республики, именуемый в дальнейшем «Национальный банк» или «Залогодержатель», в лице _____, действующего на основании приказа Национального банка Кыргызской Республики от _____ № ____, с одной стороны, и Агентство по защите депозитов Кыргызской Республики, именуемое в дальнейшем «Агентство» или «Залогодатель», в лице _____, действующего на основании Положения об Агентстве по защите депозитов, с другой стороны, далее совместно именуемые «Стороны», заключили настоящий Договор о залоге государственных ценных бумаг Правительства Кыргызской Республики/нот Национального банка (далее – «Договор о залоге») о нижеследующем:

1. Предмет договора

1.1. Залогодержатель предоставил Залогодателю кредит в размере _____ (сумма прописью) сомов. Окончательный срок погашения кредита и начисленных процентов по нему, наступает в сроки, указанные в Кредитном договоре о выдаче кредита от «___» ____ года № _____ (далее – Кредитный договор).

1.2. В обеспечение выполнения обязательств Залогодателя по Кредитному договору, Залогодатель передает Залогодержателю в залог нижеперечисленные государственные ценные бумаги Правительства Кыргызской Республики/ноты Национального банка (далее – ценные бумаги) на общую номинальную стоимость в размере _____ (сумма прописью) сомов, следующих выпусков и в следующих объемах:

№ п/п	Регистрационный номер	Дата выпуска ГЦБ/ нот	Дата погашения ГЦБ/ нот	Количество ГЦБ/нот (штук)	Номинальная цена 1 ГЦБ/ ноты (сом)	Номинальная стоимость ГЦБ/нот (сом)
	Итого:					

1.3. Настоящий Договор о залоге служит обеспечением исполнения обязательств Залогодателя по Кредитному договору в течение срока его действия.

1.4. Залогодатель отвечает перед Залогодержателем заложенными ценными бумагами, указанным в пункте 1.2. настоящего Договора о залоге, в полном объеме своих обязательств по Кредитному договору, включая основную сумму кредита, начисленных процентов по нему;

1.5. Право собственности на заложенные ценные бумаги переходит к Залогодержателю в случае полного или частичного неисполнения Залогодателем своих обязательств перед Залогодержателем в порядке, установленном настоящим Договором о залоге и Кредитным договором.

2. Права и обязанности сторон

2.1. Залогодатель гарантирует и дает свое полное согласие на безотлагательное (беспорное), внесудебное обращение взыскания на ценные бумаги, в соответствии с условиями настоящего Договора о залоге и действующим законодательством Кыргызской Республики, в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения принятых на себя обязательств по Кредитному договору и Договору о залоге.

2.2. Залогодатель обязуется своевременно и надлежащим образом провести все мероприятия, предусмотренные действующим законодательством Кыргызской Республики, необходимые для осуществления регистрации и вступления в силу настоящего Договора о залоге.

2.3. Залогодатель обязуется обеспечить (с предварительным письменным уведомлением Залогодержателя) замену ценных бумаг, по которым срок погашения наступает до окончания срока действия Кредитного договора, на другие равноценные ценные бумаги (государственные казначейские векселя, государственные казначейские облигации и ноты Национального банка) с более поздней датой погашения. При этом замену ценных бумаг необходимо осуществить за 10 (десять) рабочих дней до наступления даты погашения ценных бумаг соответствующей эмиссии/соответствующих эмиссий.

2.4. Залогодатель имеет право получать купонные выплаты (в случае наличия) по заложенным ценным бумагам.

2.5. Последующий залог ценных бумаг, являющихся предметами залога по настоящему Договору о залоге, не допускается.

2.6. Залогодержатель имеет право потребовать от Залогодателя досрочного исполнения обязательств, оговоренных в настоящем Договоре о залоге, а если его требование не будет удовлетворено, – обратиться взыскание на ценные бумаги в следующих случаях:

- 1) при нарушении со стороны Залогодателя требований и положений Кредитного договора;
- 2) при нарушении Залогодателем правил о последующем залоге;
- 3) при неисполнении Залогодателем других требований и положений, предусмотренных настоящим Договором о залоге или законодательством Кыргызской Республики.

2.7. Залогодержатель обязуется возратить Залогодателю разницу от суммы, превышающей размер обеспеченного залогом требования Залогодержателя. Требования Залогодержателя, которые удовлетворяются из стоимости ценных бумаг, включают в себя: возврат основной суммы кредита и выплату процентов за пользование кредитом.

3. Условия залога

3.1. Стороны согласились с тем, что заложенные в соответствии с настоящим Договором о залоге, ценные бумаги будут находиться на резервном (залоговом) субсчете депо-счета Залогодателя в Головном депозитарии ценных бумаг Национального банка.

3.2. После подписания настоящего Договора о залоге Залогодатель обязуется направить поручение в Головной депозитарий ценных бумаг Национального банка о перечислении заложенных в соответствии с настоящим Договором о залоге ценных бумаг на резервный (залоговый) субсчет Депо-счета Залогодателя в Головном депозитарии ценных бумаг Национального банка.

3.2. В случае неисполнения Залогодателем требований, предусмотренных в пункте 2.1.3 и других пунктах настоящего Договора о залоге, при наступлении сроков погашения ценных бумаг, заложенных в соответствии с настоящим Договором о залоге и находящихся на резервном (залоговом) субсчете депо-счета Залогодателя в Головном депозитарии ценных бумаг Национального банка, Стороны уполномочили Головной депозитарий ценных бумаг Национального банка перечислить сумму номинальной стоимости указанных ценных бумаг со счета Центрального казначейства, в том числе при Министерстве финансов Кыргызской Республики на счет Залогодержателя.

3.4. При неисполнении обеспеченного залогом обязательства, согласно Кредитному договору, Залогодержатель вправе осуществить перевод ценных бумаг, заложенных в соответствии с настоящим Договором о залоге, с резервного (залогового) субсчета депо-счета Залогодателя в Головном депозитарии ценных бумаг Национального банка на счет Залогодержателя.

3.5. Стороны согласились, что сборы за регистрацию настоящего Договора о залоге в Головном депозитарии ценных бумаг Национального банка оплачивает Залогодатель.

4. Порядок обращения взыскания на предметы залога

4.1. В случае возникновения необходимости обращения взыскания на ценные бумаги, в соответствии с положениями настоящего Договора о залоге Стороны пришли к соглашению о том, что обращение взыскания на ценные бумаги будет осуществляться безотлагательно, во внесудебном порядке, в соответствии с условиями настоящего Договора о залоге и действующим законодательством Кыргызской Республики.

5. Прочие условия

5.1. Настоящий Договор о залоге вступает в силу с момента его регистрации в установленном порядке и действует до полного погашения Залогодателем своих обязательств перед Залогодержателем.

5.2. Условия настоящего Договора о залоге могут быть изменены и дополнены только по взаимному соглашению Сторон.

5.3. Настоящий Договор о залоге составлен на официальном (русском) языке в 3 (трех) подлинных экземплярах, имеющих одинаковую юридическую силу: 1 (один) экземпляр – для Залогодателя, 1 (один) экземпляр – для хранения в Национальном банке, 1 (один) экземпляр – для представления в соответствующие уполномоченные органы для регистрации залога. Все экземпляры имеют одинаковую юридическую силу.

6. Юридические адреса, реквизиты и подписи сторон

ЗАЛОГОДЕРЖАТЕЛЬ:

Национальный банк
Кыргызской Республики
г. Бишкек, пр. Чуй, 168

Должность _____
(подпись) _____ М.П.

ЗАЛОГОДАТЕЛЬ:

Агентство по защите депозитов
Кыргызской Республики
г. Бишкек, ул. Московская, 190

Должность _____
(подпись) _____ М.П.

Зарегистрировано в Национальном банке

« _____ » _____ 20__ года № _____

_____/_____

(подпись) (должность, Ф.И.О.)

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-09/33-2-(НПА)

**О внесении изменений и дополнений в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Положения «О порядке проведения
Национальным банком Кыргызской Республики кредитных
аукционов для целей рефинансирования и поддержания
ликвидности» от 27 ноября 2013 года № 45/13**

В соответствии со статьями 20, 53 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О порядке проведения Национальным банком Кыргызской Республики кредитных аукционов для целей рефинансирования и поддержания ликвидности» от 27 ноября 2013 года № 45/13» изменения и дополнения (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечению пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению денежно-кредитных операций довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, соответствующих структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Н. Жениша.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-09/33-2-(НПА)

**Изменения и дополнения в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Положения «О порядке проведения
Национальным банком Кыргызской Республики кредитных
аукционов для целей рефинансирования и поддержания
ликвидности» от 27 ноября 2013 года № 45/13**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О порядке проведения Национальным банком Кыргызской Республики кредитных аукционов для целей рефинансирования и поддержания ликвидности» от 27 ноября 2013 года № 45/13 следующие изменения и дополнения:

в Положении «О порядке проведения Национальным банком Кыргызской Республики кредитных аукционов для целей рефинансирования и поддержания ликвидности», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– по всему тексту Положения слова «веб-сайт» заменить словами «официальный интернет-сайт» в соответствующих падежах;

– первое предложение подпункта 3 пункта 41 изложить в следующей редакции:

«3) Права требования по портфелю кредитов, соответствующих определенным характеристикам, в порядке, предусмотренном постановлением Правления Национального банка «Минимальные требования по формированию кредитного портфеля, принимаемого в качестве залогового обеспечения».»;

– пункт 43 изложить в следующей редакции:

«43. Банки вправе произвести замену залогового обеспечения, указанного в Договоре о залоге к Кредитному договору, на равноценный залог с учетом применения соответствующих коэффициентов,

не раньше, чем через 3 (три) месяца после получения кредитных ресурсов.»;

– пункт 51-1 дополнить абзацем:

«Метод IV – Аукцион по фиксированной ставке с софинансированием. При проведении аукциона по фиксированной процентной ставке с софинансированием удовлетворяются все заявки по ставке, установленной КДКР, до полного исчерпания установленного объема кредитных ресурсов на данном аукционе. В случае если суммарный объем заявок превышает объем предложенных кредитных ресурсов на аукционе, то удовлетворение заявок осуществляется на пропорциональной основе с округлением до тысячного разряда. При этом в дополнение к кредитным средствам Национального банка Банк обязуется за счет собственных средств предоставить кредитные ресурсы в национальной валюте на условиях, определенных КДКР (включая предельную номинальную процентную ставку для конечных заемщиков Банка, отраслевую направленность кредита и пропорцию со-финансирования за счет собственных средств Банка) для соответствующего аукциона. Кредитные ресурсы Банка за счет собственных средств должны быть выданы в сроки, установленные в пункте 68 настоящего Положения.»

– пункт 2.4. Кредитного договора (Приложение 4 к Генеральному соглашению о кредитном аукционе) изложить в следующей редакции:

«2.4. Кредит, выдаваемый Национальным банком Банку в рамках настоящего Кредитного договора, направлен на рефинансирование / поддержание ликвидности (указать нужное), согласно параметрам кредитного аукциона (Приложение 4 к настоящему Кредитному договору).»;

– Приложение 3 к Кредитному договору (Приложение 4 к Генеральному соглашению о кредитном аукционе) изложить в следующей редакции:

«Приложение 3
к Кредитному договору
от _____ 20__ г. № _____

**Ежемесячно до 5 числа следующего месяца
Форма 2. Отчет о состоянии кредитного портфеля,
выданных за счет средств Национального банка
Кыргызской Республики в рамках кредитных аукционов**

дата
банк
в сомах/процентах

Код аукциона	Остаток непогашенных кредитов	Остаток непогашенных кредитов	Объем погашений со стороны заемщиков Банка	Объем вновь выданных Банком кредитов	Задолженность Банка перед НБКР на конец периода	Сумма возврата НБКР
	на начало периода	на конец периода				
1	3	4	5 (3-4+6)	6	7	8 (7-3-6)
AK1						
...						
AKn						
Итого						

ФИО руководителя банка

подпись

Печать.»

– Кредитный договор (Приложение 4 к Генеральному соглашению о кредитном аукционе) дополнить Приложением 4 следующего содержания:

«Приложение 4
к Кредитному договору
от _____ 20__ г. № ____»

Параметры кредитного аукциона АК ** **	
Код аукциона	АК ** **
Объем кредитных ресурсов (млн сом)	
Метод проведения аукциона	
Целевое назначение	
Региональное направление	
Минимальная процентная ставка (%)	
Минимальный объем заявки (млн сом)	
Максимальный объем заявки (млн сом)	
Предельные номинальные ставки для конечных заемщиков коммерческих банков	
Залоговое обеспечение кредита	
Максимальное залоговое обеспечение кредита в виде прав требований по кредитному портфелю	

»

– подпункт 6 пункта 2.1. Договора о залоге (Приложение 7 к Генеральному соглашению о кредитном аукционе) изложить в следующей редакции:

«6) кредиты, права требования по которым являются предметами залога по настоящему Договору, соответствуют характеристикам, предусмотренным постановлением Правления Национального банка «Минимальные требования по формированию кредитного портфеля, принимаемого в качестве залогового обеспечения».».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-14/33-4-(ПС)

О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О банковских платежных картах Кыргызской Республики» от 9 декабря 2015 года № 76/8

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 9 декабря 2015 года № 76/8 «Об утверждении Положения «О банковских платежных картах в Кыргызской Республике»» (прилагаются);

2. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков и ЗАО «Межбанковский процессинговый центр».

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Орозбаеву Л. Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-14/33-4-(ПС)

**О внесении изменений и дополнений в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Положения «О банковских платежных картах
в Кыргызской Республике» от 9 декабря 2015 года № 76/8**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О банковских платежных картах в Кыргызской Республике» от 9 декабря 2015 года № 76/8» следующие изменения и дополнения:

в Положение «О банковских платежных картах в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в пункте 5:
- абзац двадцать седьмой изложить в следующей редакции:

«POS (point-of-sale) терминал – терминал – банковское оборудование, установленное в торгово-сервисном предприятии для приема оплаты за товары и услуги посредством платежных карт, электронных кошельков и/или других инструментов дистанционного обслуживания, а также выдачи наличных денежных средств с банковских карт»;

- в абзаце тридцать втором после слов «операций через интернет» дополнить следующим предложением: «в соответствии с требованиями настоящего Положения и законодательством по ПОД/ФТ»;

- абзац сорок первый изложить в следующей редакции:

«Торгово-сервисное предприятие (ТСП) – юридическое лицо или индивидуальный предприниматель, которое/ый в соответствии с заключенным с эквайером договором принимает карты для оплаты товаров или услуг, выдачи наличных денежных средств с составлением документов, подтверждающих совершение операций с картами. Денежные средства, находящиеся на банковской карте, могут

выдаваться только при наличии агентского договора с коммерческими банками и в соответствии с лимитами, установленными нормативными правовыми актами Национального банка, при условии соблюдения требований законодательства Кыргызской Республики по вопросам ПОД/ФТ в части проведения агентом соответствующих мероприятий по упрощенной идентификации и верификации держателя карты»;

- пункт дополнить абзацами следующего содержания:

«Виртуальный POS-терминал – веб-интерфейс, заменяющий физический POS-терминал и взаимодействующий с системой банка.

Виртуальная карта – специальная карта, привязанная к банковскому счету, предназначенная для электронной коммерции и выпускаемая в электронном виде без физического носителя, для покупок товаров в сети интернет. Виртуальная карта не предназначена для оплаты покупок в ТСП через POS-терминалы и снятия наличных в банкомате.

Мобильный POS-терминал (mPOS) – устройство и программное обеспечение для смартфонов или планшетных компьютеров, позволяющее проводить безналичный расчет с помощью банковской карты.».

- пункт 15 изложить в следующей редакции:

«15. Держатель карты в соответствии с заключенным с эмитентом договором посредством карты может:

- оплачивать приобретенные товары и услуги в ТСП, совершать интернет -покупки;
- получать наличные денежные средства в банкомате/ПВН и у агентов банков;
- осуществлять переводы денежных средств со своего банковского счета на счет получателя в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;
- осуществлять денежные переводы через системы денежных переводов в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;
- проводить платежи посредством систем удаленного/ дистанционного обслуживания;

– производить пополнение карты через кассы банков, cash-in-терминалов банков/и агентов расширенного спектра банковских розничных услуг, банкоматы, системы денежных переводов и электронные кошельки.

– Положение дополнить пунктом 15-1 следующего содержания:

«15-1. «Лимит при обналичивании денежных средств с банковской карты через агента банка не должен превышать 150 расчетных показателей в день на одного держателя карты.»;

– пункт 24 изложить в следующей редакции:

«24. Выплата заработных плат в рамках зарплатных проектов бюджетных организаций, а также пенсий, пособий и других поступлений/выплат бюджетных средств, должны осуществляться банком только посредством национальной карты «Элкарт».»;

– пункт 30 дополнить вторым абзацем следующего содержания:

«При выдаче карты, банк должен провести идентификацию и верификацию клиента в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»;

– в пункте 33:

подпункты 1 и 2 изложить в следующей редакции:

«1) персональные данные владельца счета (фамилия, имя, отчество, паспортные данные (или другие документы, удостоверяющие личность в соответствии с законодательством Кыргызской Республики) и другие личные данные владельца счета для проведения идентификации клиента и бенефициарного собственника (выгодоприобретателя) в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»;

2) персональные данные держателя карты (фамилия, имя, отчество, паспортные данные (или данные другого документа, удостоверяющего личность в соответствии с законодательством Кыргызской Республики) и другие личные данные держателя карты для проведения идентификации клиента и бенефициарного собственника (выгодоприобретателя) в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

– в подпункте 8 после слов «неуполномоченным лицом» дополнить словами «включая мошеннические операции»;

- абзац пятнадцатый изложить в следующей редакции:

«Эмитент должен информировать держателей карт о наличии операций с высоким уровнем риска, по которым, согласно правилам системы, невозможен возврат денежных средств и/или не предусмотрена претензионная работа. Возможность проведения таких операций должна быть заблокирована по умолчанию и предоставляться только по запросу держателя карты. В целях сегментации карточных продуктов и продвижения допускается выпуск специализированных карт (виртуальных) с подключением по умолчанию операций с высоким уровнем риска при наличии уведомления на самой карте и письменного согласия держателя карты. Такие карты не могут быть использованы в рамках регулярных выплат (зарплатные проекты, пенсии, пособия, выплаты депозита и т.д.)»;

- в пункте 48 после слова «Приложению 3» дополнить словом «и Приложению 4»;

- в Приложениях 1 и 2 аббревиатуры «Национальный банк Кыргызской Республики Управление платежных систем» признать утратившими силу;

- Приложение 3 изложить в следующей редакции:

**«Приложение 3 к Положению
«О банковских платежных картах
в Кыргызской Республике»**

ОТЧЕТ

о реестре периферийных устройств (банкоматы, терминалы и автоматизированные терминалы самообслуживания, иные устройства, составляющие техническую инфраструктуру по приему и обслуживанию банковских платежных карт).

Наименование банка: _____

ИНН банка: _____

ОКПО банка: _____

По состоянию на «__» _____ 20__ года

№ п/п	Тип периферийного устройства	ID периферийного устройства	Местонахождение периферийного устройства				Улица	Наименование платежных систем, обслуживаемых периферийным устройством	Валюта	Часы работы
			Местоположение	Область	Город, пгт, село	Улицы				
1	Указываются вид периферийного устройства: (POS-терминал-ТСП, POS-терминал-ПВН, cash-in-терминал, банкомат cash out, банкомат cash out + cash-in, виртуальный POS-терминал, mPOS.иное периферийное устройство)	Указываются ID устройства, согласно регистрационному номеру банков	4	5	6	7	8	9	10	
			Указываются наименование места установки устройства (ТСП, организация и т.д.) (веб-адрес – для виртуальных пос-терминалов (V-POS/mPOS))	Указываются наименование области (данные из «Классификатор админ.террит. единиц - COATE»)	Указываются наименование города, районных центров, пгт, села (дан-ные из «Классификатор админ.террит. единиц - COATE»)	Указываются наименование улицы	Указываются наименование платежных систем	Указываются код валюты	Указываются время работы устройства, данные указываются в числовом формате: ЧЧ.ММ-ЧЧ.ММ., в случае кругло-суточной работы указать 24/7	

Председатель Правления (подпись, печать)

Расшифровка подписи);

– Положение дополнить Приложением 4 следующего содержания:

**«Приложение 4
к Положению «О банковских
платежных картах
в Кыргызской Республике»**

**ПРАВИЛА
по заполнению отчета по реестру периферийных
устройств (банкоматы, терминалы и автоматизированные
терминалы самообслуживания, иные устройства,
составляющие техническую инфраструктуру по приему
и обслуживанию банковских платежных карт).**

1. В реестре периферийных устройств отражается информация о периферийных устройствах, обеспечивающих удаленный доступ к банковскому счету клиента посредством платежных карт, а также без использования платежных карт (cash-in терминалов) с указанием их конкретного месторасположения и минимальной информации о самом устройстве.

2. В столбце 2 «Тип периферийного устройства» указывается вид устройства: POS-терминал-ТСП, POS-терминал-ПВН, cash-in-терминал, банкомат cash out, банкомат cash out + cash-in, виртуальный POS-терминал, mPOS и иное периферийное устройство.

3. В столбце 3 «ID периферийного устройства» указываются идентификационные номера устройства, согласно регистрационным номерам банков.

4. В столбце 4 «Местоположение» указывается наименование места, где расположено устройство (ТСП, организация, и т.д.). Для виртуальных POS-терминалов (V-POS) указывается веб-адрес.

5. В столбце 5 «Область» указывается наименование области Кыргызской Республики в соответствии со справочником Национального статистического комитета Кыргызской Республики «Классификатор админ.террит. единиц – СОАТЕ».

6. В столбце 6 «Город, пгт., село» указывается наименование города, районных центров, пгт., села в соответствии со справочником Национального статистического комитета Кыргызской Республики «Классификатор админ.террит. единиц – СОАТЕ».

7. В столбце 7 «Улица» указывается наименование улицы. В случае если периферийные устройства установлены на местах, не имеющих конкретного адреса (наименования улицы, №), то более развернутая информация указывается в столбце 4 «Местоположение», т.е. наименование организации, структурного подразделения данной организации и т.д.

8. В столбце 8 «Наименование платежных систем, обслуживаемых периферийным устройством» указывается наименования платежных систем, обслуживаемых данным устройством карт, согласно справочнику «Вид платежной системы» (наименования систем должны указываться в одной ячейке).

9. В столбце 9 «Валюта» указывается коды валют, выдаваемых или принимаемых данным устройством (коды валют должны указываться в одной ячейке).

10. В столбце 10 «Часы работы» указывается время работы устройства».

К Отчету должно прилагаться сопроводительное письмо, в котором отражена информация по внесенным изменениям (открытие/закрытие и перемещение банковского оборудования).

Отчеты/уведомления должны предоставляться в форме и сроки, установленные Национальным банком. Коммерческие банки несут ответственность за строгое соблюдение всех условий и требований настоящего Положения, в том числе за предоставление своевременной и корректной информации.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-14/33-5-(ПС)

**О внесении изменений и дополнений в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Положения «Об основных требованиях
к деятельности коммерческих банков при заключении
агентского договора по предоставлению банковских
розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7**

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7»:

в Положении «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 5 дополнить абзацами следующего содержания:
- «- выдача наличных денежных средств с банковских карт;
- прием платежей в бюджет (штрафы, налоги, таможенные сборы)»;
- в пункте 6:

- в абзаце четвертом слово «распространения» заменить словом «распространение»;
- дополнить абзацами следующего содержания:
- «- выдача наличных денежных средств с банковских карт;
- прием платежей в бюджет (штрафы, налоги, таможенные сборы)»;
- пункт 8 признать утратившим силу;
- абзац второй пункта 27 дополнить словами «в день на одного держателя карты».

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, операторов платежных систем и платежных организаций Кыргызской Республики.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Орозбаеву Л. Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-12/33-6-(НПА)

О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в следующие нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 21 июля 2004 года № 18/2»;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5».

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

3. Установить для коммерческих банков исполнение подпункта б пункта 4.3 Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики в следующие сроки:

– с 1 января 2019 до 30 июня 2019 года – степень кредитного риска 110 %;

- с 1 июля 2019 до 31 декабря 2019 года – степень кредитного риска 130 %;

- с 1 января 2020 года – степень кредитного риска 150 %.

4. Установить для коммерческих банков исполнение подпункта 7 пункта 4.3 Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики в следующие сроки:

- с 1 января 2019 до 30 июня 2019 года – степень кредитного риска 130 %;

- с 1 июля 2019 до 31 декабря 2019 года – степень кредитного риска 160 %;

- с 1 января 2020 года – степень кредитного риска 200%.

5. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

6. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, специализированной финансово-кредитной организации ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», соответствующих структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Джусупова Т. Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-12/33-6-(НПА)**

Изменения и дополнения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 21 июля 2004 года № 18/2 следующие дополнения и изменения:

в Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики, утвержденной вышеуказанным постановлением:

– пункт 2.4 изложить в следующей редакции:

«2.4. В целях сохранения финансовой устойчивости банка и сохранения стабильности его деятельности устанавливается требование о поддержке «дополнительного запаса капитала банка» (индекс «буфер капитала») для выплаты дивидендов. Индекс «буфер капитала» определяется аналогично расчету коэффициента достаточности (адекватности) суммарного капитала. Значение индекса «буфер капитала» устанавливается в размере 18%. Для банков, доля депозитов и кредитов клиентов которых составляет соответственно 8% и более от общей суммы депозитов и кредитов клиентов банковской системы в целом, требование о необходимости поддержки индекса «буфер капитала» на уровне не менее 20% устанавливается Комитетом по надзору Национального банка, при этом учитываются нормы Положения «О критериях системности коммерческих банков и небанковских финансово-кредитных организаций».

В целях настоящего пункта под «депозитами» понимаются счета юридических лиц, включая депозиты органов власти, и физических лиц.»;

– пункт 2.5 изложить в следующей редакции:

«2.5 Банк не имеет право принимать решение о выплате дивидендов в случае, если индекс «буфер капитала», рассчитанный с учетом вычета суммы дивидендов, планируемой к выплате, будет составлять значение ниже установленного Национальным банком.

После выплаты дивидендов индекс «буфер капитала» должен составлять значение не ниже установленного Национальным банком.

В случае соблюдения значения индекса «буфер капитала», рассчитанного с учетом вычета суммы дивидендов, планируемой к выплате, банк должен получить разрешение Национального банка на выплату, за исключением случаев, когда за счет нераспределенной прибыли банк увеличивает свой уставной капитал.»;

пункт 2.6 признать утратившим силу;

в абзацах тринадцатом и шестнадцатом подпункта в) пункта 3.7 слова «Управления внешнего надзора» заменить словами «уполномоченного структурного подразделения»;

пункт 4.3 изложить в следующей редакции:

«4.3. В зависимости от степени кредитного риска, а также от типа отдельных партнеров/контрагентов балансовые активы делятся на следующие категории:

1) Категория 1 (степень кредитного риска - 0%):

а) банкноты и монеты Кыргызской Республики, государств, являющихся членами ЕАЭС и ОЭСР и государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service».

Примечание: ОЭСР – Организация экономического сотрудничества и развития. Перечень государств-членов ОЭСР размещен на официальном сайте www.oecd.org.

б) требования к Национальному банку;

в) требования к Правительству Кыргызской Республики (ценные бумаги, выпущенные Правительством Кыргызской Республики и другие требования);

г) требования к центральным (национальным) банкам государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service» или являющихся членами ОЭСР;

д) требования к правительствам государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service» или являющихся членами ОЭСР (ценные бумаги, выпущенные правительствами);

е) активы (или их часть) с обеспечением, выраженным в национальной валюте Кыргызской Республики, и находящимся на отдельном депозитном счете;

Примечание: В соответствии с Положением «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденным постановлением Правления Национального банка № 18/3 от 21 июля 2004 года;

ж) активы (или их часть) с обеспечением, выраженным в валюте государств, являющихся членами ЕАЭС и ОЭСР, а также государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service» и находящимся на отдельном депозитном счете;

2) Категория 2 (степень кредитного риска - 10%):

а) активы (или их часть), обеспеченные ценными бумагами по текущей рыночной цене, которые выпущены Правительством Кыргызской Республики;

б) активы (или их часть), обеспеченные ценными бумагами по текущей рыночной цене, которые выпущены правительствами государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный

рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service» или являющихся членами ОЭСР.

3) Категория 3 (степень кредитного риска - 20%):

а) денежные активы в расчетах с банками и другими финансово-кредитными организациями Кыргызской Республики;

б) золото и другие сертифицированные драгоценные металлы в стандартных слитках;

в) денежные активы в расчетах с банками и другими финансово-кредитными организациями государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service» или являющихся членами ОЭСР;

г) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям Кыргызской Республики, и все активы, основанные на гарантиях данных институтов;

д) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service» или являющихся членами ОЭСР, которые не являются аффилированными организациями по отношению к отчитываемому банку, и все активы, основанные на гарантиях данных институтов;

4) Категория 4 (степень кредитного риска - 50%):

а) кредиты физическим лицам для покупки или строительства жилья на одну семью и гарантированные первыми заледными по такому жилью. К этой категории относятся только такие ссуды, которые выданы лицам, намеревающимся жить в данном доме или

квартире, т.е. данное жилье (или его часть) не будет использовано в других целях (продажа, аренда и т.п.).

В случае, если данные кредиты просрочены свыше 30 дней и/или реструктуризованы, то они указываются в категории 5 со степенью кредитного риска 100%;

б) золото и другие сертифицированные драгоценные металлы в мерных слитках;

в) кредиты, выданные коммерческим банком по государственным программам, в том числе за счет собственных средств банков, связанным с финансированием сельского хозяйства и экспортно-ориентированных и импортозамещающих предприятий, а также другим государственным программам, направленным на оказание содействия развитию экономики республики.

В случае, если данные кредиты просрочены свыше 90 дней и/или повторно реструктуризованы, то они указываются в категории 5 со степенью кредитного риска 100%.

Примечание: к государственным программам относятся программы, финансируемые частично/полностью из республиканского бюджета или реализуемые через субсидирование процентных ставок из средств республиканского бюджета, включая финансирование, осуществляемое в сотрудничестве с организациями, созданными государством; программы в рамках реализации межгосударственных (межправительственных) проектов согласно международным договорам и соглашениям.

5) Категория 5 (степень кредитного риска - 100%):

а) банкноты и монеты, не вошедшие в категорию 1;

б) требования к правительствам и центральным банкам государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service» или не являющихся членами ОЭСР (ценные бумаги, выпущенные правительствами этих государств и другие требования);

в) денежные активы в расчетах с банками и другими финансово-кредитными организациям государств, имеющих долгосрочный

суверенный кредитный рейтинг ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service» или не являющихся членами ОЭСР;

г) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service» или являющихся членами ОЭСР, которые являются аффилированными организациями по отношению к отчитывающемуся банку;

д) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service» или не являющихся членами ОЭСР;

е) коммерческие, потребительские, ипотечные и прочие кредиты, кроме указанных в категории 4;

ж) основные средства и прочая собственность банка;

з) инвестиции и финансовое участие за минусом вычетов, предусмотренных подпунктом «б» пункта 3.9;

и) все прочие активы, не вошедшие в категории 1, 2, 3, 4, 6 и 7.

6) Категория 6 (степень кредитного риска - 150%):

– коммерческие, потребительские, ипотечные и прочие кредиты в иностранной валюте, за исключением кредитов в валюте государств-членов ЕАЭС, а также кроме указанных в категории 4;

7) Категория 7 (степень кредитного риска - 200%):

– кредиты физическим лицам и индивидуальным предпринимателям в национальной валюте с номинальной годовой ставкой 30% и более на момент выдачи кредитов.»;

– пункт 8.4 изложить в следующей редакции:

«8.4. Банк обязан получить разрешение Национального банка на выплату дивидендов акционерам банка. Документы для получения разрешения Национального банка на выплату дивидендов должны быть представлены в Национальный банк не позднее пяти рабочих дней до проведения общего собрания акционеров банка. К документам должны быть приложены планы банка по срокам выплаты дивидендов и расчеты по соблюдению экономических нормативов, а также индекса «буфер капитала», рассчитанного с учетом планируемой выплаты суммы дивидендов.

В случае наличия угрозы стабильности банка, а также интересам кредиторов и вкладчиков, Национальный банк может запретить либо установить ограничения на выплату дивидендов, если:

а) это приведет к нарушению экономических нормативов, установленных Национальным банком;

б) значения коэффициентов адекватности капитала банка будут ниже минимальных пределов, установленных Национальным банком;

в) индекс «буфер капитала», после выплаты дивидендов, будет ниже минимальных значений, установленных Национальным банком;

г) не созданы или созданы в недостаточном размере резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков, согласно требованиям Национального банка;

д) банк имеет непокрытые убытки за предыдущие годы и/или за отчетный год;

е) это приведет к ухудшению финансового состояния банка;

ж) в других случаях, предусмотренных законами Кыргызской Республики.

Банк не вправе принимать решение о выплате (объявлении) дивидендов по акциям, если на момент принятия решения и выплаты дивидендов он отвечает признакам неплатежеспособности в соответствии с законодательством Кыргызской Республики

или указанные признаки появятся у банка в результате выплаты дивидендов.

Банк не вправе принимать решение о выплате (объявлении) дивидендов по простым акциям, если не принято решение о выплате дивидендов по привилегированным акциям.»;

– в Приложении к Инструкции

раздел «Кредиты и лизинги» изложить в следующей редакции:

«Кредиты и лизинги

(тыс.сом)

№	Статьи	По балансу	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
240	Кредиты банкам Кыргызской Республики	0		0
240.1			0%	
240.2			10%	0
240.3			20%	0
240.4			50%	0
240.5			100%	0
240.6			150%	0
250	Кредиты банкам и финансовым организациям стран СНГ	0		0
250.1			0%	
250.2			10%	0
250.3			20%	0
250.4			50%	0
250.5			100%	0
250.6			150%	0
260	Кредиты иностранным банкам и финансовым организациям, кроме стран СНГ	0		0
260.1			0%	
260.2			10%	0
260.3			20%	0

№	Статьи	По балансу	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
260.4			50%	0
260.5			100%	0
260.6			150%	0
270	Кредиты государственному сектору	0		0
270.1			0%	
270.2			10%	0
270.3			20%	0
270.4			50%	0
270.5			100%	0
280	Кредиты негосударственному сектору	0		0
280.1			0%	
280.2			10%	0
280.3			20%	0
280.4			50%	0
280.5			100%	0
280.6			150%	0
280.7			200%	0
290	Кредиты физическим лицам для личных целей	0		0
290.1			0%	
290.2			10%	0
290.3			20%	0
290.4			50%	0
290.5			100%	0
290.6			150%	0
290.7			200%	0
300	Ипотечные кредиты государственному сектору		100%	0
310	Ипотечные кредиты негосударственному сектору		100%	0
310.1			150%	0
310.2			200%	0
320	Ипотечные кредиты физическим лицам	0		0

N	Статьи	По балансу	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
320.1			50%	0
320.2			100%	0
320.3			150%	0
320.4			200%	0

»;

раздел «Кредиты и лизинги (продолжение)/прочие активы» изложить в следующей редакции:

«Кредиты и лизинги (продолжение)/Прочие активы

(тыс.сом)

N	Статьи	По балансу	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
330	Кредиты на строительство государственному сектору	0		0
330.1			0%	
330.2			10%	0
330.3			20%	0
330.4			50%	0
330.5			100%	0
340	Кредиты на строительство негосударственному сектору	0		0
340.1			0%	
340.2			10%	0
340.3			20%	0
340.4			50%	0
340.5			100%	0
340.6			150%	0
340.7			200%	0
350	Кредиты на строительство физическим лицам	0		0
350.1			0%	
350.2			10%	0
350.3			20%	0
350.4			50%	0

350.5			100%	0
350.6			150%	0
350.7			200%	0
360	Кредиты на капитальную аренду	0		0
360.1			0%	
360.2			10%	0
360.3			20%	0
360.4			50%	0
360.5			100%	0
360.6			150%	0
360.7			200%	0
370	Основные средства		100%	0
380	Прочая собственность банка		100%	0
390	Инвестиции и финансовое участие в неконсолидированных банках		Вычет из капитала	
400	Инвестиции и финансовое участие в неконсолидированных финансовых организациях, кроме банков		Вычет из капитала	
410	Инвестиции и финансовое участие в неконсолидированных нефинансовых учреждениях		100%	0
420	Начисленные проценты к получению	0		0
420.1			0%	0
420.2			10%	0
420.3			20%	0
420.4			50%	0
420.5			100%	0
430	Прочие активы	0		0
430.1	Нематериальные активы		Вычет из капитала	
430.2	Остальная часть прочих активов		100%	0
440	Всего балансовых активов (сумма ст. 10-430)	0		0

450	Всего по категории 1	0	0%	
460	Всего по категории 2	0	10%	0
470	Всего по категории 3	0	20%	0
480	Всего по категории 4	0	50%	0
490	Всего по категории 5	0	100%	0
491	Всего по категории 6	0	150%	0
492	Всего по категории 7	0	200%	0
500	Всего вычетов из капитала	0		

»;

– в разделе «Капитал и коэффициенты адекватности капитала»: статью 890 изложить в следующей редакции:

«890 Инвестиции в неконсолидированные банки, финансово-кредитные организации и небанковские финансово-кредитные организации (ст.200.1-230.1, ст.390, ст.400)»;

дополнить статьей следующего содержания:

«990 Собственный (регулятивный) капитал».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5 следующие изменение и дополнение:

в Положении «О Периодическом регулятивном банковском отчете», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в Приложении 2:

в Разделе 15 «Расчет капитала банка»:

подразделы 15.3. «Кредиты и лизинги» и 15.4. «Кредиты и лизинги (продолжение) / Прочие активы» изложить в следующей редакции:

«РАЗДЕЛ 15.3. КРЕДИТЫ И ЛИЗИНГИ

(тыс.сом)

№	Статьи	По балансу	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
240	Кредиты банкам Кыргызской Республики	0		0
240.1			0%	
240.2			10%	0
240.3			20%	0
240.4			50%	0
240.5			100%	0
240.6			150%	0
250	Кредиты банкам и финансовым организациям стран СНГ	0		0
250.1			0%	
250.2			10%	0
250.3			20%	0
250.4			50%	0
250.5			100%	0
250.6			150%	0
260	Кредиты иностранным банкам и финансовым организациям, кроме стран СНГ	0		0
260.1			0%	
260.2			10%	0
260.3			20%	0
260.4			50%	0
260.5			100%	0
260.6			150%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 3, 2018

270	Кредиты государственному сектору	0		0
270.1			0%	
270.2			10%	0
270.3			20%	0
270.4			50%	0
270.5			100%	0
280	Кредиты негосударственному сектору	0		0
280.1			0%	
280.2			10%	0
280.3			20%	0
280.4			50%	0
280.5			100%	0
280.6			150%	0
280.7			200%	0
290	Кредиты физическим лицам для личных целей	0		0
290.1			0%	
290.2			10%	0
290.3			20%	0
290.4			50%	0
290.5			100%	0
290.6			150%	0
290.7			200%	0
300	Ипотечные кредиты государственному сектору		100%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 3, 2018

310	Ипотечные кредиты негосудар- ственному сектору		100%	0
310.1			150%	0
310.2			200%	0
320	Ипотечные кредиты физическим лицам	0		0
320.1			50%	0
320.2			100%	0
320.3			150%	0
320.4			200%	0

Исполнитель подпись : _____

**РАЗДЕЛ 15.4. КЕДИТЫ И ЛИЗИНГИ (продолжение) /
ПРОЧИЕ АКТИВЫ**

(тыс.сом)

№	Статьи	По балансу	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
330	Кредиты на строительство государственному сектору	0		0
330.1			0%	
330.2			10%	0
330.3			20%	0
330.4			50%	0
330.5			100%	0
340	Кредиты на строительство негосударственному сектору	0		0
340.1			0%	
340.2			10%	0
340.3			20%	0
340.4			50%	0
340.5			100%	0
340.6			150%	0
340.7			200%	0
350	Кредиты на строительство физическим лицам	0		0
350.1			0%	
350.2			10%	0
350.3			20%	0
350.4			50%	0
350.5			100%	0
350.6			150%	0
350.7			200%	0
360	Кредиты на капитальную аренду	0		0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 3, 2018

360.1		0%	
360.2		10%	0
360.3		20%	0
360.4		50%	0
360.5		100%	0
360.6		150%	0
360.7		200%	0

Исполнитель подпись : _____

370	Основные средства		100%	0
-----	-------------------	--	------	---

380	Прочая собственность банка		100%	0
-----	----------------------------	--	------	---

390	Инвестиции и финансовое участие в неконсолидированных банках		Вычет из капитала	
-----	--	--	-------------------	--

400	Инвестиции и финансовое участие в неконсолидированных финансовых организациях, кроме банков		Вычет из капитала	
-----	---	--	-------------------	--

410	Инвестиции и финансовое участие в неконсолидированных нефинансовых учреждениях		100%	0
-----	--	--	------	---

420	Начисленные проценты к получению	0		0
-----	----------------------------------	---	--	---

420.1			0%	0
420.2			10%	0
420.3			20%	0
420.4			50%	0
420.5			100%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 3, 2018

430	Прочие активы	0		0
430.1	Нематериальные активы		Вычет из капитала	
430.2	Остальная часть прочих активов		100%	0
440	ВСЕГО балансовых активов (сумма ст. 10-430)	0		0
450	Всего по категории 1	0	0%	
460	Всего по категории 2	0	10%	0
470	Всего по категории 3	0	20%	0
480	Всего по категории 4	0	50%	0
490	Всего по категории 5	0	100%	0
491	Всего по категории 6	0	150%	0
492	Всего по категории 7	0	200%	0
500	Всего вычетов из капитала	0		

Исполнитель подпись: _____»;

подраздел 15.7 «Капитал и коэффициенты адекватности капитала»
дополнить статьей следующего содержания:

«990 Собственный (регулятивный) капитал».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-33/33-8-(НФКУ)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

– «Об утверждении Правил регулирования деятельности ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» от 12 сентября 2012 года № 37/3;

– «О Правилах регулирования деятельности кредитных союзов в Кыргызской Республике» от 4 мая 2005 года № 14/2;

– «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к кредитным союзам» от 23 марта 2006 года № 7/5;

– «О Положении «О периодическом регулятивном отчете кредитного союза» от 16 января 2008 года № 3/3;

– «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7;

– «Об Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности кредитных союзов» от 14 марта 2007 года № 13/13;

- «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности микрофинансовых компаний» от 23 декабря 2015 года № 78/26;
- «О Правилах регулирования деятельности микрофинансовых компаний на территории Кыргызской Республики» от 19 февраля 2003 года № 4/2;
- «О некоторых нормативных актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 июня 2006 года № 19/4;
- «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства» и Положения «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании» от 27 мая 2009 года № 25/3;
- «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, не привлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14;
- «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики» от 23 декабря 2013 года № 52/6;
- «Об утверждении Положения «О порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой» от 27 июля 2011 года № 40/4;
- «Об утверждении «Правил регулирования деятельности кредитных союзов, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» от 16 июля 2014 года № 32/5;
- «Об утверждении положений Национального банка Кыргызской Республики» от 17 октября 2014 года № 45/1;
- «Об утверждении «Порядка применения специальной классификации кредитов, отвечающих определенным критериям» от 2 марта 2006 года № 5/6;
- «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 14 сентября 2011 года № 52/4;
- «Об утверждении Положения «О прямом банковском надзоре» от 28 мая 2008 года № 22/4;

– «Об утверждении Положения о минимальных требованиях к политике ценообразования банковских, платежных услуг и услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями» от 14 июня 2013 года № 19/2.

2. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Джусупова Т. Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 15 августа 2018 года
№ 2018-П-33/33-8-(НФКУ)

**Изменения
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» от 12 сентября 2012 года № 37/3 следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», утвержденных вышеуказанным постановлением:

– абзац второй пункта 16 изложить в следующей редакции:

«Данный отчет, заверенный подписью руководителя ФККС, представляется в Национальный банк также и на бумажном носителе.»

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Правилах регулирования деятельности кредитных союзов в Кыргызской Республике» от 4 мая 2005 года № 14/2» следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности кредитных союзов в Кыргызской Республике, утвержденных вышеуказанным постановлением:

– пункт 7.1 изложить в следующей редакции:

«7.1. Соответствующие структурные подразделения Национального банка осуществляют надзор за деятельностью кредитных союзов.»

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к кредитным союзам» от 23 марта 2006 года № 7/5» следующее изменение:

в Положении «О мерах воздействия, применяемых к кредитным союзам», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 2.5-1 изложить в следующей редакции:

«2.5-1. Областные управления и представительство Национального банка в Баткенской области готовят проекты документов на заседание Комитета по надзору Национального банка и направляют их в соответствующее структурное подразделение Национального банка для последующего представления их на рассмотрение Комитета по надзору Национального банка.».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О периодическом регулятивном отчете кредитного союза» от 16 января 2008 года № 3/3 следующее изменение:

в Положении «О периодическом регулятивном отчете кредитного союза», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в Приложении 2 слова «Управление внешнего надзора» в различных падежных формах заменить словами «Соответствующее структурное подразделение».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7 следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в пункте 5.1.3 слово «учреждения» в различных падежных формах заменить словом «организации»;
- в Приложении 1 слово «учреждения» в различных падежных формах заменить словом «организации».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности кредитных союзов» от 14 марта 2007 года № 13/13 следующие изменения:

в Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности кредитных союзов», утвержденной вышеуказанным постановлением:

- по всему тексту Инструкции и Приложений к ней аббревиатуру «УИ» заменить аббревиатурой «УННО»;

- пункт 1.13 изложить в следующей редакции:

«1.13. Инспектирование деятельности кредитного союза осуществляется Отделом надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями Управления надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями (далее – ОННО УННО), областными управлениями и представительством Национального банка в Баткенской области (далее по тексту – ОУ).»;

- в пункте 3.3 аббревиатуру «УННУ» заменить аббревиатурой «УННО»;

- в пункте 5.1 слова «отдела инспектирования ОИ НФКО» заменить словами «ОННО УННО»;

- в Приложении 1 слово «инспектирования» заменить словами «надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями»;

- в Приложении 4 слова «Управления надзора за небанковскими учреждениями» заменить словами «Управления надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями».

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности микрофинансовых компаний» от 23 декабря 2015 года № 78/26 следующее изменение:

в Положении «О лицензировании деятельности микрофинансовых компаний», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в Приложении 14 слова «и финансово-кредитные организации» исключить.

8. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Правилах регулирования деятельности микрофинансовых компаний на территории Кыргызской Республики» от 19 февраля 2003 года № 4/2 следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности микрофинансовых компаний на территории Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

– по всему тексту слово «учреждения» в различных падежных формах заменить словом «организации» в соответствующих падежах.

9. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 июня 2006 года № 19/4 следующее изменение:

в Положении «О минимальных требованиях к проведению внешнего аудита микрофинансовых организаций в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– по всему тексту слова «Управление внешнего надзора» заменить словами «Управление надзора за небанковскими-финансово-кредитными организациями».

10. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/ микрокредитного агентства» и Положения «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании» от 27 мая 2009 года № 25/3 следующие изменения:

1) в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в Приложении 2 слова «Управление внешнего надзора» в различных падежных формах заменить словами «Соответствующее структурное подразделение»;

2) в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в Приложении 2 слова «Управление внешнего надзора» в различных падежных формах заменить словами «Соответствующее структурное подразделение».

11. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, не привлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14, следующее изменение:

- в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, не привлекающих вклады (депозиты)», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в пункте 4 слово «учреждений» заменить словом «организаций».

12. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики» от 23 декабря 2013 года № 52/6 следующие изменения:

в Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики», утвержденной вышеуказанным постановлением:

- по всему тексту Инструкции и приложений к ней аббревиатуру «УИ» заменить аббревиатурой «УННО»;

- по всему тексту Инструкции и приложений к ней аббревиатуру «ОИН» заменить аббревиатурой «ОННО»;

- в пункте 9 слова «управления инспектирования» заменить словами «Управления надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями»;

- в пункте 13 слова «инспектирования небанковских финансово-кредитных учреждений УИ» заменить словами «надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями УННО»;

- в Приложении 1 слова «Управление инспектирования» заменить словами «Управление надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями».

13. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой» от 27 июля 2011 года № 40/4 следующее изменение:

в Положении «О порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в Приложении 5 аббревиатуру «УМНЛ» заменить аббревиатурой «УННО».

14. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил регулирования деятельности кредитных союзов, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» от 16 июля 2014 года № 32/5 следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности кредитных союзов, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, утвержденных вышеизложенным постановлением:

– по всему тексту слова «финансово-кредитные учреждения» в различных падежных формах заменить словами «финансово-кредитные организации».

15. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении положений Национального банка Кыргызской Республики» от 17 октября 2014 года № 45/1 следующие изменения:

1) в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовых компаний, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в Приложении 2 слова «Управление внешнего надзора» в различных падежных формах заменить словами «Соответствующее структурное подразделение» в соответствующих падежах;

2) в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрокредитных компаний и микрокредитных агентств, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в Приложении 2 слова «Управление внешнего надзора» в различных падежных формах заменить словами «Соответствующее структурное подразделение» в соответствующих падежах;

3) в Положении «О периодическом регулятивном отчете кредитных союзов, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в Приложении 2 слова «Управление внешнего надзора» в различных падежных формах заменить словами «Соответствующее структурное подразделение» в соответствующих падежах.

16. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Порядка применения специальной классификации кредитов, отвечающих определенным критериям» от 2 марта 2006 года № 5/6 следующие изменения:

в Порядке применения специальной классификации кредитов, отвечающих определенным критериям, утвержденном вышеуказанным постановлением:

– по всему тексту слово «учреждения» в различных падежных формах заменить словом «организации» в соответствующих падежах;

– по всему тексту аббревиатуру «ФКУ» заменить аббревиатурой «ФКО».

17. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 14 сентября 2011 года № 52/4 следующее изменение:

в Положении «О работе банков с ценными бумагами», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в пункте 38 слова «Управление внешнего надзора» заменить словами «соответствующее структурное подразделение Национального банка».

18. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О прямом банковском надзоре» от 28 мая 2008 года № 22/4 следующее изменение:

в Положении «О прямом банковском надзоре», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- по всему тексту слова «Управление внешнего надзора» заменить словами «соответствующее структурное подразделение Национального банка».

19. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о минимальных требованиях к политике ценообразования банковских, платежных услуг и услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями» от 14 июня 2013 года № 19/2 следующее изменение:

в Положении «О минимальных требованиях к политике ценообразования банковских, платежных услуг и услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в пункте 10 слова «Управление внешнего надзора» заменить словами «соответствующее структурное подразделение».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 28 августа 2018 года
№ 2018-П-07/35-2-(ДКП)

О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 24, 28 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить учетную ставку Национального банка Кыргызской Республики в размере 4,75 процента годовых.
2. Настоящее постановление вступает в действие с 28 августа 2018 года.
3. Экономическому управлению разместить информацию о размере учетной ставки на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики в течение одного рабочего дня со дня принятия настоящего постановления.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Н. Жениша.

Председатель

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 13 сентября 2018 года
№ 2018-П-14/37-3-(ПС)

О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года №30/6 (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Коммерческим банкам и операторам систем денежных переводов исполнить требования пункта 3.7. Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике в срок до 1 декабря 2018 года.

5. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков Кыргызской Республики и операторов систем денежных переводов.

6. Контроль исполнения настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Момункулову М. А.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 13 сентября 2018 года
№ 2018-П-14\37-3-(ПС)

**Изменения и дополнения
в постановление Правления Национального банка
Кыргызской Республики «Об утверждении
Правил осуществления денежных переводов
по системам денежных переводов в Кыргызской
Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6 следующие изменения и дополнения:

в Правилах осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- пункт 1.2 дополнить абзацами следующего содержания:

«Денежный перевод по международной системе денежных переводов на территории Кыргызской Республики предоставляется получателю в валюте перевода/выплаты, указанной отправителем, и отличной от национальной валюты Кыргызской Республики – сом.

Конвертация денежного перевода, поступившего по системе денежных переводов, из валюты перевода/выплаты в другую валюту осуществляется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.».

- пункт 1.5 дополнить абзацем следующего содержания:

«Деятельность оператора системы денежных переводов – резидента Кыргызской Республики по осуществлению денежных переводов за пределами Кыргызской Республики через собственную систему денежных переводов должна осуществляться в соответствии

с законодательством той страны, в которой он осуществляет такую деятельность.».

– пункт 2.3 дополнить абзацем следующего содержания:

«Денежный перевод можно осуществлять со счета по банковскому вкладу (депозиту) до востребования физического лица другому физическому лицу (получателю) в Кыргызской Республике или за ее пределами через системы денежных переводов в соответствии с нормативными правовыми актами Кыргызской Республики при условии, что данная операция будет носить личный, некоммерческий характер.».

– пункт 2.5 изложить в следующей редакции:

«2.5. Отправитель – физическое лицо, инициирующее отправку денежного перевода без открытия банковского счета путем передачи наличных денежных средств банку или денежных средств со счета по банковскому вкладу (депозиту) до востребования физического лица для их отправки в пользу указанного отправителем получателя денежных средств.».

– Главу 2 дополнить пунктом 2.10 следующего содержания:

«2.10. Пакетный перевод в соответствии с рекомендациями ФАТФ – перевод, составленный из ряда индивидуальных денежных переводов, которые отправляются в адрес одного финансового учреждения (банка) и могут быть адресованы одному или разным лицам.».

– в пункте 3.1:

слова «оператор платежной системы» в различных падежных формах заменить словами «оператор системы денежных переводов»;

абзац десятый изложить в следующей редакции:

«- свидетельство о регистрации оператора системы денежных переводов, лицензия/сертификат на право осуществления денежных переводов, выданные уполномоченным органом по финансовому надзору страны происхождения или подтверждение уполномоченного органа по финансовому надзору страны происхождения/юридической компании о том, что в соответствии с национальным законодательством страны происхождения оператора системы

денежных переводов наличие таких документов не является обязательным/не является лицензируемым видом деятельности;»;

абзац тринадцатый изложить в следующей редакции:

«Если система денежных переводов принадлежит банку, в Национальный банк дополнительно предоставляется надлежащим образом заверенная копия лицензии на осуществление банковских операций, выданная центральным (национальным) банком страны происхождения.»;

абзацы четырнадцатый, пятнадцатый и шестнадцатый признать утратившим силу.

– подпункт 7 пункта 3.5 изложить в следующей редакции:

«7) осуществление взаиморасчетов на ежедневной основе.».

– пункт 3.7 изложить в следующей редакции:

«3.7. Оператор, кроме оператора локальных систем денежных переводов, в целях гарантии денежных обязательств перед участником платежной системы должен обеспечить выполнение одного из условий:

1) разместить на указанном банком-участником корреспондентском счете обязательный страховой депозит в объеме, покрывающем средний ежедневный оборот по всем производимым операциям (за месяц/квартал/год по согласованию). В расчет объема страхового депозита также входят суммы денежных переводов, приходящиеся на выходные и праздничные дни. Размер страхового депозита устанавливается ежемесячно.

В случае неисполнения или ненадлежащего исполнения обязательств оператором средства страхового депозита используются участником для удовлетворения требований по таким обязательствам.

В случае прекращения договора по предоставлению услуг перевода денежных средств без открытия счета по инициативе оператора или участника средства страхового депозита возвращаются оператору в порядке и сроки, предусмотренные договорными отношениями;

2) предоставить участнику за день до следующего операционного дня предоплату (авансовый/обеспечительный платеж) путем ее размещения на указанном банком-участником корреспондентском счете в размере среднедневного объема денежных переводов,

выплаченных участником получателем. Сумма предоплаты (авансового/обеспечительного платежа) определяется по согласованию сторон на основе данных за месяц/квартал/год и устанавливается не реже одного раза в месяц. В операционный день, предшествующий выходным и праздничным дням, сумма предоплаты (авансового/обеспечительного платежа) увеличивается на сумму среднегодневного объема, приходящегося на выходные и праздничные дни.».

– пункт 4.4 изложить в следующей редакции:

«4.4. Участник, предоставляя услуги по денежным переводам без открытия банковского счета через системы денежных переводов, должен соблюдать требования законодательства Кыргызской Республики по противодействию финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов.».

– пункт 4.9 изложить в следующей редакции:

«4.9. Участник должен вести учет по каждой операции по денежному переводу, по пакетным файлам, в случае если несколько переводов объединены в один пакетный перевод, и хранить информацию об отправителе и получателе денежного перевода (ФИО, год рождения, домашний адрес, паспортные данные либо данные документа, удостоверяющего личность, номер банковского счета при отправке/получении денежного перевода безналичным способом), цель перевода, сумму перевода цифрами и прописью и другую информацию в соответствии с требованиями нормативных правовых актов Кыргызской Республики по хранению платежных документов.

В случае если участник в процессе перевода денежных средств не является отправителем и получателем при осуществлении перевода (то есть выполняет функции транзитного финансового учреждения (банка), он должен обеспечить выполнение следующих требований в соответствии с рекомендациями ФАТФ и законодательством о противодействии финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов:

1) обеспечить сохранение у себя всей сопровождающей трансграничный денежный перевод информации об отправителе и получателе (ФИО, год рождения, домашний адрес, паспортные данные либо данные документа, удостоверяющего личность, номер

банковского счета при отправке/получении денежного перевода безналичным способом);

2) не менее пяти лет хранить запись всей сопровождающей трансграничный денежный перевод информации, полученной от отправлявшего финансового учреждения (банка/оператора системы денежных переводов);

3) принимать меры для выявления трансграничных денежных переводов, не содержащих информации о получателе или отправителе, сопровождающей денежный перевод, а также иметь риск-ориентированные процедуры для исполнения/отклонения/приостановления таких переводов;

4) осуществлять мониторинг с целью выявления трансграничных денежных переводов, не содержащих информацию об отправителе, сопровождающую денежный перевод.».

– абзац второй пункта 4.11 признать утратившим силу.

– первое предложение пункта 5.2 изложить в следующей редакции:

«Участник должен разработать и согласовать с оператором комплекс мер по применению различных методов управления рисками, в том числе связанными с возможным превышением суммы текущих денежных обязательств оператора над суммой страхового депозита или предоплаты (авансового/обеспечительного платежа), и предусмотреть распределение ответственности между сторонами в договоре по участию в системе денежных переводов.».

– пункт 6.2 изложить в следующей редакции:

«6.2. Участник обязан хранить информацию и документацию по проводимым операциям через системы денежных переводов в соответствии со сроками хранения платежных документов, определенных нормативными правовыми актами Кыргызской Республики и законодательством о противодействии легализации/отмыванию преступных доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности.».

– первое предложение пункта 6.6 изложить в следующей редакции:

«6.6. Оператор по запросу Национального банка должен предоставлять подробную информацию об операции по запрашиваемому денежному переводу, об отправителе и/или получателе денежного перевода (ФИО, год рождения, домашний адрес, паспортные данные либо данные документа, удостоверяющего личность, номер банковского счета при отправке/получении денежного перевода безналичным способом), цель перевода, сумму перевода цифрами с приложением копий всех подтверждающих документов.».

- Приложение 2 изложить в следующей редакции:

«Приложение 2
к Правилам осуществления
денежных переводов по
системам денежных переводов
в Кыргызской Республике

Сведения об исполнении пункта 3.7. Правил*

№	Наименование системы денежных переводов	Вид обеспечения по пун- кту 3.7.	Номер договора	Дата подписания дого- вора	Срок действия договора	Среднедневной оборот по системе денежных пере- водов (сумма, валюта)	Условия договора					Примечание / Прочее	
							Сумма страхового депозита, сумма		Условия размещения страхового депозита		Предоплата (авансо- вый/ обеспечитель- ный платеж)		
							сумма	валюта	%	срокность			сумма
											ставка		

*Данные должны быть представлены на альбомном листе формата А4.

Исполнитель _____
указать Ф.И.О. ответственного за подготовку Сведений,
должность, отдел/управление, подпись

Начальник управления _____
указать Ф.И.О. начальника управления, ответственного
за подготовку Сведений, подпись

Заместитель Председателя _____
указать Ф.И.О. лица, курирующего данный блок, подпись

Печать учреждения, дата
».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 24 сентября 2018 года
№ 2018-П-07/39-1-(ДКП)

О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 24, 28 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить учетную ставку Национального банка Кыргызской Республики в размере 4,75 процента годовых.
2. Настоящее постановление вступает в действие с 25 сентября 2018 года.
3. Экономическому управлению разместить информацию о размере учетной ставки на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики в течение одного рабочего дня со дня принятия настоящего постановления.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Н. Жениша.

Председатель

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 26 сентября 2018 года
№ 2018-П-13/40-6-(НПА)

**О внесении дополнения и изменений в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«Об Инструкции по установлению Национальным банком
Кыргызской Республики цены продажи и цены обратного
выкупа аффинированных мерных слитков из золота и серебра,
выпускаемых Национальным банком
Кыргызской Республики» от 25 февраля 2015 года № 13/11**

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об Инструкции по установлению Национальным банком Кыргызской Республики цены продажи и цены обратного выкупа аффинированных мерных слитков из золота и серебра, выпускаемых Национальным банком Кыргызской Республики» от 25 февраля 2015 года № 13/11 дополнение и изменения (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для

внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению денежной наличности довести настоящее постановление до сведения структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Момункулову М. А.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 сентября 2018 года
№ 2018-П-13/40-6-(НПА)

**Дополнение и изменения в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики «Об
Инструкции по установлению Национальным банком
Кыргызской Республики цены продажи и цены обратного
выкупа аффинированных мерных слитков из золота и
серебра, выпускаемых Национальным банком Кыргызской
Республики» от 25 февраля 2015 года № 13/11**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по установлению Национальным банком Кыргызской Республики цены продажи и цены обратного выкупа аффинированных мерных слитков из золота и серебра, выпускаемых Национальным банком Кыргызской Республики» от 25 февраля 2015 года № 13/11 следующие дополнение и изменения:

в Инструкции по установлению Национальным банком Кыргызской Республики цены продажи и цены обратного выкупа аффинированных мерных слитков из золота и серебра, выпускаемых Национальным банком Кыргызской Республики, утвержденной вышеуказанным постановлением:

– инструкцию дополнить пунктом 9-1 следующего содержания:

«9-1. Цена продажи мерного слитка из золота/серебра соответствующего наименования (массы) определяется исходя из последнего установленного фиксинга на LBMA и официального курса национальной валюты Кыргызской Республики (сом) к доллару США с учетом средних затрат Национального банка. Если расчетная цена продажи на основе показателей фиксинга и курса доллара будет ниже установленной себестоимости мерного слитка из золота/серебра соответствующего наименования (массы), то цена продажи определяется на уровне установленной себестоимости.»;

– пункт 10 изложить в следующей редакции:

«10. Себестоимость мерных слитков из золота/серебра соответствующего наименования (массы) каждой партии рассчитывается исходя из стоимости драгоценного металла, используемого для изготовления мерных слитков и затрат на единицу мерного слитка, включающих затраты на изготовление мерных слитков, затраты на упаковку, транспортные расходы, расходы на страховку, налоги и таможенное оформление. Себестоимость мерных слитков соответствующего наименования (массы) устанавливается на основании распоряжения Национального банка, а значения средних затрат на единицу мерного слитка соответствующего наименования (массы) утверждаются начальником управления денежной наличности и действуют до момента утверждения новых значений.»;

– пункт 11 изложить в следующей редакции:

«11. При изготовлении новой партии мерных слитков из золота/серебра соответствующего наименования (массы) расчет и установление значения себестоимости и средних затрат на единицу мерного слитка из золота/серебра соответствующего наименования (массы) производится по средневзвешенной стоимости мерных слитков из золота/серебра соответствующего наименования (массы) с учетом остатков всех партий мерных слитков из золота/серебра данного наименования (массы), находящихся в кассах Национального банка.

При повторной реализации с учетом обратно выкупленных мерных слитков из золота/серебра значение себестоимости на единицу мерного слитка из золота/серебра соответствующего наименования (массы) рассчитывается и устанавливается по средневзвешенной стоимости мерных слитков из золота/серебра соответствующего наименования (массы) с учетом остатков всех партий мерных слитков из золота/серебра данного наименования (массы), находящихся в кассах Национального банка.»;

– пункт 12 изложить в следующей редакции:

«12. Значения средних затрат на единицу мерного слитка из золота/серебра соответствующего наименования (массы) устанавливаются исходя из количества всех партий мерных слитков из золота/серебра данного наименования (массы), находящихся в кассах Национального

банка, и количества вновь поступившей партии мерных слитков из золота/серебра данного наименования (массы).

Значения себестоимости мерных слитков из золота/серебра соответствующего наименования (массы) определяются методом средневзвешенной стоимости остатков мерных слитков из золота/серебра соответствующего наименования (массы) и средневзвешенной стоимости новой партии мерных слитков из золота/серебра соответствующего наименования (массы) либо количества обратно выкупленных мерных слитков из золота/серебра соответствующего наименования (массы) по следующей формуле:

$S_{cp} = ((S1 * K1) + (S2 * K2)) / K_o$, где:

S_{cp} – средневзвешенная стоимость (себестоимость) мерных слитков соответствующего наименования (массы);

S_1 – средняя стоимость остатков мерных слитков соответствующего наименования (массы);

K_1 – количество остатков мерных слитков соответствующего наименования (массы);

S_2 – средняя стоимость новой партии мерных слитков либо обратно выкупленных мерных слитков соответствующего наименования (массы);

K_2 – количество новой партии мерных слитков либо обратно выкупленных мерных слитков соответствующего наименования (массы);

K_o – общее количество мерных слитков соответствующего наименования (массы), предназначенных для продажи.».

– по всему тексту слова «вид (масса)» заменить словами «наименование (масса)»;

– Приложение 1 к Инструкции изложить в следующей редакции:

Приложение 1
к Инструкции по установлению Национальным
банком Кыргызской Республики цены продажи
и цены обратного выкупа аффинированных
мерных слитков из золота и серебра, выпускаемых
Национальным банком Кыргызской Республики

Расчет и установление цены продажи и мерных слитков на _____ 20 _____ г.

№	Масса слитка в гр.	Цена металла				Масса слитка в унциях	Цена 1 унц. золота/ серебра вч. фиксинг LBMA на _____ (в \$)	Офф. курс НБКР (\$/com) на _____ (дата)	Цена золота/ серебра одного слитка (com)	Средние затраты НБКР по изготовлен-нию слитка (com, тыйын)	Цена слитка без комиссии НБКР (т.е. цена обратного выкупа) (com, тыйын)	Комисс. надбавка НБКР в %	Расчетная (рыночная) цена продажи слитка (com, тыйын)	Действующая себестоимость (com, тыйын)	Отклонение между расчетной (рыночной) ценой продажи и себестоимостью	Установленная цена продажи слитка (com, тыйын)
		3	4	5=2*3*4	6											
A	1	2=1/31,1035										9=7*8/100+7	10	11=9-10	12	
1	1,0	0,032									0,5					
2	2,0	0,064									0,4					
3	5,0	0,161									0,3					
4	10,0	0,322									0,2					
5	31,1035	1,000									1,5					
6	100,0	3,215									3,0					

При расчете цены продажи мерных слитков применяется следующая методика расчета:

Графа 1 – масса мерных слитков в граммах;

Графа 2 – масса мерных слитков в тройских унциях;

Графа 3 – цена мерных слитков за 1 унцию по вечернему фиксингу, установленному LBMA на предыдущий рабочий день;

Графа 4 – официальный курс в национальной валюте Кыргызской Республики (сом) по отношению к доллару США;

Графа 5 – цена золота/серебра=графа 2 * графа 3 * графа 4;

Графа 6 – средние затраты на единицу мерного слитка (без стоимости металла) в сомах, рассчитанные согласно п.п. 3 п. 7. настоящей Инструкции;

Графа 7 – цена слитка без комиссии =графа 5 + графа 6;

Графа 8 – комиссионная надбавка в процентах;

Графа 9 – расчетная (рыночная) цена продажи слитка =графа 7 * графа 8/ 100 + графа 7;

Графа 10 – себестоимость мерных слитков;

Графа 11 – графа 9 - графа 10;

Графа 12 – установленная цена продажи слитка равна графе 9, но если себестоимость слитка окажется ниже расчетной (рыночной) цены, то в графе 12 будет установлена цена продажи слитка из графы 10.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 26 сентября 2018 года
№ 2018-П-09/40-8-(НПА)

**О внесении изменений и дополнений в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Положения «О предоставлении
кредитов Национальным банком Кыргызской Республики
международным организациям, создаваемым
Кыргызской Республикой совместно с другими
государствами в рамках Евразийского экономического
союза» от 19 августа 2015 года № 45/1»**

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О предоставлении кредитов Национальным банком Кыргызской Республики международным организациям, создаваемым Кыргызской Республикой совместно с другими государствами в рамках Евразийского экономического союза» от 19 августа 2015 года № 45/1» изменения и дополнения (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для

внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

4. Управлению денежно-кредитных операций довести настоящее постановление до сведения соответствующих структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики и Российско-Кыргызского Фонда развития.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Н. Жениш.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 сентября 2018 года
№ 2018-П-09/40-8-(НПА)

**Изменения и дополнения в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Положения «О предоставлении
кредитов Национальным банком Кыргызской
Республики международным организациям,
создаваемым Кыргызской Республикой совместно
с другими государствами в рамках Евразийского
экономического союза» от 19 августа 2015 года № 45/1**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О предоставлении кредитов Национальным банком Кыргызской Республики международным организациям, создаваемым Кыргызской Республикой совместно с другими государствами в рамках Евразийского экономического союза» от 19 августа 2015 года № 45/1» следующие изменения и дополнения:

в Положении «О предоставлении кредитов Национальным банком Кыргызской Республики международным организациям, создаваемым Кыргызской Республикой совместно с другими государствами в рамках Евразийского экономического союза», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– второе предложение пункта 9 изложить в следующей редакции:

«Предметом залога является безналичная иностранная валюта (доллары США и/или евро) в виде прав требований на денежные средства, находящиеся на беспроцентном депозитном счете в Национальном банке, или государственные ценные бумаги Кыргызской Республики.»;

– второе предложение пункта 18 изложить в следующей редакции:

«В качестве залогового обеспечения Организации по кредитам выступает безналичная иностранная валюта (доллары США и/или

евро) в виде прав требований на денежные средства, находящиеся на беспроцентном депозитном счете Организации в Национальном банке, или государственные ценные бумаги Кыргызской Республики, принадлежащие Организации на праве собственности.»;

– в пункте 19 слова «, если иное не предусмотрено Договором о залоге» исключить;

– в пункте 23 слова «Приложение 2» заменить словами «Приложение 2, 3»;

– первое предложение пункта 24 изложить в следующей редакции:

«Оформление и подписание между Национальным банком и Организацией Кредитного договора и договоров о залоге осуществляется в сроки, согласованные с Национальным банком.»;

в Приложении 1:

– первое предложение пункта 2.8. Генерального соглашения изложить в следующей редакции:

«Оформление и подписание между Национальным банком и Организацией Кредитного договора и договоров о залоге осуществляется в сроки, согласованные с Национальным банком.»;

– второе предложение пункта 3.1. Генерального соглашения изложить в следующей редакции:

«Обеспечением выполнения Организацией взятых на себя обязательств по возврату основной суммы кредита, начисленных по нему процентов, пени и штрафных санкций, по настоящему Генеральному соглашению и Кредитному договору является безналичная иностранная валюта (доллары США и/или евро) в виде прав требований на денежные средства, находящиеся на беспроцентном депозитном счете Организации в Национальном банке, или государственные ценные бумаги Кыргызской Республики.»;

– второе предложение пункта 3.2. Генерального соглашения изложить в следующей редакции:

«Денежные средства или государственные ценные бумаги Кыргызской Республики, предоставленные в качестве залогового обеспечения, должны принадлежать Организации на праве собственности.»;

– в пункте 9.4. Генерального соглашения после слов и цифр «Приложение 1, 2» дополнить цифрой «, 3»;

– пункт 4.1. Кредитного договора (Приложения 1 к Генеральному соглашению) изложить в следующей редакции:

«4.1. Обеспечением выполнения Организацией взятых на себя обязательств по возврату основной суммы долга по кредиту, полученному Организацией по настоящему Кредитному договору, начисленных по нему процентов, неустойки в виде штрафов, пени и других выплат Организации по настоящему Кредитному договору и Генеральному соглашению, является безналичная иностранная валюта (доллары США и/или евро) в виде прав требований на денежные средства, находящиеся на беспроцентном депозитном счете в Национальном банке, или государственные ценные бумаги Кыргызской Республики.»;

– пункт 5.3. Кредитного договора (Приложения 1 к Генеральному соглашению) изложить в следующей редакции:

«5.3. Настоящий Кредитный договор, включая договор о залоге, является неотъемлемой частью Генерального соглашения от _____ года № _____, заключенного между Национальным банком и Организацией, и составлен в 2 (двух) подлинных экземплярах по одному экземпляру для каждой из Сторон. При наличии требования обязательного предоставления экземпляра в уполномоченный орган, осуществляющий регистрацию залога, составляются дополнительные экземпляры. Все экземпляры имеют одинаковую юридическую силу.»;

– пункт 6.9. Договора о залоге (Приложение 2 к Генеральному соглашению) изложить в следующей редакции:

«6.9. Настоящий Договор составлен в 2 (двух) подлинных экземплярах, имеющих одинаковую юридическую силу, 1 (один) экземпляр – для залогодателя, 1 (один) экземпляр – для хранения в Национальном банке Кыргызской Республики. При наличии требования обязательного предоставления экземпляра в уполномоченный орган, осуществляющий регистрацию залога, составляются дополнительные экземпляры. Все экземпляры имеют одинаковую юридическую силу.»;

– Генеральное соглашение дополнить Приложением 3 следующего содержания:

**«Приложение 3
к Генеральному соглашению
о кредитах, выдаваемых
международным организациям,
создаваемым Кыргызской
Республикой совместно
с другими государствами
в рамках Евразийского
экономического союза**

ДОГОВОР О ЗАЛОГЕ № _____

к Кредитному договору от «__» _____ 20__ г. № _____

г. Бишкек «__» _____ 20__ г.

Национальный банк Кыргызской Республики, именуемый в дальнейшем «Национальный банк» или «Залогодержатель», в лице _____, действующего на основании приказа Национального банка Кыргызской Республики от _____ №_____, с одной стороны, и _____, именуемое в дальнейшем «_____» или «Залогодатель», в лице _____, действующего на основании _____, с другой стороны, далее совместно именуемые «Стороны», заключили настоящий Договор о залоге государственных ценных бумаг Правительства Кыргызской Республики (далее –«Договор») о нижеследующем:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРА

1.1. Залогодержатель предоставил Залогодателю кредит в размере _____ (сумма прописью) сомов. Окончательный срок погашения кредита и начисленных процентов по нему наступает в сроки, указанные в Кредитном договоре о выдаче кредита от «__» _____ года № _____ (далее – Кредитный договор), заключенном в рамках Генерального соглашения от ____ года № _____ (далее – Генеральное соглашение).

1.2. В обеспечение выполнения обязательств Залогодателя по Кредитному договору Залогодатель передает Залогодержателю в залог нижеперечисленные государственные ценные бумаги Правительства Кыргызской Республики (далее – ценные бумаги)

_____ на общую номинальную стоимость в размере _____ (сумма прописью) сомов следующих выпусков и в следующих объемах:

№№ п/п	Регистра- цион ный номер	Дата выпуска ценных бумаг	Дата по- гашения ценных бумаг	Количе- ство цен- ных бумаг (штук)	Номиналь- ная цена 1 ценной бумаги	Номиналь- ная стои- мость цен- ных бумаг
	Итого:					

1.3. Настоящий Договор служит обеспечением исполнения обязательств Залогодателя по Кредитному договору и Генеральному соглашению в течение срока его действия.

1.4. Залогодатель отвечает перед Залогодержателем заложенным имуществом, указанным в пункте 1.2. настоящего Договора, в полном объеме своих обязательств по Кредитному договору и Генеральному соглашению, включая основную сумму кредита, начисленных процентов по нему, штрафных санкций и пени; возмещение издержек и иных расходов (включая судебные издержки), вызванных обращением взыскания на предметы залога, вследствие неисполнения, просрочки исполнения или иного ненадлежащего исполнения основного обязательства, согласно Кредитному договору и Генеральному соглашению.

1.5. Право собственности на заложенные ценные бумаги переходит к Залогодержателю в случае полного или частичного неисполнения Залогодателем своих обязательств перед Залогодержателем в порядке, установленном настоящим Договором, Генеральным соглашением и действующим законодательством Кыргызской Республики.

1.6. Залогодатель гарантирует, что предоставляемые в залог ценные бумаги, указанные в пункте 1.2. настоящего Договора, не находятся в другом залоге, в споре и под запрещением не состоят, не являются и не будут являться предметом обеспечения других обязательств Залогодателя.

2. ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН

2.1. Залогодатель обязан:

2.1.1. Не передавать безвозмездно, не закладывать, не менять ценные бумаги (за исключением случаев, предусмотренных настоящим Договором), а также не распоряжаться заложенными ценными бумагами каким бы то ни было иным образом, без письменного согласия Залогодержателя.

2.1.2. Извещать Залогодержателя об изменении своего местонахождения и других изменениях в деятельности Залогодателя, способных повлиять на исполнение Залогодателем своих обязательств перед Залогодержателем по настоящему Договору, Кредитному договору и Генеральному соглашению, до дня наступления/начала действия данных изменений.

2.1.3. Залогодатель гарантирует и дает свое полное согласие на безотлагательное (беспорное), внесудебное обращение взыскания на ценные бумаги, в соответствии с условиями настоящего Договора и действующим законодательством Кыргызской Республики, в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения принятых на себя обязательств по Кредитному договору, Генеральному соглашению и по настоящему Договору.

2.1.4. Своевременно и надлежащим образом провести все мероприятия, предусмотренные действующим законодательством Кыргызской Республики, необходимые для осуществления регистрации и вступления в силу настоящего Договора.

2.1.5. Обеспечить (с предварительным письменным уведомлением Залогодержателя) замену ценных бумаг, по которым срок погашения наступает до окончания срока действия Кредитного договора, на другие равноценные ценные бумаги (государственные казначейские векселя, государственные казначейские облигации) с более поздней датой погашения. При этом замену ценных бумаг необходимо осуществить за 10 (десять) рабочих дней до наступления даты погашения ценных бумаг соответствующей эмиссии/соответствующих эмиссий.

2.2. Залогодатель имеет право получать купонные выплаты (в случае наличия) по заложенным ценным бумагам.

2.3. Последующий залог ценных бумаг, являющихся предметами залога по настоящему Договору, не допускается.

2.4. Залогодержатель имеет право:

2.4.1. Потребовать от Залогодателя досрочного исполнения обязательств, оговоренных в настоящем Договоре, а если его требование не будет удовлетворено – обратиться взыскание на ценные бумаги в следующих случаях:

1) при нарушении со стороны Залогодателя требований и положений Кредитного договора и Генерального соглашения;

2) при нарушении Залогодателем правил о последующем залоге, обязанностей по предупреждению Залогодержателя о правах третьих лиц на ценные бумаги;

3) при неисполнении Залогодателем других требований и положений, предусмотренных настоящим Договором или законодательством Кыргызской Республики.

2.4.2. В случае, если Залогодатель или третья сторона препятствуют передаче ценных бумаг во владение Залогодержателя, предпринять законные действия, необходимые для получения имущества от Залогодателя или третьей стороны.

2.4.3. Передать свои права по настоящему Договору третьему лицу.

2.4.4. Обращение взыскания на ценные бумаги производится во внесудебном порядке в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и условиями настоящего Договора.

2.5. Залогодержатель обязуется возратить Залогодателю разницу от суммы, превышающей размер обеспеченного залогом требования Залогодержателя. Требования Залогодержателя, которые удовлетворяются из стоимости ценных бумаг, включают в себя: возврат основной суммы кредита, выплату процентов за пользование кредитом, возмещение возможных убытков и неустойки (штрафов, пени) вследствие неисполнения, просрочки исполнения или иного ненадлежащего исполнения основного обязательства согласно Кредитному договору и Генеральному соглашению; возмещение издержек и иных расходов (включая судебные издержки), вызванных обращением взыскания.

3. УСЛОВИЯ ЗАЛОГА

3.1. Стороны согласились с тем, что заложенные в соответствии с настоящим Договором ценные бумаги будут находиться

на резервном (залоговом) субсчете Депо-счета Залогодателя в Головной депозитарии ценных бумаг Национального банка.

После подписания настоящего Договора Залогодатель обязуется направить поручение в Головной депозитарий ценных бумаг Национального банка о перечислении заложенных в соответствии с настоящим Договором ценных бумаг на резервный (залоговый) субсчет Депо-счета Залогодателя в Головной депозитарии ценных бумаг Национального банка в соответствии с условиями, указанными в Положении.

3.2. По взаимному согласию Сторон заложенные в соответствии с настоящим Договором ценные бумаги могут быть заменены на другие ценные бумаги либо на другие равноценные залого, указанные в Генеральном соглашении, принадлежащие Залогодателю, с оформлением по согласованию Сторон новых договоров о залоге между Залогодержателем и Залогодателем, с их регистрацией в соответствующих государственных органах и оплатой регистрационного сбора. Расходы на регистрацию при этом несет Залогодатель.

3.3. В случае неисполнения Залогодателем требований, предусмотренных в пункте 2.1.5 и других пунктах настоящего Договора, при наступлении сроков погашения ценных бумаг, заложенных в соответствии с настоящим Договором и находящихся на резервном (залоговом) субсчете Депо-счета Залогодателя в Головной депозитарии ценных бумаг Национального банка, Стороны уполномочили Головной депозитарий ценных бумаг Национального банка перечислить сумму номинальной стоимости указанных ценных бумаг со счета Центрального казначейства, в том числе при Министерстве финансов Кыргызской Республики, на счет Залогодержателя.

3.4. При неисполнении обеспеченного залогом обязательства, согласно Кредитному договору и Генеральному соглашению, Залогодержатель вправе осуществить перевод ценных бумаг, заложенных в соответствии с настоящим Договором, с резервного (залогового) субсчета Депо-счета Залогодателя в Головной депозитарии ценных бумаг Национального банка на счет Залогодержателя.

3.5. Стороны согласились, что сборы за регистрацию настоящего Договора в Головной депозитарии ценных бумаг Национального банка оплачивает Залогодатель.

4. ОТВЕТСТВЕННОСТЬ СТОРОН

4.1. В случае неисполнения или ненадлежащего исполнения обязательств по настоящему Договору Стороны возмещают друг другу все причиненные убытки в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

4.2. Возмещение убытков и выплата пени не освобождает виновную сторону от выполнения обязательств, предусмотренных настоящим Договором, Кредитным договором и Генеральным соглашением.

4.3. В случае неисполнения либо ненадлежащего исполнения Залогодателем обязательств, предусмотренных пунктом 2.1.5. настоящего Договора, Залогодатель уплачивает Залогодержателю пеню в размере 0,05 процентов от номинальной стоимости ценных бумаг, подлежащих замене, за каждый день просрочки (неисполнение своих обязательств).

5. ПОРЯДОК ОБРАЩЕНИЯ ВЗЫСКАНИЯ НА ПРЕДМЕТЫ ЗАЛОГА

5.1. В случае возникновения необходимости обращения взыскания на ценные бумаги в соответствии с положениями настоящего Договора, Стороны пришли к соглашению о том, что обращение взыскания на ценные бумаги будет осуществляться безотлагательно, во внесудебном порядке, в соответствии с условиями настоящего Договора, Генерального соглашения и с действующим законодательством Кыргызской Республики.

6. ПРОЧИЕ УСЛОВИЯ

6.1. Настоящий Договор вступает в силу с момента его регистрации в установленном порядке и действует до полного погашения Залогодателем своих обязательств перед Залогодержателем, в том числе по возврату суммы основного долга по кредиту, начисленных по нему процентов, уплаты штрафа/пени и возмещения других убытков/расходов, причиненных неисполнением или ненадлежащим

исполнением Залогодателем своих обязательств по Кредитному договору, Генеральному соглашению и настоящему Договору.

6.2. Условия настоящего Договора могут быть изменены и дополнены только по взаимному соглашению Сторон.

6.3. Затраты по оформлению и регистрации настоящего Договора осуществляются за счет Залогодателя. Регистрация настоящего Договора осуществляется Залогодателем.

6.4. Настоящий Договор подлежит регистрации в Головном депозитарии ценных бумаг в Национальном банке.

6.5. Настоящий Договор вступает в силу с момента регистрации в соответствующих уполномоченных органах в соответствии с пунктом 6.4 настоящего Договора.

6.6. Настоящий Договор составлен в 2 (двух) подлинных экземплярах, имеющих одинаковую юридическую силу, 1 (один) экземпляр – для Залогодателя, 1 (один) экземпляр – для хранения в Национальном банке Кыргызской Республики. При наличии требования обязательного предоставления экземпляра в уполномоченный орган, осуществляющий регистрацию залога, составляются дополнительные экземпляры. Все экземпляры имеют одинаковую юридическую силу.

7. ЮРИДИЧЕСКИЕ АДРЕСА, РЕКВИЗИТЫ И ПОДПИСИ СТОРОН

ЗАЛОГОДЕРЖАТЕЛЬ:
Национальный банк
Кыргызской Республики
г. Бишкек, пр. Чуй 168

ЗАЛОГОДАТЕЛЬ:
Организация:
Международная организация
г. Бишкек, ул. _____.

Должность _____

Должность _____

(подпись) _____ М.П.

(подпись) _____ М.П.

Зарегистрировано в Национальном банке Кыргызской Республики

« _____ » _____ 20__ года

№ _____

_____ / _____

(подпись)

(должность, Ф.И.О.)»